Shpjegimi i Kitabu et-Teuhid

Abdulaziz ibn Baz

Shpjegimi i Kitabu-Teuhidit

Autor
Imam Muhammed bin Abdul-Vehab (v. 1206)

Shpjegues i librit
Imam Abdul-Aziz bin Abdullah bin Baz (v. 1420)

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Kapitulli i parë

E drejta e Allahut mbi robërit dhe e drejta e robërve mbi Allahun

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ

”Unë nuk i krijova xhinët dhe njerëzit për tjetër pos që të më adhurojnë.”[1]

Shpjegimi

Teuhidi do të thotë që Allahu të veçohet me adhurim. Allahu (Te ala) ka thënë:

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ

”Unë nuk i krijova xhinët dhe njerëzit për tjetër pos që të më adhurojnë.”[2]

Kjo është urtësia sheriatike e ekzistencës së tyre. Allahu nuk i ka krijuar ata që të shumohen nga një numër i vogël. Ai i ka krijuar ata edhe për ti sprovuar. Allahu (Te ala) ka thënë:

الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا

”Ai është që krijoi vdekjen dhe jetën, për t’ju provuar se cili prej jush është më vepërmirë.”[3]

[1] 51:56
[2] 51:56
[3] 67:2

Përveç kësaj, Ai i krijoi ata në mënyrë që ata të kenë njohuri për atributet e Tij. Allahu ka thënë:

لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا

”Për ta ditur ju se Allahu ka fuqi për çdo send dhe që me të vërtetë Allahu ka përfshirë çdo send me dijen e vet.”[1]

Ai i ka krijuar ata që ti mësoj se Ai është Krijues, Furnizues dhe i Fuqishëm për çdo gjë. Ai i ka sprovuar ata me obligime, ndalesa dhe përgjegjësi që ata ta adhurojnë Atë me dije. Prandaj Ai dërgoi të dërguar, dhe shpalli libra të shenjta në mënyrë që ata të mësojnë të drejtën e Tij dhe ti përmbahen asaj.

[1] 65:12

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala ka) thënë:

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولاً أَنِ اعْبُدُواْ اللّهَ وَاجْتَنِبُواْ الطَّاغُوتَ

”Ne dërguam në çdo popull të dërguar që t’u thonë: ”Adhuroni vetëm Allahun, e largojuni djajve (adhurimit të tyre)!”[1]

Shpjegimi

Allahu (Te ala) ka thënë:

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولاً أَنِ اعْبُدُواْ اللّهَ وَاجْتَنِبُواْ الطَّاغُوتَ

”Ne dërguam në çdo popull të dërguar që t’u thonë: ”Adhuroni vetëm Allahun, e largojuni djajve (adhurimit të tyre)!”[2]

Kjo do të thotë se ju duhet ta adhuroni vetëm Allahun dhe të qëndroni larg taghutit. Taghut është secili që adhurohet karshi Allahut dhe është i pajtuar me këtë. Ndërsa ata të cilët adhurohen karshi Allahut pa qenë të pajtuar me këtë, sikurse të dërguarit dhe profetët, nuk janë taghut. Sepse ata nuk e kanë urdhëruar këtë.

[1] 16:36
[2] 16:36

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

وَقَضَى رَبُّكَ أَلاَّ تَعْبُدُواْ إِلاَّ إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا

"Zoti yt ka dhënë urdhër të prerë që të mos adhuroni tjetër pos Tij, që të silleni në mënyrë bamirëse ndaj prindërve."[1]

Shpjegimi

Allahu (Te ala) ka thënë:

وَقَضَى رَبُّكَ أَلاَّ تَعْبُدُواْ إِلاَّ إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا

"Zoti yt ka dhënë urdhër të prerë që të mos adhuroni tjetër pos Tij, që të silleni në mënyrë bamirëse ndaj prindërve."[2]

Kjo do të thotë që Ai ka obliguar dhe urdhëruar që ta adhuroni vetëm Allahun. Ai është që meriton të adhurohet. Nuk meriton të adhurohet me të drejtë askush përveç Allahut. Kjo do të thotë se askush pos Allahut nuk ka të drejtë të adhurohet. Prandaj, adhuroje vetëm Atë, dhe mos adhuro karshi Tij, pavarësisht nëse ai është një profet, engjëll, besimtarë dhe rob i devotshëm apo dikush tjetër. Njeriu është i detyruar që të ruhet kundër të gjitha formave të idhujtarisë.

[1] 17:23
[2] 17:23

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

وَاعْبُدُواْ اللّهَ وَلاَ تُشْرِكُواْ بِهِ شَيْئًا

"Adhurojeni Allahun e mos i shoqëroni Atij asnjë send."[1]

قُلْ تَعَالَوْاْ أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ أَلاَّ تُشْرِكُواْ بِهِ شَيْئًا

"Thuaj: "Ejani t'ju lexoj atë që me të vërtetë ju ndaloi Zoti juaj: të mos i shoqëroni Atij asnjë send,[2]

Shpjegimi

Allahu (Te ala) ka thënë:

وَاعْبُدُواْ اللّهَ وَلاَ تُشْرِكُواْ بِهِ شَيْئًا

"Adhurojeni Allahun e mos i shoqëroni Atij asnjë send."[3]

قُلْ تَعَالَوْاْ أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ أَلاَّ تُشْرِكُواْ بِهِ شَيْئًا

"Thuaj: "Ejani t'ju lexoj atë që me të vërtetë ju ndaloi Zoti juaj: të mos i shoqëroni Atij asnjë send"[4]

[1] 4:36
[2] 6:151-153
[3] 4:36
[4] 6:151-153

Allahu e urdhëroi të dërguarin që t'u tregojë njerëzve atë që Allahu ua ka ndaluar dhe t'ua lexojë atë atyre me dije dhe bindje dhe jo me dyshime dhe supozime. Ndalesa e parë që u cek ishte idhujtaria. Allahu ka ndaluar idhujtarinë sikurse Ai ndaloi të gjitha ndalesat e tjera. Ndalesa më e madhe prej këtyre ndalesave është idhujtaria. Idhujtari do të thotë që ndonjë lloj i adhurimit ti kushtohet dikujt tjetër pos Allahut. Këto ajete përfshijnë sqarimin e dhjetë çështjeve:

- **E para:** Idhujtaria.
- **E dyta:** Trajtimi i mirë i prindërve. Që ata përmenden pas të drejtave të Allahut tregon të drejtën e tyre të madhe. Trajtimi i keq i prindërve është një nga mëkatet më të mëdha që ekzistojnë. Allahu përmend të drejtën e tyre së bashku me të drejtën e Tij në disa ajete Kuranore.
- **E treta:** Nuk lejohet mbytja e fëmijëve.
- **E katërta:** Turpësitë sikurse përgojimi, thashethemet, zinaja dhe vjedhjet janë të ndaluara. Turpësitë janë mëkate. Ato quhen kështu për shkak se mendja dhe natyrshmëria e shëndoshë i refuzon ato.
- **E pesta:** Është e ndaluar për të vrarë padrejtësisht njerëzit të cilët nuk lejohet të vriten.
- **E gjashta:** Është e ndaluar të uzurpohet pasuria e jetimit. Jetim është fëmiju të cilit i humbet babai i tij para se ai të arrij moshën e pjekurisë.
- **E shtata dhe e teta:** Matja dhe peshimi duhet të bëhet në masë të plotë sikurse duhet të jetë.
- **E nënta:** Besa me Allahun duhet të përmbushet. Besa e Allahut është adhurimi të cilin Ai e ka urdhëruar dhe që Ai të veçohet në adhurim dhe që të shmangen ndalesat e Tij.
- **E dhjeta:** Drejtësia.

Porosia është një urdhër i theksuar. Ai që porositë për diçka thekson rëndësinë e saj. Të mençur janë ata që kuptojnë këto çështje dhe iu përmbahen atyre me anë të mendjeve të tyre. Allahu (Te ala) ka thënë:

وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ

"Kjo është rruga (feja) Ime e drejtë (që e caktova për ju), pra përmbajuni kësaj..."

Rruga e Allahut është që urdhërimet e Tij të përmbushen, që ndalesat e Tij të shmangen dhe që të veprohet sinqerisht për Të. Njerëzit janë të obliguar që me qëndrueshmëri të kapen për këtë rrugë. Allahu (Te ala ka thënë):

وَلاَ تَتَّبِعُواْ السُّبُلَ

”... dhe mos ndiqni rrugë të tjera.”

Rrugët e tjera janë bidatet, ëndjet dhe epshet e ndaluara. Allahu përmendi së pari intelektin, sepse njeriu mendon së pari. Pastaj, mediton, mëson dhe kujton. Pastaj ai ka frikë dhe bënë atë që është e dobishme për të dhe braktisë atë që i bën dëm atij dhe e zemëron Zotin e tij.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ibn Mesudi (radijAllahu anhu) ka thënë: ”Kushdo që dëshiron të shikoj në testamentin e vulosur të Muhammedit (salAllahu alejhi ue selem) duhet të lexojë ajetet:

قُلْ تَعَالَوْاْ أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ أَلاَّ تُشْرِكُواْ بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَلاَ تَقْتُلُواْ أَوْلاَدَكُم مِّنْ إِمْلاَقٍ نَّحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَإِيَّاهُمْ وَلاَ تَقْرَبُواْ الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَلاَ تَقْتُلُواْ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللّهُ إِلاَّ بِالْحَقِّ ذَلِكُمْ وَصَّاكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَوَلاَ تَقْرَبُواْ مَالَ الْيَتِيمِ إِلاَّ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّى يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأَوْفُواْ الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ لاَ نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلاَّ وُسْعَهَا وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُواْ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَى وَبِعَهْدِ اللّهِ أَوْفُواْ ذَلِكُمْ وَصَّاكُم بِهِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَوَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا

”Thuaj: ”Ejani t’ju lexoj atë që me të vërtetë ju ndaloi Zoti juaj: të mos i shoqëroni Atij asnjë send, të silleni mirë me prindërit, të mos i mbytni fëmijët tuaj për shkak të varfërisë, sepse Ne u ushqejmë juve dhe ata, të mos u afroheni mëkateve të hapëta apo të fshehta, mos e mbytni njeriun sepse mbytjen e tij e ndaloi Allahu, përpos kur është me vend. Këto janë porositë e Tij, kështu që të mendoni thellë. Mos iu afroni pasurisë së jetimit, përveçse në mënyrë më të mirë deri sa ata (jetimët) të arrijnë moshën e pjekurisë dhe zbatoni me drejtësi masën dhe peshojën. Ne nuk ngarkojmë asnjë njeri përtej mundësive të tij. Kur të flitni (të dëshmoni), duhet të jeni të drejtë edhe nëse është çështja kundër të afërmit, dhe zotimin e dhënë Allahut plotësone. Këto janë me çka Ai ju porositë kështu që të përkujtoni. Dhe se kjo është rruga (feja) Ime e drejtë që e caktova për ju, pra përmbajuni kësaj, e mos ndiqni rrugë të tjera e t’ju ndajnë nga rruga e Tij. Këto janë porositë e Tij për ju, ashtu që të ruheni.”[1] [2]

[1] 151-153

[2] Tirmidhi (3070), Bejhaki në ”Shu´ab-ul-Iman” (7918) dhe Tabarani në ”el-Ausat” (1186). I dobët sipas Albanit në ”Dha´if Sunnen et-Tirmidhi”

Ibn Mesudi (radijAllahu) ka thënë: ”**Kushdo që dëshiron të shikoj në testamentin e vulosur të Muhammedit (salAllahu alejhi ue selem) duhet të lexojë ajetet:”**

Kjo do të thotë se është sikurse e ka shkruar dhe e ka vulosur me vulën e tij. Kjo është porosia e Allahut dhe porosia nga i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem). Sahabëve u erdhi keq kur panë se profeti (salAllahu alejhi ue selem) dëshiroi të shkruaj një porosi por nuk e bëri. Kur ai deshi të lerë porosi, disa menduan të sjellin një letër për ta shkruar atë, ndërsa të tjerët mendonin se ai nuk duhet të rëndohet me këtë në gjendjen e tij të sëmurë. Atëherë profeti (salAllahu alejhi ue selem) i urdhëroi ata që të dalin dhe tha:

”Tek unë nuk lejohen grindjet.”[1]

Ibn Abasi tha: **”Ishte një fatkeqësi e tmerrshme që i dërguari (salAllahu alejhi ue selem) nuk mundi ta shkruaj porosinë.”**

I dërguari (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”A do të më premtoni se do të besatoheni lidhur me këto ajete?”[2]

[1] Bukhari (114)
[2] Hakim (3240) dhe el-Maruazi në ”Ta´dhim Kadr-is-Salah” (2/615)

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Muadh bin Xhebeli (radijAllahu anh) ka thënë:

”Unë isha ulur prapa profetit (salAllahu alejhi ue selem) mbi një gomar. Ai më tha: ”O Muadh! A e din se cila është e drejta e Allahut mbi robërit dhe cila është e drejta e robërve mbi Allahun? ”Unë thashë: ”Allahu dhe i dërguari i Tij e dinë më mirë.” Ai tha: ”E drejta e Allahut mbi robërit është që ata ta adhurojnë Atë dhe të mos adhurojnë dikë karshi Tij. E drejta e robërve mbi Allahun është që Ai të mos e ndëshkoj atë i cili nuk i bën shirk Atij. ”Unë i thashë: ”O i dërguari i Allahut! A të mos i informojë njerëzit me këtë lajmin të mirë? ”Ai tha: ”Mos i informo ata për këtë lajm të mirë në mënyrë që ata të mos mbështeten në të tërësisht.”[1]

Shpjegimi

Muadh bin Xhebeli (radijAllahu anh) ka thënë:

”Unë isha ulur prapa profetit (salAllahu alejhi ue selem) mbi një gomar.”

Në këtë hadith tregohet modestia dhe morali i profetit (salAllahu alejhi ue selem) nga disa kënde. Shembuj të tyre janë se ai hipi mbi gomar, dhe e kishte një person tjetër prapa tij dhe fliste me të, ndryshe nga praktika e disa njerëzve mendjemëdhenj.

Në hadith gjendet gjithashtu një nxjerrje e dobisë përmes pyetjeve. Kjo mbetet më mirë në zemrën e dëgjuesit. Ajo përgatit dhe e motivon dëgjuesin për t’iu përgjigjur pyetjes. Nuk është i tillë rasti në qoftë se një

[1] Bukhari (2856) dhe Muslimi (30)

dispozitë përmendet në fillim. Atëherë ka një rrezik që të mos i kushtosh vëmendje atij. Muadh bin Xhebeli tha:

”Allahu dhe i dërguari i Tij e dinë më mirë.”

Këtu duket karakteri i mirë i Muadhit kur ai nuk u morr me diçka që ai nuk e dinte. Nëse nuk e dinë përgjigjen e një pyetje është e detyrueshme për të thënë **”Unë nuk e di”** ose **”Allahu dhe i dërguari i Tij e dinë më mirë”** kur profeti (salAllahu alejhi ue selem) ishte ende gjallë. Pas vdekjes së profetit (salAllahu alejhi ue selem) duhet thënë ”**Allahu e di më mirë”,** ose **”Unë nuk e di”.**

Ai nuk duhet të thotë: **”Allahu dhe i dërguari i Tij e dinë më mirë”,** pasi që profeti (salAllahu alejhi ue selem) nuk e di se çfarë njerëzit kanë bërë pas vdekjes së tij. Në hadithin lidhur me pellgun profeti (salAllahu alejhi ue selem) thotë:

”Shokët e mi! Shokët e mi!” Atëherë i thuhet atij: ”Ti nuk e di se çfarë njerëzit kanë shpikur pas teje.”[1]

[1] Bukhari (4625) dhe Muslimi (2860)

Kapitulli i dytë

Vlera e Teuhidit dhe mëkatet që ai shlyen

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

الَّذِينَ آمَنُواْ وَلَمْ يَلْبِسُواْ إِيمَانَهُم بِظُلْمٍ أُوْلَئِكَ لَهُمُ الأَمْنُ وَهُم مُّهْتَدُونَ

"Ata që besuan dhe besimin e tyre nuk e ngatërruan me padrejtësi (shirk), atyre u takon të jenë të sigurt dhe ata janë në rrugë të drejtë."[1]

Shpjegimi

Autori dëshiron të tregojë vlerën e Teuhidit dhe se asnjë veprim nuk shlyen mëkatet sikurse Teuhidi. Sepse Teuhidi është baza dhe themeli i veprave. Veprat nuk janë të vlefshme pa Teuhid. Ai e përmend atë në mënyrë që besimtari ta dij dhe të kthehet kah ai dhe të përmallohet më shumë pas Teuhidit. Allahu (Te ala ka) thënë:

الَّذِينَ آمَنُواْ وَلَمْ يَلْبِسُواْ إِيمَانَهُم بِظُلْمٍ أُوْلَئِكَ لَهُمُ الأَمْنُ وَهُم مُّهْتَدُونَ

"Ata që besuan dhe besimin e tyre nuk e ngatërruan me padrejtësi (shirk), atyre u takon të jenë të sigurt dhe ata janë në rrugë të drejtë."[2]

Ata besuan do të thotë se ata sinqerisht e adhurojnë vetëm Allahun dhe besojnë se Ai është Zoti i tyre i vërtetë. Se ata nuk e njollosën besimin e tyre do të thotë se ata nuk do ta ndotin atë. Besimi do të thotë Teuhidi. Ata nuk e ndotin besimin e tyre me idhujtari (shirk). Ata e adhurojnë Allahun sinqerisht. Ata do të kenë një mbrojtje të përkryer dhe një udhëzim të përsosur, për arsye se besimi i tyre ishte i zbrazët nga të

[1] 6:82
[2] 6:82

gjitha format e padrejtësisë sikurse idhujtaria dhe gjithçka përveç saj sikurse mëkatet dhe padrejtësia ndaj robërve.

Kur ky ajet u shpall, sahabët e të dërguarit (salAllahu alejhi ue selem) e morën rëndë këtë lajm. Ata erdhën tek ai dhe e pyetën kush nuk vepron padrejtësi? Ata besonin se Allahu i kishte për qëllim mëkatet. Atëherë Profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha:

”A nuk e dëgjoni se si robi i drejtë ka thënë:

إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ

”Idhujtaria është padrejtësi e madhe!”[1] [2]

Padrejtësia në këtë ajet i referohet idhujtarisë. I tillë nuk është rasti me idhujtarin. Atij nuk do ti ipet ndonjë siguri. Ai do të hyjë në xhehnem. Besimtari që i shpëton idhujtarisë së madhe dhe të vogël dhe padrejtësive kundër robërve do ti ipet një udhëzim i plotë dhe siguri në të dy jetët.

Atij që i shpëton idhujtarisë së madhe dhe jo idhujtarisë së vogël dhe bie në disa mëkate, nuk i ipet udhëzim ose siguri e përsosur. Ekziston rreziku që personi të hyjë në xhehnem për shkak të mëkateve me të cilat ai vdiq. Kur i dërguari (salAllahu alejhi ue selem) e shpjegoi ajetin, ai sqaroi se udhëzimi i plotë dhe siguria e plotë mund të arrihet vetëm në qoftë se idhujtaria e madhe shmanget. Megjithatë, ka dëshmi të tjera se udhëzimi dhe siguria nuk është përsosur deri sa nuk shmangesh nga padrejtësitë ndaj robërve dhe të gjitha format e vogla të idhujtarisë gjithashtu duhet shmangur.

[1] 31:13
[2] Bukhari (4776) dhe Muslimi (124)

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ubadeh bin es-Samit (radijAllahu anh) ka treguar se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Ai që dëshmon se nuk meriton të adhurohet me të drejtë askush përveç Allahut të vetëm, i Cili nuk ka ortak, dhe se Muhammedi është robi dhe i dërguari Tij dhe Isa është rob i Allahut, i dërguar dhe fjala që Ai vuri në Merjemën dhe një shpirt nga Ai, dhe se xheneti është i vërtetë dhe se zjarri është i vërtetë, Allahu do ta futë në xhenet sido që t’i ketë veprat.”[1]

Shpjegimi

Ubadeh bin es-Samit (radijAllahu anh) ka treguar se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Ai që dëshmon se nuk meriton të adhurohet me të drejtë askush përveç Allahut të vetëm, i Cili nuk ka ortak, dhe se Muhammedi është robi dhe i dërguari Tij dhe Isa është rob i Allahut, i dërguar dhe fjala që Ai vuri në Merjemën dhe një shpirt nga Ai, dhe se xheneti është i vërtetë dhe se zjarri është i vërtetë, Allahu do ta futë në xhenet sido që t’i ketë veprat.”[2]

Një shpirt nga Ai do të thotë se ai (Isai) është një prej shpirtrave të cilët Allahu i ka krijuar.

Ai që sinqerisht e dëshmon këtë Allahu e futë atë në xhenet. Ky hadith është një nga hadithet e përgjithshme në lidhje me vlerën e Teuhidit.

[1] Bukhari (3435) dhe Muslimi (28)
[2] Transmetuar nga Bukhari dhe Muslimi

Megjithatë, ka dëshmi të tjera që vërtetojnë se ky gjykim i përgjithshëm kufizohet me atë që të drejtat e shahadetit duhet të plotësohen. Një besim definitiv do të thotë që vetëm Allahu të adhurohet me sinqeritet, ndershmëri, me nënshtrim, me dashuri, me pëlqim dhe sipas rrugës dhe bindjes së profetit të Tij (salAllahu alejhi ue selem). Ai që e shqipton këtë shahadet dhe e njollosë atë me mëkate, ose vetëm e shqipton atë me gojë dhe pastaj bie në idhujtari me zemër ose vepra, sikurse hipokritët, nuk përfiton asgjë nga shahadeti. Shahadeti duhet të shqiptohet me vendosmëri dhe obligimet duhet të kryhen ndërsa ndalesat duhet të shmangen. Pos kësaj profeti (salAllahu alejhi ue selem) duhet pasuar. Përndryshe, shahadeti do të jetë i njollosur dhe ai nuk do të ketë mundësi që ta futë në xhenet praktikuesin e tij, nëse nuk dëshiron Allahu.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ata dy (Bukhari dhe Muslimi) transmetuan edhe një hadith nga Utbani:

”Allahu ia ka ndaluar zjarrin atij që thotë se nuk meriton të adhurohet me të drejtë askush përveç Allahut dhe synon fytyrën e Allahut me të.”[1]

Shpjegimi

Ata dy (Bukhari dhe Muslimi) transmetuan edhe një hadith nga Utbani:

”Allahu ia ka ndaluar zjarrin atij që thotë se nuk meriton të adhurohet me të drejtë askush përveç Allahut dhe synon fytyrën e Allahut me të.”[2]

Ai që e shqipton shahadetin sinqerisht dhe vdes në atë gjendje, Allahu do ta futë atë në xhenet. Nëse personi ka mëkatuar pa u penduar, çështja është në dorën e Allahut, nëse Ai do e falë atë, ose e dënon atë.

Ai që e shqipton shahadetin ndershmërisht dhe sinqerisht dhe nuk mbetet me mëkatet e tij. Besimi i tij dhe sinqeriteti absolut e parandalon atë nga mëkatet e rregullta dhe të përhershme. Ai hyn në xhenet së bashku me ata që së pari hyjnë në të. Argumenti se personi i cili vdes si mëkatar është nën dëshirën e Allahut, janë fjalët e Tij (Te ala):

[1] Bukhari (425) dhe Muslimi (33)
[2] Bukhari (425) dhe Muslimi (33)

إِنَّ اللهَ لاَ يَغْفِرُ أَن يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَن يَشَاء

”Allahu nuk falë (mëkatin) t’i përshkruhet Atij shok (idhujtarinë), e përpos këtij (mëkati) i falë kujt të do.”[1]

Ka hadithe që vërtetojnë se mëkatarët rrezikojnë të ndëshkohen dhe të hynë në xhehnem. Pastaj ata dalin prej tij me anë të ndërmjetësimit të profetëve dhe të tjerëve që bëhet për ta. Këta njerëz kishin një Teuhid të dobët. Ata e kanë njollosur atë me mëkate. Kjo është metodologjia e Ehl-us-Sunnetit dhe Xhematit dhe të kuptuarit e saktë të cilin e kanë braktisur pasuesit e bidateve sikurse Hauarixhët, Mutezilitë, Murxhitë dhe të tjerët. Megjithatë, ai që bën kufër (të madh) nuk ka fare dobi nga shahadeti të cilin ai e shqipton.

[1] 4:48

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ebu Seid el-Khudri (radijAllah anh) transmeton se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Musa tha: ”O Zot! Më mëso diçka me të cilën unë mund të përmend dhe të adhuroj Ty.” Allahu tha: ”O Musa! Thuaj: ”La ilahe ilAllah.” Musa tha: ”O Zot! Të gjithë robërit e Tu e thonë këtë.” Allahu tha: ”O Musa! Nëse shtatë qiejt dhe banorët e tyre përveç Meje dhe shtatë tokat ishin vënë në një anë dhe ”la ilahe ilAllah”, në anën tjetër, atëherë ”la ilahe ilAllah” do të peshonte më rëndë.”[1]

Shpjegimi

Ebu Seid el-Khudri (radijAllah anh) transmeton se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Musa tha: ”O Zot! Më mëso diçka me të cilën unë mund të përmend dhe të adhuroj Ty.” Allahu tha: ”O Musa! Thuaj: ”La ilahe ilAllah.” Musa tha: ”O Zot! Të gjithë robërit e Tu e thonë këtë.” Allahu tha: ”O Musa! Nëse shtatë qiejt dhe banorët e tyre përveç Meje dhe shtatë tokat ishin vënë në një anë dhe ”la ilahe ilAllah”, në anën tjetër, atëherë ”la ilahe ilAllah” do të peshonte më rëndë.”[2]

[1] Transmetuar nga Ibn Hibani dhe el-Hakim i cili tha se hadithi është autentik
[2] Transmetuar nga Ibn Hibani dhe el-Hakim i cili tha se hadithi është autentik

Ky hadith dëshmon vlerën e kësaj fjale dhe se ajo është edhe një adhurim dhe një lutje pasi që Musai (alejhis-salatu ues-selam) tha:

”Më mëso diçka me të cilën mund të përmend dhe të adhuroj Ty.”

Me këtë fjalë e kujtojmë Allahun pasi që kjo dëshmon për Njëshmërinë e Allahut. Shahadeti është gjithashtu një lutje pasi që ai që e shqipton atë shpreson shpërblim. I tillë është rasti me të gjitha lutjet e tjera sikurse ”**Subhan-Allah**”, ”**el-hamdu-Lilah**” dhe ”**La hauala ue la kuuete ila bilah**”. Ky hadith dëshmon vlerën e kësaj fjale. Fjala kështu paraqet edhe një adhurim edhe një lutje. Hadithi gjithashtu dëshmon se vlera e saj mund edhe të jetë e panjohur për disa profet. Ai gjithashtu dëshmon madhështinë e kësaj fjale kur ajo e paracakton një mënyrë të adhurimit të Allahut të vetëm në mënyrë të veçantë, deklaron adhurimin e Allahut dhe mohon adhurimin e çdo gjëje tjetër. Shahadeti do të thotë se askush tjetër përveç Allahut nuk ka të drejtë të adhurohet. Prandaj kjo fjalë anulon të gjithë zotat e tjerë. Allahu tha:

”Nëse shtatë qiejt dhe banorët e tyre përveç Meje...”

Allahu (Subhanah) përjashtoi Veten e Tij sepse Ai është madhështorë. Ai (Subhanah) është mbi arsh. Ai krijoi qiejt dhe tokën. Ai i mbanë dhe i mbikqyrë ato, arshin dhe kursinë. Ai i mban këto krijesa. Allahu (Te ala) ka thënë:

وَمِنْ آيَاتِهِ أَن تَقُومَ السَّمَاء وَالْأَرْضُ بِأَمْرِهِ

”Nga argumentet e Tij është që me fuqinë e Tij bëri të qëndrojë (pa shtyllë) qielli e Toka.”[1]

إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ أَن تَزُولَا

”Allahu i mban qiejt dhe tokën që të mos zhduken, e nëse zhduken, s’ka askush pos Tij që mund t’i mbajë.”[1]

[1] 30:25

”Nëse çdo gjë do të vihet në një anë dhe ”**la ilahe ilAllah**”, në anën tjetër kjo do të peshonte më rëndë.”

Kjo do të thotë se rëndësia e saj do të peshonte më rëndë dhe jo materia e saj. Duke pasur parasysh domethënien dhe faktin se fjala e Teuhidit është më e madhe, më e vërtetë dhe më e rëndësishme. Prandaj, ajo peshon më shumë se çdo gjë tjetër. Sikurse fjala peshon më shumë se krijesat ajo bën që personi i cili e shqipton atë të mundë të gjitha mëkatet e tij.

[1] 35:4

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Tirmidhi[1] e transmetoi dhe e konsideroi të mirë hadithin nga Enesi (radijAllahu anh) i cili tregoi se ai e ka dëgjuar të dërguarin e Allahut (salAllahu alejhi ue selem) duke thënë:

”Allahu Te ala ka thënë: ”O njeri! Sikurse të kishe ardhur tek Unë me pothuajse të gjithë botën me mëkate pa adhuruar dikë karshi Meje, Unë do të kisha ardhur tek ti po me aq falje.”

Shpjegimi

Hadithi dëshmon se fjala e Teuhidit, të cilës i përmbushen kushtet, mundë të gjitha mëkatet sikurse që kjo fjalë peshon më tepër se të gjitha krijesat e tjera. Dijetarët e kanë shpjeguar këtë hadith në dy mënyra:

- **E para:** Kjo vlen për atë që e shqipton atë ndershmërisht dhe sinqerisht pa mëkatuar vazhdimisht. Ky e zotëron shahadetin në mënyrë që i kryen të gjitha obligimet, braktisë të gjitha ndalesat dhe i përmbahet librit të Allahut në të gjitha çështjet.
- **E dyta:** Kjo vlen për atë që e shqipton atë dhe shkon tek Allahu pasi u pendua për mëkatet e tij dhe i braktisi ato. Të gjitha mëkat zhduket në lidhje me këtë fjalë.

Hadithi duhet të kuptohet në këtë mënyrë. Ka ajete dhe hadithe që dëshmojnë se mëkatarët janë në rrezik që të dënohen dhe hyjnë në xhehnem. Këto tekste nuk janë kontradiktore. Prandaj, këto hadithe duhet të interpretohen në këtë mënyrë për ti’u shmangur dallimeve dhe kontradiktave.

[1] 3540

Ka njerëz injorantë cilët iu përmbahen këtyre teksteve të pakufizuara dhe mendojnë se është e mjaftueshme që të shqiptosh shahadetin edhe nëse braktis obligimet dhe mëkaton. Ai devijon nga konsensusi i Selefëve, të cilët thonë se obligimet duhet të kryhen, ndalesat duhet të shmangen dhe kufijtë e Allahut nuk duhet tejkaluar. Ai që braktis obligimet ose bie në ndalesa rrezikon të dënohet nga Allahu (Te ala). Në këtë rast, nuk ka rëndësi nëse ai e shqipton shahadetin dhe beson në të. Nëse përveç kësaj ai bën diçka që e anulon islamin e tij, ai bëhet një kafir renegat. Me anë të kësaj ai nuk përfiton nga kjo fjalë. Me fjalë të tjera, shahadeti dhe kërkesat e tij duhet të përmbushen. Përndryshe, personi është në gjendje kritike në qoftë se ai nuk pendohet.

Kapitulli i tretë

Ai i cili e realizon Teuhidin hynë në xhenet pa dhënë llogari

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

"Vërtet, Ibrahimi ka qenë shëmbëlltyrë e të mirave, adhurues i Allahut, besimtar i drejtë dhe nuk ka qenë nga idhujtarët."[1]

Shpjegimi

Realizimi i Teuhidit do të thotë filtrimi i tij nga njollat e shirkut, bidatet dhe mëkatet. Ai që e vepron këtë do të hynë në xhenet pa u llogaritur dhe pa u dënuar. Shirku i madh e anulon Teuhidin, ndërsa shirku i vogël anulon plotësimin e detyrueshëm të Teuhidit. Bidatet dhe mëkatet ndikojnë në Teuhidin në mënyrë negative dhe e zvogëlojnë shpërblimin e tij. Allahu (Te ala) ka thënë:

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

"Vërtet, Ibrahimi ka qenë shëmbëlltyrë e të mirave, adhurues i Allahut, besimtar i drejtë dhe nuk ka qenë nga idhujtarët (mushrikët)."[2]

[1] 16:120
[2] 16:120

Allahu e përshkroi robin e Tij të dashur Ibrahimin (salAllahu alejhi ue selem) me cilësi madhështore. Kjo tregon Teuhidin e tij të përkryer dhe besimin. Ajo që e trego këtë është:

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً

"Vërtet, Ibrahimi ka qenë shëmbëlltyrë e të mirave."

Kjo do të thotë se ai ishte i vetëm në thirrjen për në të mirë, dhe se ai e bëri atë me durim. Kështu e shpjegojnë dijetarët këtë. Ai thirri në të vërtetën dhe u përqendrua stabil në të kur të gjithë njerëzit e tjerë ishin të devijuar. Këto dy virtyte i kishte Ibrahimi. Ai ishte tërësisht i vetëm në pasimin e së vërtetës. Askush tjetër nuk ishte me të. Megjithëkëtë, ai i vetëm thirri në të vërtetën.

قَانِتًا لِلَّهِ

"adhurues i Allahut."

Kjo do të thotë se ai gjithmonë ishte i nënshtruar ndaj Allahut dhe bëri vepra të mira. Ai iu nënshtrua gjithmonë dhe vetëm Allahut të vetëm. Ai pra nuk adhuroi askë tjetër përveç Tij.

حَنِيفًا

"...besimtar i drejtë...

Kjo do të thotë, ai iu kthyer kah Allahu. Ai ia ktheu shpinën të gjitha hyjnive për ta adhuruar vetëm Allahun (Azze ue Xhel). Pastaj Allahu e theksoi gjithë këtë me fjalët:

وَلَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

"...dhe nuk ka qenë nga idhujtarët (mushrikët)."

Ai ndryshonte prej tyre në besimin e tij, veprimet e tij, fjalët e tij dhe shtëpinë e tij. Muslimani duhet të jetë në rrugën e drejtë dhe të përsosë Teuhidin e tij. Atij nuk i lejohet që të përzihet me adhuruesit e idhujve dhe për të rritur numrin e tyre. Përmes këtyre cilësive Ibrahimi (alejhis-salatu ues-selam) e realizoi Teuhin e tij.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

وَالَّذِينَ هُم بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَ

"Dhe ata, të cilët nuk i bëjnë shirk Zotit të vet."[1]

Shpjegimi

Allahu (Te ala) ka thënë:

وَالَّذِينَ هُم بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَ

"...dhe ata, të cilët nuk i përshkruajnë shok Zotit të vet."[2]

Këto janë tiparet e pasuesve të Teuhidit dhe imanit. Ata adhuronin sinqerisht vetëm Allahun. Ata nuk e përziejnë adhurimin e tyre me idhujtari. Ata e adhurojnë Allahun dhe i frikësohen vetëm Atij. Ky është një Teuhid i plotë. Nëse Ibrahimi (alejhis-selam) e realizoi Teuhidin këtë e bëri profeti ynë (salAllahu alejhi ue selem) edhe më shumë. Sepse ai ishte njeriu më i devotshëm dhe më i sinqertë ndaj Allahut.

[1] 23:59
[2] 23:59

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Husejn bin Abdirr-Rrahman ka thënë: ”Unë isha tek Seid Xhubejr kur ai tha: ”Kush prej jush e pa rënien e yllit mbrëmë?” I thashë: ”Unë.” Pastaj i thashë: ”Nuk isha duke u falur gjatë asaj kohe, por isha pickuar.” Ai tha: ”Çfarë bëre?” Unë i thashë: ”Bëra rukje?” Ai tha: ”Çfarë të shtyu që ta bësh këtë?” Unë i thashë: ”Një hadith të cilën na e tregoi esh-Sha’bi.” Ai tha: ”Çfarë ju tregoi ai juve?” Unë i thashë: ”Ai na tregoi nga Burejdeh ibn el-Husejb i cili ka thënë: ”Rukja duhet të bëhet vetëm në lidhje me syrin e keq dhe ethet.” Ai tha: ”Ai që kufizohet në këtë që ka dëgjuar ka bërë mirë. Megjithatë, Ibn Abasi na ka treguar se profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Umetet mu shfaqën mua. Unë pashë një profet me një grup. Unë pashë një profet me një burrë dhe dy burra. Unë pashë një profet pa askë. Papritmas mu ngrit një turmë e madhe njerëzish. Mendova se ishte umeti im, por mu tha mua: ”Ky është Musa dhe umeti i tij.” Atëherë pashë një turmë të madhe njerëzish. Mu tha mua: ”Ky është umeti yt dhe me ta janë 70.000 njerëz të cilët hyjnë në xhenet pa dhënë llogari dhe pa u dënuar.” Pastaj ai u ngrit dhe shkoi në shtëpi. Njerëzit filluan të diskutojnë rreth tyre. Disa prej tyre thanë: ”Ata ndoshta janë sahabët e të dërguarit të Allahut (salAllahu alejhi ue selem).” Të tjerët thanë: ”Ata janë ndoshta ata që kanë lindur në Islam dhe nuk kanë adhuruar karshi Allahut askënd.” Ata përmenden opsione të ndryshme. I dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) doli jashtë tek ta dhe ata i treguan në lidhje me veprimin e tyre. Ai tha: ”Ata janë ata që nuk kërkojnë tu bëhet rukje, nuk kurohen me djegie dhe nuk besojnë në besëtytni dhe mbështeten në Zotin e tyre.” ”Atëherë Ukashah bin Mihsan u ngrit dhe tha: ”Lute Allahun që unë të jem prej tyre.” Ai tha: ”Ti je prej tyre.” Pastaj një tjetër burrë u ngrit dhe tha: ”Lute Allahun që unë të jem prej tyre.” Ai tha: ”Ta kaloi Ukasheh.”[1]

[1] Bukhari (5705) dhe Muslimi (220)

Fjalët e tij: **"Nuk isha duke u falur gjatë asaj kohe",** i përkiste tipareve të Selefëve. Ata kishin frikë që të theksonin veprat e tyre në mënyrë që të mos bien në syefaqësi dhe në vetë-lavdërim.

Fjalët e tij: **"Isha pickuar",** do të thotë se ai ishte pickuar nga një akrep, gjarpër apo të ngjashme.

Fjalët e tij**: "Bëra rukje",** do të thotë se ai i kërkoi dikujt tjetër që ti bëjë rukje atij. Allahu bën dobi me rukje në rast pickimi.

Fjalët e tij: **"Çfarë të shtyu që ta bësh këtë?",** është një pyetje ku i kërkon argument për veprimin e tij. Të tillë ishin Selefët dhe studimet e tyre dhe përpjekjet për argumente.

Fjalët e tij: **"...nga Burejdeh ibn el-Husejb",** do të thotë se hadithi transmetohet nga Burejdeh dhe se ai transmetohej nga profeti (salAllahu alejhi ue selem).

Fjalët e tij: "**Ai që kufizohet në atë që ka dëgjuar ka vepruar mirë",** dëshmon se ai ka vepruar me dije dhe jo me injorancë ose në kundërshtim me atë që ai ka mësuar.

Fjalët e tij: **"Rukja duhet të bëhet vetëm në lidhje me syrin e keq dhe ethet",** dëshmon se ai që pickohet nga një akrep, ose nga një gjarpër ose goditet nga një sëmundje i lejohet që të bëj rukje dhe ti kërkojë të tjerëve që t'i bëjnë rukje. Hadithi nuk është i kufizuar me atë që është përmendur. Dijetarët e interpretojnë këtë si primare dhe se asgjë nuk e shëron syrin e keq dhe ethet sikurse rukja. Ka shumë hadithe që lejojnë rukjen edhe në lidhje me gjëra tjera pos syrit të keq dhe etheve.

Shembull të kësaj është hadithi:

Husejn bin Abdirr-Rrahman ka thënë: **"Unë isha tek Seid Xhubejr kur ai tha: "Kush prej jush e pa rënien e yllit mbrëmë?"** I thashë: **"Unë."** Pastaj i thashë: **"Nuk isha duke u falur gjatë asaj kohe, por isha pickuar."** Ai tha:" **Çfarë bëre?** "Unë i thashë: **"Bëra rukje?"** Ai tha: **"Çfarë të shtyu që ta bësh këtë?"** Unë i thashë: **"Një hadith të cilën na e tregoi esh-Sha'bi."** Ai tha: **"Çfarë ju tregoi ai juve?"** Unë i thashë: **"Ai na tregoi nga Burejdeh ibn el-Husejb i cili ka thënë: "Rukja duhet të bëhet vetëm në lidhje me syrin e keq dhe ethet."** Ai tha: "**Ai që kufizohet në këtë që ka dëgjuar ka bërë mirë. Megjithatë, Ibn Abasi na ka treguar se profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:**

"Umetet mu shfaqën mua. Unë pashë një profet me një grup. Unë pashë një profet me një burrë dhe dy burra. Unë pashë një profet pa askë. Papritmas mu ngrit një turmë e madhe njerëzish. Mendova se ishte umeti im, por mu tha mua: "Ky është Musa dhe umeti i tij." Atëherë pashë një turmë të madhe njerëzish. Mu tha mua: "Ky është umeti yt dhe me ta janë 70.000 njerëz të cilët hyjnë në xhenet pa dhënë llogari dhe pa u dënuar." Pastaj ai u ngrit dhe shkoi në shtëpi. Njerëzit filluan të diskutojnë rreth tyre. Disa prej tyre thanë: "Ata ndoshta janë sahabët e të dërguarit të Allahut (salAllahu alejhi ue selem)." Të tjerë thoshnin: "Ata janë ndoshta ata që kanë lindur në Islam dhe nuk kanë adhuruar karshi Allahut askënd." Ata përmenden opsione të ndryshme. I dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) doli jashtë tek ta dhe ata i treguan në lidhje me veprimin e tyre. Ai tha: "Ata janë ata që nuk kërkojnë tu bëhet rukje, nuk kurohen me djegie dhe nuk besojnë në besëtytni dhe mbështeten në Zotin e tyre." "Atëherë Ukashah bin Mihsan u ngrit dhe tha: "Lute Allahun që unë të jem prej tyre." Ai tha: "Ti je prej tyre." Pastaj një tjetër burrë u ngrit dhe tha: "Lute Allahun që unë të jem prej tyre." Ai tha: "Ta kaloi Ukasheh."[1]

"Rukja lejohet për derisa nuk është idhujtari." [2]

[1] Bukhari (5705) dhe Muslimi (220)
[2] Muslimi (2200) dhe Ebu Davudi (3886)

Është konfirmuar gjithashtu se profeti (salAllahu alejhi ue selem) u ka bërë rukje të tjerëve dhe i është bërë rukje nga të tjerët. Kjo dëshmon se është e lejuar dhe se është në rregull për ti bërë dobi të sëmurit dhe të lexohen ajetet e Kuranit mbi të.

Fjalët e tij: **"...syri i keq dhe ethet"**, syri i keq është shikimi i shikuesit dhe shpirti i tij, ndërsa ethet janë për qëllim pasojat e pickimit nga gjarpri apo akrepi.

Rukja është e dobishëm sipas shpalljes dhe përvojës. Pëlqehet që ti bëj rukje vetes apo vëllait të tij, profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Ai që mundet ti bëjë dobi vëllait të tij me diç ka le ta bëjë këtë."[1]

Më e mirë është për të mos kërkuar rukjen. Megjithëkëtë, është e lejuar nëse është e nevojshme. Prandaj profeti (salAllau alejhi ue selem) kërkoi rukje për fëmijët e Xhaferit dhe i tha nënës së tyre Esmas, kur ata ishin goditur nga syri i keq:

"Kërkoni rukje për ta."[2]

Pastaj Seidi përmendi se çfarë është më e mirë se sa të kërkohet rukje dhe e transmetoi hadithin e Ibn Abasit.

Fjalët e profetit (salAllahu alejhi ue selem): **"Umetet mu shfaqën mua",** është thënë sipas mendimit të saktë se kjo ndodhi gjatë udhëtimit të Israsë.

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha: **"Unë pashë një profet pa askë".** Disa profetë u vranë nga popujt e tyre. Kjo dëshmon se vetëm disa njerëz pasojnë të vërtetën. Allahu (Te ala) ka thënë:

وَمَا أَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ

"Po ti edhe pse lakmon (për besimin e tyre), shumica e njerëzve nuk do të besojnë."[1]

[1] Muslimi (2199) dhe Ahmedi (13819)
[2] Muslimi (2198) dhe Ahmedi (14163)

Fjalët e profetit (salAllahu alejhi ue selem): **"Ky është Musa dhe umeti i tij",** dëshmon vlerën e Musait (alejhi-selam) dhe se shumë Izraelit iu përgjigjën thirrjes së tij.

Fjalët e profetit (salAllahu alejhi ue selem): **"Atëherë pashë një turmë të madhe njerëzish"**, dhe në një formulim tjetër thuhet **"Atëherë pashë një turmë të madhe njerëzish që e mbulonte horizontin",** dhe **"Unë pashë një turmë të madhe njerëzish që e mbulonin horizontin e largët",** dëshmon madhështinë e këtij umeti dhe se ai ka më së shumti pasues. Sepse ata janë umeti i fundit dhe profeti i tyre është profeti i fundit. Ato do të përbëjnë gjysmën e popullsisë së xhenetit apo madje edhe dy të tretat, e cila është përmendur në hadith.

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha**: "...me ta janë 70,000 njerëz...".** Në hadithe të tjera përmendet se me çdo njërin nga këta 70.000 do të jenë 70.000 të cilët hyjnë në xhenet pa dhënë llogari, për shkak se frika e tyre ndaj Allahut, besimi dhe drejtësia është e përsosur. Sa më i drejtë të jetë një rob aq më lehtë ai hyjë në xhenet.

Fjalët e tij: **"Njerëzit filluan të diskutojnë rreth tyre",** do të thotë se ata diskutuan në lidhje me cilësitë e tyre dhe se kush ishin ata. Këtu kemi dëshmi se është e ligjësuar për të hulumtuar, studiuar dhe të shqyrtohen tekstet për hir të dijes.

Fjalët e profetit (salAllahu alejhi ue selem): **"Ata janë që nuk kërkojnë tu bëhet rukje",** do të thotë se ata nuk u kërkojnë të tjerëve nëse ata mund tu bëjnë rukje. Kjo dëshmon se është më mirë të mos u kërkohet njerëzve asgjë duke përfshirë edhe rukjen. Por ai nuk e ndaloi atë. Por vetëm se është më mirë për të mos e bërë këtë. Nëse është e nevojshme është në rregull për të kërkuar trajtim dhe është më mirë për të mos e kërkuar atë në qoftë se ajo nuk është e nevojshme.

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha: **"...nuk kurohen me djegie..."** Është më mirë për ta lënë këtë kurë nëse nuk është e nevojshme sepse ky kurim është një lloj i torturës. Nëse është e mundur për tu kuruar me një tjetër ilaç është më mirë për ta bërë atë. Nëse ajo është e nevojshme nuk është e urryer që ajo të praktikohet duke u bazuar në hadithin:

[1] 12:103

”Kurimi qëndron në tri gjëra; në djegie me zjarr, mjaltë dhe në hixhame.”[1]

Në një formulim profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Unë e ndalojë umetin tim që të përdorin djegien me zjarr.”[2]

Ky ndalim do të thotë se kjo është e urryer dhe jo e ndaluar. Prandaj disa sahabë e kuruan veten me djegie kur ata ishin sëmurë. Prandaj është e lejuar kur është e nevojshme, por më mirë me një kurim tjetër. Sepse ky është edhe një nga cilësitë e atyre 70,000 personave. Por si u tha është e lejuar kur është e nevojshme.

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë**: ”...dhe nuk besojnë në besëtytni...”** Besëtytnitë janë idhujtari. Besëtytni do të thotë që të bëhet besëtytës kur ti sheh ose dëgjon diçka në mënyrë që të braktisësh diçka që ke planifikuar. Ky është një mëkat i ndaluar. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Besëtytnitë janë idhujtari.”[3]

Ai (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë gjithashtu:

”Ajo nuk duhet ta parandalojë një musliman.”[4]

[1] Ahmedi (22). Autentik sipas Albanit ”Sahih-ul-Xhami´” (1057)
[2] Bukhari(5681) dhe Muslimi (2205)
[3] Ebu Davudi (3910), Ibn Maxheh (3538) dhe Ahmedi (3687). Autentik sipas Albanit në ”Sahih-ul-Xhami´” (3960)
[4] Ebu Davudi (3919). I dobët sipas Albanit ”Silsilat-ul-Ahadith edh-Dha´ifah (1619)

Gjithashtu, ai ka thënë:

”Nëse dikush prej jush sheh diçka që ai e përçmon ai duhet të thotë: ”O Allah! Askush tjetër përveç Teje nuk e sjell të mirën. Askush, pos Teje nuk e shmang të keqen. Nuk ka asnjë lëvizje apo forcë përveçse përmes Teje.”[1]

Të mirat janë begatitë e Allahut, kurse e keqja janë fatkeqësitë. Përveç kësaj, ai tha se kurimi i besëtytnive është që të thuhet:

”O Allah! Nuk ka mirësi përveç mirësisë Sate. Nuk ka kader përveç kaderit Tënd. Nuk ka Zot tjetër të vërtetë përveç Teje. ”[2]

Fjalët e profetit (salAllahu alejhi ue selem): **”... dhe të cilët mbështeten në Zotin e tyre ...”,** do të thotë se ata mbështeten në Allahun. Ata ia dorëzojnë jetën e tyre Atij. E tillë është gjendja e tyre. Ata mbështeten në Zotin dhe i besojnë Atij. Ata e dinë se asgjë tjetër nuk do tu ndodhë atyre përveç asaj që Ai ka caktuar për ta. Përveç kësaj, ata i shmangen të gjitha formave të adhurimit të idhujve dhe të gjitha gjërave të urryera sikurse djegia dhe lutje për kurim thjesht sepse ata besojnë në Të, varen nga Ai dhe dëshirojnë që të kenë një fe të përsosur dhe të shëndosh.

Këto janë cilësitë që 70,000 mijë njerëz i kanë. Janë ata që kryejnë obligimet, braktisin ndalesat dhe idhujtarinë, mbështeten në Allahun dhe ia dorëzojnë çdo gjë Allahut, ndërsa ata marrin mënyrat e ligjshme për tu furnizuar, për të kërkuar furnizim dhe shërim. Ata e braktisin atë që i bën ata të jenë në nevojë për njerëzit e tjerë sikurse duaja për kurim dhe forma të torturës për derisa ata nuk janë në gjendje të vështirë. Ata braktisin edhe gjëra tjera të ligjshme vetëm për shkak se ato janë të urryera. Si rezultat i kësaj, Allahu do ti futë ata në xhenet pa llogari apo dënim.

[1] Ebu Davudi (3919). I dobët sipas Albanit ”Silsilat-ul-Ahadith edh-Dha´ifah (1619)
[2] Ahmedi (7045). I mirë sipas Shuajb el-Arna’ut në ”Musnad Ahmad”

Rukja pa kërkesë është e lejuar. Nëse rukja është e lidhur me kërkesë është më mirë të heq dorë përderisa nuk është shumë e nevojshme. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Rukja lejohet për derisa nuk është idhujtari.”

Rukja lejohet me kusht që tre kushte të jenë plotësuar:

1. Ajo duhet të jetë në një gjuhë të kuptueshme.
2. Nuk duhet të përbëhet nga ndonjë gjë e ndaluar sheriatikisht.
3. Ajo duhet të kryhet duke shpresuar se Allahu jep shërim. Pra nuk duhet të mbështetesh vetëm mbi vetë rukjen.

Në këtë rast, rukja lejohet. Gjithashtu, lejohet djegia nëse është e nevojshme. Megjithatë, është më mirë për ti´u shmangur asaj sepse ajo është një formë e torturës.

Të gjitha arsyet e tjera janë të pashmangshme. Duhet ngrënë dhe duhet pirë. Furnizimi duhet të kërkohet. Detyrat duhet të kryhen dhe mëkatet duhet të shmangen në mënyrë që personi të hyjë në xhenet. Arsyet e lejuara por të urryera sikurse djegia dhe kërkesa për rukje është më mirë për ti´u shmangur.

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha: **”Ukasheh ta kaloi.”** në mënyrë që personi që nuk e meriton ta kërkojë të njëjtën gjë. Dijetarët e përdorin këtë hadith për të argumentuar se është e lejuar për të justifikuar veten për të parandaluar ndonjë gjë negative pa e përçmuar dhe poshtëruar dikë.

Është e lejuar që të kurosh veten tënde dhe është më mirë të mos kërkosh rukje nga dikush tjetër. Është në rregull që të kërkosh nga vëllai yt që të lutet për ty. Kjo përmendet në hadithin:

”Mos harro të lutesh për ne.”[1]

[1] Ahmedi (195), Ebu Davud (1498) dhe Ibn Maxheh (2894). I dobët sipas Albanit ”Dha´if-ul-Xhami (14425)

Është e përshkruar të qëndrosh larg çdo gjëje të dëmshme duke përfshirë edhe nga një person i sëmurë që ka një sëmundje ngjitëse. Ai duhet të qëndrojnë larg prej tij. Kjo përmendet në hadithin:

"Personi i sëmurë nuk duhet të shkojë tek personi i shëndoshë."[1]

Megjithatë, kjo është e lejuar nëse personi beson në Allahun dhe i mbështetet Atij nga besimi i tij i qartë. Është konfirmuar se profeti (salAllahu alejhi ue selem) ishte ulur dhe hante me një lebroz dhe tha:

"Ha në emër të Allahut duke u mbështetur në Allahun."[2]

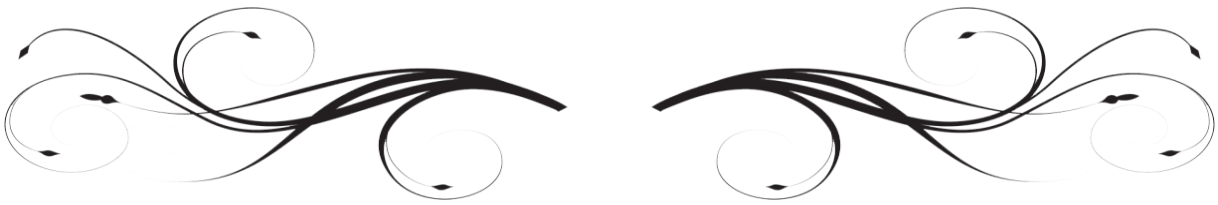
Gjithashtu është e lejuar edhe për të lexuar mbi ujë dhe të pështysh në të. Është konfirmuar se profeti (salAllahu alejhi ue selem) pështyu në ujin e Thabit bin Kajsit[3]. Leximi duhet të jetë ajo që mund të lexosh nga Kurani.

[1] Bukhari (5771) dhe Muslimi (2221)
[2] Ebu Davudi (3925), Tirmidhi (1817) dhe Hakimi (7196). I dobët sipas Albanit në "Dha´if Sunnen et-Tirmidhi" (307)
[3] Ebu Davudi (3885). I dobët sipas Imam Albanit në "Dha´if Sunnen Ebi Davud" (836)

Kapitulli i katërt

Frika ndaj idhujtarisë

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Azze ue Xhel) ka thënë:

إِنَّ اللهَ لاَ يَغْفِرُ أَن يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَن يَشَاء

”S’ka dyshim se Allahu nuk falë (mëkatin) t’i përshkruhet Atij shok (idhujtarinë), e përpos këtij (mëkati) i falë kujt do.”[1]

Shpjegimi

Kapitulli d.m.th ka të bëjë me frikën e detyrueshme nga idhujtaria. Besimtari është i obliguar që të ketë frikë nga idhujtaria dhe mëkatet. Ai duhet të qëndrojnë larg prej tyre, dhe në veçanti nga idhujtaria. Ai nuk duhet të ndihet i sigurt ndaj saj.

Idhujtaria do të thotë që dikush tjetër pos Allahut të merr pjesë në adhurim, pavarësisht se çfarë adhurimi është. Prandaj kjo quhet idhujtari. Adhurimi është e drejtë vetëm e Allahut. Më e rëndë se kjo është që ti dedikohet i tërë adhurimi dikujt pos Allahut (Azze ue Xhel). Allahu (Azze ue Xhel) ka thënë:

إِنَّ اللهَ لاَ يَغْفِرُ أَن يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَن يَشَاء

”S’ka dyshim se Allahu nuk falë (mëkatin) t’i përshkruhet Atij shok (idhujtarinë), e përpos këtij (mëkati) i falë kujt do.”[2]

[1] 4:48
[2] 4:48

Këtu është qartësuar serioziteti dhe rreziku i idhujtarisë. Nëse një njeri vdes në një gjendje të tillë atij nuk do ti falet kjo. Ai do të qëndrojnë në xhehnem përgjithmonë. Kështu nuk është rasti me mëkatet e tjera, sepse kjo çështje është në dëshirën e Allahut, nëse Ai dëshiron ta dënojë personin dhe pastaj ta futë atë në xhenet, ose nëse Ai dëshiron të falë atë. Por kur vjen puna për idhujtarinë thotë Allahu (Te ala):

إِنَّهُ مَن يُشْرِكْ بِاللهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللهُ عَلَيهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ

”Atij që i shoqëron Allahut dikë tjetër në ibadet, Allahu ia ka ndaluar (ia ka bërë haram) atij xhenetin dhe vendi i tij është zjarri. Për mizorët nuk ka ndihmës.”[1]

[1] 5:72

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ibrahimi (alejhi-selam) ka thënë:

وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ أَن نَّعْبُدَ الأَصْنَامَ

”Dhe më largo mënjanë mua e bijtë e mi nga adhurimi i idhujve.”[1]

Shpjegimi

Ibrahimi (alejhi-selam) ka thënë:

وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ أَن نَّعْبُدَ الأَصْنَامَ

”Dhe më largo mua mënjanë dhe bijtë e mi nga adhurimi i idhujve.”[2]

Aty gjendet rreziku i idhujtarisë. Zotëriu i profetëve pas profetit tonë (salAllahu alejhima ue selem) kishte frikë prej idhujtarisë. Është e detyrueshme për të pasuar ata dhe të frikësohemi prej idhujtarisë më shumë se ata.

Statujat janë skulptura të gdhendura në formën e njeriut apo kafshëve. Ka lloje të ndryshme të idhujtarëve. Disa adhuronin statujat. Tjerët adhuronin gjëra të tjera si pemët, detin, diellin dhe hënën. Ata të gjithë janë të bashkuar që ti´a dedikojnë adhurimin dikujt tjetër përveç Allahut (Azze ue Xhel). Një statujë gjithashtu mund të quhet ”**idhull**”.

[1] 14:35
[2] 14:35

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Gjëja që frikësohem më së shumti për ju është idhujtaria e vogël.” Kur ai u pyet për të, ai tha: ”Syefaqësia.”[1]

Shpjegimi

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Gjëja që frikësohem më së shumti për ju është idhujtaria e vogël.” Kur ai u pyet për të, ai tha: ”Syefaqësia.”[2]

Ky hadith është transmetuar nga Ahmedi me një zinxhir të mirë transmetimi nëpërmjet Mahmud bin Lubejd nga profeti (salAllahu alejhi ue selem). Hadithi është transmetuar edhe nga rrugë të tjera me zinxhirë të saktë të transmetimeve. Të gjitha ato dëshmojnë se është e detyrueshme për tu ruajtur nga syefaqësia dhe se ajo është e rrezikshme. Ka njerëz të drejtë që bien në të. Ata mund të bien në syefaqësi kur falin namazin, japin zekatin, urdhërojnë për të mirë dhe ndalojnë nga e keqja. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Ai që dëshiron një reputacion do të zbulohet nga Allahu dhe ai që dëshiron që njerëzit ta shohin do të zbulohet nga Allahu.”[3]

[1] Ahmedi (23680). Autentik sipas Albanit në ”Sahih-ul-Xhami” (1555)
[2] Ahmedi (23680). Autentik sipas Albanit në ”Sahih-ul-Xhami” (1555)
[3] Bukhari (6499) dhe Muslimi (93)

Vazhdimi i hadithit është:

”Allahu do t’u thotë njerëzve që ranë në syefaqësi në Ditën e Gjykimit: ”Shkoni tek ata të cilëve iu shtireshit dhe shikoni nëse ata kanë ndonjë shpërblim.”[1]

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Allahu Te ala ka thënë: ”Unë jam më i Vetëmjaftueshmi i Cili nuk ka nevojë për shoqërues. Ai që bën një vepër në të cilën ai e shoqëron dikë tjetër me Mua, Unë do ta braktis atë dhe idhujtarinë e tij.”[2]

Transmetuar nga Muslimi. Prandaj është e detyrueshme për njerëzit që të adhurojnë vetëm Allahun të Vetmin.

[1] Ahmedi (23680). Autentik sipas Albanit në ”Sahih-ul-Xhami” (1555)
[2] Muslimi (2985)

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ibn Mesudi (radijAllahu anhu) transmeton se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Ai që vdes duke adhuruar dikë karshi Allahut do të hyj në zjarr.”[1]

Shpjegimi

Ibn Mesudi (radijAllahu anhu) transmeton se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Ai që vdes duke adhuruar dikë karshi Allahut do të hyj në zjarr.”[2]

D.m.th ai që e adhuron dhe i kërkon ndihmë dikujt tjetër karshi Allahut. I tilli do të jetë në xhehnem përgjithmonë. Në një formulim thuhet se Ibn Mesudi ka thënë:

”Dhe ai që vdes pa e adhuruar dikë karshi Allahut do të hyjë në xhenet.”

Kjo do të thotë ai që vdes me Teuhid hyn në xhenet. Kjo dëshmon se ai që adhuron karshi Allahut, njerëz të devotshëm, profetë, pemë apo gurë hynë në xhehnem.

[1] Bukhari (4497)
[2] Bukhari (4497)

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Muslimi transmeton se Xhabiri (radijAllahu anhu) ka treguar se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Ai që e takon Allahun duke mos i shoqëruar Atij dikë në adhurim do të hyjë në xhenet. Dhe ai që e takon Atë duke i shoqëruar dikë në adhurim do të hyjë në zjarr.”[1]

Shpjegimi

Këtu duket rreziku i idhujtarisë dhe se është e detyrueshme të kihet frikë prej saj, dhe të kihet kujdes që të mos bihet në të. Në hadith obligohen dy gjëra:

1. Ai që e takon Allahun pa i bërë Atij shirk hynë në xhenet.
2. Ai që e takon Atë duke qenë idhujtarë hynë në xhehnem. Prandaj, është përmendur në një formulim tjetër se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) tha:

”A të mos ju tregojë në lidhje me dy gjëra obliguese?” Ata thanë: ”Po.” Ai tha: ”Ai që e takon Allahun ndërsa nuk ka adhuruar dikë karshi Tij do të hyjë në xhenet. Dhe ai që e takon Atë ndërsa ka adhuruar dikë karshi Tij hynë në zjarr.”

[1] Bukhari (129) dhe Muslimi (93)

Kapitulli i pestë

Thirrja drejt shahadetit La ilahe il-lAllah

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Azze ue Xhel) ka thënë:

قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي أَدْعُو إِلَى اللهِ عَلَى بَصِيرَةٍ أَنَاْ وَمَنِ اتَّبَعَنِي

Thuaj: "Kjo është rruga ime, e vënë në fakte të qarta, e që unë thërras te Allahu, unë dhe ai që më pason mua."[1]

Shpjegimi

Kapitulli ka të bëjë për atë se është e detyrueshme të thërrasësh në shahadetin "Nuk meriton të adhurohet me të drejtë askush përveç Allahut dhe se Muhammedi është i dërguari i Allahut". Këto dy besime janë të pandashme. Autori ka për qëllim thirrjen në Teuhid dhe pasimin e të dërguarit (salAllahu alejhi ue selem). Dijetarët janë të detyruar për ta bërë këtë. Autori e dëshmoi këtë me Kuran dhe Sunnet sikurse edhe me fjalët e Allahut (Te ala):

ادْعُ إِلِى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُم بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُا

"Ti (Muhammed) thirr për në rrugën e Zotit tënd me urtësi e këshillë të mirë dhe polemizo me ata (kundërshtarët) me atë mënyrë që është më e mira."[2]

قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي أَدْعُو إِلَى اللهِ عَلَى بَصِيرَةٍ أَنَاْ وَمَنِ اتَّبَعَنِي

Thuaj: "Kjo është rruga ime, e vënë në fakte të qarta, e që unë thërras te Allahu, unë dhe ai që vjen pas meje. Larg të metave është Allahu, e unë nuk jam nga idhujtarët."[1]

[1] 2:108
[2] 16:125

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّن دَعَا إِلَى اللَّهِ

”E kush është më fjalëmirë se ai që thërret në rrugën e Allahut,”[2]

Është e detyrueshme për dijetarët që të thërrasin në Teuhid dhe që Allahu të adhurohet me sinqeritet dhe që idhujtaria të braktiset. Ata janë të detyruar gjithashtu të thërrasin që të besohet i dërguari (salAllahu alejhi ue selem), t’i besohet fjalës së tij, ti binden atij dhe të mos kundërshtohet. Allahu (Te ala) ka thënë:

قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي أَدْعُو إِلَى اللهِ عَلَى بَصِيرَةٍ أَنَاْ وَمَنِ اتَّبَعَنِي

Thuaj: ”Kjo është rruga ime, e vënë në fakte të qarta, e që unë thërras te Allahu, unë dhe ai që më pason mua.”[3]

Fjala i drejtohet profetit (salAllahu alejhi ue selem) dhe umetit të tij. Thuaj se kjo është rruga ime dhe rruga të cilën e pasojë në të cilën unë vetëm e adhurojë sinqerisht Allahun, e jap zekatin dhe vepra të tjera. Kjo është rruga e drejtë e Allahut dhe ky është Islami, udhëzimi dhe besimi.

أَدْعُو إِلَى اللهِ عَلَى بَصِيرَةٍ

”... e që unë thërras te Allahu...”

U thërras në fenë së Allahut dhe jo për pushtet, vetë-interes, për pasuri apo qëllime të tjera materiale. Unë thërras që vetëm Allahu të adhurohet dhe që libri i Tij të pasohet dhe unë e bëjë këtë me dituri dhe udhëzim.

أَنَاْ وَمَنِ اتَّبَعَنِي

”... unë dhe ai që më pason mua.”

[1] 12:108
[2] 41:33
[3] 12:108

Kjo do të thotë që edhe pasuesit e mi thërrasin me fakte të qarta dhe dituri. Mbështetësit e tij pra kanë fakte të qarta dhe dituri. Dijetarët të cilët thërrasin në rrugën e tyre, e bëjnë këtë me fakte të qarta dhe dituri. Dijetarët të cilët nuk thërrasin në rrugën e Allahut në të vërtetë nuk i përkasin pasuesve të tij. Sepse pasuesit e tij nuk heshtin e as nuk thërrasin me injorancë. Allahu (Te ala) ka thënë:

ادْعُ إِلِى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ

"Ti (Muhammed) thirr për në rrugën e Zotit tënd me urtësi dhe këshillë të mirë..."

Do të thotë me dituri. Kjo është rruga e gjithë profetëve, dijetarëve dhe e njerëzve të devotshëm. Kjo është e detyrueshme për atë që ka dituri. Ai duhet të thërrasë kudo, duke përfshirë xhaminë dhe vendet e tjera, dhe duhet të durojë.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ibn Abasi (radijAllahu anhume) ka treguar se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) i tha Muadhit kur e dërgoi atë për në Jemen:

"Ti do të shkosh tek një popull prej ithtarëve të librit (jehudë dhe të krishterë), kështu që le të jetë gjëja e parë në të cilën do ti thërrasësh dëshmia se nuk meriton të adhurohet me të drejtë askush përveç Allahut. Nëse të binden në këtë, mësojë ata se Allahu i ka urdhëruar ata që të falen pesë herë në ditë. Nëse të binden në këtë, mësojë ata se Allahu i ka urdhëruar ata që të japin zekatin që merret nga të pasurit e tyre dhe u ipet të varfërve të tyre. Nëse të binden në këtë, ti duhet të qëndrosh larg nga pasuritë e tyre më të mira. Shmangu nga lutja e personit të shtypur sepse nuk ka asnjë pengesë mes tij dhe Allahut."[1]

Shpjegimi

Fjalët e profetit (salAllahu alejhi ue selem): **"Ti do të shkosh tek një popull prej ithtarëve të librit (jehudë dhe të krishterë)",** dëshmon se ata nuk janë injorantë. Ata kanë njohuri dhe dyshime. Ai ia tërhoqi vëmendjen atij kështu që ai mund të përgatitet për ta dhe që ti´a kumtojë urdhëresat e Allahu atyre.

Fjalët e profetit (salAllahu alejhi ue selem): "**Kështu që le të jetë gjëja e parë në të cilën do ti thërrasësh dëshmia se nuk meriton të adhurohet me të drejtë askush përveç Allahut**", do të thotë se ai nuk duhet të brengoset për dyshimet dhe njohuritë e tyre. Ai duhet vetëm të sigurohet që t'ua kumtojë Teuhidin atyre dhe se që ata sinqerisht ta adhurojnë vetëm Atë dhe askë tjetër sikurse Uzejrin, Isain, rabinët dhe murgjit e tyre. Në një formulim tjetër ai thotë se duhet ti thërrasë ata "**që**

[1] Bukhari (1395) dhe Muslimi (19)

ta adhurojnë vetëm Allahun". Ky është shpjegimi i shahadetit "**La ilahe ilAllah**".

Fjalët e (profetit salAllahu alejhi ue selem): "**Nëse të binden në këtë...",** do të thotë, nëse ata adhurojnë vetëm Allahun dhe askë tjetër.

Fjalët e profetit (salAllahu alejhi ue selem): **"...mësoi ata se Allahu i ka urdhëruar ata që të falen pesë herë në ditë**", do të thotë se një idhujtarë para së gjithash duhet të thirret në Teuhid. Nëse ai e pranon atë, ai thirret në namaz. Nëse ai pranon namazin dhe falë namazet, ai thirret që ta paguaj zekatin që merret nga të pasurit e tyre dhe u ipet të varfërve të tyre. Të varfëritë janë theksuar për shkak se ata janë pikësynimi kryesor të cilët kanë të drejtë për lëmoshë. Po ashtu filloi Allahu me ta kur Ai tha:

إِنَّمَا الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسَاكِينِ وَالْعَامِلِينَ عَلَيْهَا وَالْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ وَفِي الرِّقَابِ وَالْغَارِمِينَ وَفِي سَبِيلِ اللهِ وَابْنِ السَّبِيلِ فَرِيضَةً مِّنَ اللهِ وَاللهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

"Allahu caktoi obligim që zekati t'ju takojnë vetëm: të varfërve (të varfër që nuk kërkojnë), mesakinët (të vobektit që lypin), punonjësve (që e tubojnë), atyre që duhet përfituar zemrat (të dobëtëve në besim), e duhet dhënë edhe për lirim nga robëria, të mbyturve në borxhe, (luftëtarëve), në rrugën e Allahut dhe atij që ka mbetur në rrugë. Allahu e di gjendjen e robërve, punon sipas urtësisë së vet."[1]

Fjalët e profetit (salAllahu alejhi ue selem): "**Nëse të binden në këtë, ti duhet të qëndrosh larg nga pasuritë e tyre më të mira**", do të thotë që të mos marrësh pasuritë e tyre më të vlefshme me forcë. Merre mesataren. Ka pasuri të çmuar, mesatare dhe të parëndësishme. Megjithatë, është më mirë për ta që të dhurojnë vullnetarisht pasuritë e tyre të çmueshme.

Fjalët e profetit (salAllahu alejhi ue selem): "**Shmangu nga lutja e personit të shtypur**", do të thotë që të sigurohesh që të mos i trajtosh ata padrejtësisht në mënyrë që ata të luten kundër teje dhe tu pranohet lutja, sepse lutja e personit të shtypur pranohet.

[1] 9:60

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) u mjaftua me këto tri çështje për shkak se ato janë më të rëndësishmet. Ai që i pranon ato e pranon haxhin, agjërimin dhe çdo gjë tjetër. Nëse ata pranojnë këto tri çështjet e para, ata e bëjnë këtë nga besimi dhe bindja. I njëjti besim do ti shtyjë ata që të kryejnë dispozitat e tjera. Prandaj Allahu u mjaftua me thënien:

فَإِن تَابُواْ وَأَقَامُواْ الصَّلاَةَ وَآتَوُاْ الزَّكَاةَ فَخَلُّواْ سَبِيلَهُمْ

”Në qoftë se pendohen, e falin namazin dhe e japin zekatin, atëherë ua lëshoni rrugën, se vërtet Allahu falë është mëshirues.”[1]

وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاء وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ

”E duke qenë se ata nuk ishin të urdhëruar me tjetër, pos që ta adhuronin Allahun me një adhurim të sinqertë ndaj Tij, që të largohen prej çdo besimi të kotë, ta falin namazin, të japin zekatin, se ajo është feja e drejtë.”[2]

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Unë jam urdhëruar që ti luftoj njerëzit derisa të dëshmojnë se nuk meriton të adhurohet me të drejtë askush përveç Allahut dhe se unë jam i dërguari i Allahut, të falin namazin dhe të japin zekatin.”

Këto tri baza janë fundamenti.

[1] 9:5
[2] 98:5

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Bukhari dhe Muslimi transmetuan nga Sehl bin Sad (radijAllahu anhu) se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) tha në ditën e betejës së Hajberit:

”Nesër unë do t’ia jap flamurin një burri që e do Allahun dhe të dërguarin e Tij dhe që e do Allahu dhe i dërguari i Tij. Allahu do ta çliroj këtë vend me të. ”Njerëzit qenë të zgjuar atë natë dhe pyesnin se kujt do ti jepet flamuri. Në mëngjes të gjithë shkuan tek i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem), duke shpresuar secili se do ti ipej flamuri. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha: ”Ku është Ali bin Ebi Talib?” U tha: Se ai kishte dhimbje në sy. Ai tha silleni. I dërguan dikë dhe Aliu u sollë para tij. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) pështyu në sytë e tij dhe u lut për të. Ai u shërua sikurse asgjë nuk kishte ndodhur. Pastaj ia dha atij flamurin dhe i tha: ”Nisu me qetësi deri sa të arrin në vendin e tyre. Pastaj thirri ata në Islam dhe informojë lidhur me të drejtat e Allahut (Te ala) që i ka obliguar. Pasha Allahun! Sikurse Allahu të udhëzoj përmes teje një person të vetëm është më mirë për ty se sa devetë e kuqe.”[1]

Shpjegimi

Sahabët pyesnin njëri-tjetrin se kujt do ti ipet flamuri. Të gjithë shpresonin për ta marrë atë, sepse i dërguari (salAllahu alejhi ue selem) vuri në dukje një individ dhe tha se e do Allahun dhe të dërguarin e Tij dhe që e do Allahu dhe i dërguari i Tij. Këtu është një vlerë dhe mirësi unike. Prandaj Umeri ka thënë:

”Kurrë nuk e kam dashur udhëheqjen përveç asaj dite.”

[1] Bukhari (309) dhe Muslimi (405)

Fjalët e tij: "**Ai u shërua sikurse asgjë nuk kishte ndodhur**", ka dy dobi: njëra dëshmon vërtetësinë e profetit (salAllahu alejhi ue selem), kurse tjetra dëshmon aftësinë madhështore të Allahut (Te ala).

Fjalët e profetit (salAllahu alejhi ue selem): **"...në vendin e tyre**", do të thotë afër tyre, në mënyrë që besimtari të bëhet më i guximshëm dhe armiqtë të frikësohen. Të qënurit larg nga armiku dobëson besimtarët dhe motivon armiqtë.

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë: "**Pastaj thirri ata në Islam**", Nuk ka rëndësi nëse ata tashmë janë thirrur. Kjo në mënyrë që argumenti tu ngritët dhe që ata të mos kenë asnjë arsyetim. Kjo dëshmon se së pari duhet vënë një rëndësi të madhe thirrjes në fe para se të fillosh luftën. Nuk ka rëndësi nëse ata tashmë janë thirrur më herët. Ata mund të udhëzohen. Është e rekomanduar për të thirrur në mënyrë të përsëritur nëse është e nevojshme, dhe veçanërisht jehudët të cilët e dinë të vërtetën, por e duan jetën materiale dhe kanë zili besimtarët.

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha: "**Pasha Allahun! Sikurse Allahu të udhëzoj përmes teje një person të vetëm është më mirë për ty se sa devetë e kuqe**", Këtu duket se sa madhështore është thirrja tek Allahu është dhe se ajo është më e rëndësishme se lufta. Në fakt, thirrja tek Allahu është qëllimi i luftës. Prandaj u dërguan të dërguarit.

Fjalët e profetit (salAllahu alejhi ue selem): **"...devetë e kuqe**", do të thotë deve të çmuara. Këtu qëndron rëndësia e thirrjes dhe të mësuarit e njerëzve.

Nëse ata refuzojnë të pranojnë thirrjen, atëherë luftohen në mënyrë që e keqja e tyre të përfundoj, dhe që ata të mos parandalojnë të tjerët nga islami. Edhe ata edhe pronat e tyre duhet të përdoren në rrugën e Allahut.

Ky hadith mund të përfshij edhe një mëkatarë musliman.

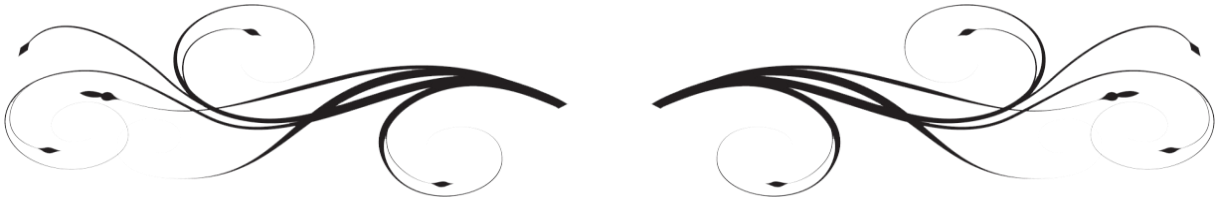
Është e lejueshme për ti sulmuar ata pa paralajmërim në qoftë se atyre u ka arritur thirrja. Kështu veproi profeti (salAllahu alejhi ue selem) me Benul-Mustalak. Është gjithashtu në rregull për të përsëritur thirrjen para betejës nëse është e nevojshme.

Hadithi dëshmon gjithashtu se lejohet betimi në Allahun, edhe nëse kjo nuk bëhet për të theksuar diçka. Megjithatë, ajo mund të jetë e ligjësuar dhe e rekomanduar në rast nevoje për të theksuar çështjen në mënyrë që i padituri ta kuptoj se çështja është e vërtetë.

Kapitulli i gjashtë

Shpjegimi i Teuhidit dhe i shahadetit

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Azze ue Xhel) ka thënë:

أُولَئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَى رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ

”Të tillët që këta po lusin (pos Allahut), vetë ata kërkojnë afrimin, shpresojnë në mëshirën e Tij dhe që ti afrohen Atij aq sa të munden.”[1]

Shpjegimi

Këtu autori shpjegon Teuhidin dhe shahadetin ”**La i lahe ilAllah**” në përputhje me formulimin e tij dhe tregon të kundërtën e tij. Sepse gjërat njihen me anë të kundërtave të tyre. Ai përmendi këtë kapitull që të kuptosh realitetin e Teuhidit. Realiteti i tij është që i gjithë adhurimi ti dedikohet vetëm Allahut. Këtë duhet ta besosh në zemër dhe ta praktikosh me pjesët e trupit. Allahu (Te ala) ka thënë:

أُولَئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَى رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ

”Të tillët që këta po lusin (pos Allahut), vetë ata kërkojnë afrimin, shpresojnë në mëshirën e Tij dhe që ti afrohen Atij aq sa të munden.”[2]

[1] 17:57
[2] 17:57

Para kësaj Allahu (Te ala) ka thënë:

قُلِ ادْعُواْ الَّذِينَ زَعَمْتُم مِّن دُونِهِ فَلاَ يَمْلِكُونَ كَشْفَ الضُّرِّ عَنكُمْ وَلاَ تَحْوِيلاً

Thuaj: "Ftoni ata, të cilët i menduat (zota) pos Atij, e ata nuk mund ta heqin prej jush mjerimin, as nuk mund ta mënjanojnë."[1]

Është idhujtari që të adhurosh dikë që as nuk është në gjendje të dëmtojë ose të bëjë dobi, dhe e kundërta e saj është Teuhidi. Allahu e urdhëron Muhammedin (salAllahu alejhi ue selem) që ti thoshte atyre në një mënyrë qortuese, që ti thërrasin zotat e tyre të cilët ata i adhurojnë në vend të Allahut:

فَلاَ يَمْلِكُونَ كَشْفَ الضُّرِّ

"...e ata nuk mund ta heqin prej jush mjerimin..."

Kjo do të thotë gjitha format e së keqes:

وَلاَ تَحْوِيلاً

"...as nuk mund ta mënjanojnë."

Kjo do të thotë se ata nuk mund të lëvizin të keqen nga një vend në një tjetër, si nga koka në eshtra. Është Allahu Ai që ka mundësi të shmang të keqen dhe të sjell mirësinë. Allahu (Te ala) ka thënë:

أُولَئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَى رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ

"Të tillët që këta po lusin (pos Allahut), vetë ata kërkojnë afrimin, shpresojnë në mëshirën e Tij dhe që ti afrohen Atij aq sa të munden."[1]

[1] 17:56

Do të thotë ata të cilët i luten engjëjve, profetëve, njerëzve të devotshëm. Prandaj Allahu (Te ala) tha:

يَبْتَغُونَ إِلَى رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ

”Shpresojnë në mëshirën e Tij.”

Do të thotë, edhe pse ata të adhuruarit janë të devotshëm, nuk janë të aftë as që të shmangin ose të lëvizin të keqen. Kjo do të thotë se të gjitha statujat e tjera kanë edhe më pak mundësi për ta bërë këtë. Ata kërkojnë dashamirësinë e Allahut për ti´u afruar Atij nëpërmjet nënshtrimit. Ata luftojnë për t’iu afruar Allahut me mjetet e tyre dhe me adhurimin që ia dedikojnë Atij dhe me rite të ndryshme:

وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ

”...shpresojnë në mëshirën e Tij dhe i frikësohen dënimit të Tij.”[2]

Sepse ata janë robërit e Tij. Ata i mbështeten Atij dhe i frikësohen Atij. Atëherë si t’u kërkohet ndihmë atyre?

[1] 17:57
[2] 17:57

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Azze ue Xhel) ka thënë:

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ إِنَّنِي بَرَاء مِّمَّا تَعْبُدُونَ إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيَهْدِينِ

"(Përkujto, o i dërguar) Kur Ibrahimi babait të vet dhe popullit të tij i tha: "Unë jam larguar prej asaj që adhuroni ju përveç Atij që më krijoi, dhe që Ai do të më drejtojë!"[1]

Shpjegimi

Allahu (Azze ue Xhel) ka thënë:

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ إِنَّنِي بَرَاء مِّمَّا تَعْبُدُونَ إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيَهْدِينِ

"(Përkujto, o i dërguar) Kur Ibrahimi babait të vet dhe popullit të tij i tha: "Unë jam larguar prej asaj që adhuroni ju përveç Atij që më krijoi, dhe që Ai do të më drejtojë!"[2]

Kjo është domethënia e Teuhidt. Fjalët e tij:

إِنَّنِي بَرَاء مِّمَّا تَعْبُدُونَ

"Unë jam i larguar prej asaj që adhuroni ju..."

[1] 43:26-27
[2] 43:26-27

Korrespondojnë me fjalët tona ”**Nuk meriton të adhurohet me të drejtë**”, ndërsa:

إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي

”(Unë nuk adhurojë askë) përveç Atij që më krijoi.”

korrespondojnë me fjalët tona ”**askush përveç Allahut**”. Kjo sqaron se Teuhid do të thotë refuzim i çdo gjëje që adhurohet në vend të Allahut, dhe se ajo refuzohet dhe dënohet dhe se vetëm Allahu adhurohet me të gjitha llojet e adhurimit.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Azze ue Xhel) ka thënë:

اتَّخَذُواْ أَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِّن دُونِ اللهِ

”Ata i konsideruan ”ahbarët” (priftër jehudi) e tyre, ”ruhbanët” (murgjit e krishterë) e tyre për zota dhe mbrojtësa pos Allahut.”[1]

Shpjegimi

Allahu (Azze ue Xhel) ka thënë:

اتَّخَذُواْ أَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِّن دُونِ اللهِ

”Ata i konsideruan ”ahbarët” (priftër jehudi) e tyre, ”ruhbanët” (murgjit e krishterë) e tyre për zota dhe mbrojtësa pos Allahut.”[2]

Ai shpjegoi se kjo gjithashtu i përket idhujtarisë dhe se Teuhidi është që vetëm Allahu të adhurohet dhe jo murgjit, rabinët, profetët dhe të drejtit. I tillë nuk është rasti me jehudët dhe të krishterët të cilët morën rabinët dhe murgjit e tyre si zota karshi Allahut, pasi ata pa argumente e lejuan atë që Allahu e ka ndaluar dhe e ndaluan atë që Allahu e ka lejuar. Ata e bënë këtë edhe pse kjo e kundërshtonte librin e Allahut dhe mesazhin e të dërguarve. Në këtë mënyrë ata i adhuruan prijësat e tyre kur ata iu nënshtruan atyre në atë që e kundërshtonte librin dhe i dhanë përparësi asaj. Adij Bin Hatim transmeton se profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

[1] 9:31
[2] 9:31

”Kështu u adhuruan ata.”[1]

Ai që e bën këtë bëhet idhujtar. Allahu pastaj tha:

سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ

”I lartë është Ai nga çka i shoqërojnë.”[2]

Adhuruesit e varreve i kanë shndërruar varret si zota karshi Allahut. Është e detyrueshme që t’u shpjegohet e vërteta atyre, sepse veprimi i tyre është mosbesim i madh. Megjithatë, ata nuk duhet të ekzekutohen. Atyre së pari duhet t’u mësohet e vërteta dhe argumentet. Nëse ata refuzojnë ta pranojnë atë, ata duhet të ekzekutohen nëse ka dikush që mund ta zbatojë këtë.

[1] Tabarani (218) dhe Bejhaki (20137). Autentik sipas Albanit në ”Silsilat-ul-Ahadith es-Sahihah” (3293)
[2] 9:31

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Është transmetuar në mënyrë autentike se profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Kushdo që dëshmon se nuk meriton të adhurohet me të drejtë askush përveç Allahut dhe mohon çdo gjë që adhurohet në vend të Allahut, e ka të sigurt pasurinë dhe jetën e tij, dhe llogaria e tij është tek Allahu Azze ue Xhel.”

Shpjegimi i titullit të kapitullit dhe ajo që vijon do të përmendet në kapitullin e ardhshëm. Aty është çështja më e rëndësishme dhe më serioze, përkatësisht deklarata e Teuhidit dhe shahadeti që shpjegohet në mënyrën më të qartë.

Kjo përfshinë ajetin në suren el-Isra, që refuzon idhujtarët të cilët adhurojnë njerëzit e devotshëm. Kjo dëshmon se ky veprim është idhujtari e madhe.

Kjo përfshin ajetin el-Bara (në suren Teube) që shpjegon se ithtarët e librit morën rabinët e tyre dhe murgjit e tyre për zota dhe mbështetës përveç Allahut, edhe pse ata janë këshilluar që të mos adhurojnë dikë tjetër përveç Zotit të Vetëm. Kjo edhe shpjegimi i qartë i ajetit flet se adhurimi ndaj tyre ndodhë duke iu bindur dijetarëve dhe të devotshmëve në mëkate, dhe jo vetëm për t’ju lutur atyre.

Kjo përfshinë fjalët e Ibrahimit (alejhis-selam) drejtuar kufarëve:

إِنَّنِي بَرَاء مِّمَّا تَعْبُدُونَ إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي

”Unë jam i larguar prej asaj që adhuroni ju, përveç Atij që më krijoi, dhe që Ai do të më drejtojë!”

Nga të gjitha gjërat e adhuruara, ai veçoi Zotin e tij. Allahu (Subhaneh) shpjegoi se kjo urrejtje dhe kjo dashuri për hir të Allahut është kuptimi i besimit se nuk meriton të adhurohet me të drejtë askush përveç Allahut dhe tha:

وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

"Dhe ai (Ibrahimi) e la të përjetshme atë fjalë (besimin në një Zot) ndër pasardhësit e vet, me shpresë që ata të kthehen prej rrugës së gabuar në rrugën e drejtë."[1]

Kjo përfshin ajetin në suren el-Bekare që flet për kufarët për të cilët Allahu (Te ala) ka thënë:

وَمَا هُم بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ

"E ata nuk kanë të dalë prej zjarrit."[2]

Ai përmendi se si ata i donin idhujt e tyre sikurse Allahun. Kjo dëshmon se ata e donin shumë Allahun. Megjithëkëtë ata nuk ishin muslimanë. Çfarë të themi për atë që e do një idhull më shumë se Allahun? Çfarë të themi për atë që e do vetëm një idhull dhe jo Allahun?

Kjo përfshinë edhe fjalët e profetit (salAllahu alejhi ue selem):

"Kushdo që dëshmon se nuk meriton të adhurohet me të drejtë askush përveç Allahut dhe mohon çdo gjë që adhurohet në vend të Allahut, e ka të mbojtur pasurinë dhe jetën e tij dhe llogaria e tij është tek Allahu Azze ue Xhel."

[1] 43:28
[2] 2:167

Ky hadith është një nga shpjegimet më të mira për shahadetin "La i lahe ilAllah". Ai nuk la që vetëm deklarata të mbrojë jetën dhe pasurinë. Ai as nuk la deklaratën me të kuptuar, pohim dhe adhurimin kushtuar vetëm Allahut ta përbëjë atë. Në fakt, pasuria dhe jeta do të sigurohen vetëm atëherë kur braktisen të gjitha gjërat që adhurohen karshi Allahut. Një person do të dyshojë ose të jetë pasiv në këtë çështje pasuria dhe jeta e tij nuk sigurohen. Kjo çështje është aq e gjerë dhe e çmuar. Ajo është aq e qartë. Ajo është aq bindëse kundër atij që kundërshton.

Shpjegimi

Allahu (Azze ue Xhel) ka thënë:

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِن دُونِ اللهِ أَندَاداً يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللهِ

"Ka njerëz që marrin për zota dikë tjetër përveç Allahut dhe i duan ata siç e duan Allahun."[1]

Ky ajet gjithashtu shpjegon rëndësinë e Teuhidit duke theksuar të kundërtën e tij. Ata që bëjnë shirk (idhujtari), i duan idhujt, i vlerësojnë, i lavdërojnë ata, i adhurojnë dhe u kërkojnë ndihmë atyre, ose ata i duan me një dashuri të veçantë, do të thotë se ata adhurojnë tjerë pos Allahut. Kjo është idhujtari e madhe. Allahu i dënoi ata dhe i kërcënoi ata me zjarr kur Ai pastaj tha:

كَذَلِكَ يُرِيهِمُ اللهُ أَعْمَالَهُمْ حَسَرَاتٍ عَلَيْهِمْ وَمَا هُم بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ

"Kështu, Allahu do t'ua tregojë veprat e tyre si burim hidhërimi për ta dhe ata s'kanë për të dalë kurrë nga zjarri."[2]

[1] 2:165
[2] 2:167

Është transmetuar në mënyrë autentike se profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Kushdo që dëshmon se nuk meriton të adhurohet me të drejtë askush përveç Allahut dhe mohon çdo gjë që adhurohet në vend të Allahut e ka të mbrojtur pasurin dhe jetën e tij dhe llogaria e tij është tek Allahu Azze ue Xhel.”[1]

Në një transmetim tjetër thuhet ”**Ai që thotë la ilahe ilAllah dhe një tjetër thotë: ”Ai që adhuron vetëm Allahun**”. Kjo dëshmon se shahadeti do të thotë që vetëm Allahu të adhurohet.

Fjalët e profetit (salAllahu alejhi ue selem): ”**... dhe mohon çdo gjë që adhurohet në vend të Allahut ...**”, mohon çdo gjë që adhurohet në vend të Allahut dhe beson në këtë me zemër.

Fjalët e profetit (salAllahu alejhi ue selem): ”**... e ka të mbrojtur pasurinë dhe jetën e tij...**”, do të thotë se ai bëhet musliman i cili duhet t’u përmbahet ligjeve të Allahut.

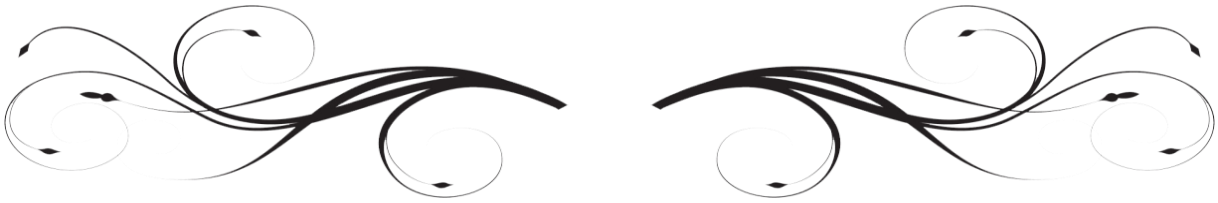
Fjalët e profetit (salAllahu alejhi ue selem): ”**... dhe llogaria e tij është tek Allahu Azze ue Xhel**”, do të thotë se ai hyn në xhenet nëse është i sinqertë dhe ai është hipokrit nëse ai e thotë këtë pa besuar me zemrën e tij. Në rast të tillë, ai e ka gjykimin e një hipokriti në këtë jetë dhe në tjetrën që është zjarri.

[1] Transmetuar nga Muslimi përmes Sad bin Tarik el-Ashxhai

Kapitulli i shtatë

Është prej idhujtarisë bartja e unazave, penjve dhe të ngjashme për t'i ikur ose shpëtuar të keqes

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

قُلْ أَفَرَأَيْتُم مَّا تَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّهِ

Ti thuaju: ”Më tregoni pra, për ata që i adhuroni pos Allahut, nëse Allahu më godet mua me ndonjë të keqe, a mund ta largojnë ata atë të keqe.”[1]

Imran bin Husejn (radijAllahu) anhu ka transmetuar se profeti (salAllahu alejhi ue selem) e pa një burrë me që kishte një unazë prej bronzi në gishtin e tij. Ai tha: ”Çfarë është ajo?” Burri u përgjigj: ”Kjo është kundër sëmundjeve.” Profeti (salAllahu alejhi ue selem) i tha: ”Hiqe atë. Kjo vetëm se do të shkaktojë që të sëmuresh edhe më shumë. Në qoftë se vdes me të kurrë nuk do të shpëtosh.”

Transmetuar nga Ahmedi me një zinxhir të mirë të transmetimit. Ai transmetoi gjithashtu nga Ukbeh bin Amir (radijAllahu) se profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Ai që lidh një amulet (hajmali) Allahu nuk do t’ia plotësoj dhe ai që lidh një guacë Allahu nuk do ti dhurojë rehati.”[2]

Në një formulim tjetër thuhet:

”Ai që lidh një hajmali ka bërë shirk.”[3]

[1] 39:38
[2] Ahmedi (17440), Ebu Jala (1759) dhe Tahavi (6660). I mirë sipas Shuajb Arnautit në ”Musned-ul-Imam Ahmed”
[3] Ahmedi (17458). Autentik sipas Albanit në ”Sahih-ul-Xhami” (11340)

Ibn Ebi Hatimi ka transmetuar se Hudhejfe pa një burrë që kishte vënë një pej në dorën e tij kundër etheve. Ai ia preu atë dhe lexoi:

وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللهِ إِلاَّ وَهُم مُّشْرِكُونَ

”Dhe shumica e tyre nuk e beson ndryshe Allahun, vetëm se duke i shoqëruar (zota të tjerë).”[1]

Ky kapitull nuk iu lexua Imam Bin Bazit (rahimehullah).

[1] 12:106

Kapitulli i tetë

Rukjet (të fryrit) dhe hajmalitë

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Është transmetuar në mënyrë autentike nga Ebu Beshir el-Ensari (radijAllahu anhu) se ai udhëtoi disa herë së bashku me të dërguarin e Allahut (salAllahu alejhi ue selem) kur e dërgoi një të dërguar duke e urdhëruar që:

"Të mos mbetet asnjë kurorë prej litari – ose kurorë – rreth qafës së devesë pa u këputur."[1]

Shpjegimi

Ky kapitull ka të bëjë me tekstet që ndalojnë hajmalitë dhe bëjnë një ndarje sa i përket rukjes. Hajmalitë të gjitha janë lloj i ndaluar, ndërsa disa bëjnë dallime mes tyre, por e sakta është se ato të gjitha janë të ndaluara. Hajmalitë janë gjëra që u varen fëmijëve kudër syrit të keq. Argumentet tregojnë se ato janë të ndaluara, e cilat do të përmenden më vonë në lidhje me të sëmurit dhe fëmijët.

[1] Bukhari (3005) dhe Muslimi (2115)

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ibn Mesudi (radijAllahu anhu) më ka treguar se e kishte dëgjuar të dërguarin e Allahut (salAllahu alejhi ue selem) duke thënë:

"Rukjet, hajmalitë dhe tiualah vërtetë janë idhujtari."[1]

Shpjegimi

Sa i përket rukjeve, ato kanë dallime, ato janë të lejuara me tri kushte:

1. Fjalët e atij që bën rukje duhet të jetë e kuptueshme sikurse është leximi i ajeteve të Kuranit dhe lutjeve të njohura.
2. Kuptimi i atyre fjalë nuk duhet të vijë në kundërshtim me sheriatin.
3. Nuk duhet besuar se ajo shëron vetvetiu. Në hadithin që u përmend më parë, thuhet:

"Rukja është e lejuar për derisa ajo nuk është shirk."

Tiualah është definuar nga autori. Atë e bëjnë me ndihmën e xhinëve dhe shejtanëve. Ata e quajnë atë "**magji**", "**tërheqje**" dhe "**tërheqje e vëmendjes**". Të gjitha llojet e magjisë janë kufër:

إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلاَ تَكْفُرْ

"Ne jemi vetëm sprovë, pra mos bëni kufër!"[2]

[1] Ebu Davudi (3883), Ibn Maxheh (3530), Ahmedi (3615), Tabarani (10503) dhe Bejhaki (19387). Autentik sipas Albanit në "Silsilat-ul-Ahadith es-Sahihah" (331)
[2] 2:102

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Abdullah bin Ukejm transmetoi se profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Kush vë ndonjë gjë, do të lihet nën përkujdesjen e saj."[1]

Hajmalitë janë gjëra që ua varin fëmijëve kundër syrit të keq. Nëse hajmalia përbëhet nga Kurani disa nga Selefët e lejuan këtë, për dallim nga të tjerët, duke përfshirë Ibn Mesudin (radijAllahu anhu) i cili e ndaloi edhe këtë lloj të hajmalive.

Rukje quhen edhe "formulat". Ka dëshmi se rukja që nuk përmban shirk është e lejuar. I dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) e lejoi rukjen kundër syrit të keq dhe etheve.

Tiualah është një gjë që ata bëjnë që ta bëjnë burrin që ta do gruan dhe anasjelltas.

Shpjegimi

Abdullah bin Ukejm transmetoi se profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Kush vë ndonjë gjë, lihet nën përkujdesjen e saj."[2]

Njeriu është i obliguar që ti mbështetet vetëm Allahut. Kjo është ajo që do ti sjell dobi atij duke vepruar shkaqet. Hadithi thotë:

[1] Tirmidhi (2027), Nesai (4079) dhe Ahmedi (18803). I dobët sipas Albanit në "Dha´if-ul-Xhami" (12477)
[2] Tirmidhi (2027), Nesai (4079) dhe Ahmedi (18803). I dobët sipas Albanit në "Dha´if-ul-Xhami" (12477)

”Kujdesu për atë që të sjell dobi. Kërko ndihmën e Allahut Azze ue Xhel dhe mos u bë i paaftë.”[1]

Është e domosdoshme të marrësh shkaqet që duhet vepruar për tu shëruar, të pasohet libri i Allahut dhe të ruhet shëndeti dhe të kërkohet furnizimi. Marrja e shkaqeve është e obliguar në disa raste dhe e lejuar në raste tjera. Njeriu duhet të sigurohet që ti marr shkaqet e lejuara. Kjo nuk e pakëson Teuhidin e një personi. Përkundrazi braktisja e shkaqeve tregon mendjelehtësinë e personit dhe mungesën e Teuhidit.

Nëse hajmalitë përbëhen nga Kurani, disa dijetarë i lejuan ato, si Abdullah bin Umeri, kurse të tjerët i ndaluan, si Abdullah bin Mesudi. Mendimi i fundit është i saktë, sepse mbështetet nga argumentet. Është e detyrueshme për të parandaluar çdo gjë që shpie në këtë çështje për të parandaluar shirkun dhe për të vepruar sipas argumenteve. Nuk duhet varur hajmali rreth fëmijëve. Në vend të kësaj, duhet lutur për ta që ti mbrojë Allahu, sikurse u lutë profeti (salAllahu alejhi ue selem) për Hasanin dhe Husejnin[2].

Disa nga Selefët shkruan Kuranin në letër dhe pjatë. Është transmetuar në mënyrë të pakonfirmuar nga Ibn Abasi. Megjithatë kjo nuk është e lejuar. Ibn-ul-Kajim e përmend këtë në ”**Zad-ul-Ma’ad**”. Rukja (fryrja) është megjithatë më e mirë. Mjekimi me barna është i lejuar. Hadithi thotë:

”O robër të Allahut! Mjekohuni me barna, por mos u mjekoni me barna të ndaluara!”[3]

Mendimi i saktë është se kjo është e pëlqyer. Imam Maliku ka thënë:

”Është në mes”.

Do të thotë është e lejuar.

[1] Muslimi (2664)
[2] Bukhari (3371)
[3] Ebu Davudi (3874), Tabarai (649) dhe Bejhaki (19465). Autentik sipas Albanit në ”Sahih-ul-Xhami” (2643)

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ahmedi transmeton nga Ruvejfi i cili tha:

"Më ka thënë i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem): "O Ruvejfi! Ndoshta ti do të jetosh gjatë. Tregoju njerëzve se Muhammedi është distancuar prej atij që lidh nyjë në mjekrën e tij, varë kurorë nga litari apo pastrohet me bajgë ose kocka."[1]

Shpjegimi

Këtu janë katër çështje:

1. **"... ai që lidh nyje në mjekrën e tij ...",** Dijetarët thonë se kjo do të thotë që të lidhësh nyjë në mjekër për ta bërë atë kaçurrel për të nxjerrë në pah mendjemadhësi. Është thënë gjithashtu se kjo është për të imituar gratë dhe femrat. Të kujdesurit për mjekrën duke e krehur atë dhe kujdesja nuk hynë nën ndalesë. Hadithi përmban dobësi, por është transmetuar përmes rrugëve të tjera me zinxhirë tjerë.
2. **"... varë kurorë nga litari ...",** Ato janë bërë nga organet e brendshme të kafshëve dhe gjëra të tjera. Gjatë kohës pagane, ata varnin ato rreth deveve dhe fëmijëve nga syri i keq.
3. **"... apo pastrohet pas jashtëqitjes me bajgë ose kocka ...",** Ka hadithe që ndalojnë fshirjen me to pas nevojave fizilogjike. Ato nuk pastrojnë dhe të kujtojnë veprimet që shfaqeshin gjatë kohës pagane.
4. **"... Muhammedi është distancuar prej atij...",** Ky është një kërcënim shumë serioz. Megjithatë, kjo nuk do të thotë se personi është idhujtar. Hadithi është sikurse fjalët e profetit (salAllahu alejhi ue selem):

[1] Ebu Davudi (36), Nesai (5067) dhe Ahmedi (17037). Autentik sipas Albanit në "Sahih-ul-Xhami" (13869)

”Ai që godet mollëzat, gris rrobat dhe vajton sikurse në kohën pagane nuk na përket neve.”

Çështja është se është e ndaluar për të var pe, fije, dhe gjëra të tjera me shpresën se ato do të bëjnë dobi. Është e detyrueshme të mbështeturit vetëm në Allahun.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Seid bin Xhubejr (rahimehullah) ka thënë:

”Të këputësh një hajmali nga një njeri është sikurse të lirosh një rob.”[1]

Shpjegimi

Seid bin Xhubejr (rahimehullah) ka thënë:

”Të këputësh një hajmali nga një njeri është sikurse të lirosh një rob.”[2] [3]

Në hadith vie në pah vlera e prerjes së hajmalive dhe se kjo korrespondon me lirimin e një robi. Sepse në këtë rast robi lirohet nga zjarri dhe idhujtaria. Prandaj kjo është më mirë sesa lirimi i një robi. Është e mundur që fjalët e Seidit janë të transmetuara nëpërmjet një zinxhir transmetimi. Çështja është e gjerë sepse Seidi nuk mund të shprehet në këtë mënyrë nga vetvetiu. Kjo gjithashtu mund të jetë një shprehje që rrjedh nga ixhtihad dhe të kuptuarit e tij. Pas vështrimit kuptohet se ky veprim është më i madh sesa lirimi i një robi në liri.

Hajmalia është shirk i vogël por është shumë e rrezikshme, sepse mund të shpie në shirk të madh.

[1] Ibn Ebi Shejbeh (23473)
[2] Ibn Ebi Shejbeh (23473)
[3] Transmetuar nga Uaki. Uaki el-Xharrah vdiq në vitin 196h

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ai gjithashtu transmetoi se Ibrahim en-Nakhai ka thënë:

”Ata urrenin të gjitha hajmalitë; të cilat përmbanin Kuran dhe ato pa Kuran.”[1]

Shpjegimi

Ai gjithashtu transmetoi se Ibrahim en-Nakhai ka thënë:

”Ata urrenin të gjitha hajmalitë; të cilat përmbanin Kuran dhe ato pa Kuran.”[2]

Ai quhej Ibrahim bin Jezidin en-Nakha’i. Ai ishte tabiin dhe pasues i pasuesve të Ibn Mesudit (radijAllahu anhu). Ata urrenin hajmalitë dhe po ashtu edhe mësuesi i tyre Ibn Mesudi. Ata i urrenin ato për shkak të dy arsyeve:

1. Hadithet ndaluese janë të përgjithshme.
2. Për të parandaluar idhujtarinë. Si rezultat, nuk duhet të varet as Kurani, ajete Kuranore, hadithe, hajmali apo eshtra. Gjitha këto janë shirk.

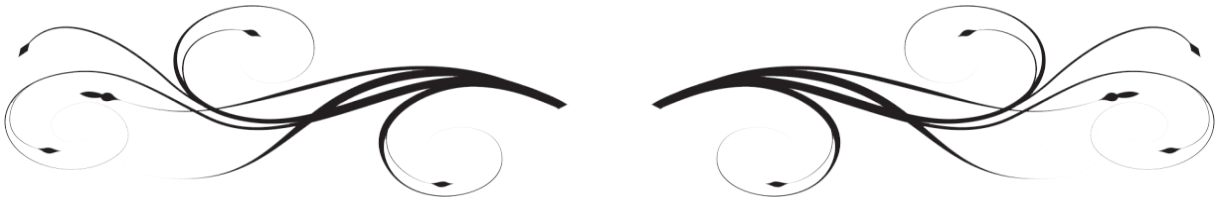
Nuk lejohet të vëhet Kurani në veturë me qëllimin që ai të mbrojë nga aksidentet, e gjithashtu e vënia e shtazëve në veturë dhe gjëra të tjera.

[1] Ibn Ebi Shejbeh (23467)
[2] Ibn Ebi Shejbeh (23467)

Kapitulli i nëntë

Teberruk (kërkim bereqeti) nëpërmjet pemëve, gurëve dhe gjërave të tjera

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

أَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزَّى وَمَنَاةَ الثَّالِثَةَ الْأُخْرَى أَلَكُمُ الذَّكَرُ وَلَهُ الْأُنثَى

”E ju, a i shihni Latin dhe Uzanë? Dhe atë të tretin e të fundin, Menatin (a kanë fuqi si Zoti i Muhammedit, e ju i konsideroni zota)! A mendoni se meshkujt janë tuajët, e të Atij femrat?”[1]

Shpjegimi

Kjo ka për qëllim gjërat e tilla si varret, statujat dhe gjëra tjera.

Teberruk do të thotë të kërkosh bekim prej tyre. Kjo bëhet p.sh nga njerëzit që adhurojnë varre, gurë dhe statuja. Ai nuk e përmend dispozitën e kësaj për shkak se koha e tij do të vie nëpërmjet teksteve të mëparshme. Gjykimi është se kjo vepër është shirk, të cilën autori do ta deklarojë. Ky teberruk i përket praktikës së periudhës pagane dhe u anulua nga islami. Disa iu përgjigjën islamit, e ata ishin pak, ndërsa shumica e injoruan atë:

وَمَا أَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ

”Po ti edhe pse dëshiron, shumica e njerëzve nuk do të besojnë.”[2]

Lidhur me Gadishullin Arabik, shumica e tyre u konvertuan në islam pas çlirimit të Mekës.

[1] 53:19-21
[2] 12:103

Allahu (Te ala) ka thënë:

أَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزَّى وَمَنَاةَ الثَّالِثَةَ الْأُخْرَى أَلَكُمُ الذَّكَرُ وَلَهُ الْأُنثَى

”E ju, a i shihni Latin dhe Uzanë? Dhe atë të tretin e të fundin, Menatin (a kanë fuqi si Zoti i Muhammedit, e ju i konsideroni zota)! A mendoni se meshkujt janë tuajët, e të Atij femrat?”[1]

D.m.th këto statuja a kanë sjellë dobi apo dëm? Kjo do të thotë se ato as nuk sjellin dobi e as dëm. Ata e kishin zakon që ti luteshin atyre, kërkonin bekimin përmes tyre dhe kërkonin ndihmë prej tyre. Këto vepra janë anuluar nga Islami. El-Uzza i përkiste banorëve të Mekës dhe aleatëve të tyre. Menat i përkiste Medinës. El-Lat i përkiste Taifit dhe ata që i pasuan ata. Këto statuja u hoqën ditën kur u çlirua Meka. Megjithëkëtë, profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha:

”Netët dhe ditët nuk do të ecin derisa të adhurohen el-Lat dhe el-Uzza.” [2]

[1] 53:19-21
[2] Muslimi (2907)

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ebu Uakid el-Lejthi ka thënë:

”Ne sapo kishim braktisur kufrin kur shkuam për në Hunejn me të dërguarin e Allahut (salAllahu alejhi ue selem). Idhujtarët kishin një pemë sidri tek e cila ata qëndronin me përulje dhe i varnin armët e tyre në të. Ne kaluam pranë një pemë sidri dhe thamë: ”O i dërguari i Allahut! Na e cakto një pemë që t’i varim armët sikurse ata (kufarët) i varin armët në pemë.” ”I dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) tha: ”Allahu është më i madhi! Këto janë traditat (e injorancës). Betohem në Atë, në dorën e të Cilit është shpirti im ju thatë sikurse Izraelitët i thanë Musait:

اجْعَل لَّنَا إِلَٰهًا كَمَا لَهُمْ آلِهَةٌ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ

”O Musa, na e bën edhe neve një zot (statujë) si zotët që i kanë ata (ai popull)!”. Ai (Musai) tha: ”Ju jeni popull që nuk di.”[1]

Ju do të pasoni rrugët e popujve të mëparshëm.”[2]

Shpjegimi

Ebu Uakid el-Lejthi ka thënë:

”Ne sapo kishim braktisur kufrin kur shkuam për në Hunejn me të dërguarin e Allahut (salAllahu alejhi ue selem). Idhujtarët kishin një pemë sidri tek e cila ata qëndronin me përulje dhe i varnin armët e tyre në të. Ne kaluam pranë një pemë sidri dhe thamë: ”**O i dërguari i Allahut! Na**

[1] 7:138

[2] Ahmedi (21947), Tirmidhi (2180), Ibn Hibani (6702) dhe Tabarani (3291). Autentik sipas Albanit në ”Mishkat-ul-Masabih” (5408)

e cakto një pemë që t'i varim armët sikurse ata (kufarët) i varin armët në pemë." "I dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) tha: "**Allahu është më i madhi! Këto janë traditat (e injorancës). Betohem në Atë, në dorën e të Cilit është shpirti im ju thatë sikurse Izraelitët i thanë Musait:**

اجْعَل لَّنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمْ آلِهَةٌ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ

"O Musa, na e bën edhe neve një zot (statujë) si zotët që i kanë ata (ai popull)!". Ai (Musai) tha: "Ju jeni popull që nuk di."[1]

"Ju do të pasoni rrugët e popujve të mëparshëm."[2]

Fjalët e tij "**Ne sapo kishim braktisur kufrin**", është një formë justifikimi. Është sikurse ai donte të thotë se kjo ishte arsyeja e veprimit.

Fjalët e tij "**i varnin armët e tyre në të**", do të thotë se ata vepruan kështu duke shpresuar bekimin. Ata pohonin se kjo do ta forconte shpatën dhe goditjen.

Fjalët e tij: "**Na cakto një pemë që të varim armët**", që do të thotë se ata do ta bëjnë këtë për të arritur bekimin.

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha: "**Allahu është më i madhi**!" Ai e kishte zakon të thoshte kështu kur ai shihte ndonjë gabim. Ai tha: "**Allahu është më i madhi**" ose "**I pa të meta është Allahu."** Është Sunnet të thuhet kështu kur qorton diçka gabim ose kur diçka të pëlqen. Kur profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë: "**Ju përbëni një të katërtën e banorëve të xhenetit," Sahabët thanë "Allahu është më i madhi!"[3]**

Fjalët e profetit (salAllahu alejhi ue selem): "**Këto janë traditat (e injorancës)",** ka për qëllim adhurimin e pemëve, shkëmbinjëve dhe teberruku nëpërmjet tyre. Kjo i përket metodologjisë së njohur të popujve të mëparshëm. Njerëzit e lashtë vërtetë kanë bërë gjithmonë kështu.

[1] 7:138
[2] Ahmedi (21947), Tirmidhi (2180), Ibn Hibani (6702) dhe Tabarani (3291). Autentik sipas Albanit në "Mishkat-ul-Masabih" (5408)
[3] Bukhari (3348) dhe Muslimi (222)

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë: ”**izraelitët thanë**”. Izrael, është Jakubi i biri i Is´hakut biri i Ibrahimit. Izraelitët janë jehudët dhe ata që e asocijojnë veten me Izra’ilin, Izrael. Pra jehudët i thanë Musait:

اجْعَل لَّنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمْ آلِهَةٌ

”O Musa, na e bën edhe neve një zot (statujë) si zotët që i kanë ata (ai popull)!”

Musai i refuzoi ata dhe ua kujtoi atyre Teuhidin. Në të njëjtën mënyrë këta sahabë i pasuan ata nga injoranca. Ata nuk e dinin gjykimin e këtij veprimi për shkak se ata sapo e kishin braktisur kufrin. Kjo dëshmon se pika është në realitetin dhe jo në fjalë. Sepse ata kërkuan diçka për ta nderuar atë dhe për tu bekuar përmes saj sikurse vepruar bijtë e Izraelit edhe pse shprehjet e tyre janë të ndryshme. E kota është e kotë edhe nëse shprehjet ndryshojnë.

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha: ”**Ju do të pasoni traditat e popujve të mëparshëm**.” Kjo është metodologjia e tyre. Kjo do të thotë se ky umet do të sprovohet si njerëzit në kohën pagane në adhurimin e varreve dhe gurëve dhe teberrukut nëpërmjet tyre. Kjo ka ndodhur tashmë. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha kështu për të treguar se çfarë do të ndodhë. Ai paralajmëroi kundër kësaj dhe pohoi se është e detyrueshme për të adhuruar vetëm Allahun ashtu sikurse vepruan profetët. Ndërsa teberruk i takon praktikës së jehudëve, të krishterëve dhe paganëve.

Kapitulli i dhjetë

Therja e kurbanit për dikë tjetër përveç Allahut

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

قُلْ إِنَّ صَلاَتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ لاَ شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَاْ أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ

”Thuaj: ”Sigurisht namazi im, kurbani im, jeta ime dhe vdekja ime janë për Allahun, Zotin e botëve. Ai nuk ka shok (nuk adhuroj tjetër). Me këtë jam i urdhëruar dhe jam i pari i muslimanëve.”[1]

Shpjegimi

Kjo tregon për kërcënimin për këtë veprim dhe se i përket shirkut të madhë, siç tregojnë argumentet. Allahu (Te ala) ka thënë:

قُلْ إِنَّ صَلاَتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ لاَ شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَاْ أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ

”Thuaj: ”Sigurisht namazi im, kurbani im, jeta ime dhe vdekja ime janë për Allahun, Zotin e botëve. Ai nuk ka shok (nuk adhuroj tjetër). Me këtë jam i urdhëruar dhe jam i pari i muslimanëve.”[2]

قُلْ

”Thuaj!”

Do të thotë ti, Muhammed.

[1] 6:162-163
[2] 6:162-163

نُسُكِي

”... kurbani im...”

Do të thotë kurbani im, Është thënë gjithashtu se do të thotë gjithë adhurimi im duke përfshirë edhe therjen.

وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي

”... jeta ime dhe vdekja ime...”

Unë jetoj dhe vdes, i dedikohem vetëm Allahut d.m.th. veprat për të cilat dëshmon ajeti u dedikohen vetëm Allahut. Pra ajeti dëshmon se therja e kurbanit është adhurim dhe se i dedikohet vetëm Allahut, pra edhe namazi edhe therja e kurbanit i takojnë adhurimit, sepse Allahu përmendi ato së bashku dhe tha:

وَبِذَٰلِكَ أُمِرْتُ

”... Me këtë jam i urdhëruar...”

Allahu pra e urdhëroi atë me këtë.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ

”Andaj ti falu dhe prej kurban për hir të Zotit tënd!”[1]

Shpjegimi

Allahu (Te ala) ka thënë:

فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ

”Andaj ti falu dhe prej kurban për hir të Zotit tënd!”[2]

Do të thotë ti bësh namaz Allahut, dhe të therësh kurban për Të si falënderim për dhuratën e madhe të lumit Keutherit. Kjo dëshmon se therja dhe namazi janë adhurim sepse Allahu i ka urdhëruar ato të dyjat. Ai që sakrifikon kurban për dikë tjetër përveç Allahut ka bërë shirk sikurse ti bënte namaz dikujt tjetër pos Allahut. Ai që ther për statujat, xhinët apo për dikë tjetër ai ka bërë shirk.

[1] 108:2
[2] 108:2

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Aliu (radijAllahu) anhu ka thënë:

”I dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) mi ka treguar katër gjëra; Mallkimi i Allahut është mbi personin i cili ther kurban për dikë tjetër pos Allahut. Mallkimi i Allahut është mbi personin që mallkon prindërit e tij. Mallkimi i Allahut është mbi personin i cili e strehon një keqbërës. Mallkimi i Allahut është mbi personin që ndryshon mexhat dhe shenjat orientuese të tokës.”[1]

Shpjegimi

Aliu (radijAllahu anhu) ka thënë:

”I dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) mi ka treguar katër gjëra; Mallkimi i Allahut është mbi personin i cili ther kurban për dikë tjetër pos Allahut. Mallkimi i Allahut është mbi personin që mallkon prindërit e tij. Mallkimi i Allahut është mbi personin i cili e strehon një keqbërës. Mallkimi i Allahut është mbi personin që ndryshon mexhat dhe shenjat orientuese të tokës.”[2]

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) filloi me ”**Mallkimi i Allahut është mbi personin i cili ther kurban për dikë tjetër pos Allahut**” sepse idhujtaria është mëkati më i keq. Mallkimi do të thotë përjashtim (nga mëshira e Allahut). Kjo dëshmon se ky veprim i takon mëkateve të mëdha dhe pagane.

[1] Muslimi (1978)
[2] Muslimi (1978)

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Mëkati më i madh prej mëkateve të mëdha është shirku."[1]

Është gjithashtu mëkat i madh të mallkoshë prindërit. Kjo vlenë edhe për të mallkuar prindërit e dikujt tjetër, në mënyrë që ai të mallkon prindërit e tu. Bukhariu dhe Muslimi transmetojnë nga Abdullah ibn Amr i cili tregoi se profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Një prej mëkateve më të mëdha është që të mallkosh prindërit e tu." Ata thanë: "O i dërguari i Allahut! A i mallkon një burrë prindërit e tij?" Ai u përgjigj: "Po. Kur një burrë mallkon babain e një burrit tjetër, ai burri ia mallkon atij babain, dhe kur ai mallkon nënën e një burrit, ai ia mallkon nënën atij."[2]

Sharja e njerëzve është një nga mëkatet e mëdha. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Sharja e muslimanit është fisk (mëkat) kurse është kufër që të luftosh ndaj tij."[3]

Bukhariu transmeton fjalët e të dërguarit të Allahut (salAllahu alejhi ue selem) nga Thabit bin edh-Dhahhak:

"Të mallkosh një besimtar është sikurse ta vrasësh atë."[4]

[1] Bukhari (2654) dhe Muslimi (87)
[2] Bukhari (5973) dhe Muslimi (90)
[3] Bukhari (48) dhe Muslimi (64)
[4] Bukhari(6105) dhe Muslimi (110)

Muslimi transmeton se profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Njerëzit që mallkojnë as nuk do të jenë dëshmitarë e as ndërmjetësues në Ditën e Gjykimit.”[1]

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë: ”**Mallkimi i Allahut është mbi personin i cili e strehon keqbërësin.”** Kjo do të thotë ai që mbron pasuesit e bidateve dhe mëkateve dhe i mbështet ata është i mallkuar.

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë: ”**Mallkimi i Allahut është mbi personin që ndryshon mexhat dhe shenjat e tokës.”** Këta kufi janë për të dalluar kufitë e tokave. Ai që i ndryshon ato është i mallkuar sepse kjo mund të shpie në probleme, aksidente dhe grindje. Nën këtë hyjnë edhe shenjat rrugore. Kushdo që i ndryshon ato është i mallkuar gjithashtu.

[1] Muslimi (2598)

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Tarik bin Shihab tregoi se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Një burrë hyri në xhenet për shkak të një mize, kurse një burrë tjetër hyri në zjarr për një mizë." Ata thanë: "Si është e mundur kjo o i dërguari i Allahut?" Ai tha: "Dy njerëz e sollën një statujë dhe nuk lejonin që të kaloj dikush pranë saj pa ther kurban për të. Njëri prej tyre tha: "Unë nuk kam asgjë për të therur." Ata thanë: "Ther qoftë edhe një mizë." Prandaj ai theri një mizë, dhe ata e lejuan atë që të kalojë, prandaj ai hyri në zjarr. Ata i thanë tjetrit: "Ther!" Ai tha: "Unë kurrë nuk do të ther kurban për dikë tjetër përveç Allahut Azze ue Xhel." Ata ia prenë fytin e tij prandaj ai hyri në xhenet."[1]

Shpjegimi

Tariku i përkiste sahabëve më të rinj. Shpesh ai transmeton nga Ebu Musa el-Esh'ari. Transmetimi pra është përmes një sahabiu i cili nuk është përmendur. Kur një sahabi transmeton nga një sahabi tjetër pa e përmendur atë transmetimi është autentik.

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha: "**për një mizë**", do të thotë për shkak të një mize.

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha: "**statujë**", një statujë është një skulpturë e gdhendur. Asaj që i mungon skulptura quhet "**idhull**". Edhe statujat mund të quhen "**idhuj**".

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha: "**ata nuk lejonin që të kaloj dikush**", Kjo do të thotë se ata nuk lejonin askë që ta kaloj pranë saj.

"**Nuk kam asgjë për të bërë kurban**", d.m.th u arsyetua se nuk ka, por nuk e mohoi atë. Por ata i dhanë kurajo në atë dhe e urdhëruan të bëjë

[1] Ibn Ebi Shejbeh (33037) nga Selmani, Bejhaki në "Shu'b-ul-Iman" (7343) dhe Ahmedi në "ez-Zuhd" (1715)

kurban një mizë, dhe ai hyri në zjarr. Kjo tregon se kurbani për idhujt qoftë një gjë e pavlerë konsiderohet shirk, sepse kurbani nuk lejohet për dikë tjetër pos Allahut.

"**Unë kurrë nuk do të bëjë kurban**", pra profeti tregoi se njeriu i dytë e refuzoi atë dhe sqaroi se kjo nuk është e lejuar, dhe hyri në xhenet. Kjo mund të përmbajë dy kuptime:

1. Në sheriatin e tyre nuk kishte arsyetim edhe nëse detyroheshe me dhunë, për këtë arsye ai nuk përdori ndonjë lehtësim. Mund të jetë që ai nuk e mori lehtësimin për shkak të fuqisë së imanit të tij, dhe e mbytën.
2. Ndërsa në sheriatin tonë nëse dikush detyrohet me forcë të bëjë shirk, atij i lejohet ta bëjë atë me qëllim që të shpëtojë nga dëmi i tyre, ndërsa zemra e tij është e pajtuar me besimin.

مَن كَفَرَ بِاللهِ مِن بَعْدِ إيمَانِهِ إِلاَّ مَنْ أُكْرِهَ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالإِيمَانِ وَلَكِن مَّن شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِّنَ اللهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

"Ai që pas besimit të tij e mohon Allahun, me përjashtim të atij që dhunohet (për të mohuar), e zemra e tij është e bindur plotësisht me besim, por fjala është për atë që ia hap gjoksin mosbesimit, ata i ka kapur hidhërimi nga Allahu dhe ata kanë një dënim të madh."[1]

Në këtë rast, ai mund të dorëzohet edhe në qoftë se ai detyrohet të shqiptojë mosbesimin.

Hadithi i Tarikit transmetohet nga Ahmedi në "**ez-Zuhd**". Ibn-ul-Kajimi e ka përmendur atë me një zinxhir të mirë transmetimi.

[1] 16:106

Kapitulli i njëmbëdhjetë

Nuk duhet therur kurban aty ku theret për dikë tjetër pos Allahut

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

لاَ تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا

”Ti mos u fal aty kurrë!”[1]

Shpjegimi

Me këtë kapitull ai ka për qëllim se nuk është e lejuar për besimtarët që ti ngjasojnë mëkatarëve, ose të jenë në vendet mëkatare ose në vendet e adhurimeve të mosbesimtarëve edhe nëse bëhet fjalë për therje kurbani. Kjo është për shkak që ata të mos asocijohen me ta dhe të marrin pjesë me ta. Nëse një person ther kurban ku ata therin për të tjerët përveç Allahut kjo do të thotë se ai ose asocijohet me të këqinjtë, apo që të tjerët të fillojnë të mendojnë keq për të. Besimtari duhet ti shmanget që të dyjave. Allahu (Te ala) ka thënë:

لاَ تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا

”Ti mos u fal aty kurrë!”[2]

Ky ajet është shpallur në lidhje me xhaminë Dhirar e cila u ndërtua nga munafikët për të mbrojtur disa mushrik. Ata e kishin zakon të mblidheshin aty për të rënë dakord se si ata ta vrasin profetin (salAllahu alejhi ue selem). Ndërsa ata nuk e shfaqën këtë. Në vend të kësaj, ata treguan se ata kishin ndërtuar një xhami për t’u kujdesur për të dobëtit dhe të varfrit gjatë netëve të ftohta të dimrit. Ata i kërkuan profetit (salAllahu alejhi ue selem) që të falet aty para se ai të shkonte në Tebuk. Por profeti

[1] 9:108
[2] 9:108

(salAllahu alejhi ue selem) u arsyetua dhe tha se do të falet në të, pasi që të kthehet. Gjatë rrugës për në shtëpi Allahu i shpalli atij atë që nxori në pah qëllimin e tyre të neveritshëm. Pas kësaj profeti (salAllahu alejhi ue selem) dërgoi njerëz që e rrënuan atë xhami.

Kjo do të thotë se vendet ku praktikohet mosbesimi dhe devijimi duhet të hiqen në mënyrë që ato të mos të sjellin shkatërrim. Autori përdori këtë për të argumentuar se në vendet ku bëhet therje kurbani dhe namaz për dikë tjetër përveç Allahut, apo ku bëhen mëkate nuk duhet të lejohet të mbeten në mënyrë që ato të shkatërrojnë muslimanët ose të asocijohen me ta. Kjo është një analogji e qartë, kijasi, dhe analogjia janë të pranuara. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Ndoshta djali e ka me trashëgimi.”[1]

[1] Bukhari (5305) dhe Muslimi (1500)

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Thabit bin edh-Dhahak (radijAllahu anhu) ka thënë:

"Një njeri u betua të therë një deve në Bauanah. Ai e pyeti profetin (salAllahu alejhi ue selem) në lidhje me këtë, i cili iu përgjigj: "A ka pasur ndonjë idhull aty i cili adhurohej në kohërat pagane?" Ata thanë: "Jo." Ai tha: "Mos vallë ndonjë nga festivalet e tyre është festuar aty? "Ata thanë: "Jo!" Atëherë i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) i tha: "Përmbushe betimin tënd. Asnjë betim nuk duhet të përmbushet nëse ai përmban mosbindje ndaj Allahut, ose në qoftë se njeriu nuk e posedon atë."[1]

Shpjegimi

Bauanah gjendet në jug të Mekës. Thuhet gjithashtu se gjendet afër Janbu.

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha: "**A ka pasur ndonjë idhull aty i cili adhurohej në kohërat pagane?"** Ata thanë: "**Jo."** Ai tha: "**Mos vallë ndonjë nga festivalet e tyre është festuar aty?"** I dërguari (salAllahu alejhi ue selem) kishte frikë se mos vendi ishte i veçantë për ndonjë idhull nga kohët pagane apo festat e tyre, dhe që pyetësi do ti pasonte ata. Kjo dëshmon se besimtari duhet të qëndrojnë larg nga vendet e kohërave pagane dhe të mos i veçojë ato me adhurimin në mënyrë që ai të mos u ngjasoj atyre ose të asocijohet me ta. Kur burri i tregoi atij (salAllahu alejhi ue selem) se asgjë nga të përmendurat nuk kishte ndodhur aty, ai e urdhëroi atë që ta përmbush betimin e tij. Kjo dëshmon se është e detyrueshme për të përmbushur betimin nëse ai nuk bëhet për të ngjasuar me idhujtarët, jobesimtarët dhe ata që janë të tillë.

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha: "**Asnjë betim nuk duhet të përmbushet nëse ai përmban mosbindje ndaj Allahut."** Shembull i kësaj është që të betohesh se do të pish alkool. Në këtë rast premtimi nuk

[1] Ebu Davudi (3313). Autentik sipas enligt Albanit në "Sahih Ebi Davud" (2834)

duhet plotësuar. Dijetarët kanë dy mendime nëse është e detyrueshme për të bërë kefara (shlyerje) për të. Një mendim thotë se betimi është i pavlefshëm dhe për këtë arsye nuk duhet bërë kefara për të. Argumenti i tyre është i përgjithshëm. Megjithatë, ka transmetime që vërtetë thonë se është e detyrueshme për të bërë kefara për to. Është mendimi i dytë i cili është më i fortë.

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha: ”**ose në qoftë se njeriu nuk e posedon atë.”** Shembull i kësaj është që një person të betohet në emër të Allahut se do të lirojë robin e një personi të caktuar. Betimi i tij është i kotë.

Si përmbledhje, besimtari nuk duhet të adhurojë në vendet e kohërave pagane dhe në vendet ku ka idhujtari dhe mëkate. Përjashtimi i vetëm është nëse vendi ndryshohet, për shembull në një xhami apo një shtëpi, dhe gjurmët e kohës pagane zhduken. Në këtë rast është e lejuar. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) urdhëroi që Lati të shkatërrohet dhe në vend të kësaj të ndërtohet një xhami në atë vend. Në këtë rast lejohet adhurimi aty.

Nëse ka idhujtari ose bidate në një varrezë nuk do të thotë se nuk është e lejuar për të vizituar varret përgjatë sheriatit. Po kështu, nuk është e ndaluar për t’u falur në një xhami ku ka mëkate.

Umer bin el-Hatabi urdhëroi që të falet namazi në kishat pasi që të krishterët e kishin për qëllim që të adhurohet Allahu në to. Megjithatë, adhurimi i tyre është i gabuar dhe i padobishëm dhe i përbërë nga idhujtaria. Ndoshta ai tha kështu pasi që qëllimi ishte që të adhurohet Allahu në to, ose se muslimanët ishin të detyruar që të falen në to kur ata udhëtonin, ose se adhurimi i Allahut në të ishte i përbashkët kur bëhet fjala për namazin.

Kapitulli i dymbëdhjetë

Zotimi për dikë tjetër pos Allahut është shirk

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

يُوفُونَ بِالنَّذْرِ

”Ata janë që i zbatojnë zotimet e tyre.”[1]

Shpjegimi

Do të thotë se kjo është shirk i madh. Ky shirk praktikohej në kohën para islamit dhe praktikohej nga adhuruesit e varreve të cilët zotohen për varre dhe i kërkojnë ndihmë atyre, dhe gjëra tjera. Profetët janë dërguar për të kundërshtuar këtë lloj të shirkut që praktikohej në kohët pagane. Sa i përket shirkut të vogël, ai është në formën e syefaqësisë së lehtë, të betuarit në profetin (salAllahu alejhi ue selem) dhe shprehjet si ”**ajo që Allahu dhe ti dëshironi**”. Allahu (Te ala) ka thënë:

يُوفُونَ بِالنَّذْرِ

”Ata janë që i zbatojnë zotimet e tyre.”[2]

Ky është një lavdërim për besimtarët që përmbushin zotimet e tyre të mira që janë sipas sheriatit. Kjo dëshmon se zotimi është një lloj adhurimi. Prandaj ato duhet t’i dedikohen vetëm Alllahut (Subhaneh).

[1] 76:7
[2] 76:7

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

وَمَا أَنفَقْتُم مِّن نَّفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُم مِّن نَّذْرٍ فَإِنَّ اللهَ يَعْلَمُهُ

”Allahu di për atë që e keni dhënë nga pasuria ose keni zbatuar ndonjë zotim (nedhër).”[1]

Shpjegimi

Allahu (Te ala) ka thënë:

وَمَاأَنفَقْتُممِّننَّفَقَةٍأَوْنَذَرْتُممِّننَّذْرٍفَإِنَّاللَّهَيَعْلَمُهُ

”Allahu di për atë që e keni dhënë nga pasuria ose keni zbatuar ndonjë zotim (nedhër).”[2]

Kjo do të thotë se Allahu di lidhur me dhënien e pasurisë dhe zotimet e njerëzve. Allahu i shpërblen ata për to nëse ato janë për hir të Allahut. Kjo dëshmon se ky veprim është një formë e adhurimit, pasi që ai përmendet së bashku me dhurimin e pasurisë. Dhurimi i pasurisë, si dhe bamirësia për të varfëritë dhe lypësit, është gjithashtu një lloj adhurimi kur bëhet për hir të Allahut. Nëse një person i zotohet një varri apo dhuron lëmoshë për një varr, për ndërtimin e tij, apo idhujve të veçantë, atëherë ky veprim është shirk i madh.

[1] 2:270
[2] 2:270

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Është transmetuar në mënyrë autentike se Aisha (radijAllahu anha) transmeton se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Ai që është zotuar për të bërë një ibadet ndaj Allahut, duhet ta bëjë, ai që është zotuar për ti bërë mëkat Allahut, të mos e bëjë."[1]

Shpjegimi

Është transmetuar në mënyrë autentike se Aisha (radijAllahu anha) transmeton se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Ai që është zotuar për të bërë një ibadet ndaj Allahut, duhet ta bëj, ndërsa ai që është zotuar për ti bërë mëkat Allahut, të mos e bëjë."[2]

Kjo do të thotë se përmbushja e zotimeve me të cilat adhurohet Allahu janë të detyrueshme. Shembull i kësaj është të themi:

"Unë zotohem për të bërë këtë apo atë për Allahun."

Lidhur me mëkatet, nuk është e lejuar për të përmbushur zotimet që përmbajnë mëkate.

[1] Bukhari (6696)
[2] Bukhari (6696)

Kapitulli i trembëdhjetë

Të kërkosh mbrojtje prej dikujt tjetër pos Allahut është shirk

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِّنَ الْإِنسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِّنَ الْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهَقًا

”Dhe se ka pasur burra prej njerëzve, që kërkonin mbrojtje prej disa xhinëve dhe ashtu ua shtonin atyre edhe më shumë frikën dhe pasigurinë.”[1]

Shpjegimi

Që do të thotë se ky veprim është shirk i madh, sikurse edhe të gjitha format e tjera të adhurimit të cila ia përkushton dikujt tjetër pos Allahut. Sepse lutja për mbrojtje është adhurim. Allahu (Te ala) ka thënë:

فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ

”Ti kërko mbrojtje te Allahu.”[2]

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ

Thuaj: ”I mbështetem Zotit të njerëzve!”[3]

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ

”Thuaj: Mbrohem me Zotin e agimit.”[1]

[1] 72:6
[2] 7:200
[3] 114:1

Për sa i përket të kërkuarit mbrojtje nga një krijesë e gjallë, e pranishme dhe e aftë për atë lloj mbrojtje, kjo është në rregull. Për shembull, i kërkon një njeriu që mbrojë ty kundër skllavit të tij apo djalit të tij. Allahu (Te ala) ka thënë:

فَاسْتَغَاثَهُ الَّذِي مِن شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ

"E ai i anës së tij i kërkoi ndihmë kundër armikut."[2]

وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِّنَ الْإِنسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِّنَ الْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهَقًا

"Dhe se ka pasur burra prej njerëzve, që kërkonin mbrojtje prej disa xhinëve dhe ashtu ua shtonin atyre edhe më shumë frikën dhe pasigurinë."[3]

Ajeti është shpallur në lidhje me atë se kishte njerëz të cilët u kërkonin udhëheqësit të xhinëve mbrojtje. Kështu vepronin arabët gjatë kohës pagane. Kur ata vendoseshin në një vend ata thoshin: **"Ne i kërkojmë udhëheqësit të kësaj lugine që të na mbrojë kundër njerëzve mëkatarë të tij."**

Ky veprim pra i takon praktikës së kohës pagane. Është e detyrueshme që të gjitha gjërat e tilla ti përkushtohen vetëm Allahut. Allahu ka thënë:

فَزَادُوهُمْ رَهَقًا

"... dhe ashtu ua shtonin atyre edhe më shumë frikën dhe pasigurinë."[4]

[1] 113:1
[2] 28:15
[3] 72:6
[4] 72:6

Do të thotë xhinët bënën që frika e njerëzve të shtohej. Kur njerëzit frikësoheshin nga xhinët, atëherë mendjemadhësia e xhinëve shtohej. Disa nga Selefët kanë thënë të kundërtën, se xhinët ishin shkak që tu shtohet njerëzve arroganca dhe kryelartësia. Megjithatë, të dy kuptimet janë të sakta. Kur njeriu i kërkon ndihmë një xhini në mënyrë që xhini të rritet në kryelartësi dhe arrogancë, ndërsa njëkohësisht njeriut iu shtohet frika ndaj xhinëve. Allahu i përmendi ata në një kontekst qortimi, që do të thotë se është e detyrueshme braktisja e këtij veprimi.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Khaulah bint Hakim (radijAllahu anha) tregoi se ajo e dëgjoi të dërguarin e Allahut (salAllahu alejhi ue selem) të thotë:

”Kush ulet në një vend dhe thotë:

أعوذ بكلمات الله التامات من شر ما خلق

”Kërkoj mbrojtje përmes fjalëve të përsosura të Allahut kundër të keqes që Ai ka krijuar.”

nuk do të dëmtohet nga asgjë gjë përderisa ai qëndron në atë vend.”[1]

Shpjegimi

Khaulah bint Hakim (radijAllahu anha) tregoi se ajo e dëgjoi të dërguarin e Allahut (salAllahu alejhi ue selem) të thotë:

”Kush ulet në një vend dhe thotë:

أعوذ بكلمات الله التامات من شر ما خلق

”Kërkoj mbrojtje përmes fjalëve të përsosura të Allahut kundër të keqes që Ai ka krijuar.”

nuk do të dëmtohet nga asgjë gjë përderisa ai qëndron në atë vend.”[1]

[1] Muslimi (2708)

Është e rekomanduar për ta bërë këtë lutje kur të ulesh në një vend. Hadithi dëshmon vlerën e lutjes dhe se ajo nënkupton mbrojtje kundër të keqes së xhinëve dhe të njerëzve. E njëjta gjë duhet thënë kur të hipësh në avion, ulesh në makinë, kur udhëton me tren dhe të ngjashme. Është një hadith në të cilin thuhet se është e rekomanduar për të lexuar këtë lutje tri herë. Kur profeti (salAllahu alejhi ue selem) lutej për diçka, ai e bënte këtë tri herë.

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha: ”**fjalëve**”, do të thotë fjala mbizotëruese dhe universale të cilën askush dhe asgjë nuk mund ta refuzojë. Disa prej Selefëve kanë thënë se ”**fjalëve**” do të thotë fjalët e bazuar në sheriat dhe Kuran, sepse ato janë fjalë madhështore dhe fisnike dhe fjalë të Allahut. Të dy shpjegimet janë të sakta dhe të dyjat i takojnë cilësive të Allahut (Subhaneh). Fjala e tij universale mbizotëron dhe fjala e tij e bazuar në sheriat është fjala më e mirë.

Në hadith ka dëshmi për të bërë teuesul nëpërmjet cilësive të Allahut. Selefët argumentuan me këtë hadith se fjala e Allahut nuk është e krijuar pasi që nuk është e lejuar për të bërë teuesul nëpërmjet dikujt tjetër pos Allahut. Hadith është dëshmi se fjala e Allahut është një nga cilësitë e Allahut, se është e lejuar për të kërkuar mbrojtje nëpërmjet saj dhe se ajo nuk është e krijuar.

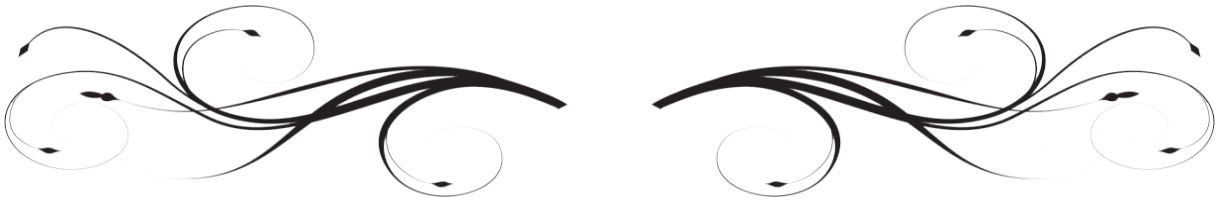
Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë: ”**nuk do të dëmtohet nga asgjë gjë**”, se fjala ”**nga asgjë**” është përmendur në formë të pacaktuar do të thotë se vlen për çdo gjë. Kjo dëshmon vlerën e lutjes dhe se duhet vepruar përgjatë saj. Sa i përket të kërkuarit mbrojtje nga dikush tjetër përveç Allahut dhe cilësive të Tij, kështu që kjo nuk është e lejuar sipas konsensusit. Sepse kjo është shirk.

[1] Muslimi (2708)

Kapitulli i katërmbëdhjetë

Ti kërkosh ndihmë dikujt tjetër pos Allahut dhe ti lutesh dikujt tjetër pos Allahut është shirk

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

وَلاَ تَدْعُ مِن دُونِ اللهِ مَا لاَ يَنفَعُكَ وَلاَ يَضُرُّكَ فَإِن فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذًا مِّنَ الظَّالِمِينَ وَإِن يَمْسَسْكَ اللهُ بِضُرٍّ فَلاَ كَاشِفَ لَهُ إِلاَّ هُوَ

”Dhe mos lut tjetër kë pos Allahut, ndonjë (idhull) që nuk të sjellë as dobi as dëm, e nëse e bën atë, dije se i ke bërë pa drejt vetvetes. Nëse Allahu të provon me ndonjë të keqe, atë s’mund ta largojë kush pos Tij, po nëse dëshiron të japë ndonjë të mirë, s’ka kush që mund ta pengojë dhuntinë e Tij.”[1]

Shpjegimi

Ky kapitull është i përgjithshëm. Sepse lutja për ndihmë është adhurim. Secili që kërkon ndihmë lutet, por secili që lutet kërkon ndihmë. Një person i cili kërkon ndihmë është ai që adhuron gjatë vështirësive, e cila ndër të tjera përmendet në ajetin:

فَاسْتَغَاثَهُ الَّذِي مِن شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّ

”E ai i anës së tij i kërkoi ndihmë kundër armikut.”[2]

Ai që është i sëmurë ose frikësohet nga mbytja në ujë dhe i lutet të dërguarit (salAllahu alejhi ue selem) ose el-Badeuit (një varr i njohur në Egjipt ku bëhen lutje shirku) për ndihmë kanë rënë në shirk të madh. Idhujtarët gjatë kohës pagane e kishin zakon ti luteshin vetëm Allahut kur ata goditeshin nga vështirësitë. Ata e dinin se askush pos Allahut nuk

[1] 10:106-107
[2] 28:15

mund të shpëtojë. Idhujtarët e sotëm bëjnë idhujtari si në kohë të mira dhe në kohë të vështira. Pra është idhujtari e madhe për t'iu lutur dikujt përveç Allahut për ndihmë gjatë vështirësive. Kushdo që e bën këtë në kohë të vështira konsiderohet ti ketë kërkuar ndihmë ndërsa ai që e bën këtë në kohë të mira konsiderohet ti jetë lutur atyre. Megjithatë, që të dy veprimet janë idhujtari. Dëshmia për këtë është: Allahu (Te ala ka) thënë:

وَلاَ تَدْعُ مِن دُونِ اللهِ مَا لاَ يَنفَعُكَ وَلاَ يَضُرُّكَ فَإِن فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذًا مِّنَ الظَّالِمِينَ وَإِن يَمْسَسْكَ اللهُ بِضُرٍّ فَلاَ كَاشِفَ لَهُ إِلاَّ هُوَ

"Dhe mos lut tjetër kë pos Allahut, ndonjë (idhull) që nuk të sjellë as dobi as dëm, e nëse e bën atë, dije se i ke bërë pa drejt vetvetes."[1]

Do të thotë një idhujtar.

وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ

"Pabesimtarët janë mizorë."[2]

Allahu e qartësoi gjykimin për atë që adhuron dikë tjetër pos Allahut, dhe as nuk mund të bëj dobi apo dëm. Gjykimi është i përgjithshëm dhe vlen për të gjitha krijesat që nuk janë në gjendje të bëjnë dobi apo dëm vetvetiu. Është vetëm Allahu i Cili posedon dobinë dhe dëmin e tyre. Allahu e ka bërë të qartë se ai që i lutet dikujt tjetër pos Allahut është idhujtar. Ky gjykim nuk vlen për atë që i lutet një njeriu të gjallë, të aftë për atë ndihmë. Muslimanët janë të pajtimit se kjo nuk është idhujtari. Shembulli i saj është që të lutësh dikë që të ndihmojë të bartësh diçka, të huazosh para dhe të ngjashme. Allahu (Te ala) ka thënë:

[1] 10:106
[2] 2:254

وَإِن يَمْسَسْكَ اللهُ بِضُرٍّ فَلاَ كَاشِفَ لَهُ إِلاَّ هُوَ

”Nëse Allahu të provon me ndonjë të keqe, atë s’mund ta largojë kush pos Tij.”[1]

Kjo është e bazuar në atë së krijesat janë të paafta për të sjellë dobi ose për të shmangur të keqen. Atëherë si mund të adhuroni dikë tjetër pos Tij, dhe dikë që është i paaftë?

[1] 10:107

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

فَابْتَغُوا عِندَ اللَّهِ الرِّزْقَ وَاعْبُدُوهُ وَاشْكُرُوا لَهُ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

”Pra kërkojeni furnizimin te Allahu, adhurojeni Atë dhe shprehni falënderimin Atij, se te Ai do të ktheheni.”[1]

Shpjegimi

Allahu (Te ala) ka thënë:

فَابْتَغُوا عِندَ اللَّهِ الرِّزْقَ وَاعْبُدُوهُ وَاشْكُرُوا لَهُ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

”Pra kërkojeni furnizimin te Allahu, adhurojeni Atë dhe shprehni falënderimin Atij, se te Ai do të ktheheni.”[2]

Ai urdhëroi që vetëm Atij duhet ti kërkohet furnizimi dhe ndihma dhe se askush tjetër pos Tij nuk duhet të adhurohet. Përjashtimet janë treguar.

[1] 29:17
[2] 29:17

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن يَدْعُو مِن دُونِ اللَّهِ مَن لَّا يَسْتَجِيبُ لَهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَهُمْ عَن دُعَائِهِمْ غَافِلُونَ

”Kush është më i humbur se ai që pos Allahut lut diç që nuk i përgjigjet atij deri në kijamet, dhe ata (që luten) janë gafilë ndaj lutjes së tyre.”[1]

Shpjegimi

Ajeti dëshmon se askush nuk është më i humbur se sa ai që i lutet dikujt tjetër pos Allahut. Një person i tillë nuk do të ketë sukses në këtë jetë dhe në botën tjetër ai është nga të humburit në xhehnem. Ai tregoi katër gjëra lidhur me ata të adhuruarit pos Allahut:

1. Ata nuk mund ti përgjigjen atyre deri në Ditën e Gjykimit.
2. Ata nuk janë të vetëdijshëm për lutjet e tyre. Kjo është për shkak se ata janë të vdekur, objektet e pajetë që nuk kanë ndjenja, të gjallë por të zënë me vetët e tyre ose engjëjt të cilët nuk e dinë se kush po i lutet atyre.
3. Në Ditën e Gjykimit ata do të jenë armiq të atyre që iu luteshin atyre.

[1] 46:5

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

أَمَّن يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ

"A është Ai që i përgjigjet nevojtarit (të mjerit) kur ai e thërret, duke ia larguar të keqen e juve ju bën mbizotërues të tokës."[1]

Shpjegimi

Ata do të heqin dorë prej adhurimit të tyre dhe do ti dënojnë ata.

أَمَّن يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ

"A është Ai që i përgjigjet nevojtarit (të mjerit) kur ai e thërret, duke ia larguar të keqen."[2]

Do të thotë se nuk munden. Prandaj, nuk duhet lutur askë tjetër përveç Allahun.

[1] 27:62
[2] 27:62

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Tabarani transmeton me zinxhirin e tij të transmetimit se ishte një hipokrit në kohën e profetit (salAllahu alejhi ue selem) që i bezdiste besimtarët. Disa prej tyre thanë:

"Le të shkojmë dhe të kërkojmë ndihmën e të dërguarit të Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ndaj këtij hipokriti." Atëherë profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha:

"Nuk duhet të kërkohet ndihma nga unë. Është vetëm Allahu Azze ue Xhel nga i Cili duhet kërkuar ndihmë."[1]

Shpjegimi

Tabarani transmeton me zinxhirin e tij të transmetimit se ishte një hipokrit në kohën e profetit (salAllahu alejhi ue selem) që i bezdiste besimtarët. Disa prej tyre thanë**: "Le të shkojmë dhe të kërkojmë ndihmën e të dërguarit të Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ndaj këtij hipokriti."** Atëherë Profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha: **"Nuk duhet të kërkohet ndihma nga unë. Është vetëm Allahu Azze ue Xhel nga i Cili duhet kërkuar ndihmë**."[2]

Në një tjetër formulim përmendet se ishte Ubadeh es-Samit i cili e tha këtë dhe se hipokriti ishte Abdullah bin Ebi Selul. Megjithatë, ka një dobësi në zinxhirë të transmetimit.

Sahabët kërkonin ndihmë vetëm nga i dërguari (salAllahu alejhi ue selem), sepse ata e dinin se ai mund ti shpëtojë ata nga ai duke e vrarë ose duke e burgosur atë. Ata e dinin se është e lejuar që të kërkosh ndihmë nga një njeri i gjallë dhe i aftë për atë. Prandaj, ata shkuan tek ai. Fjalët e profetit (salAllahu alejhi ue selem): "Nuk duhet të kërkohet ndihma nga unë", mund të interpretohen në dy mënyra:

[1] El-Hejtemi ka thënë: "Transmetuar nga Tabarani. Burrat e tij janë njerëz të el-Bukharit përpos Ibn Lai'ah që, megjithatë, transmeton hadithe të mir." (Mexhma-uz-Zaua'id (17276)

[2] El-Hejtemi ka thënë: "Transmetuar nga Tabarani. Burrat e tij janë njerëz të el-Bukharit përpos Ibn Lai'ah që, megjithatë, transmeton hadithe të mir." (Mexhma-uz-Zaua'id (17276))

1. Profeti (salAllahu alejjhi ue selem) nuk mundi ta mbytë atë, sepse ishte e ndaluar sepse njerëzit do të thoshin se Muhammedi (salAllahu alejhi ue selem) i mbytë shokët e tij. Si rezultat, ai nuk e mbyti atë.
2. Në qoftë se transmetimi është autentik, është e mundur që ai tha si shkak të një arsyeje parandaluese edhe pse ai ishte në gjendje që ta mbytë atë. Ai e tha kështu në mënyrë që ata të mos flasin në këtë mënyrë lidhur me çështjet që ai nuk kishte mundësi që ti ndryshojë.

Çështja është se askujt tjetër përveç Allahut nuk duhet ti kërkohet ndihmë me përjashtim të çështjeve për të cilat personi i gjallë është i aftë që ti bëjë.

Kapitulli i pesëmbëdhjetë

Teuhidi dhe feja duken si e huaj për njerëzit

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

أَيُشْرِكُونَ مَا لاَ يَخْلُقُ شَيْئاً وَهُمْ يُخْلَقُونَ وَلاَ يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلاَ أَنفُسَهُمْ يَنصُرُونَ

”A i përshkruajnë shok atë çka nuk mund të krijojë asnjë send, e ata (idhujt) vetë janë të krijuar.”[1]

Shpjegimi

Me këtë kapitull autori dëshiron të sqaroj se çfarë paganët besonin në kohën e profetit (salAllahu alejhi ue selem) kur ai i thirri ata në islam dhe kur luftoi kundër tyre. Ai tregon gjendjen e tyre të kotë kur ata adhuronin tjerë pos Allahut, të cilët e kanë këtë përshkrim. Ai i cili është përshkruar në këtë mënyrë nuk e meriton që të adhurohet. Pyetja është paraqitur në një mënyrë qortuese. Ata nuk munden madje as të krijojnë një milingonë. Ata vetë janë të krijuar. Atëherë si munden t’u bëjnë dobi të tjerëve? Ata ose janë pajetë dhe nuk kanë intelekt, apo të gjallë që nuk dëgjojnë, apo edhe të vdekur që nuk u përgjigjen atyre që i adhurojnë ata. Në ajet përshkruhen ata që adhurohen karshi Allahut në katër mënyra:

1. Ata nuk krijojnë asgjë.
2. Ata vetë janë të krijuar dhe të zotëruar.
3. Ata nuk mund t’u ndihmojnë.
4. Ata nuk mund të ndihmojnë veten e tyre.

[1] 7:191-192

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِن قِطْمِيرٍ

"E ata që i lutni në vend të Tij, nuk posedojnë as sa një cipë (e hurmave, fije)."[1]

Shpjegimi

Allahu (Te ala) ka thënë:

وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِن قِطْمِيرٍ

"E ata që i lutni në vend të Tij, nuk posedojnë as sa një cipë (e hurmave, fije)."[2]

Allahu përshkroi zotat e tyre në katër mënyra:

1. Ata as nuk kanë fuqi mbi pëlhurën e mirë të hurmës.
2. Ata nuk mund të dëgjojnë lutjen e tyre.
3. Në qoftë se ata i kishin dëgjuar, nuk kishin qenë në gjendje që ti përgjigjen atyre.
4. Në Ditën e Gjykimit ata do të mohojnë idhujtarinë e këtyre njerëzve. Kjo është gjendja e paganëve. Ata janë të humbur në të dy jetët.

[1] 35:13
[2] 35:13

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Është transmetuar në mënyrë autentike përmes Enesit se profeti (salAllahu alejhi ue selem) u lëndua dhe ia thyen dhëmballët e tij gjatë ditës së Uhudit. Ai tha:

"Si do të jetë gjendja e një populli nëse ata e lëndojnë profetin e tyre?"

Atëherë u shpallë ajeti:

لَيْسَ لَكَ مِنَ الأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ فَإِنَّهُمْ ظَالِمُونَ

"Ty nuk të takon asgjë rreth çështjes se a do t'ua pranojë Ai pendimin apo do t'i dënojë ata, në të vërtetë ata janë zullumqarë."[1] [2]

Shpjegimi

Është transmetuar në mënyrë autentike përmes Enesit se profeti (salAllahu alejhi ue selem) u lëndua dhe ia thyen dhëmballët e tij gjatë ditës së Uhudit. Ai tha:

"Si do të jetë gjendja e një populli nëse ata e lëndojnë profetin e tyre?"

[1] 3:128
[2] Bukhari dhe Muslimi (1791)

Atëherë u shpallë ajeti:

لَيْسَ لَكَ مِنَ الأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ فَإِنَّهُمْ ظَالِمُونَ

”Ty nuk të takon asgjë rreth çështjes se a do t’ua pranojë Ai pendimin apo do t’i dënojë ata, në të vërtetë ata janë zullumqarë.”[1]

Nëse krijesa më e mirë dhe profeti më i mirë, i cili është më i afërt tek Allahu nuk është i aftë për të mbrojtur veten e tij apo shokët e tij që janë brezi më i mirë, atëherë kjo tregon se ai nuk e meriton të adhurohet karshi Allahut dhe të adhurohet bashkë me Allahun. Ajo që i ndodhi profetit (salAllahu alejhi ue selem) dhe sahabëve të tij ishte për shkak të mëkateve të tyre (sahabëve), ndodhi për një urtësi madhështore. Si ti lutesh Muhammedit (salAllahu alejhi ue selem) dhe sahabëve të tij, madje edhe të tjerët në qoftë se ata nuk janë në gjendje të mbrojnë veten e tyre? Mëkati në të cilin ata ranë ishte se ata kundërshtuan urdhrin e të dërguarit (salAllahu alejhi ue selem) kur ai urdhëroi shigjetarët në mal që të qëndrojnë në pozicionet e tyre.

[1] 3:128

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Është transmetuar në mënyrë autentike përmes Ibn Umerit (radijAllahu anhume) se ai e ka dëgjuar të dërguarin e Allahut (salAllahu alejhi ue selem) duke thënë kur ai u ngritë nga rukuja në rekatin e fundit të Sabahut:

"O Allah! Mallkoje filanin dhe filanin! "

Këtë ai e tha pasi kishte thënë:

"Allahu e dëgjon atë që e lavdëron Atë. Zoti ynë! Ty të takon hamdi dhe lavdërimi."

Atëherë Allahu (Te ala) shpalli:

لَيْسَ لَكَ مِنَ الأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ فَإِنَّهُمْ ظَالِمُونَ

"Ty nuk të takon asgjë rreth çështjes se a do t'ua pranojë Ai pendimin apo do t'i dënojë ata, në të vërtetë ata janë zullumqarë."[1]

Në një transmetim përmendet se si ai u lut kundër Safuan bin Umejes, Suhejl bin Amrit dhe el-Harith bin Hishamit. Atëherë u shpallë ajeti:

[1] Bukhari (4070)

لَيْسَ لَكَ مِنَ الأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ فَإِنَّهُمْ ظَالِمُونَ

”Ty nuk të takon asgjë rreth çështjes se a do t’ua pranojë Ai pendimin apo do t’i dënojë ata, në të vërtetë ata janë zullumqarë.”[1]

Është transmetuar në mënyrë autentike përmes Ibn Umerit (radijAllahu anhume) se ai e ka dëgjuar të dërguarin e Allahut (salAllahu alejhi ue selem) duke thënë kur ai u ngritë nga rukuja në rekatin e fundit të Sabahut:

”O Allah! Mallkoje filanin dhe filanin! ”

Këtë ai e tha pasi kishte thënë:

”Allahu e dëgjon atë që e lavdëron Atë. Zoti ynë! Ty të takon hamdi dhe lavdërimi.”

Atëherë Allahu (Te ala) shpalli:

لَيْسَ لَكَ مِنَ الأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ فَإِنَّهُمْ ظَالِمُونَ

”Ty nuk të takon asgjë rreth çështjes se a do t’ua pranojë Ai pendimin apo do t’i dënojë ata, në të vërtetë ata janë zullumqarë.”

[1] Tirmidhi (3004), Ahmedi (5674) dhe Bejhaki (2948)

Ai u lut kundër el-Harith bin Hishamit, Safuan bin Umejes dhe personaliteteve të tjerë kryesor të Kurejshëve. Megjithatë, pas një kohe ata u konvertuan në Islam. Allahu i udhëzoi ata dhe nuk iu përgjigj lutjes apo mallkimit të tij kundër tyre. Nëse zotëriut të njerëzimit nuk iu pranua lutja dhe nëse duaja e tij nuk i dëmtoi ata, çfarë të themi për të gjithë të tjerët? Allahu është më i ditur për gjendjen e robërve të Tij.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Është transmetuar në mënyrë autentike se Ebu Hurejra (radijAllahu anhu) tha: "Kur ajeti:

وَأَنذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ

"Dhe paralajmërojë të afërmit tuaj."[1]

I ishte shpallur të dërguarit të Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ai u ngrit dhe tha: "O Kurejshë! Bleni shpirtrat tuaj (me besim dhe vepra)! Unë nuk mundem t'u ndihmojë tek Allahu. O Abas Bin Abdil-Mutalib! Unë nuk mundem të ndihmojë asgjë ty tek Allahu. Oj Safijeh, halla e të dërguarit të Allahut! Unë nuk mundem të ndihmojë asgjë ty tek Allahu. Oj Fatime, bija e Muhammedit! Kërko çfarë dëshiron nga pasuria ime. Unë nuk mundem të ndihmojë asgjë ty tek Allahu."

Shpjegimi

Është transmetuar në mënyrë autentike se Ebu Hurejra (radijAllahu anhua) tha: "Kur ajeti:

وَأَنذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ

"Dhe paralajmërojë të afërmit tuaj."[2]

[1] 26:214
[2] 26:214

I ishte shpallur të dërguarit të Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ai u ngrit dhe tha: ”**O Kurejshë! Bleni shpirtrat tuaj (me besim dhe vepra)! Unë nuk mundem t’u ndihmojë tek Allahu. O Abas Bin Abdil-Mutalib! Unë nuk mundem të ndihmojë asgjë ty tek Allahu. Oj Safijeh, halla e të dërguarit të Allahut! Unë nuk mundem të ndihmojë asgjë ty tek Allahu. Oj Fatime, bija e Muhammedit! Kërko çfarë dëshiron nga pasuria ime. Unë nuk mundem të ndihmojë asgjë ty tek Allahu.”**

Ai mohoi se lidhjet e tyre familjare do tu sjellin dobi atyre në qoftë se ata nuk besojnë. Ai i urdhëroi ata të besojnë dhe të pasojnë atë që ai (salAllahu alejhi ue selem) predikoi dhe u shpjegoi atyre se Teuhidi është shpëtimi. Është Teuhidi që do ti shpëtonte ata. Ndërsa lidhur me pasurinë e tij, ai nuk mund tu bëjë dobi atyre me të. Kjo dëshmon se adhurimi duhet t’i dedikohet vetëm Allahut (Te ala) dhe askujt tjetër. Nëse profeti (salAllahu alejhi ue selem) nuk u bëri dobi tek Allahu, gjithë të tjerët janë edhe më pak. Kjo refuzon idhujtarët që u luten të tjerëve përveç Allahut për të mirën dhe thonë:

مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَى

”Ne nuk i adhurojmë ata për tjetër, vetëm që të na afrojnë sa më afër Allahut.”[1]

Allahu e quajti veprimin e tyre adhurim dhe e urdhëroi profetin e tij të luftojë kundër tyre me arsyetimin se ata ishin idhujtarë.

Megjithatë, është në rregull për të kërkuar diçka nga një njeri i gjallë dhe i aftë për të ta dhënë. Kjo i përket anës materiale dhe mjeteve logjike të cilat nuk janë të lidhur me gajbin (të fshehtën) dhe të vdekurit.

[1] 39:3

Kapitulli i gjashtëmbëdhjetë

Kapitulli lidhur me fjalët e Allahut (Te ala): ”Dhe ndërmjetësimi nuk bën dobi te Ai, përveç i atij të cilit i jep leje, e kur hiqet frika nga zemrat e tyre (të ndërmjetësuesve), ata thonë: ”Çka tha Zoti juaj!” (rreth shefatit). Ata (engjëjt e lartë) thonë: ”Të vërtetën!” (u dha leje). Ai është më i larti, më i madhi.”

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

حَتَّى إِذَا فُزِّعَ عَن قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالُوا الْحَقَّ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ

"Dhe ndërmjetësimi nuk bën dobi te Ai, përveç i atij të cilit i jep leje, e kur hiqet frika nga zemrat e tyre (të ndërmjetësuesve), ata thonë: "Çka tha Zoti juaj!" (rreth shefatit). Ata (engjëjt e lartë) thonë: "Të vërtetën!" (u dha leje). Ai është më i larti, më i madhi."[1]

Shpjegimi

Me këtë kapitull autori deshi të refuzojë njerëzit që adhurojnë varre, statuja, engjëj dhe të tjerë. Ai sqaron se meqë engjëjt i frikësohen Allahut dhe dënimit të Tij nëse ata e kundërshtojnë urdhrin e Tij, atëherë si mund të meritojnë që ata të adhurohen karshi Allahut?

إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ اللهِ عِبَادٌ أَمْثَالُكُمْ

"S'ka dyshim se ata që po i adhuroni ju pos Allahut, janë të krijuar sikur ju (njerëzit janë më të përsosur). Thirrni pra ata, e le t'ju përgjigjen juve nëse thoni të vërtetën."[2]

[1] 34:23
[2] 7:194

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Është transmetuar në mënyrë autentike nga Ebu Hurejra (radijAllahu anhu) se profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Kur Allahu merë vendim mbi qiell, engjëjt fillojnë të godasin me krahët e tyre nga nënshtrimi ndaj fjalëve të Tij. Është si një gjerdan në një shkëmb të zhveshur. Dhe kur frika [pas ringjalljes] ka lëshuar zemrat e tyre, ata do të pyesin [njëri-tjetrin]: "Çfarë iu tha Zoti juaj?" – Dhe përgjigja është: "Të vërtetën; Ai është më i larti, më i madhi. "Ata që dëgjojnë fshehurazi (shejtanët) do ta dëgjojnë këtë dhe ata janë kështu njëri mbi tjetrit. Njëri prej tyre e dëgjon këtë dhe ia përcjell atij që është nën të i cili ia përcjell atij që është nën të deri sa të arrijë tek një magjistar ose një fallxhorë. Ndoshta një kometë e godet atë para se ai ta përcjell atë, dhe ndoshta ai e përcjell atë para se të goditet nga kometi. Përveç kësaj, ai ia shton njëqind gënjeshtra. Prandaj thuhet: "A nuk tha ai në këtë dhe në atë ditë këtë dhe këtë?" Për shkak të fjalës që ai dëgjoi nga qielli, ai bëhet i besueshëm tek njerëzit."[1]

Shpjegimi

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) e përmendi frikën dhe se si ajo më pas u largohet engjëjve, siç është përmendur në hadith. Pasi që t'u kthehet mendja ata thonë: "**Çfarë iu tha Zoti juaj**?" – Dhe përgjigja është: "**Të vërtetën; Ai është më i larti, më i madhi**." Do të thotë, ata do t'i thonë këtë njëri-tjetrit. "**Të vërtetën**", është për qëllim atë që Allahu ka thënë për këtë dhe atë. Kur Allahu merë një vendim mbi qiell engjëjt fillojnë të godasin me krahët e tyre nga nënshtrimi ndaj fjalëve të Tij. Është si një gjerdan në një shkëmb të zhveshur. Atëherë xhinët dëgjojnë fshehurazi atë që thonë engjëjt. Ata qëndrojnë njëri mbi tjetrin dhe ia përcjellin fjalët njëri tjetrit derisa i fundit prej tyre ia përcjell ato një magjistari apo një fallxhori. Ata sulmohen me komete. Disa goditen para se të arrijnë tek

[1] Bukhari (7481)

magjistarët dhe disa goditen pasi që t´i kenë përcjellë fjalët. Kështu Allahu i sprovon robërit e Tij. Po të mos e kishte dëshiruar Allahu këtë, Ai nuk i kishte lejuar ata që të përgjojnë diçka. Pastaj këto fjalë arrijnë tek magjistari i cili i përzien këto fjalë të vërteta me njëqind gënjeshtra.

Atëherë njerëzit fillojnë të flasin mes vete dhe të thonë se ai ia qëlloi një ditë. Për shkak të një fjale të vetme të vërtetë ata besojnë edhe në çdo gjë tjetër që ai thotë. Prandaj, nuk duhet të mashtrohesh nga këta njerëz. Nuk duhet besuar atyre pasi që e vërteta e tyre rrjedh ose nga diçka materiale në këtë botë që i vie nga shejtanët ose nga këta hajdutë që dëgjojnë fshehurazi. Prandaj është e detyrueshme që të mos dëgjohen ata edhe pse ata mund t'ia qëllojnë ndonjëherë.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

En-Nauas bin Sa'man (radijAllahu anhu) transmeton se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Kur Allahu dëshiron të shpallë diçka Ai flet. Atëherë engjëjt frikësohen jashtëzakonisht shumë nga Allahu Azze ue Xhel. Kur banorët e qiellit e dëgjojnë këtë ata i bien në sexhde Allahut. I pari që e ngrit kokën është Xhibrili. Allahu i tregon atij nga shpallja atë që Ai dëshiron. Pastaj Xhibrili kalon pranë engjëjve. Për çdo qiell që ai kalon engjëjt e pyesin atë: "O Xhibril! Çfarë tha Zoti ynë?" Xhibrili përgjigjet: " Të vërtetën; Ai është më i larti, më i madhi. "Pastaj të gjithë thonë atë që tha Xhibrili, ndërsa Xhibrili zbaton shpalljen sikurse e ka urdhëruar atë Allahu Azze ue Xhel."[1]

Shpjegimi

Sam´an gjithashtu mund të lexohet si **Sim´an**. **Xhibrili** gjithashtu mund të lexohet si **Xhebrail**. Ai është i pari të cilit i rikthehet vetëdija, sepse ai është engjëlli më fisnik dhe i dërguari i Allahut dhe mes Allahut dhe të dërguarve të Tij. Sa herë që ai kalon një qiell engjëjt e atij qielli e pyesin atë. Dëgjuesit hajdutë përgjojnë atë që thuhet mes engjëjve. Ndoshta ata mësojnë përmendësh diçka dhe ia përcjellin atë magjistarëve dhe fallxhorëve. Ndoshta ata djegën pa e përcjellë atë. Kjo është në vullnetin e Allahut.

Është e detyrueshme që të adhurohet vetëm Allahu. Asnjë engjëll, as i dërguar apo dikush tjetër nuk ka të drejtë që të adhurohet. Kjo dëshmon nënshtrimin e engjëjve dhe se ata i frikësohen Atij.

Ai që beson se një fallxhorë e di të fshehtën është kafir.

Hadithi konfirmon gjithashtu të folurit e Allahut dhe vullnetin e Tij dhe vlerën e engjëjve.

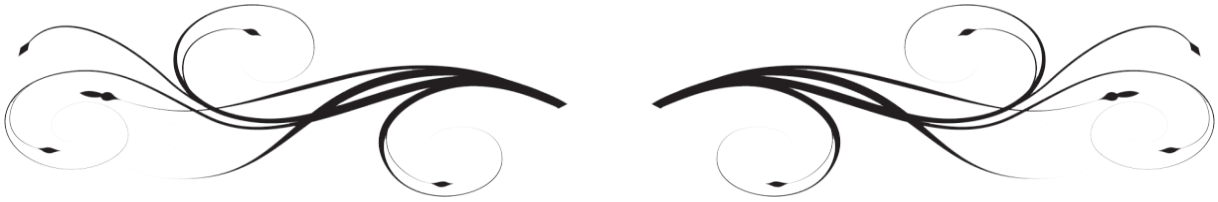
[1] Tabarani në "Musnad-ush-Shamijjin" (591)

Hadithi dëshmon po ashtu se shejtanët përgjojnë fshehurazi. I tillë ishte rasti para profecisë së profetit (salAllahu alejhi ue selem). Pas saj u morrën veprime të ashpra kundër tyre. Pas vdekjes së tij (salAllahu alejhi ue selem) rifilloi përgjimi fshehurazi. Ndodhë që ata të goditen nga një kometë para se të dëgjojnë diçka dhe ndodh që ata goditen pas përgjimit.

Kapitulli i shtatëmbëdhjetë

Ndërmjetësimi

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

وَأَنذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَن يُحْشَرُواْ إِلَى رَبِّهِمْ لَيْسَ لَهُم مِّن دُونِهِ وَلِيٌّ وَلاَ شَفِيعٌ لَّعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ

"Ti tërhiqju vërejtjen me këtë (Kuran) atyre që i frikësohen tubimit para Zotit të tyre, në mënyrë që të ruhen, sepse pos Tij nuk do të ketë as mbrojtës as ndërmjetës."[1]

Shpjegimi

Është folur lidhur me ndërmjetësimin dhe janë përmendur lloj-lloj mendimesh, ku bidatçitë kanë devijuar me një besim të rremë. Si rezultat i kësaj, dijetarët janë detyruar që të flasin në mënyrë specifike për këtë çështje, në mënyrë që besimtari të mund ta njoh të vërtetën dhe të ketë besim të saktë rreth tij. Kapitulli mbi ndërmjetësimin ka të bëjë me sqarimin e ndërmjetësimit të pohuar dhe atij të mohuar dhe sqarimin e të vërtetës dhe të pavërtetës lidhur me të. Allahu (Te ala) ka thënë:

وَأَنذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَن يُحْشَرُواْ إِلَى رَبِّهِمْ لَيْسَ لَهُم مِّن دُونِهِ وَلِيٌّ وَلاَ شَفِيعٌ لَّعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ

"Ti tërhiqju vërejtjen me këtë (Kuran) atyre që i frikësohen tubimit para Zotit të tyre, në mënyrë që të ruhen, sepse pos Tij nuk do të ketë as mbrojtës as ndërmjetës."[2]

[1] 6:51
[2] 6:51

Kjo do të thotë se ti, Muhammed duhet të jesh me Kuranin, ata që frikësohen për tu mbledhur përsëri tek Zoti i tyre. Bëhet fjalë për muslimanët, sepse mosbesimtarë as nuk dëgjuan as nuk u përgjigjen. Ky paralajmërim është një frikësim i hapët. Allahu (Te ala) ka thënë:

لَيْسَ لَهُم مِّن دُونِهِ وَلِيٌّ وَلاَ شَفِيعٌ لَّعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ

"... sepse pos Tij nuk do të ketë as mbrojtës as ndërmjetës."[1]

Ky është ndërmjetësimi i rremë. Robët nuk do të kenë as mbrojtës as ndërmjetësues përveç atyre me të cilët Allahu është i kënaqur. Jobesimtarët mendojnë se do të kenë mbrojtës dhe ndërmjetësues (idhujt) i cili do t'i shpëtojë ata nga xhehnemi. Prandaj ata i adhuruan ata karshi Allahut dhe thanë:

هَؤُلاء شُفَعَاؤُنَا عِندَ اللهِ

"Këta janë ndërmjetësuesit tanë te Allahu!"[2]

مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللهِ زُلْفَى

"Ne nuk i adhurojmë ata për tjetër, vetëm që të na afrojnë sa më afër Allahut."[3]

Atëherë Allahu e sqaroi se njerëzit nuk kanë asnjë mbrojtës tjetër dhe ndërmjetësues karshi Tij dhe se ndërmjetësimi i kufarëve është i rremë dhe se ndërmjetësimi i saktë është atë që Allahu ua lejon profetëve dhe besimtarëve, dhe të devotshmëve që të ndërmjetësojnë për besimtarët monoteistë dhe jo për jobesimtarët dhe hipokritët. Allahu (Te ala) ka thënë:

[1] 6:51
[2] 10:18
[3] 39:3

لَّعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ

”... në mënyrë që të ruhen.”

Pra qëllimi është që ata duhet ta kenë frikë Allahun dhe ti përmbahen fesë së Tij, kur ata e dinë se nuk ka ndërmjetësim tjetër apo ndonjë mbrojtës tjetër përveç ndërmjetësimit dhe mbrojtjes së Tij. Prandaj, ata duhet ta adhurojnë vetëm Atë dhe ti shmangen zemërimit të Tij.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

قُل لِّلَّهِ الشَّفَاعَةُ جَمِيعًا

Thuaj: ”I tërë shefati (ndërmjetësimi) i takon vetëm Allahut.”[1]

Shpjegimi

Allahu (Te ala) ka thënë:

قُل لِّلَّهِ الشَّفَاعَةُ جَمِيعًا

Thuaj: ”I tërë shefati (ndërmjetësimi) i takon vetëm Allahut.”[2]

Thuaju njerëzve se të gjitha ndërmjetësimet i takojnë vetëm Allahut. Para kësaj, Ai qortoi paganët që pohuan të kenë ndërmjetësues karshi Allahut. Ata thanë se statujat e tyre, gurët dhe zotat e tjerë do të ndërmjetësojnë për ta. Allahu e mohoi këtë:

فَمَا تَنفَعُهُمْ شَفَاعَةُ الشَّافِعِينَ

”E tanimë, atyre nuk u bën dobi ndërmjetësimi i ndërmjetësuesve.”[3]

[1] 39:44
[2] 39:44
[3] 74:48

وَأَنذِرْهُمْ يَوْمَ الْآزِفَةِ إِذِ الْقُلُوبُ لَدَى الْحَنَاجِرِ كَاظِمِينَ مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَلَا شَفِيعٍ يُطَاعُ

"Ti tërhiqju atyre vërejtjen për ditën e kijametit, kur zemrat, të mllefosura arrijnë në fyt. Për zullumqarët nuk ka as mik e as ndërmjetësues që i shkon fjala."[1]

Ndërmjetësimi i përket vetëm Atij. Profetët dhe ndërmjetësuesit e drejtë ndërmjetësojnë vetëm me lejen e Tij. Ai i jep leje atij që Ai dëshiron. Prandaj, është e detyrueshme që ndërmjetësimi të kërkohet prej Tij dhe ti lutesh Atij që ta lejoj profetin dhe robërit e drejtë të ndërmjetësojnë për ty.

Nuk ka asnjë të keqe nëse kërkon ndërmjetësimin e një njeriu të gjallë. Shembull i kësaj ishte kur i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ishte gjallë dhe dikush i kërkoi atij që ti lutet Allahut që ti dhurojë atij furnizim. Një shembull tjetër është që ti kërkosh një njeriu të drejtë që ti lutet Allahut që të falë apo të udhëzojë ty. Sa i përket statujave, të vdekurve dhe atyre që nuk janë prezent, si engjëjt, nuk lejohet të kërkohet ndërmjetësimi prej tyre. Ata as nuk janë të vetëdijshëm për ty. Ata nuk kanë dituri lidhur me gajbin (të fshehurën) përkundrazi nga ajo që besojnë injorantët dhe paganët.

[1] 40:18

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

مَن ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلاَّ بِإِذْنِهِ

"Kush mund të ndërmjetësojë tek Ai, pos me lejen e Tij?"[1]

وَكَم مِّن مَّلَكٍ فِي السَّمَاوَاتِ لَا تُغْنِي شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا إِلَّا مِن بَعْدِ أَن يَأْذَنَ اللَّهُ لِمَن يَشَاء وَيَرْضَى

"E sa engjëj ka që janë në qiej, e që ndërmjetësimi i tyre nuk bën dobi asgjë, vetëm pasi që Allahu të japë leje për atë që dëshiron dhe që është i kënaqur me të."[2]

قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُم مِّن دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ فِيهِمَا مِن شِرْكٍ وَمَا لَهُ مِنْهُم مِّن ظَهِيرٍ وَلَا تَنفَعُ الشَّفَاعَةُ عِندَهُ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُ حَتَّى إِذَا فُزِّعَ عَن قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالُوا الْحَقَّ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ

"Thuaj: "Thirrni ata, të cilët i menduat për zota pos Allahut!" Ata nuk posedojnë sa një grimcë as në qiej e as në tokë dhe as që kanë në to ndonjë pjesë, dhe Ai nuk ka prej tyre ndonjë përkrahje. Dhe ndërmjetësimi nuk bën dobi te Ai, përveç i atij të cilit i jep leje, e kur hiqet frika nga zemrat e tyre (të ndërmjetësuesve), ata thonë: "Çka tha Zoti juaj!" (rreth shefatit). Ata (engjëjt e lartë) thonë: "Të vërtetën!" (u dha leje). Ai është më i larti, më i madhi."[3]

[1] 2:255
[2] 53:26
[3] 34:22-23

Allahu (Subhaneh) sqaroi se askush nuk ndërmjetëson tek Ai pa lejen e Tij dhe se vetëm ai me të cilin Allahu është i kënaqur do të ndërmjetësojë. Madje as engjëjt nuk mund të ndërmjetësojnë. Është vetëm Allahu i Cili e posedon atë. Nëse ky është rasti me engjëjt, profetët dhe të dërguarit, të cilëve nuk iu lejohet të ndërmjetësojnë derisa Allahu tu japë leje dhe është i kënaqur me ndërmjetësin, të drejtët, fëmijët dhe individët kanë edhe më pak të drejtë për ta bërë këtë. Ata që janë të lidhur me ata të cilët adhurohen karshi Allahut, lidhen për ta për shkak të katër arsyeve të cilat Allahu i ka qartësuar:

قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُم مِّن دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ فِيهِمَا مِن شِرْكٍ وَمَا لَهُ مِنْهُم مِّن ظَهِيرٍ وَلَا تَنفَعُ الشَّفَاعَةُ عِندَهُ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُ حَتَّى إِذَا فُزِّعَ عَن قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالُوا الْحَقَّ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ

”Thuaj: ”Thirrni ata, të cilët i menduat për zota pos Allahut!” Ata nuk posedojnë sa një grimcë as në qiej e as në tokë dhe as që kanë në to ndonjë pjesë, dhe Ai nuk ka prej tyre ndonjë përkrahje. Dhe ndërmjetësimi nuk bën dobi te Ai, përveç i atij të cilit i jep leje, e kur hiqet frika nga zemrat e tyre (të ndërmjetësuesve), ata thonë: ”Çka tha Zoti juaj!” (rreth shefatit). Ata (engjëjt e lartë) thonë: ”Të vërtetën!” (u dha leje). Ai është më i larti, më i madhi.”[1]

[1] 34:22-23

1. Ata mendojnë se (idhujt) kanë fuqi mbi diçka. Por Allahu ka gjithë fuqinë.
2. Ata mendojnë se (idhujt) janë pjesëmarrës me Allahun.
3. Ata besojnë se (idhujt) e ndihmojnë Allahun, e cila është e rreme.
4. Ndërmjetësimi. Ata besojnë se zotat e tyre ndërmjetësojnë për ta.

Allahu e qartësoi se askush nuk ndërmjetëson pa lejen e Tij dhe se asnjë ndërmjetësim nuk është i pavarur sikurse në këtë jetë. Në këtë jetë secili mund të ndërmjetësojë nga frika ndaj dikujt ose duke shpresuar në pozitën e dikujt, diçka prej së cilës Allahu është i pastër.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ebul-Abasi ka thënë: ”Allahu ka mohuar që dikush pos Tij posedon diçka sikurse besojnë idhujtarët. Ai mohoi se ekziston dikush tjetër përveç Tij që zotëron ose ka pjesë në zotërim apo se Ai ka një ndihmëtar. Kështu që mbetet vetëm ndërmjetësimi. Kështu Ai e qartësoi se ndërmjetësimi nuk i sjell dobi askujt përveç atij që Zoti i jep leje. Ai (Te ala) ka thënë:

وَلَا يَشْفَعُونَ إِلَّا لِمَنِ ارْتَضَى

”Dhe ata nuk përpiqen të ndërmjetësojnë pos për atë me të cilin është i kënaqur Ai.”[1]

Ky ndërmjetësim për të cilin paganët shpresojnë nuk ekziston në Ditën e Gjykimit, siç përmendet në Kuran. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) tregoi se ai do të bjerë në sexhde para Zotit të tij, dhe do ta madhëroje Atë. Ai nuk do të fillojë të ndërmjetësojë menjëherë. Por më pas do t’i thuhet atij:

”Ngrite kokën tuaj. Fol dhe ti do të dëgjohesh. Kërko dhe do të japë. Ndërmjetëso dhe do të pranohet ndërmjetësimi.”[2]

Shpjegimi

Ebul-Abasi është Shejkh-ul-Islam [Ibnu Tejmijeh]. Ndërmjetësimi të cilin e shpresojnë paganët është i mohuar në Ditën e Gjykimit, siç e ka mohuar Kurani. Disa prej tyre besojnë se domosdoshmërisht statujat dhe zotat e tyre që ata adhurojnë do të ndërmjetësojnë, dhe se nuk do të kenë nevojë për ndonjë kusht që ndërmjetësimi i tyre tu pranohet, se ata do të hyjnë

[1] 21:28
[2] Bukhari (7510) dhe Muslimi (193)

në xhenet falë tyre dhe se ata do të kursehen nga xhehnemi. Këtë besim e kanë ata idhujtarë që besojnë jetën tjetër. Ndërsa ata idhujtarë që nuk besojnë në jetën tjetër, i adhurojnë ata për interesa materiale, me qëllim ndërmjetësimi për furnizim material në këtë botë. Shumica e arabëve nuk e besonin jetën tjetër.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ebu Hurejra ka thënë:

”Kush është më i lumturi që do të merë pjesë nga ndërmjetësi yt o i dërguari i Allahut?” Ai (salAllahu alejhi ue selem) u përgjigj: ”Ai që sinqerisht nga zemra thotë ”La ilahe ilAllah.”[1]

Ky ndërmjetësim do ti i ipet – me lejen e Allahut – vetëm të sinqertëve dhe jo atyre që kanë bërë idhjutari. Allahu (Subhaneh) do t’u dhurojë mirësinë e Tij të sinqertëve dhe do ti falë ata përmes një ndërmjetësuesi të cilit i është dhënë leje që të ndërmjetësojë për ta nderuar atë dhe t’i japë atij pozitën e lavdëruar. Ndërmjetësimin të cilin Kurani e mohon është ai që përbëhet nga idhujtaria. Prandaj Ai ka konfirmuar në disa vende se ndërmjetësimi do të ndodhë pasi që Ai të jepë leje. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) e ka qartësuar se vetëm monoteistët e sinqertë do të marrin hise prej tij.”

Shpjegimi

Të lumturit që e marrin hisen në ndërmjetësimin e profetit (salAllahu alejhi ue selem) janë monoteistët. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Çdo profet ka një lutje të pranuar të cilën e bën. Unë dua të ruaj lutjen time për të ndërmjetësuar për umetin tim në Ditën e Gjykimit. Ajo do ti – ipet – nëse do Allahu – atij nga umeti im i cili vdiq pa adhuruar dikë karshi Allahut.”[2]

[1] Bukhari (99)
[2] Bukhari (5945)

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) e qartësoi se të vetmit nga umeti i tij të cilët do të përfitojnë nga ndërmjetësimi janë ata që adhuruan vetëm Allahun. Ai që ka vdekur në një fe tjetër përveç islamit nuk do të marrë hise në ndërmjetësim. Allahu (Subhaneh) do t'ua dhurojë mirësinë e Tij të sinqertëve dhe do ti falë ata.

Ai përmendi pozitën e lavdërueshme. Ajo është e garantuar për profetin (salAllahu alejhi ue selem). Është një pozitë për të cilin të gjithë do ta lavdërojnë atë. Allahu (Te ala) ka thënë:

وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَّكَ عَسَى أَن يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَّحْمُودًا

"Kaloje një pjesë të natës, si falje shtesë për ty (Muhammed)! Është e vërtetë se Zoti yt do të vendosë ty në një vend të lavdëruar."[1]

Sipas mendimit të saktë pozita e lavdërueshme është ndërmjetësimi i madh. Është thënë gjithashtu se pozita e lavdërueshme është se Allahu e vë atë (salAllahu alejhi ue selem) tek Vetja e tij në fron në Ditën e Gjykimit. Megjithatë, mendimi i parë është ai i njohuri.

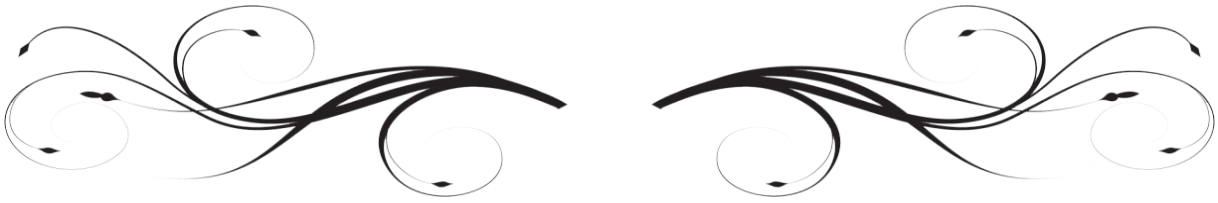
Ndërmjetësimi është një mirësi për atë që ndërmjetësohet. Allahu i jep mirësitë e Tij atij për të cilin ndërmjetësohet në mënyrë që ai hyn në xhenet. Ky është ndërmjetësimi i vërtetë. Këtu hudhën poshtë adhuruesit e varreve të cilëve iu është privuar ndërmjetësimi për shkak se ata pasojnë atë që e ndalon atë.

[1] 17:79

Kapitulli i tetëmbëdhjetë

Kapitulli lidhur me fjalët e Allahut (Te ala) ”Ti nuk mund ta udhëzosh atë që do.”

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ

”Ti nuk mund ta udhëzosh atë që do.”[1]

Shpjegimi

Në këtë kapitull autori dëshiron të shpjegoj se të dërguarit, duke përfshirë edhe të dërguarin më të mirë Muhammedin (salAllahu alejhi ue selem), nuk është i aftë për diçka tjetër pos asaj që Allahu ia dha. Ata nuk janë në gjendje që të udhëzojnë dikë pa udhëzimin e Allahut. Ata vetë janë të kontrolluar dhe të nënshtruar. Ata nuk janë në gjendje të bëjnë asgjë pa ndihmën e Allahut. Prandaj ata nuk e meritojnë të adhurohen karshi Allahut. Ata janë si të gjithë njerëzit e tjerë. Megjithatë, Allahu i nderoi ata me shpalljen dhe profecinë. Vërtetë ata posedojnë një nder më të madh, por kjo nuk i bën ata partnerë karshi Allahut.

Ata nuk kanë pushtet mbi asgjë në gjithësi, ata nuk e dinë të fshehtën, ata nuk mund të udhëzojnë ata që ata duan dhe gjëra të tjera. Fakti që i dërguari (salAllahu alejhi ue selem) nuk ishte i aftë që ti udhëzojë xhaxhallarët e tij Ebu Talibin dhe Ebu Lehebin, do të thotë se vetëm Allahu udhëzon. Prandaj, është e detyrueshme që ti lutesh për udhëzim vetëm Allahut (Subhaneh). Pra ky kapitull ka të bëjë me udhëzimin (që do të thotë që të pranosh të vërtetën dhe të kënaqesh me të) dhe se këtë udhëzim nuk e posedon askush pos Allahut.

[1] 28:56

Sa i përket udhëzimit në formën e mësimit dhe sqarimit, kështu që të dërguarit dhe pasuesit e tyre në mesin e dijetarëve dhe të thirrësave, mund ta bëjnë këtë. Allahu (Te ala) ka thënë:

وَلَكِن جَعَلْنَاهُ نُورًا نَّهْدِي بِهِ مَنْ نَّشَاء مِنْ عِبَادِنَا وَإِنَّكَ لَتَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

”Ne ta shpallëm ty këtë (Kuran) si një dritë me të cilën do ti vësh në rrugë të drejtë ata që dëshirojmë prej robërve tanë. Në të vërtetë, edhe ti udhëzon për në rrugën e drejtë.”[1]

Do të thotë se ti orientosh, mësosh dhe thërrasësh në rrugën e drejtë. Megjithatë, ata nuk arrijnë të ndikojnë zemrat në mënyrë që ato ta pranojnë të vërtetën. Është vetëm Allahu që mund ta bëjë këtë.

[1] 2:52

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Është transmetuar në mënyrë autentike përmes Ibn-ul-Musejeb i cili tha se babai i tij ka thënë:

"Kur Ebu Talibi ishte në shtratin e vdekjes, erdhi i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) tek ai. Pranë tij ishte Abdullah bin Ebi Umeje dhe Ebu Xhehli. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) i tha: "O xhaxha! Thuaj "La ilahe ilAllah", në mënyrë që unë mund të argumentojë me të tek Allahu." Ata i thanë atij: "A do të heqësh dorë nga feja e Abdul-Mutalibit?" Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ia përsëriti të njëjtën gjë atij, dhe ata bënë të njëjtën gjë. Gjëja e fundit që ai tha ishte se ai mbeti në fenë e Abdul-Mutalibit dhe refuzoi të thotë "La ilahe ilAllah". Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë: "Unë do të kërkoj falje për ty derisa unë të ndalohem." Pastaj Allahu Azze ue Xhel shpalli ajetin:

مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ آمَنُواْ أَن يَسْتَغْفِرُواْ لِلْمُشْرِكِينَ

"Nuk i takon profetit e as besimtarëve të kërkojnë falje për idhujtarët."[1]

Allahu shpalli gjithashtu në lidhje me Ebu Talibin:

إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَن يَشَاء

"Ti nuk mund ta udhëzosh atë që do, por Allahu udhëzon kë të dojë."[2]

[1] 9:113
[2] 28:56

Ebu Talibi ishte në shtratin e vdekjes, kur ai ndjeu afrimin e vdekjes.

El-Musejeb gjithashtu mund të shkruhet el-Musejib, por emri i parë është më i përhapur tek dijetarët e hadithit.

I dërguari (salAllahu alejhi ue selem) shkoi tek ai veçanërisht kur ai ishte në shtratin e vdekjes. Para kësaj ai e kishte ftuar atë në islam shumë herë. Edhe pse ai e dinte se ajo është e vërtetë, ai nuk e pranoi atë. Ai pohoi se ai refuzoi për të mos u fyer nga populli i tij. Prandaj, ai tha në poezinë e tij:

Unë e di se feja e Muhammedit është

feja më e mirë e njerëzve

Sikur të mos ishte qortimi dhe fyerja

do ta kishe parë se si haptazi do ta kisha pranuar atë

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë: "**Thuaj La ilahe ilAllah në mënyrë që unë mund të argumentojë me këtë tek Allahu**." Kjo do të thotë se ai mund të dëshmonte dhe ta përdorë atë për ta shpëtuar atë.

Ata thanë: "**A do të heq dorë nga feja e Abdul Mutalibit**?" Do të thotë nga adhurimi i idhujve dhe statujave."

Gjëja e fundit që ai tha ishte se ai mbeti në fenë e Abdul-Mutalibit. Sepse është caktuar se ai do të ketë një përfundim të keq. Allahu nuk dëshiroi që ta udhëzojë atë nga një urtësi e madhe. Ai vdiq në fenë e popullit të tij. Kjo është e vërtetë. Janë transmetuar hadithe autentike se profeti (salAllahu alejhi ue selem) e pa atë të përmbytur në zjarr dhe prandaj ai ndërmjetësoi për të në mënyrë që ai përfundoi në një zjarr të cekët ku truri i tij vlon[1]. Mendimi se ai u konvertua në islam është e pabazë.

[1] Bukhari (3883) dhe Muslimi (209)

Hadithi dëshmon se profeti (salAllahu alejhi ue selem) nuk është në gjendje që të udhëzojë dikë. Ajeti:

إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَن يَشَاء

”Ti nuk mund ta udhëzosh atë që do, por Allahu udhëzon kë të dojë.”[1]

është një kurajo për profetin dhe për familjet e disa muslimanëve, të cilët janë kufarë.

[1] 28:56

Kapitulli i nëntëmbëdhjetë

Mosbesimi i njerëzve dhe dalja nga feja ishte për shkak të ekstremizmit ndaj njerëzve të devotshëm!

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Azze ue Xhel) ka thënë:

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لاَ تَغْلُواْ فِي دِينِكُمْ

”O ithtarët e librit, mos teproni në fenë tuaj.”[1]

Shpjegimi

Autori e qartësoi arsyen pas mosbesimit të shumicës së njerëzve, dhe se ajo ishte qëndrimi ekstrem ndaj njerëzve të drejtë. Ka edhe arsye të tjera, si zilia dhe padrejtësia. Në parim këta njerëz i donin profetët dhe të devotshmit aq shumë saqë ata më në fund u bënë ekstrem dhe blasfemuan. Allahu (Azze ue Xhel) ka thënë:

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لاَ تَغْلُواْ فِي دِينِكُمْ

”O ithtarët e librit, mos teproni në fenë tuaj.”[2]

Kjo u drejtohet të krishterëve dhe jehudëve, edhe pse të krishterët janë më ekstrem.Qëllimi i kapitullit është një paralajmërim i dashurisë ekstreme ndaj profetëve dhe njerëzve të drejtë. Dashuria e tyre është fe, pasi që Allahu ka thënë:

لاَ تَغْلُواْ فِي دِينِكُمْ

”mos teproni në fenë tuaj.”[1]

[1] 4:171
[2] 4:171

Dashuria dhe urrejtja për hir të Allahut i përket fesë. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Askush prej jush nuk beson derisa ai ta do Allahun dhe të dërguarin e Tij më shumë se çdo gjë tjetër."[2]

Dashuria nuk duhet të jetë ekstreme. Dashuria duhet të jetë e tillë që ata të pasohen dhe jo të kundërshtohen, ti bindemi, dhe jo të adhurohen karshi Allahut. Edhe dashuria ndaj dijetarëve dhe të drejtëve duhet të jetë e atillë që ti lutesh Allahut që të jetë i kënaqur me ta, dhe ti pasosh ata. Dashuria duhet të jetë e ligjësuar në këtë mënyrë.

[1] 4:171
[2] Bukhari (16) dhe Muslimi (43)

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Është transmetuar në mënyrë atuentike se Ibn Abasi (radijAllahu anhume) tha lidhur me fjalët e Allahut (Te ala):

وَقَالُوا لَا تَذَرُنَّ آلِهَتَكُمْ وَلَا تَذَرُنَّ وَدًّا وَلَا سُوَاعًا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ وَنَسْرًا

"Dhe u thanë: Mos braktisni zotat tuaj kurrsesi, mos braktisni Uadin, as Suvan, e as Jaguthin, Ja´ukën e Nasren."[1]

"Vërtet, këta janë emra të disa njerëzve të devotshëm të popullit të Nuhut. Pasi ata vdiqën, shejtani i pëshpëriti popullit të tyre që tu ndërtojnë statuja atyre dhe t'i vendosin këto statuja në vendet e tyre të mbledhjes, si një përkujtim ndaj tyre, gjë të cilën ata e bënë. MegjithEkëtë, askush nuk i adhuronte këto statuja, derisa ata vdiqën dhe qëllimi i vërtetë i statujave ishte harruar. Pastaj filluan ti adhurojnë ato."

Shpjegimi

Është transmetuar në mënyrë atuentike se Ibn Abasi (radijAllahu anhume) tha lidhur me fjalët e Allahut (Te ala):

وَقَالُوا لَا تَذَرُنَّ آلِهَتَكُمْ وَلَا تَذَرُنَّ وَدًّا وَلَا سُوَاعًا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ وَنَسْرًا

"Dhe u thanë: Mos braktisni zotat tuaj kurrsesi, mos braktisni Uadin, as Suvan, e as Jaguthin, Ja´ukën e Nasren."[2]

[1] 71:23
[2] 71:23

”Vërtet, këta janë emra të disa njerëzve të devotshëm të popullit të Nuhut. Pasi ata vdiqën, shejtani i pëshpëriti popullit të tyre që tu ndërtojnë statuja atyre dhe t’i vendosin këto statuja në vendet e tyre të mbledhjes, si një përkujtim ndaj tyre, gjë të cilën ata e bënë. Megjithëkëtë, askush nuk i adhuronte këto statuja, derisa ata vdiqën dhe qëllimi i vërtetë i statujave ishte harruar. Pastaj filluan ti adhurojnë ata.”

Shejtani i shtyu popullin e Nuhit (alejhi-selam) që të bëjnë imazhe të tyre, në mënyrë që ata të mund t’ia përkujtojnë vetes adhurimin përmes imazheve. Kur ata vdiqën, shejtani u erdhi pasardhësve të tyre, dhe u tha se paraardhësit e tyre e kishin zakon t’i adhuronin dhe t’i luteshin për ndihmë atyre. Për këtë arsye ata i adhuruan. Pra, kjo është arsyeja për ekstremizmin. Kjo i shtyu njerëzit në devijim dhe shkaktoi shkatërrimin e tyre në të dy jetët.

Që dituria kishte humbur do të thotë se ajo ishte zhdukur. Në një formulim tjetër thuhet se ajo ishte fshirë. Pra dituria ishte zhdukur dhe ishte zëvendësuar nga njerëzit injorantë. Prandaj ata ranë në idhujtari. Hadithi dëshmon se sa e rëndësishme është dituria dhe se ajo e lufton injorancën. Kur dituria zhduket njerëzit bien në të kotën dhe në injorancë. Këtu ka argument edhe për vlerën e diturisë fetare.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ibn-ul-Kajim ka thënë:

Disa nga Selefët kanë thënë se këta pesë të adhuruar pasi që ata kishin vdekur, njerëzit qëndronin tek varret e tyre të përkushtuar. Pastaj ata u ndërtuan statuja atyre. Pastaj kaloi një kohë e gjatë derisa ata filluan ti adhurojnë këta idhuj.

Shpjegimi

Ibn-ul-Kajimi ka thënë:

Disa nga Selefët kanë thënë se këta pesë të adhuruar pasi që ata kishin vdekur, njerëzit qëndronin tek varret e tyre të përkushtuar. Pastaj ata u ndërtuan satatuja atyre. Pastaj kaloi një kohë e gjatë deri sa ata filluan ti adhurojnë këta idhuj.

Është e mundur që ai ka për qëllim se ata që i bënë skulpturat i adhuruan ato pas një kohe të gjatë, pasi gjendja kishte ndryshuar. Është gjithashtu e mundur që ai ka për qëllim se pasardhësit e tyre i adhuruan ato. Bidati përbën rrezik shumë të madh për atë që e shpikë atë, dhe për atë që shkon pas bidatçiut.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Umeri ka treguar se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Mos e teproni me mua sikurse vepruan të krishterët e me djalin e Merjemes. Unë jam vetëm rob. Prandaj thoni "rob i Allahut dhe i dërguari i Tij."[1]

Shpjegimi

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka paralajmëruar ndaj qëndrimit të tepruar dhe përshkruhet në mënyrë të ekzagjeruar. Shembull i kësaj është që të thuhet se ai e di gajbin (të fshehurën) apo ka në dorë krijimin. Ai duhet të lavdërohet në mënyrë të duhur dhe korrekte. Shembull i kësaj është të thuhet se ai është i dërguari më i mirë, krijesa më e mirë, profeti i fundit, kumtuesi i shpalljes dhe kështu me radhë. Ekstremizmit i përkasin fjalët e el-Besejris i cili tha se profeti (salAllahu alejhi ue selem) duhet të lavdërohet në çdo mënyrë përveç se ai nuk është djali i Allahut. Kjo është injorancë dhe devijim. Nuk lejohet që as profeti (salAllahu alejhi ue selem) apo ndonjë krijesë tjetër të përshkruhet në një mënyrë që është e veçantë vetëm për Allahun. Kur Aisha (radijAllahu anha) e humbi stolinë, ata e gjetën atë nën deve. As i dërguari (salAllahu alejhi ue selem) e as sahabët nuk e dinin se ku ishte ajo. Kjo dëshmon se ata nuk ishin në dijeni rreth së fshehurës përveç atë që Allahu i kishte lejuar që ta dinë.

[1] Bukhari (3445)

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ai tregoi gjithashtu se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) tha:

"Unë ua tërheq vërejtjen ndaj ekstremizmit. E vetmja gjë që i shkatërroi ata që ishin para jush ishte ekstremizmi."[1]

Shpjegimi

Ai tregoi gjithashtu se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) tha:

"Unë ua tërheq vërejtjen ndaj ekstremizmit. E vetmja gjë që i shkatërroi ata që ishin para jush ishte ekstremizmi."[2]

Këtë e tha profeti (salAllahu alejhi ue selem) gjatë haxhit lamtumirës kur ai e urdhëroi Ibn Abasin (radijAllahu anhu) që t'i sjell shtatë gurë. Hadithi transmetohet nga Ahmedi dhe disa autorë të Sunneneve. Zinxhiri i hadithit është i mirë prandaj hadithi është autentik.

Ekstremizëm do të thotë teprim. Në këtë rast do të thotë teprim në fe për të cilën Allahu nuk ka shpallur ndonjë argument. Është e detyrueshme të përmbajturit për atë që është në Kuran dhe Sunnet, pa ekzagjerim apo mangësim. Kur njerëzit bien në ekzagjerim, ata bien edhe në idhujtari dhe bidate.

[1] Nesai (3057), Ibn Maxheh (3029), Ahmedi (1851) dhe Ibn Hibani. Autentik sipas Albanit në "Sahih Sunnen Ibn Maxheh" (2455)

[2] Nesai (3057), Ibn Maxheh (3029), Ahmedi (1851) dhe Ibn Hibani. Autentik sipas Albanit në "Sahih Sunnen Ibn Maxheh" (2455)

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Muslimi transmeton nga Ibn Mesudi i cili tregoi se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Janë shkatërruar ata që e teprojnë."[1]

Ai e tha këtë tre herë.

Shpjegimi

Muslimi transmeton nga Ibn Mesudi i cili tregoi se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Janë shkatërruar ata që e teprojnë."

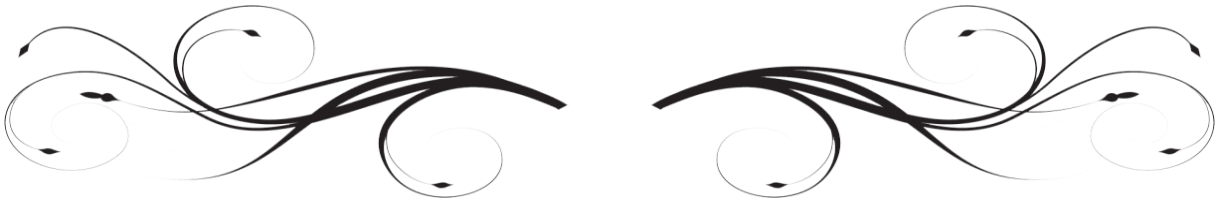
Ai e tha këtë tre herë. Ai që e tepron është personi ekstrem që stërngarkohet dhe e kalon kufirin. Në thelb kjo do të thotë që të stërngarkohesh kur flet. I tillë është ekstremi në të gjitha çështjet. Një person i tillë stërngarkohet. Është e detyrueshme të qënurit i mesëm kur flet dhe kur bën çdo gjë tjetër. Askujt nuk i lejohet të shtojë ose të mangësojë prej fesë, pa marrë parasysh nëse është një engjëll, udhëheqës, dijetarë apo dikush tjetër.

[1] Muslimi (2670)

Kapitulli i njëzetë

Qortimi i ashpër ndaj atij që e adhuron Allahun pranë varrit të një njeriut të drejtë, e lëre më ta adhurojë të vdekurin

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Është transmetuar në mënyrë autentike nga Aisha (radijAllahu anha) se Ummu Seleme i tregoi të dërguarit të Allahut (salAllahu alejhi ue selem) në lidhje me imazhet në një kishë që ajo kishte parë në Abisini. Ai tha:

"Kur një njeri i drejtë – ose një rob i drejtë – vdes në mesin e tyre, ata ndërtojnë faltore mbi varrin e tij dhe i bëjnë imazhe. Ata janë krijesat më të këqija tek Allahu."[1]

Shpjegimi

Ashtu si në kapitullin e mëparshëm, ky kapitull është madhështorë. Bën fjalë për argumentet qortuese. Për argumentet që qortojnë adhurimin e Allahut pranë varreve të njerëzve të drejtë, e çfarë të thuhet për t'i adhuruar ata karshi Allahut? Në këtë rast qortimi është edhe më i ashpër. Sepse në rastin e parë veprimi shpie në idhujtari, ndërsa veprimi i dytë është idhujtari.

Është transmetuar në mënyrë autentike nga Aisha (radijAllahu anha) se Ummu Seleme i tregoi të dërguarit të Allahut (salAllahu alejhi ue selem) në lidhje me imazhet në një kishë që ajo kishte parë në Abisini. Ai tha:

"Kur një njeri i drejtë – ose një rob i drejtë – vdes në mesin e tyre, ata ndërtojnë faltore mbi varrin e tij dhe i bëjnë imazhe. Ata janë krijesat më të këqija tek Allahu."[2]

[1] Bukhari (434) dhe Muslimi (528)
[2] Bukhari (434) dhe Muslimi (528)

Kur ata emigruan në Abisini panë një kishë që e nderonin, të quajtur "**Kisha e Mariës**." Në të kishte imazhe dhe zbukurime. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Kur një njeri i drejtë vdes në mesin e tyre ..."

Kjo sqaron gjendjen e të krishterëve dhe se ata shkuan në ekstrem lidhur me të vdekurit e tyre. Profeti (salAllahu alejhi ue selem):

"... Dhe ata bëjnë imazhe të tyre."

Ata bëjnë imazhe njeriun e devotshëm dhe ndoshta edhe të pasuesve të tij, siç ndodhi në umetin e Nuhut alejhi-selam. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Ata janë krijesat më të këqija tek Allahu."

Do të thotë ata të cilët veprojnë në këtë mënyrë, sepse veprimet e tyre shkaktojnë idhujtarinë. Në parim ata veprojnë në këtë mënyrë vetëm për shkak se kanë besime pagane. Ata shenjtërojnë varret dhe ndërtojnë mbi to për ti adhuruar dhe për t'u kërkuar ndihmë. Prandaj, ata janë krijesat më të këqija. Ai që vepron në këtë mënyrë i ngjan të krishterëve dhe vepron sikurse ata. Ai që i ngjason një populli i përket atij populli. Qëllimi i kësaj është një paralajmërim kundër veprimit të tyre. Umeti ka rënë në të. Prej llojit më të keq janë Rafidat që kanë ekstremizëm ndaj familjes së profetit (salAllahu alejhi ue selem). Ata ishin të parët që ndërtuan xhami mbi varre dhe i adhuruan ato karshi Allahut. Pastaj ka pasur individë nga Ehl-us-Sunneti në shumë vende muslimane që i pasuan ata verbërisht në këtë. Në këtë mënyrë, umeti i ka pasuar jomuslimanët hap pas hapi.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Këta njerëz ranë në dy sprova; një me varre dhe një me skulptura.

Shpjegimi

Këta njerëz ranë në dy sprova; një me **varre** dhe një me **skulptura**.

Ata shenjtëruan varret dhe bënë piktura. Të njëjtën gjë veprojnë njerëzit e këtij umeti të cilët u ngjasojnë atyre. Ata janë të ngjashëm si me të krishterët ashtu edhe me popullin e Nuhit (alejhi-selam).

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Bukhari dhe Muslimi transmetuan se ajo ka thënë:

"Kur i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ishte sëmurë, ai filloi të mbulojë fytyrën e tij me një rrobe. Kur ai u nxeh prej saj e largoi dhe tha në atë gjendje: "Allahu i mallkoftë jehudët dhe të krishterët! Ata i shndërruan varret e profetëve të tyre në faltore. "Ai paralajmëroi ndaj veprimit të tyre. Përndryshe, varri i tij do të ishte dukur, por ai u frikësua që varri i tij të bëhet faltore."[1]

Shpjegimi

Këtu, zotëria i njerëzimit përjetonte mundimet e vdekjes për tu ngritur në grada dhe për të qenë një shembull për umetin e tij. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Allahu i mallkoftë jehudët dhe të krishterët."

Ai e tha këtë në atë gjendje të vështirë për të paralajmëruar umetin e tij për veprimet e tyre. Aisha ka thënë:

"Përndryshe, varri i tij do të ishte dukur ..."

Do të thotë së bashku me sahabët në El-Baki. Ajo tha:

"... por ai frikësohej se varri do ti shndërrohej në xhami."

[1] Bukhari (436) dhe Muslimi (531)

Ai frikësohej se varri do të shndërrohej në xhami pas vdekjes së sahabëve. Sahabët nuk e vepruan këtë. Megjithatë, ka njerëz injorantë që e veprojnë këtë sot. Ata e vizitojnë xhaminë dhe i luten profetit (salAllahu alejhi ue selem) prapa murit. Kjo është idhujtari e madhe.

Hadithi dëshmon vigjilencën e sahabëve dhe përkushtimin për umetin. Për këtë arsye ata ia përcjellën këto hadithe umetit.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Muslimi transmetoi nëpërmjet Xhundub bin Abdil-lahit i cili tregoi se e kishte dëgjuar profetin (salAllahu alejhi ue selem) duke thënë, pesë ditë para se të vdiste:

"Unë jam i pastër para Allahut që të kem ndonjërin prej jush halil (mik të ngushtë). Allahu më ka marrë mua për halil (mik të ngushtë) sikurse ai mori Ibrahimin për halil (mik të ngushtë). Sikurse të kisha marrë për halil (mik të ngushtë) dikë nga umeti im do ta kisha marrë Ebu Bekrin, për halil (mik të ngushtë). Ata që ishin para jush i shndërruan varret e profetëve të tyre në faltore. Mos i bëni varret faltore. Unë ua ndaloj këtë."[1]

Ai e ndaloi këtë në fund të jetës së tij dhe e mallkoi atë që e bën këtë. Edhe namazi tek varret përfshihet në këtë, edhe nëse nuk është ndërtuar xhami mbi varr. Ky është kuptimi i fjalëve të tij:

"... por ai u frikësua që varri i tij të bëhet faltore."

Sahabët nuk ndërtuan asnjë faltore rreth varrit të tij. Çdo vend në të cilin është për qëllim falja e namazit ai shndërrohet në xhami. Çdo vend ku bëhet namazi quhet xhami. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Toka është bërë vendfalje dhe pastrim për mua."[2]

[1] Muslimi (532)
[2] Bukhari (335) dhe Muslimi (521)

Ky formulim mungon sepse autori citoi "**Iktidha-us-Sirat el-Mustakim**", të cilit i mungon. Profeti salAllahu alejhi ue selem ka ndaluar këtë veprim në tri mënyra:

1. Ai i qortoi ata për të.
2. Ai tha: **"Mos veproni..."**
3. Ai tha: **"Unë ua ndaloj juve atë."**

Kjo e thekson ashpër ndalimin, sepse ky veprim shpie në idhujtari, siç ka ndodhur sot. Aisha ka thënë:

"... Por ai frikësohej që varri i tij të bëhet faltore."

Kur njerëzit falen pranë varreve, atëherë varret shndërrohen në xhami. Çdo vend në të cilin kryhet namazi shndërrohet në xhami. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Toka është bërë vendfalje dhe pastrim për mua."

Nëse falesh pranë një varri, varri është shndërruar në xhami edhe pse asgjë nuk është ndërtuar mbi të. E çfarë të themi nëse diçka është ndërtuar mbi të? Kjo shpie në idhujtari.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ahmedi transmetoi me një zinxhir të mirë të transmetimit nga Ibn Mesudi (radijAllahu anhu) nga profeti (salAllahu alejhi ue selem) i cili ka thënë:

"Prej njerëzve më të këqij janë ata që janë të gjallë kur të ndodhë çasti (Kijameti) dhe ata që i shndërrojnë varret në xhamia."[1]

Shpjegimi

Ahmedi transmetoi me një zinxhir të mirë të transmetimit nga Ibn Mesudi (radijAllahu anhu) nga profeti (salAllahu alejhi ue selem) i cili ka thënë:

"Prej njerëzve më të këqij janë ata që janë të gjallë kur të ndodhë çasti (Kijameti) dhe ata që i shndërrojnë varret në xhamia."[2]

Vetëm krijesat më të këqija do ta përjetojnë çastin (Kijametin). Besimtarët vdesin përpara, kur do të arrijë një erë e këndshme që merr shpirtrat e tyre. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"... dhe ata që shndërruan varret në faltore."

[1] Ahmedi (3844), Ibn Khuzejmeh (789), Ibn Hibani (6847) dhe Tabarani (10413). Autentik sipas Albanit në "eth-Thamar el-Mustatab" (1/363)

[2] Ahmedi (3844), Ibn Khuzejmeh (789), Ibn Hibani (6847) dhe Tabarani (10413). Autentik sipas Albanit në "eth-Thamar el-Mustatab" (1/363)

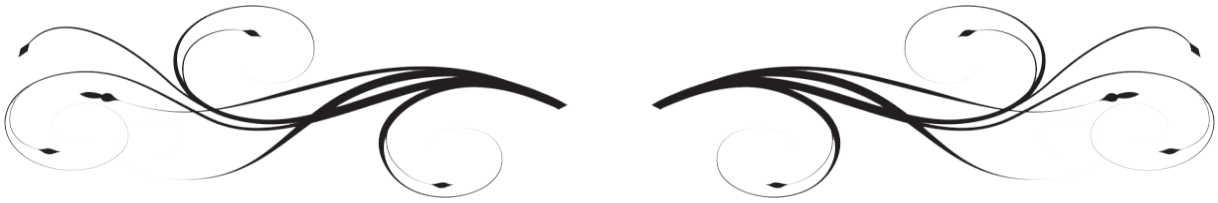
Pra ata i përkasin krijesave më të këqija. Sepse ata kanë shkaktuar që njerëzit kanë rënë në idhujtari, bidate dhe në të kotën. Kur njerëzit të shohin një varr mbi të cilin është ndërtuar, atyre u lind ideja se ai duhet të adhurohet dhe të kërkohet ndihmë prej tij.

Megjithatë, ska të keqe nëse një xhami është pranë varrezave. Megjithatë, është më mirë në qoftë se rruga i ndan ato.

Kapitulli njëzet e një

Qëndrimi ekstrem ndaj varreve të njerëzve të devotshëm i shndërron ato në idhuj!

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Maliku transmeton në librin e tij "el-Muvata" se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"O Allah! Mos e bë varrin tim një idhull që adhurohet. Zemërimi i Allahut është i ashpër mbi ata që i shndërruan varret e profetëve të tyre në faltore."[1]

Ibn Xherir transmeton me zinxhirin e tij të transmetimit nëpërmjet Sufjanit, prej Mensurit, prej Muxhahidit i cili tha në lidhje me fjalët e Allahut:

أَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزَّى وَمَنَاةَ الثَّالِثَةَ الْأُخْرَىأَلَكُمُ الذَّكَرُ وَلَهُ الْأُنثَى

"E ju, a i shihni Latin dhe Uzanë? Dhe atë të tretin (Menatin të cilin e adhuroni)?"[2]

"Ai e kishte zakon që tu përgatit qull atyre. Kur ai vdiq, ata filluan të mblidhen me përkushtim rreth varrit të tij."

Të njëjtën gjë e transmetoi Ebul-Xhauza nga Ibn Abasi i cili tha:

"Ai e kishte zakon që tu përgatit qull atyre."

[1] Maliku (414), Abdurr-Rrezak në "el-Musannaf" (1587) dhe Ibn Ebi Shejbeh (7544). Autentik sipas Albanit në "Mishkat-ul-Masabih" (750)
[2] 53:19

Siç u tha më parë kjo është gjithashtu e vërtetë. Ekstremizmi shpie në atë se atij të cilët i përkushtohet, ai bëhet një idhull karshi Allahut. Prandaj ata që kishin një qëndrim ekstrem ndaj disa njerëzve filluan ti adhurojnë ata karshi Allahut. Shembuj të kësaj janë varret e njerëzve të devotshëm, si varret e Hasanit, Husejnit dhe të Fatimës. Gjithashtu, ky umet ka marrë qëndrim ekstrem ndaj të dërguarit (salAllahu alejhi ue selem) dhe filluan ta adhurojnë atë, të kërkojnë ndihmë prej tij dhe ti luten atij karshi Allahut. Kur populli i Nuhut e tepruan me njerëzit e devotshëm, ata filluan ti adhurojnë, e cila është përmendur.

Maliku transmeton në librin e tij "**el-Muvata**" se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"O Allah! Mos e bë varrin tim një idhull që adhurohet. Zemërimi i Allahut është i ashpër mbi ata që i shndërruan varret e profetëve të tyre në faltore."[1]

Transmetimi është transmetuar si nga Ata Jasar ashtu dhe nga Zejd bin Aslam pa pasur sahabi në zinxhir, që nga Ebu Said el-Khudri (radijAllahu anhu) nga profeti (salAllahu alejhi ue selem). Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Zemërimi i Allahut është i ashpër ..."

Sepse, kur ata ndërtuan faltore mbi ta, ata i shndërron në idhuj që adhuroheshin karshi Allahut. Ata filluan ti shenjtërojnë ata, të ecin rreth tyre, të kërkojnë ndihmë prej tyre dhe të zotohen për ta. Kur njerëzit në Taif e tepruan me Latin, ata filluan ta adhurojnë atë karshi Allahut. Kështu njerëzit gjithmonë kanë vepruar. Ndërtimi mbi varre dhe madhërimi që u përkushtohet atyre i shndërron ata në idhuj që adhurohen herët apo vonë. Megjithatë, mjetet shpien tek qëllimi.

[1] Maliku (414), Abdurr-Rrezak në "el-Musannaf" (1587) dhe Ibn Ebi Shejbeh (7544). Autentik sipas Albanit në "Mishkat-ul-Masabih" (750)

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ibn Abasi (radijAllahu anhu) ka thënë:

"I dërguari i Allahut salAllahu alejhi ue selem mallkoi gratë që vizitojnë varret dhe ata që i shndërrojnë ato në faltore dhe vendosin drita mbi to."[1]

Shpjegimi

Ibn Abasi (radijAllahu anhu) ka thënë:

"I dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) mallkoi gratë që vizitojnë varret dhe ata që i shndërrojnë varret në faltore dhe vendosin drita mbi to."[2]

Hadithi dëshmon se është e ndaluar për gratë që të vizitojnë varret. Ky është mendimi i saktë në bazë të argumenteve. Hadith i ngjashëm është transmetuar nga Hasan bin Thabit dhe Ebu Hurejre. Pra, vetëm meshkujve u lejohet që ti vizitojnë varret.

Është përmendur më parë se shndërrimi i varreve në faltore është një ngjasim me jehudët dhe të krishterët, dhe se kjo shpie në idhujtari.

Nuk është e lejueshme për gratë që të vizitojnë varret, duke përfshirë edhe varrin e profetit (salAllahu alejhi ue selem). Ky është mendimi i saktë, sepse hadithi është i përgjithshëm. Ai është gjithashtu transmetuar me formulimin "**gratë që shpesh i vizitojnë varret**."

Është e lejuar të betuarit në Kuran sepse ai është fjalë e Allahut.

[1] Ebu Davudi (3236), Tirmidhi (320), Nesai (2043) dhe Ahmedi (2030). I dobët sipas Albanit në "Silsilat-ul-Ahadith edh-Dha´ifah" (225)
[2] Ebu Davudi (3236), Tirmidhi (320), Nesai (2043) dhe Ahmedi (2030). I dobët sipas Albanit në "Silsilat-ul-Ahadith edh-Dha´ifah" (225)

Kapitulli njëzet e dy

Profeti e mbrojti Teuhidin dhe ndaloi çdo gjë që shpie në idhujtari

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

لَقَدْ جَاءكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُم بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُوفٌ رَّحِيمٌ

”Juve u erdhi i dërguar nga lloji juaj, atij i vie rëndë për vuajtjet tuaja, sepse është lakmues i rrugës së drejtë për ju, është i ndijshëm dhe i mëshirshëm për besimtarët.”[1]

Shpjegimi

Në këtë kapitull autori ka bërë të qartë se profeti salAllahu alejhi ue selem e mbrojti Teuhidin nga shprehjet dhe veprimet e shirkut. Allahu (Te ala) ka thënë:

لَقَدْ جَاءكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُم بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُوفٌ رَّحِيمٌ

”Juve u erdhi i dërguar nga lloji juaj, atij i vie rëndë për vuajtjet tuaja, sepse është lakmues i rrugës së drejtë për ju, është i ndijshëm dhe i mëshirshëm për besimtarët.”[2]

Ky ishte përshkrimi i tij, ndërsa atyre që ju ka drejtuar janë umeti në përgjithësi dhe Kurejshitët në veçanti, kur ata e njihnin atë dhe prejardhjen e tij dhe e dinin se ai vinte prej tyre. Është një lexim i veçantë i cili thotë:

[1] 9:128
[2] 9:128

مِّنْ أَنفَسِكُمْ

”...nga më bujari prej jush...”

Allahu (Te ala) ka thënë

عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ

”Atij i vie rëndë për vuajtjet tuaja...”

Kjo do të thotë se ai shqetësohet nga çdo gjë që ju dëmton dhe ju shqetëson. Kjo është për shkak të mëshirës të tij dhe dashurisë për ju dhe zellin për udhëzimin tuaj dhe paralajmërimin për ju ndaj xhehnemit, nëpërmjet veprave dhe fjalëve të tij. Ai ishte i mëshirshëm për besimtarët. Ai ndjeu dhembje për ta. Megjithatë, ai ishte i ashpër kundër armiqve të Allahut për shkak të mosbesimit dhe herezisë së tyre. Një person me këto cilësi duhet të pasohet dhe të duhet, por ata kthyen mbrapsht çdo gjë dhe e urrenin atë madje deshën edhe ta mbysin.

Një person me këto cilësi nuk e lë umetin e tij pa e këshilluar me të mirën. Prandaj ai urdhëroi Teuhidin, i nxiti njerëzit që t’i përmbahen rrugës së drejtë dhe paralajmëroi shumë ndaj idhujtarisë dhe çdo gjë që shpie në të. Ai tha ndër të tjerash

“Mos e teproni me lavdërime ndaj meje sikurse të krishterët e tepruan me djalin e Merjemes.”

“Unë ua tërheq vërejtjen kundër ekstremizmit.”

“Ata që stërngarkohen (me fjalë apo vepra) janë shkatërruar.”

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ebu Hurejre tregoi se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Mos i shndërroni shtëpitë tuaja në varre dhe mos e shndërroni varrin tim në një vend që vizitohet rregullisht. Dërgoni salavate mbi mua sepse ato më arrijnë mua kudo që të jeni."[1]

Shpjegimi

Ebu Hurejre tregoi se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Mos i shndërroni shtëpitë tuaja në varre dhe mos e shndërroni varrin tim në një vend që vizitohet rregullisht. Dërgoni salavate mbi mua sepse ato më arrijnë mua kudo që të jeni."[2]

Një vend që rregullisht vizitohet është një vend që vizitohet për lutje, namaz, lutje për ndihmë apo ndonjë gjë tjetër pranë tij. Megjithatë, kjo nuk përfshinë vizitën e varrit të tij (salAllahu alejhi ue selem) por duke mos pasur për qëllim udhëtimin enkas për varrin e tij, ta teprojnë me të, apo ta adhurojnë atë. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Mos i shndërroni shtëpitë tuaja në varre ..."

[1] Ebu Davudi (2042), Ahmedi (8790), Tabarani në "el-Ausat" (8030) dhe Bejhaki në "Shu´ab-ul-Iman" (4162). Autentik sipas Albanit në "Sahih-ul-Xhami" (7226)

[2] Ebu Davudi (2042), Ahmedi (8790), Tabarani në "el-Ausat" (8030) dhe Bejhaki në "Shu´ab-ul-Iman" (4162). Autentik sipas Albanit në "Sahih-ul-Xhami" (7226)

Do të thotë sikurse varret pranë tyre ku as nuk duhet falur e as nuk duhet lexuar Kuran. Faluni dhe lexoni Kuranin në shtëpitë tuaja. Hadithi thotë:

"Falni disa nga namazet tuaja në shtëpitë tuaja dhe mos i shndërroni ato në varreza."[1]

Kjo dëshmon se as nuk duhet falur e as nuk duhet lexuar Kuran tek varret. Namazet që falen në shtëpi janë namazet nafile.

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Dërgoni salavate mbi mua ..."

Pra ai (salAllahu alejhi ue selem) nxiti që dërgohen salavate për të.

[1] Bukhari (432) dhe Muslimi (777)

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ali bin el-Husejn pa një burrë që erdhi tek një hapësirë e murit që qonte tek varri i profetit (salAllahu alejhi ue selem) për tu lutur, ai e ndaloi atë dhe i tha:

"Më lejo ta tregoj një hadith të cilin e kam dëgjuar nga babai im, që tregon nga gjyshi im, i cili tregoi se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë: "Mos e shndërroni varrin tim një vend që vizitohet rregullisht dhe mos i shndërroni shtëpitë tuaja në varre. Dërgoni salavate mbi mua sepse ato më arrijnë mua kudo që të jeni."[1]

Transmetuar në "el-Mukhtarah".

Shpjegimi

Ali bin el-Husejn pa një burrë që erdhi tek një hapësirë e murit që qonte tek varri i profetit (salAllahu alejhi ue selem) për tu lutur, ai e ndaloi atë dhe i tha:

"Më lejo ta tregoj një hadith të cilin e kam dëgjuar nga babai im, që tregon nga gjyshi im, i cili tregoi se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë: "Mos e shndërroni varrin tim një vend që vizitohet rregullisht dhe mos i shndërroni shtëpitë tuaja në varre. Dërgoni salavate mbi mua sepse ato më arrijnë mua kudo që të jeni."[2]

[1] Ebu Jala (469), Abdurr-Rrezak (7826) dhe Ibn Ebi Shejbeh (7542). I fortë sipas Albanit në "Tahdhir-us-Saxhid" (9)

[2] Ebu Jala (469), Abdurr-Rrezak (7826) dhe Ibn Ebi Shejbeh (7542). I fortë sipas Albanit në "Tahdhir-us-Saxhid" (9)

Ali bin el-Husejn është Zejn-ul-Abidin.

Dërgimi i salavateve mbi profetin (salAllahu alejhi ue selem) mund të bëhet kudo. Ajo mund të bëhet në shtëpi, në dyqan dhe në rrugë. Salavatet dhe selamet nuk janë të kufizuara tek varri. Prandaj Ali ibn Husejni e qortoi njeriun. Ai i shpjegoi atij se veprimi i tij nuk është i ligjësuar dhe se ai duhet të vijë tek varri vetëm për ta përshëndetur profetin (salAllahu alejhi ue selem) dhe të vazhdojë më tutje pa u ulur tek varri dhe të lutet.

Ky Sunnet është transmetuar nga familja e profetit (salAllahu alejhi ue selem). Ata të gjithë shpjeguan se vizita e rregullt e varrit shpie në idhujtari. Nëse vizitori qëndron i përkushtuar tek varri, falet dhe lutet tek ai, ai bie në idhujtari dhe ekstremizëm. Këtë e parandaloi profeti (salAllahu alejhi ue selem). Varret që shndërrohen në faltore, mbi të cilat ndërtohen, meremetohen me mure dhe vishen, bën që xhemati i thjeshtë fillojnë të mendojnë se ato janë të shenjta dhe sjellin dobi. Edhe pse profeti (salAllahu alejhi ue selem) e mbrojti Teuhidin dhe paralajmëroi kundër idhujtarisë gjitha këto ndodhën.

Kapitulli njëzet e tre

Disa nga ky umet do të adhurojnë idhuj

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُواْ نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يُؤْمِنُونَ بِالْجِبْتِ وَالطَّاغُوتِ

"A nuk u vure re atyre që iu është dhënë pjesë nga libri? Besojnë në xhibt dhe taghut!"[1]

Shpjegimi

Ky kapitull sqaron se hadithet dhe ajetet vërtetojnë se umeti nuk është i siguruar nga rënia në idhujtari. Në të njëjtën mënyrë sikurse njerëzit kanë hyrë në Islamin në shumicë, ata gjithashtu do ta braktisin Islamin me shumicë. Në kohën e Ebu Bekr es-Sidikit disa njerëz e braktisën Islamin. Allahu (Te ala) ka thënë:

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُواْ نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يُؤْمِنُونَ بِالْجِبْتِ وَالطَّاغُوتِ

"A nuk u vure re atyre që iu është dhënë pjesë nga libri? Besojnë në xhibt dhe taghut!"[2]

Allahu tregoi se ithtarët e librit besojnë në xhibt që është magjia, dhe në taghut që është shejtani.

وَيَقُولُونَ لِلَّذِينَ كَفَرُواْ هَؤُلاء أَهْدَى مِنَ الَّذِينَ آمَنُواْ سَبِيلاً

"Ata thanë se jobesimtarët janë në rrugë më të drejtë, se ata që besuan!"[1]

[1] 4:51
[2] 4:51

Kështu thanë jehudët si Ka'b bin el-Ashraf dhe Hujej bin Akhtab. Ata thanë se Kurejshët janë më të udhëzuar se Muhammedi dhe sahabët e tij, ndërsa ata e dinin se ai ishte në të saktën. Ata thanë kështu nga kokëfortësia, xhelozia, urrejtja, dhe për të dalluar veten. Ata kanë marrë librin por pa vepruar sipas tij. Ata madje edhe e kundërshtuan atë, në vend të kësaj ata besuan në magjinë dhe shejtanin, dhe thonin se jobesimtarëve u është dhënë udhëzim më i mirë se sa besimtarëve. Nëse jehudët ranë në këtë, atëherë edhe ky umet do të bjerë në këtë duke u bazuar në hadithin:

"Ju do të shkoni pas atyre që kanë jetuar para jush sikurse radhiten shigjetat njëra pas tjetrës. Në qoftë se ata kishin hyrë në një vrimë hardhuce ju do ti kishi pasuar. "Ne thamë: "O i dërguari i Allahut! Jehudët dhe të krishterët?" Ai u përgjigj: "Kë tjetër?"

Kjo dëshmon se një fenomen i ngjashëm do të ndodhte në umetin e Muhammedit (salAllahu alejhi ue selem). Do të ketë njerëz që blasfemojnë dhe thonë se jobesimtarët janë më të udhëzuar se sa pasuesit e profetit (salAllahu alejhi ue selem). Kjo ka ndodhur dhe po ndodh edhe sot kur njerëzit preferojnë jehudët dhe të krishterët para muslimanëve.

[1] 4:51

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

قُلْ هَلْ أُنَبِّئُكُم بِشَرٍّ مِّن ذَٰلِكَ مَثُوبَةً عِندَ اللهِ مَن لَّعَنَهُ اللهُ وَغَضِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمُ الْقِرَدَةَ وَالْخَنَازِيرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوتَ

Thuaj: "A t'ju lajmëroj për një të keqe (të zezë) më të dëmshme (nga ajo e metë që na e shihni) si dënim nga Allahu? (Ajo është) Mallkimi i atij që e mallkoi Allahu dhe hidhërimi ndaj tij, që disa prej tyre i shndërroi në majmunë e në derra."[1]

Shpjegimi

Nëse popujt e më parshëm adhuronin magjinë dhe shejtanin, dhe çdo gjë tjetër që adhurohet në vend të Allahut, atëherë do të ketë edhe njerëz në këtë umet që adhurojnë këto gjëra dhe idhujt, duke u bazuar në hadithin:

"Ju do të shkoni pas atyre që kanë jetuar para jush sikurse që shigjetat radhiten njëra pas tjetrës. Në qoftë se ata kishin hyrë në një vrimë hardhuce ju do ti kishi pasuar. "Ne thamë: "O i dërguari i Allahut! Jehudët dhe të krishterët?" Ai u përgjigj: "Kë tjetër?"

[1] 5:60

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

قَالَ الَّذِينَ غَلَبُوا عَلَى أَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِم مَّسْجِدًا

”Mu atëherë kur ata (populli) bisedonin për çështjen e tyre dhe thanë: “Ndërtojuni atyre një ndërtesë (të jetë shenjë).”[1]

Shpjegimi

Allahu (Te ala) ka thënë:

قَالَ الَّذِينَ غَلَبُوا عَلَى أَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِم مَّسْجِدًا

”Mu atëherë kur ata (populli) bisedonin për çështjen e tyre dhe thanë: “Ndërtojuni atyre një ndërtesë (të jetë shenjë).”[2]

Nëse ka pasur njerëz në kohën e kaluar që ndërtuan faltore mbi varre dhe i shenjtëruan ato, atëherë edhe ky umet do ta bëjë këtë. Në fund të shekullit të parë Rafidat (Shitët) filluan të ndërtojnë xhami mbi varre dhe i nderuan ato. Pas kësaj ky veprim u veprua nga njerëz që asocijojnë veten me islamin. Gjendja e muslimanëve është pra sikurse është përmendur në hadith.

[1] 18:21
[2] 18:21

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ebu Said el-Khudri (radijAllahu) anhu transmeton se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Ju do të shkoni pas atyre që kanë jetuar para jush sikurse radhiten shigjetat njëra pas tjetrës. Në qoftë se ata kishin hyrë në një vrimë hardhuce ju do ti kishi pasuar. "Ne thamë: "O i dërguari i Allahut! Jehudët dhe të krishterët?" Ai u përgjigj: "Kë tjetër?"[1]

Shpjegimi

Pendët e shigjetës janë të radhitura në të njëjtën linjë në mënyrë që shigjetari mund të godas gjahun. Sikurse ato janë të ngjashme ashtu edhe idhujtarët e këtij umeti i ngjasojnë paganëve të hershëm kur ata adhuronin karshi Allahut idhuj dhe statuja. Ashtu siç ka pasur njerëz që fyenin pasuesit e profetëve, ka edhe njerëz nga umeti ynë, siç janë Rafidat dhe Hauarixhët që i fyejnë sahabët. Çdo mosbindje dhe mosbesim në të cilin ranë popujt e më hershëm gjithashtu ky umet do të bjerë në to. Kësaj i përket edhe hadithi i el-Buharit nga profetit (salAllahu alejhi ue selem):

"Dita e Gjykimit nuk do të ndodhë derisa gratë e fisit Duas nuk tundin prapanicat rreth Dhul-Khilsahs."[2]

Daus është një fis në zonën Ghamid dhe Zahran në jug. Kjo nuk ka ndodhur jo shumë kohë më parë para se ky shtet të shpallej. Kishte njerëz që e adhuronin këtë statujë dhe ecnin rreth tij dhe kjo do të ndodhë përsëri. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

[1] Bukhari (4356) dhe Muslimi (2669)
[2] Bukhari (7116) dhe Muslimi (2906)

"Dita e Gjykimit nuk do të ndodhë derisa një fis nga umeti im ti bashkohet idhujtarëve, ndërsa nga umeti im të adhurojnë idhuj."[1]

Edhe kjo ka ndodhur gjithashtu. Aisha (radijAllahu anha) ka transmetuar se profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Netët dhe ditët nuk do të pushojnë derisa të mos adhurohen el-Lat dhe el-Uzza."[2]

E gjithë kjo do të ndodhë. Është një hadith që thotë:

"Shejtani do të humbet shpresën se do të adhurohet në Gadishullin Arab."[3]

Injorantët argumentohen me të. Por a është një i pa gabueshëm i cili ka humbur shpresën? Ai nuk është i pa gabueshëm. Ai e ka humbur shpresën për diçka që megjithatë do të ndodhë në të ardhmën. Ai humbi shpresën pasi feja mbizotëroi. Megjithatë, idhujtaria vërtetë ka ndodhur. Gjithashtu, ai mund të shpresojë diçka e cila nuk ndodhë. Një tjetër interpretim është se ai e ka humbur shpresën që gjendja e muslimanëve të jetë siç ishte më parë pasi që do të jetë gjithmonë një grup nga umeti që i përmbahen të vërtetës. Një interpretim tjetër është se ai iu referua sahabëve përgjatë formulimit "namaz falësit" do të thotë sahabët që faleshin të cilëve Allahu u kishte dhënë sukses dhe dituri. Të tre interpretimet janë të sakta.

[1] Ebu Davudi (42529, Ahmedi (22448) dhe Ebu Nu´ajm në "el-Hiljah" (2/289). Autentik sipas Albanit në "Sahih-ul-Xhami´" (1773)
[2] Muslimi (2907)
[3] Muslimi (2812)

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Muslim transmetoi nga Thaubani (radijAllahu anhu) se i dërguari (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Allahu ma mblodhi tokën mua saqë pash lindjen dhe perëndimin e saj. Mbretëria e umetit tim do të shtrihet aq sa mu mbledh toka mua. Mu dhanë dy thesare; një i kuq dhe një i bardhë. Luta Zotin të mos e shfarosë umetin tim tërësisht me vdekje urie dhe që Ai të mos lejon një armik të jashtëm, përveç tyre, të pushtojë radhët e tyre. Zoti im më tha: "O Muhammed! Në qoftë se Unë e marrë një vendim ai nuk ndryshohet. Unë kam pranuar që umeti yt të mos shfaroset tërësisht me vdekje urie dhe që Unë nuk do të lë një armik të jashtëm, përveç atyre, të pushtojë radhët e tyre, edhe nëse të gjithë do të bashkohen kundër tyre, derisa ata vetë të fillojnë të vrasin dhe të robërojnë njëri-tjetrin."[1]

Shpjegimi

Kjo është një shenjë nga shenjat e profecisë. Mbretëria e umetit të tij me të vërtetë arriti deri në lindje të Kinës dhe deri në perëndim në Tanzher, Marok. Por nuk e bëri këtë në veri dhe jug. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Mu dhanë dy thesare; një i kuq dhe një i bardhë."

Këto janë thesaret e perandorëve romak dhe persian. Ata sunduan mbi mbretëritë më të mëdha; një e krishterë dhe një idhujtarë. Edhe këtë e ka përjetuar ky umet. Thesaret e tyre janë shpenzuar në rrugën e Allahut, për të cilën profeti (salAllahu alejhi ue selem) na tregoi, kjo ndodhi gjatë

[1] Muslimi (2889)

kalifatit të Umerit dhe të Uthmanit. Kjo është edhe një argument tjetër i profecisë. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha:

”dhe që Ai të mos lejon një armik të jashtëm, përveç tyre, të pushtojë radhët e tyre tërësisht...”

Do të thotë shoqërinë, kontrollin dhe qendrën. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha:

”E luta Zotin tim që të mos e shfarosë umetin tim tërësisht me vdekje urie...”

Do të thotë një shkatërrim gjithëpërfshirës që goditi umetin e Nuhit, umetin e Salihut dhe të tjerët. Sepse ky umet është umeti i fundit. Pasi që Allahu i dha bekimin dhe mirësinë profetit të tyre (salAllahu alejhi ue selem), ky umet do të ekzistojë deri në Ditën e Gjykimit. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha:

”... dhe që Ai të mos lejon një armik të jashtëm, përveç tyre, të pushtojë radhët e tyre tërësisht..”

Kur ata fillojnë të pushtojnë dhe të luftojnë njëri-tjetrin, Allahu lejon armiqtë e tyre t’i mundin ata. Kjo ndodhi kur muslimanët u përçanë dhe u ndanë. Armiku pa shansin e tyre dhe e morën nga muslimanët atë që ata kishin për një kohë të gjatë. Allahu (Te ala) tha:

”O Muhammed! Në qoftë se Unë e marrë një vendim ai nuk ndryshohet..”

Kur Allahu urdhëron dhe vendosë diçka askush nuk mund ta ndryshojë atë. Allahu gjithmonë e dinte se këtë umet do ta godet përçarja dhe polemikat, dhe se Atij nuk do ti pranohet lutja e tij (salAllahu alejhi ue selem) që të mos përçahen. Prandaj ia ndaloi lutjen. Kështu ndodhën mosmarrëveshjet gjatë epokës së parë dhe pastaj me tatarët dhe pastaj armiqtë e tjerë të cilët i pushtuan muslimanët, sepse nuk ishin të kapur për fenë e vërtetë. Allahu nuk e ndryshon gjendjen e një populli deri sa ata të ndryshojnë veten e tyre. Kjo do të thotë se umeti do ta mposht armikun vetëm në qoftë se ata bien dakord në të vërtetën, i përmbahen rrugës së drejtë dhe bashkëpunojnë. Atëherë Allahu do ti furnizojë me gjitha të mirat. Kur ata përçahen dhe polemizojnë mes vete, armiku e sheh shansin e tij dhe i sulmojnë ata.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

El-Barkani transmeton në "Sahihun" e tij me shtojcën:

"E vetmja gjë që kam frikë për umetin tim janë udhëheqësit e devijuar. Kur shpata të ngritët në mesin e tyre nuk do të zbret deri në Ditën e Gjykimit. Dita e Gjykimit nuk do të ndodhë derisa një fis i umetit tim ti bashkohet idhujtarëve, ndërsa grupe nga umeti im fillojnë të adhurojnë idhujt. Do të shfaqen tridhjetë gënjeshtarë në umetin tim, të gjithë do të pretendojnë se janë profetë. Megjithatë, unë jam profeti i fundit. Nuk ka profet pas meje. Do të jetë vazhdimisht një grup nga umeti im i ndihmuar në të vërtetën, i cili grup nuk dëmtohet nga ata që i braktisin derisa të vijë gjykimi i Allahut Tabarak ue Te ala."[1]

Shpjegimi

Kjo dëshmon rrezikun që kanë pushtetarët e devijuar. Ata janë pushtetarët e këqij. Ata pasohen dhe njerëzit ndikohen prej tyre dhe marrin ndihmën e tyre për qëllime të rreme. Prandaj ai ia pati frikën atyre për umetin e tij. Kjo përfshinë si pushtetarët e devijuar ashtu edhe gjyqtarët. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha:

"Kur shpata të ngritet në mesin e tyre nuk do të zbret deri në Ditën e Gjykimit."

Kjo ka ndodhur gjithashtu. Kjo gjithashtu i përket shenjave të profecisë. Dera e sprovave u hap me vrasjen e Umerit. Pastaj sprova u rrit me vrasjen e Uthmanit. Pas kësaj vetëm se është keqësuar.

[1] Ahmedi (22448). Autentik sipas Albanit në "Sahih-ul-Xhami'" (1773)

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha:

”Dita e Gjykimit nuk do të ndodhë derisa një fis i umetit tim ti bashkohet idhujtarëve dhe grupe nga umeti im fillojnë të adhurojnë idhujt...”

Kjo dëshmon se idhujtaria do të ndodhë në këtë umet, e cila ka ndodhur. Idhujtaria ka ndodhur si në Gadishullin Arabik dhe ashtu edhe në vende të tjera. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha:

”Do të shfaqen tridhjetë gënjeshtarë në umetin tim dhe të gjithë do të pretendojnë se ata janë profetë.”

Kjo gjithashtu i përket shenjave të profecisë. Kjo ka ndodhur gjithashtu. Për shembull, tha Musejlemeh se ai ishte profet dhe u vra nga sahabët. Kështu bëri edhe el-Asuad el-Ansi i cili u vra në kohën e profetit (salAllahu alejhi ue selem). Edhe Saxhah et-Temimijeh e bëri këtë por u pendua më pas. Tulejkheh el-Asdi bëri të njëjtën gjë dhe u pendua. I fundit prej tyre është Dexhalli që do të theksoj veten si profet dhe më në fund si vetë Zoti. Këta njerëz të përmendur janë ata që kanë fuqi, pushtet dhe dyshime. Përndryshe ka shumë që thonë se janë profetë. Megjithatë, disa e thonë këtë për shkak se ata janë të çmendur, të trullosur, dhe gjëra tjera. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha:

”Do të jetë vazhdimisht një grup i mbështetur në umetin tim që e pason të vërtetën dhe i cili nuk dëmtohet nga ata që i braktisin ata deri sa të vijë gjykimi i Allahut Tabarak ue Te ala.”

Kjo gjithashtu i përket shenjave dhe lajmeve të mira. Ky grup ekziston ende edhe sot. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”... deri sa të vijë gjykimi i Allahut Tabarak ue Te ala.”

Do të thotë një erë e këndshme që merr shpirtrat e besimtarëve në mënyrë që vetëm krijesat më të këqija do ta përjetojnë Ditën e Gjykimit. Në disa transmetime përmendet se grupi do të jetë në Sham. Në qoftë se ky transmetim është autentik, kjo do të thotë ndonjëherë dhe jo gjithmonë. Megjithatë, shumica e transmetimeve janë të dobëta. Grupi nuk ka vend të veçantë. Ai mund të jetë në një vend dhe ata mund të jenë të shpërndarë në vende të ndryshme. Nuk ka asnjë hadith autentik që identifikon vendndodhjen e tij.

Kapitulli njëzet e katër

Kapitulli lidhur me magjinë (sehiret)

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

وَلَقَدْ عَلِمُواْ لَمَنِ اشْتَرَاهُ مَا لَهُ فِي الآخِرَةِ مِنْ خَلاَقٍ

"Vërtetë ata e dinin se ai që blenë atë (magjinë), nuk do të ketë pjesë në botën tjetër."[1]

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُواْ نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يُؤْمِنُونَ بِالْجِبْتِ وَالطَّاغُوتِ

"A nuk u vure re atyre që iu është dhënë pjesë nga libri? Besojnë në xhipt dhe taghut dhe për ata që nuk besuan thonë: "Këta janë në rrugë më të drejtë, se ata që besuan!"[2]

Umeri (radijAllahu anhu) ka thënë:

"Xhibt është magjia dhe taghut është shejtani."[3]

Shpjegimi

Magjia është një fenomen që magjistarët e praktikojnë duke përdorur nyje, mjekësi dhe duke pështyrë në nyje dhe çdo gjë tjetër me të cilën ata frymëzohen nga xhinët dhe shejtanët. Sihër është ajo që i magjeps njerëzit. Ajo quhet kështu për shkak se ndikon fshehurazi.

[1] 2:102
[2] 4:51
[3] Bukhari (8/252)

Magjia është mëkat dhe idhujtari. Sepse e vetmja mënyrë për të praktikuar magjinë (sihrin) është me ndihmën e shejtanëve që adhurohen karshi Allahut:

وَمَا يُعَلِّمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولاَ إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلاَ تَكْفُرْ

"E ata të dy nuk i mësonin askujt (magjinë) para se t'i thonin: "Ne jemi vetëm sprovë, pra mos u bën i pa fe!"[1]

Kjo dëshmon se të mësuarit magjinë është mosbesim. Allahu (Te ala) ka thënë:

وَلَقَدْ عَلِمُواْ لَمَنِ اشْتَرَاهُ مَا لَهُ فِي الآخِرَةِ مِنْ خَلاَقٍ

"Vërtetë ata e dinin se ai që e mësonin atë (magjinë), nuk do të ketë pjesë në botën tjetër."[2]

Të fitosh do me thënë të marrësh diçka në kthim dhe ta aplikosh atë. Një person i tillë nuk ka asnjë hise tek Allahu. Kjo dëshmon se magjia është një mëkat i ndaluar:

وَلَوْ أَنَّهُمْ آمَنُواْ واتَّقَوْا لَمَثُوبَةٌ مِّنْ عِندِ اللّهِ خَيْرٌ لَّوْ كَانُواْ يَعْلَمُونَ

"E sikur të kishin besuar ata dhe sikur të ishin ruajtur (prej mëkateve), po të dinin, shpërblimi prej Allahut do të ishte shumë më i dobishëm."[3]

Kjo dëshmon se magjia e kundërshton besimin dhe devotshmërinë. Prandaj, dijetarët kanë thënë se magjia është mosbesim dhe devijim, sepse nuk është e mundur të praktikohet magjia pa adhuruar xhinët dhe shejtanët. Është thënë gjithashtu se fenomeni duhet të shqyrtohet; në

[1] 2:102
[2] 2:102
[3] 2:103

qoftë se ajo bëhet me adhurimin e xhinëve dhe shejtanëve atëherë ajo është mosbesim dhe idhujtari e madhe, e në qoftë se ajo ka të bëjë me medikamente pa ndonjë bashkëpunim me xhinët dhe adhurimin e tyre – atëherë ajo është një mëkat i madh dhe i rrezikshëm dhe padrejtësi dhe mbrapshtësi ndaj krijesave. Sepse njerëzit që qëndrojnë pas gjithë kësaj shkatërrojnë dhe ndryshojnë mendjet e njerëzve. Allahu (Azze ue Xhel):

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُواْ نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يُؤْمِنُونَ بِالْجِبْتِ وَالطَّاغُوتِ

"A nuk u vure re atyre që iu është dhënë pjesë nga libri? Besojnë në xhipt e taghut?"[1]

Ajeti u shpall lidhur me jehudët. Allahu tregoi se ata besojnë në magji dhe në shejtanin. Dijetarët e gjuhës thonë se xhibt është ajo në të cilën ska fare mirësi sikurse magjia me statujat dhe të ngjashme. Taghut është çdo gjë për të cilën kalohen kufijtë. Fjala ka të bëjë mbi shejtanët në mesin e xhinëve dhe të njerëzve sepse ata kalojnë kufijtë me mosbesimin dhe devijimin e tyre.

[1] 4:51

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Xhabiri (radijAllahu anhu) ka thënë:

"Taghut janë falltarët të cilëve shejtanët iu zbresin. Në çdo fis është një."

Shpjegimi

Kjo do të thotë se magjistarët janë një formë e taghutit. Ibn-ul-Kajimi ka thënë:

"Taghut është gjithçka që adhurohet, pasohet dhe iu bindet, për të cilën robi i tejkalon kufijtë."

Do të thotë ai që pasohet në të pavërtetën dhe të bindurit në diçka tjetër përveç ligjit të Allahut. Udhëheqësit e tyre janë pesë:

1. Iblisi.
2. Personi i cili thërret të tjerët për ta adhuruar atë, siç bëri Faraoni.
3. Ai që adhurohet dhe kënaqet me këtë.
4. Kush pohon se ai e di gajbin (të fshehurën).
5. Ai që me qëllim gjykon me diçka tjetër përveç ligjit të Allahut.

Magjistarët dhe fallxhorët hyjnë në të njëjtin grup sepse ata e kanë braktisur rrugën e drejtë dhe kanë bezdisur njerëzit me veprimin e tyre.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ebu Hurejra (radijAllahu anhu) transmeton se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Qëndroni larg nga shtatë mëkatet shkatërruese." Ata thanë: "O i dërguari i Allahut! Cilat janë ato?" Ai u përgjigj: "T'i bëhet shirk Allahut, magjia, vrasja e padrejtë e njerëzve të cilën Allahu e ka ndaluar, kamata, marrja e pasurisë së jetimit, dezertimi nga beteja dhe akuzat e rreme kundër grave besimtareve të ndershme dhe të pastërta."[1]

Shpjegimi

Ebu Hurejra (radijAllahu anhu) transmeton se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Qëndroni larg nga shtatë mëkatet shkatërruese." Ata thanë: "O i dërguari i Allahut! Cilat janë ato?" Ai u përgjigj: "T'i bëhet shirk Allahut, magjia, vrasja e padrejtë e njerëzve të cilën Allahu e ka ndaluar, kamata, marrja e pasurisë së jetimit, dezertimi nga beteja dhe akuzat e rreme kundër grave besimtareve të ndershme dhe të pastërta."[2]

Ato quhen shkatërruese sepse shpien në shkatërrim. Më e madhja e tyre është shirku. Pastaj vie magjia, pasi ajo kryesisht rrjedh nga idhujtaria. Magji do të thotë adhurimi i xhinëve dhe lutjet që iu kushtohen atyre. Pas kësaj vie vrasja e padrejtë e njerëzve të cilën Allahu e ka ndaluar, kamata, dezertimi nga fusha e betejës për të sakrifikuar grupin e tij kur dy ushtritë ballafaqohen ballë për ballë në vijën e frontit dhe akuzat e

[1] Bukhari (2767) dhe Muslimi (89)
[2] Bukhari (2767) dhe Muslimi (89)

rreme kundër besimtareve të dëlira dhe të pastra. Me akuzat e rreme është për qëllim zinaja.

Ato quhen të pastërta, sepse ato zakonisht nuk janë të vetëdijshme se kush fshihet prapa akuzave. I njëjti gjykim vlen për akuzat e rreme ndaj burrave. Ky është një mëkat i madh. Akuzuesi meriton të dënohet. Megjithatë, është zakon që më tepër gratë të akuzohen. Prandaj, ai që i akuzon ato në mënyrë të rreme duhet të ndëshkohet.

Nuk është e lejuar për të shkuar tek magjistarët për tu trajtuar edhe nëse bëhet fjalë vetëm për ilaçe. Nuk ka rëndësi nëse vetë personi nuk kënaqet me magjinë. Vetëm të shkuarit tek një magjistar është një reklamim për idhujtari dhe nxitje për në mëkatet e tyre. Të sëmurët duhet të trajtohen në një mënyrë që përputhet me sheriatin. Ky është mendimi i saktë tek dijetarët.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Xhundubi (radijAllahu anhu) transmeton se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Ndëshkimi i atij që bën magji është prerja e kokës."[1]

Transmetuar nga Tirmidhiu, i cili tha:

"E sakta është që kjo është fjala e një sahabiut."

Shpjegimi

Ai e tha këtë në një rast ku ishte një magjistar në mexhlisin e Uelid bin Jezidit. Magjistari tregoi se si ai preu kokën e tij dhe pastaj e rivendosi atë. Pavërejtur gjë magjistari, Uelidi iu afrua atij duke u përvidhur dhe e goditi me shpatë. Pastaj ai tha: "**Nëse ai është i sinqertë, ai mund ta rivendos kokën e vet tani**." Pastaj Xhundubi e tha këtë. Pra këto janë fjalët e tij të cilat ai i ka arritur me anë të argumenteve të sheriatit. Qëllimi i tij ishte që magjistari të ekzekutohet pa kërkuar nga ai që të pendohet së pari. Pendimi i tij nuk e ndalon ekzekutimin e tij. Ndoshta ai gënjen dhe e thekson pendimin, ndërsa e keqja e tij vazhdon në mesin e njerëzve. Kur vërtetohet se ai ka praktikuar magjinë është e detyrueshme për ta ekzekutuar atë në mënyrë që njerëzit të mos dëmtohen.

[1] Tirmidhi (1460), Hakimi (8073), Darakutni (112) dhe të tjerë. I dobët sipas Albanit në "Xhami-us-Saghir" (2699)

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Bukhari transmetoi në "Sahihun" e tij nëpërmjet Bexheleh bin Abdah i cili tha:

Umer bin el-Hatabi (radijAllahu anhu) shkroi një letër në të cilën ai tha:

"Mbytni çdonjërin që bën magji koftë mashkull apo femër."

Ne mbytëm tre magjistarë."

Shpjegimi

Ai ia shkroi letër prijësve në Sham. Arsyeja ishte dëmi tashmë i përmendur që mund të parandalohet vetëm me anë të ekzekutimit. Ata munden ashtu sikurse hipokritët, në mënyrë të rrejshme të tregojnë se janë penduar. Magjistari ekzekutohet si idhujtar dhe pendimi i tij nuk pranohet. Ky është mendimi i saktë.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Është transmetuar në mënyrë autentike se Hafsa (radijAllahu anha) urdhëroi që robëresha e cila i bëri magji atë të ekzekutohet. Ajo u ekzekutua[1]. E njëjta gjë është transmetuar në mënyrë autentike nga Xhundubi[2].

Ahmedi ka thënë:

"Kjo është transmetuar në të vërtetë nga tre sahabë të profetit (salAllahu alejhi ue selem)."

Shpjegimi

Do të thotë se është transmetuar në mënyrë autentike se tre nga sahabët e profetit (salAllahu alejhi ue selem) ekzekutuan magjistarë. Ata tre ishin Umeri, Xhundubi dhe Hafsa (radijAllahahu anhum). Kjo është e sakta.Disa dijetarë prej tyre esh-Shafi'i thotë se në qoftë se magjia e magjistarit është bazuar në substanca të njohura që shkaktojnë sëmundje pa ndryshuar gjendjen e mendjes dhe pa pretenduar se e di të fshehtën dhe pa u shërbyer dhe adhuruar shejtanët dhe pa praktikuar idhujtarinë dhe gjëra të tjera që Allahu i ka ndaluar, ai nuk duhet të ekzekutohet. Arsyetimi i tyre është se kjo nuk është magji, por vetëm bezdisje dhe padrejtësi. Ai duhet të rrahet dhe të dënohen. Motivimi i sahabëve me ekzekutimin ishin ata që shërbyen dhe adhuronin xhinët, dhe pohonin të kenë dije rreth gajbit. E tillë është gjendja e magjistarit në parim. Prandaj ata duhet të ekzekutohen. Ky është mendimi i saktë.Është konfirmuar se profeti (salAllahu alejhi ue selem) ishte i magjepsur. Kjo nuk e ndikoi atë aspak në lidhje me shpalljen. Kjo preku vetëm marrëdhënien e tij private me familjen e tij, gjë të cilën e transmeton Bukhari dhe Muslimi[3].

[1] Maliku (1526) dhe të tjerë
[2] Darakutni (113) dhe Bejhaki (16278)
[3] Bukhari (5763) dhe Muslimi (2189)

Kapitulli njëzet e pesë

Disa lloje të magjisë

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ahmedi ka thënë: Muhammed bin Xhaferi na tregoi: "Auf na tregoi nga Hajan bin el-Ala: Kutn bin Kabisah na tregoi nga babai i tij, i cili tregoi se e ka dëgjuar profetin (salAllahu alejhi ue selem) duke thënë:

"Ijafah, tark dhe tijarah janë lloje të xhibtit."

Aufi tha:

"Ijafeh" është që të trembësh një zog, "tark" është që të vizatosh vija në tokë dhe "xhibt" është kënga e shejtanit tha el-Hasan." [1]

Zinxhiri i tij i transmetimit është i mirë. Ebu Davudi, Nesai dhe Ibn Hiban në "es-Sahih" e ka edhe një transmetim me një zinxhir të transmetimit i ndërlidhur nga profeti (salAllahu alejhi ue selem).

Shpjegimi

Autori dëshiroi të japë shembuj të magjisë në mënyrë që besimtari të jetë i vëmendshëm, të ruhet prej saj dhe të qëndrojë larg saj. Fenomeni mund të quhet magji sepse ajo është e dëmshme, edhe nëse nuk është në formën e shërbimeve dhe adhurimit kushtuar shejtanëve. Kjo e fundit është një magji e qartë, ndërsa e para e ka efekt magjik.

[1] Ebu Davudi (3907), Ahmedi (20623), Tabarani (941) dhe el-Bejhaki (16292). I dobët sipas Albanit në "Dha'if-ul-Xhami '" (8336)

Ahmedi ka thënë: Muhammed bin Xhaferi na tregoi: "Auf na tregoi nga Hajan bin el-Ala: Kutn bin Kabisah na tregoi nga babai i tij, i cili tregoi se e ka dëgjuar profetin (salAllahu alejhi ue selem) duke thënë:

"Ijafah, tark dhe tijarah janë lloje të xhibtit."

Aufi tha:

"Ijafeh" është që të trembësh një zog, "tark" është që të vizatosh vija në tokë dhe "xhibt" është kënga e shejtanit tha el-Hasan." [1]

Xhibt është magji sikurse tha Umeri (radijAllahu anh).

Këto fenomene quhen magji për shkak të keqes dhe shkatërrimit nga e cila ajo përbëhet dhe se praktikuesi i saj mund të pretendoj se ka dije rreth gajbit.

Ijafah do të thotë që të trembësh një zog (dhe pastaj bën besëtytni varësisht nga cila anë fluturon zogu), sikurse tha Aufi. Ata i trembnin zogjtë dhe pretendonin se ata i udhëzojnë. Ndonjëherë ata goditen nga pesimizmi dhe nganjëherë nga optimizmi. Kjo i përket praktikës së kohës pagane. Zogjtë se kanë në dorë as të mirën as të keqen. Kjo vetëm dëshmon se sa injorant dhe të devijuar këta njerëz janë. Ata bien në besëtytni për shkak të korbave, kukuvajkëve dhe kafshë të tjera, ndërsa bëhen optimist kur ata shohin kafshë të bukura dhe besoj se ato u paraqesin një rrugëdalje të mirë.

Tark është që të vizatosh një vijë në tokë. Ata thonë se vija do të thotë këtë dhe atë dhe se kjo dhe ajo do të ndodhë. Ndonjëherë fenomeni është i pakuptimtë dhe nganjëherë mund të jetë një iluzion. Në këtë rast ata u shërbejnë shejtanëve dhe u binden atyre. Përveç kësaj, ata pretendojnë se e dinë gajbin. Gjitha këto janë gënjeshtra që nuk sjellin dobi fare.

Xhibt është kënga e shejtanit tha el-Hasan.

Tijarah është pesimizëm shkaktuar nga diçka që ke parë apo dëgjuar. Fenomeni është i ndaluar dhe një idhujtari e vogël. Ajo gjithashtu mund të

[1] Ebu Davudi (3907), Ahmedi (20623), Tabarani (941) dhe el-Bejhaki (16292). I dobët sipas Albanit në "Dha'if-ul-Xhami '" (8336)

jetë një idhujtari e madhe në qoftë se ti mendon se zogu zotëron krijimin. Megjithatë, njerëzit vetëm se bëhen pesimist prej tij.

Të gjitha këto fenomene i përkasin praktikave të kohës pagane dhe magjisë. Është thënë gjithashtu se ato janë statujat apo diçka në të cilën nuk ka kurrfarë mirësie. Çështja është, pra, se është e ndaluar për të trembur zogjtë në këtë mënyrë sepse ky veprim të kujton praktikat e kohës pagane.

Fjalët **"zinxhiri i tij i transmetimit është i mirë. Ebu Davudi, Nesai dhe Ibn Hibani në "es-Sahih" e ka edhe një transmetim me një zinxhir të transmetimit i ndërlidhur nga profeti (salAllahu alejhi ue selem)"** ka për qëllim hadithin:

"Ijafah, tark dhe tijarah janë shembuj të xhibtit."

Pjesa tjetër gjendet vetëm tek Ahmedi.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ibn Abasi (radijAllahu anhu) transmeton se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Ai që mëson një pjesë të astrologjisë mëson një pjesë të magjisë. Sa më shumë që ai mëson nga njëra aq më shumë ai mëson nga tjetra."[1]

Shpjegimi

Kjo dëshmon se astrologjia dhe besimi i astrologëve dhe e mashtrueseve është e gënjeshtër. Prej saj është të besuarit se trupat qiellorë janë shkak i vdekjes së një personi, jeta, humbja e pushtetit dhe të ngjashme. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha:

"Sa më shumë që ai mëson nga njëra aq më shumë ai mëson nga tjetra."

Do të thotë aq më shumë që ai mëson nga astrologjia, ai mëson gjithashtu magjinë dhe idhujtarinë. Ajo që është për qëllim këtu është besimi, se trupat qiellorë ndikojnë në ndodhitë në tokë. Është mëkat të besosh kështu. Megjithatë, është në rregull për të përfituar nga trupat qiellorë dhe orbitave të tyre për ta ditur drejtimin e kibles dhe klimën. Një njohje e tillë është një dhuratë nga Allahu.

Prej pikëpamjeve pesimiste janë periudhat kohore, mos therja kurban, mos blerja apo lidhja e kontratave në muajin Sefer. Kjo është një praktikë pagane.

[1] Ebu Davudi (3905), Ibn Maxheh (3726), Ahmedi (2841) dhe el-Bejhaki (16290). Saktësuar nga Albani në "Sahih-ul-Xhami" (11019)

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Nesai transmeton nga hadithi i Ebu Hurejres (radijAllahu anhu):

"Ai i cili lidh një nyje dhe pështyn në to ka praktikuar magjinë. Ai që praktikon magjinë ka bërë idhujtari. Ai që i mbështet diçkaje i lihet asaj."[1]

Shpjegimi

Autori dëshiron të jep shembuj të formave të ndryshme të magjisë përfshirë nyjet në të cilat pështynë. Magjistarët lidhin nyje në të cilat pështyjnë me frymën e tyre të urryer. Pos kësaj, ata bashkëpunojnë me shejtanët dhe u shërbejnë atyre. Me lejen e Allahut ndonjë nga objektivat e tyre hynë në fuqi. Allahu përmendi magjinë kur Ai tha:

وَمِن شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ

"Dhe prej dëmit të atyre që lidhin dhe fryjnë nyja."[2]

Ata janë magjistarë. Magjia ndahet në dy lloje:

1. Magjia me ndihmën e nyjave, pështymës dhe shpirtrave të dëmshëm me ndihmën e shejtanëve. Kjo mund të ndodhë nëse do Allahu.
2. Magjia me ndihmën iluzioneve dhe halucinacioneve. Allahu (Te ala) tha në lidhje me magjistarët e Faraonit:

[1] Nesai (4079) dhe Tabarani në "el-Eusat" (1469). I dobët sipas Albanit në "Ghajat-ul-Maram" (288)
[2] 113:4

فَإِذَا حِبَالُهُمْ وَعِصِيُّهُمْ يُخَيَّلُ إِلَيْهِ مِن سِحْرِهِمْ أَنَّهَا تَسْعَى

”Kur ja, atij iu duk se nga ajo magji e tyre litarët dhe shkopinjtë lëviznin (si gjarpërinj).”[1]

فَلَمَّا أَلْقَوْاْ سَحَرُواْ أَعْيُنَ النَّاسِ وَاسْتَرْهَبُوهُمْ وَجَاءوا بِسِحْرٍ عَظِيمٍ

”E kur hodhën ata (shkopinj e litarë), magjepsën sytë e njerëzve, i frikësuan ata dhe sollën një magji të madhe.”[2]

Allahu tha se ajo ishte e madhe sepse ajo i bëri njerëzit ta imagjinojnë atë. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

“Ai që praktikon magjinë ka bërë idhujtari.”

Sepse praktikimi i magjisë do të thotë se ata i adhurojnë dhe u luten shejtanëve. Prandaj, Allahu ka thënë:

وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَانُ وَلَكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُواْ يُعَلِّمُونَ النَّاسَ السِّحْرَ وَمَا أُنزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِلَ هَارُوتَ وَمَارُوتَ وَمَا يُعَلِّمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولاَ إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلاَ تَكْفُرْ

”Po Sulejmani nuk bëri kufër, djajt ishin që bënë kufër, sepse u mësonin njerëzve magjinë. (ndoqën) Edhe çka u zbriti në Babil dy engjëjve, Harutit dhe Marutit. E ata të dy nuk i mësonin askujt (magjinë) para se t’i thonin: “Ne jemi vetëm sprovë, pra mos u bën i pa fe!”[3]

Kjo dëshmon se të mësuarit magjinë është kufër.

[1] 20:66
[2] 7:116
[3] 2:102

Zinxhiri i hadithit përmban dobësi sepse el-Hasan transmeton nga Ebu Hurejra. Disa dijetarë kanë thënë se el-Hasan kurrë nuk ka dëgjuar nga Ebu Hurejra. Prandaj hadithi ndërpritet. Ky hadith transmetohet përmes Ubadeh bin Majsarah i cili përmban dobësi. Megjithatë, ky hadith transmetohet përmes rrugëve të tjera të transmetimit. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Ai që i mbështete diçkaje i lihet asaj."

Ai që i mbështetet Allahut i lihet Allahut i Cili kujdeset për problemet e tij:

أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ

"A nuk i mjafton Allahu robit të vet?"[1]

وَمَن يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ

"Kush i mbështetet Allahut, Ai i mjafton atij."[2]

Ai që i mbështet magjisë, hajmalive dhe shejtanëve, Allahu e le në mbështetjen e tyre. Ai që i mbështetet dikujt tjetër pos Allahut ka humbur dhe është shkatërruar.

[1] 39:36
[2] 65:3

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ibn Mesudi (radijAllahu anhu) transmeton se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"A të mos ju tregojë se çka është adhah? Janë thashethemet dhe pështpëritjet në mesin e njerëzve."[1]

Shpjegimi

Autori i librit "**el-Kamus**", ka thënë:

"Adhah është magji, gënjeshtër dhe thashetheme."

Ai e përmendi atë në këtë kontekst sepse magjia sjell të pavërtetën, gënjeshtrat, përçarje dhe shkatërrime mes njerëzve. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha:

"Janë thashethemet dhe pështpëritjet në mesin e njerëzve."

Vepra është quajtur kështu, për shkak se dëmton njerëzit dhe sjell gënjeshtra, të pa vërtetën, përçarjet dhe shkatërrimin mes njerëzve. Prandaj tha Jahja bin Ebi Kethir:

"Një që bartë fjalët dhe gënjeshtarë mund të shkatërrojë më shumë për një kohë të shkurtë se sa një magjistar mund të shkatërrojë për një vit të tërë."

[1] Muslimi (2606)

Kështu transmetoi Ibn Abdil Berr nga ai. E keqja e tyre pra është e madhe. Për këtë arsye, profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha:

"Bartësi i fjalëve nuk hynë në xhenet."[1]

[1] Muslimi (105)

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Bukhariu dhe Muslimi transmetojnë nga Ibn Umeri (radijAllahu anhume) i cili tregoi se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Vërtetë ka elokuencë që është magji."[1]

Shpjegimi

Personi elokuent mund të magjeps njerëzit me elokuencën e tij. Ndoshta ai i mashtron ata. Mund të ndodhë që ai i tradhtonte ata në mënyrë që atyre nuk i sqarohet e vërteta. Shumica thonë se hadithi e lavdëron elokuencën nëse ajo i bën dobi të vërtetës. Të tjerët thonë se ai e qorton elokuencën, të cilën e përmendi Ibn Abdil-Berri nga disa dijetarë. Megjithatë, elokuenca është e lavdërueshme në qoftë se ajo përbëhet prej së vërtetës dhe thërret në Kuran dhe Sunnet, në të njëjtën mënyrë siç është qortuar në qoftë se aplikohet për të mashtruar dhe për ti tradhtuar njerëzit. Megjithatë, hadithi trajton që të dy opsionet. Kurani dhe Sunneti janë sqarimi më i qartë dhe më elokuent kur ato qartësojnë të vërtetën dhe i thërrasin njerëzit në të. Kur një njeri predikonte me elokuencë në prezencë të Umer bin Abdil-Azizit, ai tha:

"Kjo është magji e lejuar."

[1] Bukhari (5146) dhe Muslimi (869)

Kapitulli njëzet e gjashtë

Kërcënimi për falltarët

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Muslimi transmeton në ”Sahihun” e tij nga disa prej grave të profetit (salAllahu alejhi ue selem), se profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

“Ai që shkon tek një shortar, e pyet atë dhe i beson atij, nuk do ti pranohet namazi për dyzet ditë.”[1]

Ebu Hurejra (radijAllahu anhu) ka transmetuar se profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

“Ai që shkon tek në një falltar dhe beson në atë që ai thotë, ai ka mohuar atë që i është shpallur Muhammedit (salAllahu alejhi ue selem).”[2]

Shpjegimi

Kapitulli gjithashtu trajton edhe ata që janë sikurse falltarët, p.sh shortarët dhe ata që bëjnë vija në zhavorr dhe të tjerët të cilët pretendojnë se e dinë të fshehurën.

Një ”**falltar**” është ai që bashkëpunon me xhinët. Këtyre njerëzve duhet t’u jepet fund, të dënohen, të përgënjeshtrohen dhe të mos pyetën për asgjë.

[1] Muslimi (2230)
[2] Ebu Davudi (3904), Ibn Maxheh (639) dhe Darimi (1136). Saktësuar nga Albani në “es-Silsileh es-Sahihah” (3387)

Muslimi transmeton në "**Sahihun**" e tij nga disa prej grave të profetit (salAllahu alejhi ue selem), se profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Ai që shkon tek një shortar, e pyet atë dhe i beson atij, nuk do ti pranohet namazi për dyzet ditë."[1]

Dijetarët thonë se gruaja ishte Hafsa (radijAllahu anha).

Shprehja "**dhe beson në të**", nuk gjendet tek Muslimi. Ose autori ka shkruar gabim, apo ai ka cituar një kopje në të cilën gjendet shprehja. Shprehja "**dhe besonë në të**", megjithatë, gjendet tek Ahmedi.

Transmetimi tek Muslimi dëshmon se vetëm të pyesësh ata është e paligjshme, sepse ajo ngritë shortarin, dhe shpie që ata dhe mashtrimet e tyre të besohen dhe të nderohen në të ardhmen. Prandaj ata duhet të shmangen dhe të injorohen. Muslimi transmetoi nga Muaviah ibn el-Hakam se profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Ata nuk janë asgjë. Mos shkoni tek ata."

Kështu ata duhet të trajtohen në mënyrë që ata dhe puna e tyre të poshtërohen, injorohen dhe të zhduken.

[1] Muslimi (2230)

Katër transmetuesit dhe Hakimi transmetojnë nga Ebu Hurejra (radijAllahu anhu):

"Ai që shkon tek një shortar apo një falltar dhe beson në atë që ai thotë, ai ka mohuar atë që i është shpallur Muhammedit (salAllahu alejhi ue selem)."[1]

El-Hakim ka thënë:

"Hadithi është autentik sipas kushteve të Bukharit dhe të Muslimit."

Katër transmetuesit dhe Hakimi transmetojnë nga Ebu Hurejra (radijAllahu anhu):

"Ai që shkon tek një shortar apo një falltar dhe beson në atë që ai thotë, ai ka mohuar atë që i është shpallur Muhammedit (salAllahu alejhi ue selem)."[2]

Hadithi dëshmon se nuk është e lejuar për të shkuar tek ta dhe që të besosh se ata vërtet e dinë të fshehurën. Sepse vetëm Allahu e di të fshehurën. Këta njerëz nuk janë të dërguar. Falltari është jobesimtar, nëse ai thotë se e di të fshehurën. I tillë është edhe personi i cili mendon

[1] Ahmedi (9532), Hakim (15) dhe Bejhaki (16273). Saktësuar nga Albani në "Sahih-ul-Xhami '" (5939)
[2] Ahmedi (9532), Hakim (15) dhe Bejhaki (16273). Saktësuar nga Albani në "Sahih-ul-Xhami '" (5939)

se ai e di të fshehurën, për shkak se ai nuk beson në fjalët e Allahun (Te ala):

قُل لَّا يَعْلَمُ مَن فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ

”Thuaj: “Askush veç Allahut nuk e di të fshehurën në qiell e as në tokë.”[1]

Pra, është e detyrueshme që të kini kujdes prej tyre.

[1] 27:65

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ebu Jala transmetoi me një zinxhir të mirë transmetimit se edhe Ibn Mesudi ka thënë kështu.

Shpjegimi

Ebu Jala transmetoi me një zinxhir të mirë transmetimit se edhe Ibn Mesudi ka thënë kështu.

Kjo shprehje merr dispozitën e fjalës së profetit (salAllahu alejhi ue selem), sepse Ibn Mesudi nuk mund të flet për një gjë të tillë nga vetja e tij; ai vetëm mund ta ketë dëgjuar atë nga profeti (salAllahu alejhi ue selem).

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Imran bin Husejn (radijAllahu anh) ka transmetuar se profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Ai që beson në ogur (besëtytni) ose kërkon të dij të fshehtën me anë të besëtytnisë, ose kërkon fall, bën magji ose kërkon magji, ky nuk është prej nesh. Dhe ai i cili shkon tek një falltar dhe i beson atij, ai ka mohuar atë që i është shpallur Muhammedit (salAllahu alejhi ue selem)."

Transmetuar nga el-Barraz me një zinxhir të mirë transmetimi, dhe gjithashtu nga Tabarani në "el-Eusat" me një zinxhir të mirë transmetimi nga Ibn Abasi pa shtojcën:

"Dhe ai që shkon tek një falltar ..."

Shpjegimi

Hadithi kërcënon dhe frikëson ata që bëjnë gjëra të tilla. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë: **"... nuk janë prej nesh."** Kjo do të thotë nuk janë prej atyre që e pasojnë Sunnetin e të dërguarit të Allahut (salAllahu alejhi ue selem). Sa i përket tekfirit, megjithëse hadithi duket se vërteton tekfirin, ai merret nga argumente të tjera që kanë të bëjnë me këtë çështje në thellësi. Nuk ka rëndësi nëse dikush beson në ogur ose kërkoni t'i bëhet ogure, bën fall vet ose kërkon vullnetarisht nga të tjerët që t'i bëjnë fall. Prandaj, siç thashë tekfiri duhet të detajohet. Është mosbesim i madh që tu besosh këtyre njerëzve. Ai që pretendon se e di të fshehurën duhet të kërkohet që të pendohet. Ose pendohet ose ekzekutohet. Dhe në qoftë se ai nuk pretendon se e di të fshehurën, kështu që ai duhet të ndëshkohet në mënyrë që ai ndalet nga praktikimi i kësaj.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Al-Baghaui ka thënë:

"Shortari është një person i cili pretendon se e di se ku gjenden sendet e vjedhura dhe të humbura me ndihmën e gjërave paraprake. Një tjetër mendim është se shortari është falltar. Një falltar është ai që pretendon se mund të sheh në të ardhmen. Një tjetër teori është se falltari është një lexues i mendjes."

Shpjegimi

Gjërat paraprake kanë të bëjnë me gjërat që ai organizon dhe seleksionon me të cilat ai arrin vendndodhjen e një sendi të vjedhur apo kafshës së humbur. Gjëra të tilla ai mund të di për shembull me ndihmën e gjurmëve të kafshës, dhe gjurmëve ku ka ngrënë ajo. Pra ai nuk konsiderohet falltar i qortuar përveç nëse pretendon se e di të fshehurën, ndërsa sa u përket gjërave konkrete dhe të prekshme, ato nuk i përkasin çështjes së fallit.

Një lexues i mendjes thotë atë që njerëzit kanë për qëllim dhe duan. Ai e arrin këtë duke pyetur shejtanët dhe xhinët për këtë.

Nuk lejohet në asnjë rrethanë për të studiuar magjinë, edhe nëse qëllimi është për ta prishur magjinë. Magjia nuk bëhet pa adhuruar dikë tjetër pos Allahut, pa kryer mëkate dhe pa braktisur obligimet.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ebul-Abas bin Tejmijeh ka thënë:

“Shortar” është një emër i falltarit, astrologut, atij që bën vija në zhavorr dhe të tillëve, të cilët pretendojnë se i dinë gjërat me anë të këtyre metodave.”

Shpjegimi

Ebul-Abas bin Tejmijeh ka thënë:

“Shortar” është një emër i falltarit, astrologut, atij që bën vija në zhavorr dhe të tillëve, të cilët pretendojnë se i dinë gjërat me anë të këtyre metodave.”

Të gjitha këto tekste dhe transmetime dëshmojnë se këta falltar, magjistarë dhe ata që bëjnë vija në zhavorr janë të dënuar dhe se ata pretendojnë njohuri në lidhje me të fshehurën.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ibn Abasi tha lidhur me atë që shkruan formula "A,B,C" dhe studiojnë yjet:

"Unë besoj se ata që e bëjnë këtë nuk kanë asnjë hise tek Allahu."

Shpjegimi

Ibn Abasi tha lidhur me atë që shkruan formula "**A,B,C**" dhe studiojnë yjet:

"Unë besoj se ata që e bëjnë këtë nuk kanë asnjë hise tek Allahu."

Do të thotë germat e alfabetit a, b, xh, d. Ata shkruajnë germa, i bashkojnë ato dhe në bazë të tyre tregojnë se çfarë do të ndodhë. Se ata nuk kanë ndonjë hise tek Allahu do të thotë se ata nuk do të marrin asgjë të mirë sepse ata pretendojnë të dinë të fshehurën, e cila është kufër.

Kapitulli njëzet e shtatë

Kapitulli në lidhje me prishjen e magjisë

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Xhabiri (radijAllahu anhu) ka treguar se profeti (salAllahu alejhi ue selem) u pyet në lidhje me prishjen e magjisë dhe ai tha:

"Ky është veprim i shejtanit."[1]

Transmetuar nga Ahmedi me një zinxhir të mirë transmetimi dhe nga Ebu Davudi, i cili tha:

"Ahmedi është pyetur në lidhje me këtë hadith dhe tha: "Ibn Mesudi urreu të gjitha këto. "

Shpjegimi

Hadithi dëshmon se prishja e magjisë nga periudha pagane është e ndaluar, sepse kjo është përmendur në formë të caktuar. Në atë kohë ata e prishnin magjinë me ndihmën e magjisë. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha: **"Ky është veprim i shejtanit."**

Sepse magjistari adhuron shejtanët në një mënyrë që ata duan. Si rezultat, ata i përgjigjen pyetjeve të tyre në lidhje me veprat e magjistarit dhe se çfarë ai ka bërë me personin e magjepsur që është përndryshe e panjohur për ta. Ky është veprim i shejtanit. Ahmedi u pyet në lidhje me këtë dhe tha: **"Ibn Mesudi urreu të gjitha këto."**

Do të thotë prishjen e magjisë e cila është veprim i shejtanit dhe që bëhet përmes adhurimit të shejtanit.

[1] Ebu Davudi (3868), Ahmedi (141667), Hakimi (8292) dhe Bejhaki (19397). Autentik sipas Albanit i "Mishkat-ul-Masabih" (4553)

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Bukhari ka transmetuar se Katade ka thënë:

"E pyeta Ibn-ul-Musejib lidhur me njeriun që i është bërë magji ose është distrahuar nga gruaja e tij, dhe në qoftë se është e lejuar për ta prishur atë. Ai u përgjigj: "Kjo lejohet. Ata duan vetëm të mirën. Ajo që sjell dobi nuk është e ndaluar."

Shpjegimi

Bukhari ka transmetuar se Katade ka thënë:

"E pyeta Ibn-ul-Musejib lidhur me njeriun që i është bërë magji ose është distrahuar nga gruaja e tij, dhe në qoftë se është e lejuar për ta prishur atë. Ai u përgjigj: "Kjo lejohet. Ata duan vetëm të mirën. Ajo që sjell dobi nuk është e ndaluar."

Kjo duhet të kuptohet përgjatë prishjes së magjisë në mënyrë të lejuar duke përdorur rukjen, lutje për mbrojtje dhe gjëra tjera të lejuara. Ky është një përmirësim dhe përmirësimi është i urdhëruar, ndërsa mëkatet janë të ndaluara.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Është transmetuar se el-Hasan ka thënë:

"Vetëm një magjistar e prish magjinë."

Shpjegimi

Kjo do të thotë se vetëm magjistarët prishin magjinë në mënyra satanike. Megjithatë, dijetarët dhe njerëzit e konsiderojnë se metoda e bazuar në sheriat është e lejuar. Për shembull, mund të lexosh suren **el-Fatihah**, **ajetin Kursij**, ose të dyja, ose ajetet që flasin për magjinë në suret "**el-A'raf**", "**Taha**", "**Junus**", "**El-Kafirun**", "**el-Felek**" dhe "**en-Nas**" në mënyrë të përsëritur mbi personin e magjepsur dhe gruan e tij dhe të pështysh (lehtë) gjatë leximit. Këtë rukje dijetarët e kanë përdorur dhe Allahu ka sjellë dobi mes saj.

Në të kaluarën ishte zakon të merren gjethe nga pema e gjelbër e kedrit, të shtypen dhe të vendosen në ujë. Pastaj lexoheshin ajete Kuranore mbi ujë pas së cilës personi i magjepsur pinte tri herë prej saj dhe pastaj pastrohej me pjesën tjetër. Si rezultat i kësaj personi i magjepsur shërohej. Prishja e magjisë në këtë mënyrë është në përputhje me sheriatin dhe është një medikament i provuar dhe i ligjshëm që nuk përbëhet nga diçka të ndaluar, të papastër apo nga adhurimi i shejtanëve. Kjo është e saktë dhe korrekte.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ibn-ul-Kajim ka thënë:

"Prishja e magjisë është që t'ia prishësh magjinë personit të magjepsur dhe kjo përbëhet nga dy lloje:

1. **Prishja e magjisë duke përdorur magjinë. Kjo është punë e shejtanit dhe ky është lloj duhet të kuptohen përgjatë fjalëve të Hasanit. Këtu personi që e prish magjinë edhe personi i magjepsur e adhurojnë shejtanin dhe si rezultat i kësaj magjia largohet.**
2. **Largimi i magjisë përmes rukjes, lutjeve për mbrojtje, mjekësisë dhe lutjeve të lejuara. Ky lloj është i lejuar.**

Shpjegimi

Ibn-ul-Kajim ka thënë:

"Prishja e magjisë është që t'ia prishësh magjinë personit të magjepsur dhe kjo përbëhet nga dy lloje:

1. Prishja e magjisë duke përdorur magjinë. Kjo është punë e shejtanit dhe ky është lloj duhet të kuptohen përgjatë fjalëve të Hasanit. Këtu personi që e prish magjinë edhe personi i magjepsur e adhurojnë shejtanin dhe si rezultat i kësaj magjia largohet.
2. Largimi i magjisë përmes rukjes, lutjeve për mbrojtje, mjekësisë dhe lutjeve të lejuara. Ky lloj është i lejuar.

Këto tashmë janë sqaruar.

Kapitulli njëzet e tetë

Kapitulli lidhur me oguret (besëtytnitë)

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

فَإِذَا جَاءتْهُمُ الْحَسَنَةُ قَالُواْ لَنَا هَذِهِ وَإِن تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَطَّيَّرُواْ بِمُوسَى وَمَن مَّعَهُ أَلا إِنَّمَا طَائِرُهُمْ عِندَ اللهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لاَ يَعْلَمُونَ

”Por sa herë që u vinte ndonjë e mirë, ata thonin: “Këtë e kemi merituar!” E kur i godiste ndonjë e keqe, atë merrnin si ogur të zi që vinte prej Musait dhe popullit të tij. Por jo! Allahu ishte Ai që ua ndillte fatin e zi, ndonëse shumica e tyre nuk e dinin!”[1]

Allahu (Te ala) ka thënë po ashtu:

قَالُوا طَائِرُكُمْ مَعَكُمْ أَئِن ذُكِّرْتُم بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ

”Ata u përgjigjën: “Fatkeqësia, që ju ndodhi, mund të vijë vetëm nga vetja juaj. Vallë, për shkak se po ju këshillojmë, na kërcënoni?! Ju jeni popull që kaloni çdo lloj kufiri.”[2]

Ebu Hurejra (radijAllahu anhu) tregon se i dërguari (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

“Nuk ka infektim ngjitës, nuk ka ogur (besëtytni), nuk ka kukuvajkë ose safar.”[3]

Transmetuar nga Bukhari dhe Muslimi gjithashtu transmetoi shtojcën ”dhe yjet qiellore[4] dhe gaul[1].”

[1] 7:131
[2] 36:19
[3] Bukhari (5757) dhe Muslimi (2220)
[4] Muslimi (2220)

Bukhari dhe Muslimi transmetuan nga Enesi i cili tha se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Nuk ka as sëmundje ngjitëse apo ogure. Megjithatë, unë e dua optimizmin." Ata thanë: "Çfarë është optimizmi?" Ai tha: "Fjala e bukur."[2]

Ebu Davudi transmetoi me një zinxhir të saktë transmetimi përmes Ukbeh bin Amirit (radijAllahu anhu) i cili tha:

"Oguret u përmenden në prani të dërguarit të Allahut (salAllahu alejhi ue selem), ndërsa ai tha:

"Më e mira e saj është optimizmi. Ajo nuk duhet ta ndaloi muslimanin. Nëse ai sheh diçka që ai e urren ai duhet të thotë:

اللهم لا يأتي بالحسنات إلا أنت ، ولا يدفع السيئات إلا أنت ، ولا حول ولا قوة إلا بك

"O Allah! Askush tjetër pos Teje nuk e sjell të mirën dhe askush pos Teje nuk e largon të keqen dhe nuk ka asnjë lëvizje apo forcë përveçse përmes Teje."[3]

Ibn Mesudi (radijAllahu anhu) ka transmetuar se profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Oguret janë idhujtari, oguret janë idhujtari. Nuk ka asnjë prej nesh që nuk i përjeton ato, por Allahu i largon ato me besim."[1]

[1] Muslimi (2222)
[2] Bukhari (5776) dhe Muslimi (2224)
[3] Ebu Davudi (3919), Ibn Ebi Shejbeh (26392) dhe Bejhaki (16298). I dobët sipas Albanit në "Daif Sunnen Ebi Davud" (843)

Transmetuar nga Ebu Davudi dhe Tirmidhi i cili tha se hadithi është autentik dhe se pjesa e fundit të hadithi janë fjalët e Ibn Mesudit (radijAllahu anhu).

Ahmedi transmeton nga Ibn Amër:

"Ai që parandalohet nga oguri ka bërë idhujtari." Ata thanë: "Cili është kefareti për këtë?" Ai tha: "Që të thuash:

اللهم لا خير إلا خيرك و لا طير إلا طيرك و لا إله غيرك

"O Allah! Nuk ka mirësi pos mirësisë sate, nuk ka ogur përveç ogurit Tënd dhe nuk ka të adhuruar me meritë përveç Teje."[2]

Ai gjithashtu transmetoi nga el-Fadhl bin Abasi (radijAllahu anhume) se ai ka thënë:

"Ogur është vetëm ajo që të bën të bësh diçka apo të parandalohesh nga diçka."[3]

Shpjegimi

Shpjegimi nuk është regjistruar

[1] Ebu Davudi (3910), Tirmidhi (1614), Ibn Maxheh (3538) dhe Ahmedi (3687). Autentik sipas Albanit në "Sahi Sunnen Ibn Maxheh" (2850)
[2] Ahmedi (7045). Autentik sipas Albanit në "Islah-ul-Masaxhid" (1/116)
[3] Ahmedi (1824). I dobët sipas Shuajb Arnautit

Kapitulli njëzet e nëntë

Kapitulli lidhur me (qortimin) e astrologjisë

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Bukhari transmetoi në ”Sahihun” e tij se Katade ka thënë:

“Allahu krijoi këto yje për tri qëllime; ato e zbukurojnë qiellin, gjuajnë shejtanët dhe të shërbejnë si orientues. Kushdo që thotë ndryshe ka gabuar, humbet hisen e tij dhe flet për diçka që ai nuk ka dije.”

Shpjegimi

Autori përmendi astrologjinë për shkak se ajo është përhapur shumë. Astrologjia është që të hamendësosh se çfarë yjet kanë për të thënë. Astrologjia është që sipas fenomeneve të trupave qiellore të arrish fenomenet tokësore. Për këtë arsye, ata shikonin yjet dhe se si ato mblidheshin dhe ndaheshin, shkonin lart dhe zbrisnin poshtë, afroheshin dhe veçoheshin. Nëpërmjet tyre ata dëshmojnë se çfarë do të ndodhë. Kjo është kotësi dhe i bie të pretendosh se ke dije rreth gajbit, të cilën Allahu e ka ndaluar kur Ai tha:

قُل لَّا يَعْلَمُ مَن فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ

Thuaj: “Askush veç Allahut nuk e di të fshehtën, as në qiej as në tokë, as nuk e dinë se kur ringjallen!”[1]

Por është e lejuar për të studiuar yjet për të njohur orbitat e hënës për të ditur kohët e namazit dhe reshjet. Këtë mendim e ka Ahmedi dhe Is’hak bin Rahojah.

[1] 27:65

Bukhari transmetoi në ”Sahihun” e tij se Katade ka thënë:

“Allahu krijoi këto yje për tri qëllime; ato e zbukurojnë qiellin, gjuajnë shejtanët dhe të shërbejnë si orientues. Kushdo që thotë ndryshe ka gabuar, humbet hisen e tij dhe flet për diçka që ai nuk ka dije.”

Allahu (Te ala) ka thënë:

وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاء الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا لِّلشَّيَاطِينِ

”Ne qiellin e dunjasë e kemi zbukuruar me kandila (yje ndriçues) dhe ata i kemi bërë gjuajtës kundër shejtanëve.”[1]

وَعَلامَاتٍ وَبِالنَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُونَ

”Vuri edhe shenja të tjera (për orientim ditën), ndërsa (natën) ata orientohen me anën e yjeve.”[2]

Katadeh ka thënë:

“Kushdo që thotë ndryshe ka gabuar, humbet hisen e tij dhe flet për diçka që ai nuk ka dije.”

[1] 67:5
[2] 16:16

Katade ka thënë:

Do të thotë nëse ai thotë se yjet vërtetojnë dijen rreth gajbit, ai është gabim, humbet hisen e tij në jetën e ardhshme dhe merret me diçka për të cilën ai nuk ka dije. Ai tha:

”...dhe të shërbejnë si orientues.”

Kjo është dije lidhur me orbitat dhe trajektoret.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Katade urrente mësimin e orbitave të hënës. Ibn Ujejneh nuk e lejonte këtë. Këtë përmendi Harbi lidhur me ata dy. Megjithatë, Ahmedi dhe Is'haku e lejuan mësimin e orbitave.

Shpjegimi

Katade urrente mësimin e orbitave të hënës. Ibn Ujejneh nuk e lejonte këtë. Këtë përmendi Harbi lidhur me ata dy. Megjithatë, Ahmedi dhe Is'haku e lejuan mësimin e orbitave.

Mendimi i tyre befason. Edhe Ahmedi dhe Is'haku e lejuan këtë dhe ky është mendimi i saktë.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ebu Musa tregoi se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Tre njerëz nuk do të hyjnë në xhenet; alkoolisti, ai që shkëput lidhjet familjare, dhe ai që beson në magji."[1]

Shpjegimi

Sa për alkoolistin, ky është një kërcënim i drejtuar kundër tij për shkak se kjo është një nga mëkatet më të mëdha. Alkoolisti (gjykimi i tij në ahiret) hyn nën vullnetin e Allahut nëse ai nuk pendohet. Por, nëse ai beson se lejohet për të pirë alkool, ky është mosbesim. Edhe shkëputja e lidhjeve familjare i përket mëkateve të mëdha.

Lidhur me personin i cili beson në magji, d.m.th. nëse ai beson se magjia është e vërteta dhe se ajo ndryshon gjërat dhe se magjistari është në të saktën apo se ai e di gajbin, ai është kafir. Dhe nëse ai beson në magjinë, në kuptimin se ajo ekziston dhe ndikon, dhe se ajo është e ndaluar dhe është mëkat, atëherë kjo është në rregull, sepse Allahu ka thënë se ajo ekziston:

وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ وَلاَ يَنفَعُهُمْ

"Mësonin çka u sillte dëm e nuk u sillte dobi atyre."[2]

[1] Ahmedi (19587), Ibn Hibani (5346) dhe Hakimi (7234). I mirë përmes të tjerëve sipas Shuajb Arnautit
[2] 2:102

Kapitulli tridhjetë

Kapitulli (rreth qortimit) për të kërkuar shi nga yjet

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنَّكُمْ تُكَذِّبُونَ

”Dhe në vend të falënderimit të Allahut për rrizkun (mirësitë e furnizimin) që Ai u jep juve, ju e mohoni Atë (me mosbesim)!”[1]

Shpjegimi

Allahu ka ligjësuar që ti kërkojmë shi Atij. Lutja për shi në kohë thatësire, do të thotë përulje ndaj Allahut. Në vend të asaj që veprojnë paganët, ku ata u kërkojnë shi yjeve, lidhen për ta dhe u kërkojnë ndihmë atyre. Ata e kishin zakon që ti kërkonin shi yjeve. Yjet janë trupat qiellorë. Dielli dhe hëna rrotullohet rreth tyre. Hëna e bën këtë për një muaj dhe dielli e bën këtë për një vit. Në kohët pagane, ata e kishin zakon të lidhen për to dhe t’u kërkojnë ndihmë atyre. Kjo është një shembull i idhujtarisë dhe devijimit të tyre. Allahu (Te ala) ka thënë:

وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنَّكُمْ تُكَذِّبُونَ

”Dhe në vend të falënderimit të Allahut për rrizkun (mirësitë e furnizimin) që Ai u jep juve, ju e mohoni Atë (me mosbesim)!”[2]

D.m.th. ju përgënjeshtroni se është Allahu ka bërë të bjerë shi dhe ju ka ndihmuar ju. Në vend të kësaj ju u luteni yjeve dhe u kërkoni ndihmë atyre. D.m.th. si pasojë ata e përgënjeshtruan Allahun, sepse këto yje as nuk sjellin dobi, as dëm e as nuk mund të disponojë diçka lidhur me krijesat. Prandaj, është obligim për besimtarët që të besojnë në atë që

[1] 56:82
[2] 56:82

është transmetuar nga profeti (salAllahu alejhi ue selem), të praktikojnë atë dhe t'u shmangen praktikave të kohës pagane. Shembuj të këtyre praktikave janë:

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ebu Malik el-Eshari ka transmetuar se profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Në umetin tim janë katër gjëra nga koha pagane që ata nuk do ti braktisin; krenimi me trungun familjar, fyerja e prejardhjes, dedikimi i shiut yjeve dhe vajtimi për të vdekurin.”

Ai gjithashtu ka thënë:

”Një grua që vajton, nëse nuk pendohet para vdekjes, do të ringjallet në Ditën e Gjykimit veshur me rroba katrani dhe një fustan me zgjeba.”[1]

Shpjegimi

Ebu Malik el-Eshari ka transmetuar se profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Në umetin tim janë katër gjëra nga koha pagane që ata nuk do ti braktisin; krenimi me trungun familjar, fyerja e prejardhjes, dedikimi i shiut yjeve dhe vajtimi për të vdekurin.”

Njerëzit gjithmonë do të praktikojnë këto gjëra dhe do të imitojnë pabesimtarët, duke përfshirë:

[1] Muslimi (934)

1. Të krenuarit me trungun familjar. Kjo do të thotë të krenohet me babain, të sillet me mendjemadhësi ndaj të tjerëve, dhe të argumentohet me trungun familjar për të justifikuar të kotën e tij. E gjithë kjo i referohet tipareve të parëve sikurse trimërisë dhe bujarisë. Këto janë tipike të kohës pagane. Një njeri ngrihet në gradë për shkak të veprave të tij dhe jo me vepra të tjerëve.
2. Fyerja e prejardhjes. Kjo do të thotë të fyej një person për shembull se ai është një marangoz ose farkëtar, të flitet në mënyrë denigruese për të. Megjithatë, nëse ai e tregon se çfarë pozite ka duke pasur për qëllim informimin, atëherë kjo është në rregull.
3. Atribuimi i shiut yjeve. Ata ose thonë se atyre u është dhënë shi falë një ylli të veçantë, ose i kërkojnë shi atij direkt.
4. Vajtimi. Kur një person vdes ato bërtasin, grisin rrobat, ndukin flokët dhe hedhin rërë në veten e tyre. Kjo praktikohet madje edhe në mesin e disa muslimanëve. Është e detyrueshme për të paralajmëruar kundër këtij veprimi dhe për ta luftuar atë. I dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Ai që godet veten, gris rrobat dhe lutet si në kohën pagane, nuk na përket ne.”[1]

Ai gjithashtu thotë:

”Unë distancohem nga gruaja që ngre zërin e saj në rast të fatkeqësive, që i rruan flokët e saj, dhe i gris rrobat e saj.”[2]

Ai (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Një grua që vajton, nëse nuk pendohet para vdekjes, do të ringjallet në Ditën e Gjykimit veshur me rroba katrani dhe një fustan me zgjebe.”[3]

[1] Bukhari (1294) dhe Muslimi (103)
[2] Bukhari me një zinxhir të redaktuar dhe Muslimi (104)
[3] Muslimi (934)

Zakonisht gratë vajtojnë. Prandaj profeti (salAllahu alejhi ue selem) e përmendi gruan. Është e mundur që edhe burri të vajtoj. Gjegjësisht vaji është i ndaluar për burrat dhe gratë. Katrani përmendet pjesërisht për shkak se ai ndezët më fuqishëm dhe pjesërisht për shkak se ai është më lëndues. Në mënyrë të ngjashme, fustani prej zgjebe është i bezdisshëm. Kjo dëshmon për përfundimin e saj të tmerrshëm nëse ajo nuk pendohet.

Çështje: Është në rregull për tu mos martuar me një grua që nuk vjen nga një familje e shquar edhe nëse është fetare, nëse burri ka frikë se familja e tij do ta bezdisin atë. Kushti është që ai të mos i injoroj ata nga nënçmimi dhe përbuzja.

Një mësim: Në disa fshatra ata therin kurban mbi majat e maleve për të rënë shi. Kjo është një idhujtari e madhe sepse kjo është një therje përkushtuar xhinëve, gurëve apo statujave. Ndoshta atyre me të vërtetë u dhurohet shi, por kjo është vetëm një sprovë për ta.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Bukhari dhe Muslimi transmetuan nga Zejd bin Halid (radijAllahu anhu) i cili tha:

"I dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) e fali namazin e sabahut me ne në Hudejbije. Kishte rënë shi gjatë natës. Kur ai e mbaroi namazin ai u kthye kah njerëzit dhe tha: "A e dini se çfarë ka thënë Zoti juaj?" Ata thanë: "Allahu dhe i dërguari i Tij e dinë më mirë." Ai tha: "Ai ka thënë: "Disa nga robërit e Mi janë gdhirë duke më besuar Mua dhe disa duke më mohuar. Ai i cili tha: "Na është dhuruar shiu falë Allahut dhe mëshirës së Tij," më besoi Mua dhe ka mohuar se atë e bënë yjet. Dhe ai që tha: "Na është dhuruar shiu falë yllit të caktuar" më ka mohuar Mua dhe ka besuar në yje."[1]

el-Buhariu dhe Muslimi transmetuan nga Ibn Abasi një transmetim të ngjashëm në të cilin ai thotë:

"Disa thanë: "Ra shi falë këtij e atij ylli!", atëherë Allahu i shpalli vargjet e mëposhtme.:

فَلَا أُقْسِمُ بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ وَإِنَّهُ لَقَسَمٌ لَّوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ فِي كِتَابٍ مَّكْنُونٍ لَّا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ تَنزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ أَفَبِهَذَا الْحَدِيثِ أَنتُم مُّدْهِنُونَ وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنَّكُمْ تُكَذِّبُونَ

"Betohem në shuarjen (perëndimin) e yjeve. E ai është betim i madh, sikur ta dini! Se me të vërtetë ai është Kuran i famshëm. Është në një libër të ruajtur. Atë nuk e prek kush, vetëm të pastrit (melaiket). Është i zbritur prej Zotit të botëve. A, ndaj këtij ligjërimi (Kurani) ju jeni të luhatshëm (të pavendosur)? Dhe në

[1] Bukhari (1038) dhe Muslimi (71)

vend të falënderimit të Allahut për rrizkun (mirësitë e furnizimin) që Ai u jep juve, ju e mohoni Atë (me mosbesim)!"[1]

Bukhari dhe Muslimi transmetuan nga Zejd bin Halid (radijAllahu anhu) i cili tha:

"I dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) e fali namazin e sabahut me ne në Hudejbije. Kishte rënë shi gjatë natës. Kur ai e mbaroi namazin ai u kthye kah njerëzit dhe tha: "A e dini se çfarë ka thënë Zoti juaj?" Ata thanë: "Allahu dhe i dërguari i Tij e dinë më mirë." Ai tha: "Ai ka thënë: "Disa nga robërit e Mi janë gdhirë duke më besuar Mua dhe disa duke më mohuar. Ai i cili tha: "Na është dhuruar shiu falë Allahut dhe mëshirës së Tij," më besoi Mua dhe ka mohuar se atë e bënë yjet. Dhe ai që tha: "Na është dhuruar shiu falë yllit të caktuar" më ka mohuar Mua dhe ka besuar në yje."[2]

I dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) e kishte zakon që pas namazit t'i kërkonte falje Allahut tri herë dhe të thotë:

اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلاَمُ وَمِنْكَ السَّلاَمُ تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَلاَلِ وَالإِكْرام

"Allahumme entes selamu ve minke selamu..."

Pastaj kthehej kah njerëzit dhe lexonte pjesën tjetër të lutjeve. Njerëzit thanë:

[1] 56:75-82
[2] Bukhari (1038) dhe Muslimi (71)

”Allahu dhe i dërguari i Tij e dinë më së miri.”

Kjo ishte edukata e bukur e sahabëve (radijAllahu anhum). Pas vdekjes së profetit (salAllahu alejhi ue selem) thuhet vetëm ”Allahu e di më së miri.” Sepse shpallja ka mbaruar. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) nuk e di se çfarë ndodh pasi të ketë vdekur. Dëshmi për këtë është hadithi për pellgun. Përjashtimi i vetëm është ajo që Allahu i lejon atij që të merr pjesë sikurse salavatet që i dërgohen atij (salAllahu alejhi ue selem). Allahu (Azze ue Xhel) tha:

“...më besoi Mua dhe ka mohuar se atë e bënë yjet.”

Sepse ai e di se është Allahu që ju lejon shiun të bjerë. Shiu i takon mëshirës dhe mirësive të Allahut. Allahu (Tabarak ue Te ala) tha:

“Dhe ai që tha: ”Na është dhuruar shiu falë yllit të caktuar...”

Kjo është një formë e mosbesimit. Nuk duhet të thuhet se një trup qiellor i caktuar kishte të drejtë, ose se ka rënë shi falë tij. Ai duhet të thotë:

”Na është dhuruar shiu falë Allahut dhe mëshirës së Tij.”

Nëse dikush thotë se ka rënë shi falë një trupi qiellor të caktuar, thotë se trupat qiellor kanë krijuar shiun dhe e zotërojnë atë, kështu që ky është mosbesim i madh. Dhe nëse ai thotë se trupi qiellor është shkak për shi, kështu që është mosbesim i vogël, sepse ai beson se është Allahu (Te ala) i cili krijoi shiun dhe jo trupi qiellor. Ylli është një trup në të cilin ndodhin dukuritë sikurse që ndodhin në ditët dhe netët. Megjithatë, është në rregull për të thënë se, për shembull, ka pasur shi gjatë verës, sepse ky është informim për kohën. Pra sikurse u tha, është e detyrueshme të ruhemi nga tiparet e kohës pagane dhe të njohim dhe pranojmë se mirësitë janë vetëm prej Allahut (Subhaneh).

Kapitulli tridhjetë e një

Kapitulli lidhur me fjalët e Allahut: ”E nga njerëzit ka atillë që në vend të Allahut besojnë idhujt, që i duan (i madhërojnë) ata, sikur (që besimtarët e vërtetë e duan) Allahun, po dashuria e atyre që besuan Allahun është shumë më e fortë.”

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِن دُونِ اللهِ أَندَاداً يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللهِ وَالَّذِينَ آمَنُواْ أَشَدُّ حُبًّا لِّلهِ

”E nga njerëzit ka të atillë që në vend të Allahut besojnë idhujt, që i duan (i madhërojnë) ata, sikur (që besimtarët e vërtetë e duan) Allahun, po dashuria e atyre që besuan Allahun është shumë më e fortë.”[1]

قُلْ إِن كَانَ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَآؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسَاكِنُ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُم مِّنَ اللهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُواْ حَتَّى يَأْتِيَ اللهُ بِأَمْرِهِ وَاللهُ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ

”Thuaj (o i dërguar): ”Në qoftë se etërit tuaj, djemtë tuaj, vëllezërit tuaj, bashkëshortet tuaja, farefisi juaj, pasuria që e fituat, tregtia që frikoheni se do të dështojë, vendbanimet me të cilat jeni të kënaqur, (të gjitha këto) janë më të dashura për ju se Allahu, se i dërguari i Tij dhe se lufta për në rrugën e Tij, atëherë, pritni derisa Allahu të sjellë vendimin (dënimin) e Tij. Dhe Allahu nuk e udhëzon popullin e prishur.”[2]

Shpjegimi

Ky kapitull ka të bëjë me dashurinë ndaj Allahut, e cila është një nga adhurimet më të rëndësishme dhe më të mira dhe është themeli i fesë. Sepse dashuria ndaj Allahut kërkon që të adhurohet Allahu sinqerisht, që t’i nënshtrohesh urdhrave të Tij dhe t’i nënshtrohesh ndalesave të Tij.

[1] 2:165
[2] 9:24

Ajeti dëshmon se ka njerëz që adhurojnë tjetër kë karshi Allahut sikurse xhinët, njerëzit dhe gurët. Ata i adhurojnë ata me dashuri të vërtetë që në fakt duhet ti kushtohet vetëm Allahut. Ata i duan idhujt e tyre sikurse e duan Allahun ose sikurse besimtarët e duan Allahun. Këta njerëz janë të devijuar sepse i duan të tjerët karshi Allahut, përulen para tyre dhe u luten atyre.

Dashuria ndaj të tjerëve përveç Allahut duhet të jetë në pasim të dashurisë ndaj Allahut. Për shembull, ne duam të dërguarit sepse ata janë të dërguarit e Allahut, por ne nuk i adhurojmë ata me këtë dashuri. E njëjta gjë vlen edhe me besimtarët; Ne i duam ata sepse ata i binden Allahut dhe prandaj i mbështesim ata. Por dashuria në formën e nënshtrimit dhe adhurimit lejohet ti kushtohet vetëm Allahut. Askush tjetër nuk lejohet të merr hise të saj. Adhuruesit e idhujve ua kushtojnë këtë dashuri idhujve të tyre. Disa prej tyre kanë guxim të betohen rrejshëm në Allahun, por jo në idhujt e tyre dhe në dijetarët e tyre, për shkak se mendojnë se ata hakmerren më ashpër dhe më shpejt se Allahu. Allahu (Te ala ka) thënë:

وَالَّذِينَ آمَنُواْ أَشَدُّ حُبًّا لِّلّهِ

”po dashuria e atyre që besuan Allahun është shumë më e fortë.”

Ajo është më e fortë se dashuria e idhujtarëve për idhujt e tyre, sepse ata adhurojnë vetëm Allahun, dhe i njohin të drejtat ndaj Tij (Te ala). Allahu (Te ala) ka thënë:

وَلَوْ يَرَى الَّذِينَ ظَلَمُواْ إِذْ يَرَوْنَ الْعَذَابَ أَنَّ الْقُوَّةَ لِلّهِ جَمِيعاً وَأَنَّ اللّهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ

”Sikur keqbërësit të shihnin që tani çastin kur të përballen me ndëshkimin, do ta kuptonin se e tërë fuqia i përket Allahut dhe se dënimi i Tij është fort i ashpër.”[1]

[1] 2:165

Sikurse të kishin parë ata do ta kishin dashur Allahun më shumë, e kishin nderuar dhe adhuruar vetëm Atë. Megjithatë, injoranca e tyre dhe të kuptuarit e mangët i ka shtyrë të bien në idhujtari. Allahu (Te ala) ka thënë:

إِذْ تَبَرَّأَ الَّذِينَ اتُّبِعُواْ مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُواْ وَرَأَوُاْ الْعَذَابَ وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ الأَسْبَابُ

”Dhe (sikur të shihnin) kur do të largohen ata që u prinin prej atyre që i ndiqnin (paria largohet prej atyre që u shkuan pas), e të gjithë e shohin dënimin dhe këputen lidhjet e tyre.”

Kur miqtë e Allahut dhe të dërguarit që adhuroheshin e shohin dënimin ata heqin dorë nga adhurimi që ia bënin atyre. Ata do të thonë:

رَبَّنَا هَؤُلَاء الَّذِينَ أَغْوَيْنَا أَغْوَيْنَاهُمْ كَمَا غَوَيْنَا تَبَرَّأْنَا إِلَيْكَ مَا كَانُوا إِيَّانَا يَعْبُدُونَ

”E ata, të cilët e merituan fjalën (dënimin), thonë: ”Zoti ynë, këta janë që ne i humbëm, i humbëm ata si humbën edhe vetë, ne para Teje tërhiqem se ata nuk na adhuruan neve!” [1]

Për sa i përket dashurisë natyrore si dashuria ndaj ushqimit, grave dhe fëmijëve, kjo nuk zvogëlon dashurinë ndaj Allahut për derisa asaj nuk i ipet përparësi para dashurisë ndaj Tij. Nëse ajo është aq e fortë saqë personi i bindet gruas së tij në një mëkat, kështu që kjo dashuri ia zvogëlon besimin e tij për aq sa i ka dhënë përparësi ndaj dashurisë ndaj Allahut. Prandaj, kjo dashuri duhet të jetë e frenuar sipas librit të Allahut.

[1] 28:63

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Enesi transmeton se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Askush prej jush nuk beson derisa ai nuk më do mua më shumë se babain e tij, djalin e tij dhe të gjithë njerëzit e tjerë.”[1]

Shpjegimi

Enesi transmeton se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Askush prej jush nuk beson derisa ai nuk më do mua më shumë se babain e tij, djalin e tij dhe të gjithë njerëzit e tjerë.”[2]

Kjo dëshmon se është e detyrueshme që ta duash të dërguarin e Allahut (salAllahu alejhi ue selem) siç duhet, kështu që ta pasosh atë dhe ti bindesh atij në atë që ai urdhëron dhe ndalon. Megjithatë, dashuria ndaj tij (salAllahu alejhi ue selem) nuk lejohet të jetë adhurim; ajo duhet të jetë në pasim me dashurinë ndaj Allahut.

[1] Bukhari (15) dhe Muslimi (44)
[2] Bukhari (15) dhe Muslimi (44)

Bukhariu dhe Muslimi kanë transmetuar se Enesi (radijAllahu anhu) se ka treguar se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Kushdo që ka tri cilësi gjen ëmbëlsinë e besimit: që ai ta do Allahun dhe të dërguarin e Tij më shumë se çdo gjë tjetër, që ai ta do një person vetëm për hir të Allahut, dhe që të urrej të kthehet në mosbesim sikurse urren të hidhet në zjarr."[1]

Në një transmetim tjetër thuhet:

"Askush nuk do të ndjej ëmbëlsinë e besimit derisa ..."[2]

Kjo dëshmon se dashuria ndaj Allahut dhe të dërguarit të Tij (salAllahu alejhi ue selem) duhet të vijë përpara dashurisë së etërve, fëmijëve, pasurisë dhe çdo gjë tjetër. Prandaj, personi duhet ti bindet Allahut dhe të kryej urdhrat e Tij, edhe pse ato nuk pajtohen me dëshirat e birit të tij, gruas apo të dikujt tjetër.

[1] Bukhari(16) dhe Muslimi (43)
[2] Bukhari (6041)

Allahu (Te ala) ka thënë:

قُلْ إِن كَانَ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَآؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسَاكِنُ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُم مِّنَ اللهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُواْ حَتَّى يَأْتِيَ اللهُ بِأَمْرِهِ وَاللهُ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ

”Thuaj (o i dërguar): ”Në qoftë se etërit tuaj, djemtë tuaj, vëllezërit tuaj, bashkëshortet tuaja, farefisi juaj, pasuria që e fituat, tregtia që frikoheni se do të dështojë, vendbanimet me të cilat jeni të kënaqur, (të gjitha këto) janë më të dashura për ju se Allahu, se i dërguari i Tij dhe se lufta për në rrugën e Tij, atëherë, pritni derisa Allahu të sjellë vendimin (dënimin) e Tij. Dhe Allahu nuk e udhëzon popullin e prishur.”[1]

Kjo dëshmon se është e detyrueshme për ti dhënë përparësi xhihadit të ligjësuar para dëshirave tuaja dhe të farefisit tënd. Përndryshe përfshihesh nga kërcënimi:

فَتَرَبَّصُواْ حَتَّى يَأْتِيَ اللهُ بِأَمْرِهِ وَاللهُ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ

”... atëherë, pritni derisa Allahu të sjellë vendimin (dënimin) e Tij. Dhe Allahu nuk e udhëzon popullin e prishur.”

Kjo rezulton në një besim të plotë. Është e detyrueshme që të urrejmë mosbesimin dhe jobesimtarët, dhe ta konsiderojmë atë të kotë.

[1] 9:24

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Shtatë persona do të jenë nën hijen e arshit të Allahut në Ditën kur nuk ka hije tjetër veç hijes së Tij; një sundimtar i drejtë, një i ri i cili rritet duke e adhuruar Allahun, një njeri zemra e të cilit është e lidhur me xhaminë, dy burra që e duan njëri-tjetrin për hir të Allahut në mënyrë që ata takohen për hir të Tij dhe ndahen për hir të Tij, një njeri i cili joshet nga një grua me pozitë të lartë dhe e bukur dhe thotë: ”Unë kam frikë Allahun, Zotin e krijesave, një njeri që jep lëmoshë aq fshehurazi sa që dora e tij e majtë nuk e di se çfarë ka dhënë dora e tij e djathtë, dhe një njeri i cili e kujton Allahun në vetmi sa që sytë i mbushen me lot.”[1]

Vini re ”**dy burra të cilët e duan njëri-tjetrin për hir të Allahut në mënyrë që ata takohen për hir të Tij dhe ndahen për hir të Tij**”.

[1] Bukhari (660) dhe Muslimi (1031)

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ibn Abasi (radijAllahu anhu) ka thënë:

”Ai që do për hir të Allahut, urren për hir të Allahut, ka miqësi për hir të Allahut dhe urren për hir të Allahut, arrin mbrojtjen e Allahut në këtë mënyrë. Robi nuk do të ndjej ëmbëlsinë e besimit përderisa nuk është i tillë edhe pse ai falet dhe agjëron shumë. Shumica e njerëzve kanë vëllazëri për qëllime materiale që nuk do tu sjell dobi atyre asgjë.”[1]

Shpjegimi

Shija e besimit është ëmbëlsia e besimit. Kjo dëshmon se mbrojtja e Allahut arrihet përmes dashurisë dhe urrejtjes për hir të Allahut. Ibn Abasi (radijAllahu anhume) ka thënë:

”Robi nuk do të ndjej ëmbëlsinë e besimit përderisa ai nuk është i tillë...”

Do të thotë për derisa sa ai nuk do dhe urren për hir të Allahut. Ai tha:

”Shumica e njerëzve kanë vëllazëri për qëllime materiale që nuk do tu sjell dobi atyre asgjë.”

[1] Transmetuar nga Ibn Xheriri

Ashtu ishte në kohën e tij (radijAllahu anhume.) Njerëzit karakterizoheshin nga dashuria dhe urrejtja për qëllime të kësaj bote. Kjo është e rrezikshme. Kjo nuk u sjell dobi atyre. Kjo madje edhe mund ti dëmtojë ata në qoftë se ajo i largon nga e vërteta dhe shkakton që të kundërshtojnë librin e Allahut. Megjithatë, nuk ka të keqe që të punosh lidhur me gjërat e kësaj bote si në tregti dhe të punosh për të arritur furnizimin për të pasur mundësi që ti bindesh Allahut për derisa ajo nuk do të dëmtojë besimin tënd dhe nuk të shkakton mëkate.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ibn Abasi tha lidhur me fjalët e Allahut (Te ala):

إِذْ تَبَرَّأَ الَّذِينَ اتُّبِعُواْ مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُواْ وَرَأَوُاْ الْعَذَابَ وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ الأَسْبَابُ

”Dhe (sikur të shihnin) kur do të largohen ata që u prinin prej atyre që i ndiqnin (paria largohet prej atyre që u shkuan pas), e të gjithë e shohin dënimin dhe këputen lidhjet e tyre.”[1]

”Do të thotë dashurinë mes tyre.”

Shpjegimi

Ibn Abasi tha lidhur me fjalët e Allahut (Te ala):

إِذْ تَبَرَّأَ الَّذِينَ اتُّبِعُواْ مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُواْ وَرَأَوُاْ الْعَذَابَ وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ الأَسْبَابُ

”Dhe (sikur të shihnin) kur do të largohen ata që u prinin prej atyre që i ndiqnin (paria largohet prej atyre që u shkuan pas), e të gjithë e shohin dënimin dhe këputen lidhjet e tyre.”[2]

”Do të thotë dashurinë mes tyre.”

Do të thotë dashuria që nuk është në përputhje me fenë e Allahut. Ajo do të pushojë në Ditën e Gjykimit, do ti tradhtojë ata dhe do të shndërrohet në armiqësi.

[1] 2:166
[2] 2:166

Kapitulli tridhjetë e dy

Kapitulli lidhur me fjalët e Allahut ”Po atë (propagandë) e bëri vetëm shejtani që dëshironte me miqtë e vet, t’ju frikësojë, po ju mos u frikësoni prej tyre, frikësomuni Mua, nëse jeni besimtar.”

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

إِنَّمَا ذَٰلِكُمُ الشَّيْطَانُ يُخَوِّفُ أَوْلِيَاءهُ فَلاَ تَخَافُوهُمْ وَخَافُونِ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ

”Po atë (propagandë) e bëri vetëm shejtani që dëshironte me miqtë e vet, t’ju frikësojë, po ju mos u frikësoni prej tyre, frikësomuni Mua, nëse jeni besimtar.”[1]

Shpjegimi

Autori dëshiron të sqarojë se është e detyrueshme që ti frikësohesh Allahut (Te ala) aq shumë në mënyrë që ta adhurosh Atë sinqerisht, duke kryer urdhërimet e Tij dhe të qëndrosh larg nga ndalesat e Tij. Frika ndahet në tri forma:

1. Frika ndaj Allahut. Kjo është më madhështorja dhe më e rëndësishmja. Kjo lejohet ti dedikohet vetëm Allahut. Kjo është idhujtari nëse i dedikohet dikujt tjetër përveç Allahut. Është idhujtari që të frikësohesh se dikush tjetër do të dëmtojë.
2. Frika që shkakton mosveprimin e detyrimeve dhe veprimin e mëkateve. Kjo frikë është ndaj krijesave. Kjo është sikurse ajo për të cilin Allahu shpalli ajetin:

فَلاَ تَخَافُوهُمْ وَخَافُونِ

”...po ju mos u frikësoni prej tyre, frikësomuni Mua, nëse jeni besimtar.”

[1] 3: 175

Kjo frikë e shtynë personin që të mos shkojë në xhihad. Është e detyrueshme për të mos u frikësuar nga njeriu i krijuar. E vetmja frikë që lejohet është ajo që e shtynë personin që të veprojë atë që Allahu ka ligjësuar dhe lejuar. Frika nuk duhet ta shtyjë atë të mëkatojë. Megjithatë, është e lejuar për tu frikësuar nga një krijesë lidhur me gjërat materiale dhe natyrore. Kjo frikë është e natyrshme. Është e ligjësuar për t'iu shmangur çdo gjëje të frikshme si p.sh mbyllja e dyerve në mënyrë që hajdutët të mos hynë për të vjedhur, bartja e armës kundër çdo shtaze të egër dhe të mjekuarit kundër sëmundjeve. Kapitulli ka të bëjë me këtë formë të dytë të frikës. Me këtë, shejtani i shtyu muslimanët që t'u frikësohen jobesimtarëve në Uhud dhe që të bëhen pasiv kur ata ishin në xhihad. Si rezultat, Allahu ua ndaloi këtë atyre dhe i urdhëroi që në vend të kësaj të jenë të qëndrueshëm pas së cilës profeti (salAllahu alejhi ue selem) i ndjeki mosbesimtarët menjëherë pas betejës së Uhudit por ata kishin ikur.

3. Frika natyrore, sikurse ndaj shtazëve të egra, sëmundjeve dhe të ngjashme.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَاجِدَ اللهِ مَنْ آمَنَ بِاللهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ وَأَقَامَ الصَّلاَةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلاَّ اللهَ

”E drejtë e përkujdesjes ndaj xhamive të Allahut është vetëm e atij që i ka besuar Allahut dhe Ditës së fundit, e që e falë namazin, jep zeqatin e nuk i frikësohet askujt pos Allahut.”[1]

Shpjegimi

Allahu (Te ala) ka thënë:

إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَاجِدَ اللهِ مَنْ آمَنَ بِاللهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ وَأَقَامَ الصَّلاَةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلاَّ اللهَ

”E drejtë e përkujdesjes ndaj xhamive të Allahut është vetëm e atij që i ka besuar Allahut dhe ditës së fundit, e që e falë namazin, jep zeqatin e nuk i frikësohet askujt pos Allahut.”[2]

Kjo është frika të cilën Allahu e ka obliguar. Sikurse thashë edhe frika e natyrshme dhe e zakonshme është e lejuar.

[1] 9:18
[2] 9:18

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ فَإِذَا أُوذِيَ فِي اللَّهِ جَعَلَ فِتْنَةَ النَّاسِ كَعَذَابِ اللَّهِ

”Në mesin e njerëzve ka të atillë që thonë: ”Ne i kemi besuar Allahut, e kur goditet me ndonjë të keqe për shkak të besimit, ai sprovimin nga njerëzit e trajton si dënimin e Allahut”[1]

Shpjegimi

Allahu (Te ala) ka thënë:

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ فَإِذَا أُوذِيَ فِي اللَّهِ جَعَلَ فِتْنَةَ النَّاسِ كَعَذَابِ اللَّهِ

”Në mesin e njerëzve ka të atillë që thonë: ”Ne i kemi besuar Allahut, e kur goditet me ndonjë të keqe për shkak të besimit, ai sprovimin nga njerëzit e trajton si dënimin e Allahut”[2]

Ky është një dënim. Kur disa njerëz shqetësohen se ata nuk janë në gjendje që të durojnë. Në vend të kësaj, frika i shtynë ata që të mëkatojnë dhe që të braktisin bindjen ndaj Allahut dhe që të bëjnë atë që Ai ka ndaluar. Kjo është e qortuar për shkak se është e detyrueshme për ti’u frikësuar Allahut. Nëse shqetësohesh për shkak të besimit në Allahun, duhet vepruar sipas sheriatit dhe të shkosh në gjykatë, të apelosh tek pushtetarët dhe të ngjashme.

[1] 29:10
[2] 29:10

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ebu Said el-Khudri (radijAllahu anhu) ka transmetuar se profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”I përket bindjes së dobët për të kënaqur njerëzit me diçka që zemëron Allahun, ti falënderosh ata për furnizimin nga Allahu dhe t’i qortosh për atë që nuk të ka lejuar Allahu. Furnizimi i Allahut nuk vie me zellin e personit që ka zell dhe nuk ndalohet me ndalesën e atij që dëshiron që ta ndal atë.”[1]

Shpjegimi

Kjo karakterizon një besim të dobët dhe e zemëron Allahun me diçka që kënaq njerëzit dhe të falënderosh njerëzit për dhuratën që Allahu ta ka dhuruar ty përmes tyre. E detyrueshme është që ti ta falënderosh Allahun. Sigurisht që ti duhet të falënderosh njerëzit në qoftë se ata ta kryejnë një punë, por i tërë hamdi dhe lavdërimi i takon Allahut që i ka bërë ata që të trajtojnë mirë me ty. Prandaj është e detyrueshme për ta lavdëruar së pari dhe më kryesorja, vetëm Allahun dhe pastaj të falënderosh krijesat për trajtimin e tyre të mirë. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Ai që nuk i falënderon njerëzit nuk e falënderon Allahun.”

Megjithatë, lavdërimi i dedikuar Allahut duhet jetë më i madh, sepse Ai është që ka rregulluar gjithçka dhe i bëri njerëzit të trajtojnë ty mirë. Hadithi thotë:

”... dhe t’i qortosh ata për atë që nuk ta ka lejuar Allahu.”

[1] Tabarani (10514). I shpikur sipas Albanit në ”edh-Dha’ifah” (1482)

Ti i qortosh ata sepse nuk ta kanë dhënë atë që Allahu nuk e ka vendosur që të jepet ty. Është e detyrueshme që ti lutesh Allahut për dhuntinë e Tij. E drejta jote eventuale tek njerëzit nuk do të neglizhohet nga Allahu. Do të ipet ajo në Ditën e Gjykimit. Kjo nuk do të thotë se nuk duhet të kërkosh të drejtat tua, sikurse personi që meriton lëmoshën e kërkon atë, por ai nuk duhet të fajësojë ata për diçka që ata nuk i japin. Ai duhet të qortoj atë që e qorton Allahu dhe të lavdërojë atë që e lavdëron Allahu. Qortoj ata, sepse ata nuk i përmbushin të drejtat e Allahut dhe sepse ata mëkatojnë, por jo për shkak se ata nuk të japin. Mos u hakmerr për veten tënde. Hadithi thotë:

”Furnizimi i Allahut nuk vie me zellin e personit që ka zell dhe nuk ndalohet me ndalesën e atij që dëshiron që ta ndal atë.”

Ajo që nuk është caktuar për ty nuk arrihet me zell. Përpiquni dhe mos dështo nëse ju nuk e arrin atë që dëshiron. Gjithashtu, askush nuk mund ta ndalë furnizimin e caktuar të Allahut edhe pse njerëzit do të dëshironin që ta bëjnë këtë.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Aisha (radijAllahu anha) transmeton se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Ai që dëshiron të kënaq Allahun me diçka që zemëron njerëzit, Allahu do të kënaqet me të dhe do ti bëj njerëzit që të kënaqen prej tij. Dhe ai që dëshiron të kënaq njerëzit me diçka që zemëron Allahun, Allahu do të zemërohet në të dhe do ti bëj njerëzit që të zemërohen me të.”[1]

Shpjegimi

Kjo dëshmon se muslimani duhet ta kënaq Allahun dhe të punojnë me këtë. Nëse ai e kënaq Allahun, ai ka arritur çdo mirësi dhe në qoftë se ai e zemëron Allahun e ka goditur çdo e keqe. Por që të kënaqësh Allahun nuk do të thotë që të mos zemërosh njerëzit. Megjithatë, kjo duhet të bëhet pa e zemëruar Allahun. Por nëse diçka e zemëron Allahun ai nuk duhet ta veprojë atë. Në raste të tilla, ai nuk duhet t’u frikësohet njerëzve, por duhet t’i mbështetet Allahut. Në një transmetim tjetër nga Aisha thuhet:

”Ai që e kënaq Allahun me diçka që i zemëron njerëzit do të mbrohet nga Allahu. Dhe ai që kënaq njerëzit me diçka që zemëron Allahun nuk do të mbrohet nga Allahu kundër tyre – dhe ai i cili e lavdëronte atë do ta të qortoj atë.”

[1] Tirmidhi (2414) dhe Ibn Hibani (276). Saktësuar nga Albani në ”Sahih-ul-Xhami ‘” (6097)

Kapitulli tridhjetë e tre

Kapitulli lidhur me fjalët e Allahut
”Dhe vetëm Allahut mbështetuni,
nëse jeni besimtarë të vërtetë.”

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

وَعَلَى اللهِ فَتَوَكَّلُواْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ

”Dhe vetëm Allahut mbështetuni, nëse jeni besimtarë të vërtetë.”rë të vërtetë.”[1]

Shpjegimi

Allahu (Te ala) ka thënë:

وَعَلَى اللهِ فَتَوَكَّلُواْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ

”Dhe vetëm Allahut mbështetuni, nëse jeni besimtarë të vërtetë.”[2]

Në këtë kapitull autori (rahimehullah) dëshiron të sqarojë se është e detyrueshme mbështetja në Allahun lidhur me të gjitha çështjet fetare dhe të dunjasë. Mbështetja do të thotë t’ia dorëzosh çdo gjë Allahut, t’i besosh Atij, dhe të besosh se Ai krijon të gjitha shkaqet dhe se Ai ka gjithçka në dorën e Tij; atë që Ai do ndodhë dhe atë që Ai nuk do ajo nuk ndodhë. Pos kësaj, robi duhet ta di se çdo gjë është e paracaktuar dhe se robi nuk mund të arrijnë diçka që Allahu (Subhanehu ue Te ala) nuk ka caktuar. Pos kësaj mbështetja do të thotë që të përpiqesh të marrësh shkaqet për atë që ke për qëllim.

[1] 5:23
[2] 5:23

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ

"E, besimtarë të vërtetë janë vetëm ata, të cilëve kur përmendet Allahu u rrëqethen zemrat e tyre, të cilëve kur u lexohen ajetet e Tij u shtohet besimi, dhe që janë të mbështetur vetëm te Zoti i tyre."[1]

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ اللهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

"O profet! Allahu të mjafton ty dhe besimtarëve që janë me ty."[2]

وَمَن يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ

"Kush i mbështetet Allahut, Ai i mjafton atij."[3]

Shpjegimi

Allahu të mjafton ty dhe përkrahësve tuaj, në mënyrë që ju nuk keni nevojë për dikë tjetër. Ai që e ka Allahun nuk ka nevojë për askë tjetër. Besimtari pra është i detyruar që ti mbështetet Allahut dhe të përpiqet të merr shkaqet që i bëjnë dobi në të dy jetët, dhe që t'i shmanget asaj që e dëmton atë në të dy jetët. Ai duhet të bëjë vepra të mira dhe t'i braktis mëkatet për të fituar xhenetin. Ai duhet të ha e të pijë dhe t'i shmanget çdo gjëje që e dëmton atë. Sepse kjo është shkak i jetës së tij. Kjo nuk

[1] 8:2
[2] 8:64
[3] 65:3

bie në kundërshtim me mbështetjen në Allahun. Sepse mbështetja në Allahun mbledhë dy gjëra:

1. Të pasurit besim në Allahun, dhe se Ai krijon shkaqet dhe drejton gjërat, çdo gjë është në dorën e Tij.
2. Të merren shkaqet.

Mbështetja në Allahun nuk është të braktisen shkaqet, të cilën Sufitë e thonë. Robi duhet të përmbushë të dy këto pika dhe ta lut Allahun për ndihmë.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Abasi (radijAllahu anhu) tha lidhur me ajetin:

حَسْبُنَا اللهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

”Neve na mjafton që kemi Allahun, Ai është mbrojtësi më i mirë!”[1]

Këtë e tha Ibrahimi salAllahu alejhi ue selem, poashtu edhe Muhammedi salAllahu alejhi ue selem lidhur me:

الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُواْ لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَاناً

”E atyre (shokëve të profetit) që dikush u tha: ”Populli (idhujtarët) është tubuar t’ju sulmojë, pra kini frikë!”[2],[3]

Shpjegimi

Ibn Abasi (radijAllahu anhu) tha lidhur me ajetin:

حَسْبُنَا اللهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

”Neve na mjafton që kemi Allahun, Ai është mbrojtësi më i mirë!”[4]

Këtë e tha Ibrahimi (salAllahu alejhi ue selem) (kur e hodhën në zjarr) po ashtu edhe Muhammedi (salAllahu alejhi ue selem).

[1] 3:173
[2] 3:173
[3] Bukhari (4563)
[4] 3:173

الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُواْ لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَاناً

”E atyre (shokëve të profetit) që dikush u tha: ”Populli (idhujtarët) është tubuar t’ju sulmojë, pra kini frikë!”

قُلْنَا يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَى إِبْرَاهِيمَ

”Ne i thamë: ”O zjarr, bëhu i ftohtë dhe shpëtim për Ibrahimin!”[1]

Allahu e mbrojti atë kundër saj dhe së keqes së tyre dhe e shpëtoi atë prej tyre, në mënyrë që ai u bë një mrekulli që konfirmoi vërtetësinë e shpalljes të tij. Të njëjtën gjë e tha Muhammedi (salAllahu alejhi ue selem) pas betejës së Uhudit, kur ata i thanë se jobesimtarët ishin ribashkuar për ti sulmuar ata përsëri. Atëherë profeti (salAllahu alejhi ue selem):

حَسْبُنَا اللهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

”Neve na mjafton që kemi Allahun, Ai është mbrojtësi më i mirë!”

Dhe Allahu e mbrojti atë. Kështu duhet të thotë muslimani gjatë vështirësive. Megjithatë, kjo nuk do të thotë se ai të mos merr shkaqet, sepse profeti (salAllahu alejhi ue selem) e tha këtë dhe megjithatë veshi parzmoren e tij të luftës, kapi armën e tij dhe e vuri helmetën e tij.

Të njëjtën gjë e vepruan edhe shokët e tij. Kur ata do të ballafaqoheshin me luftën e hendekut, ata gërmuan një hendek të thellë. Allahu (Te ala) ka thënë:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ خُذُواْ حِذْرَكُمْ فَانفِرُواْ ثُبَاتٍ أَوِ انفِرُواْ جَمِيعًا

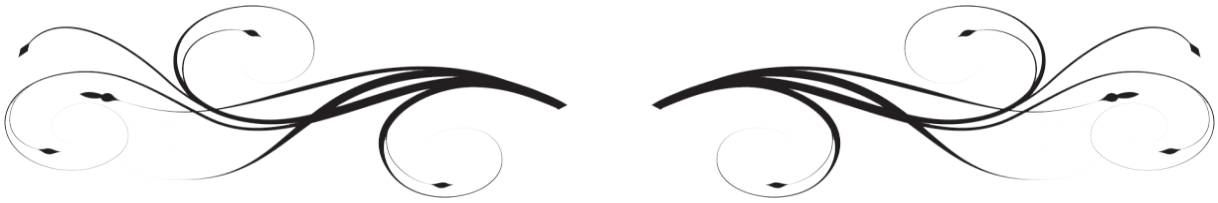
”O ju që besuat, rrini të përgatitur (të armatosur) dhe dilni (për në luftë) grup pas grupi apo të gjithë së bashku.”[2]

[1] 21:69
[2] 4:71

Kapitulli tridhjetë e katër

Kapitulli lidhur me fjalët e Allahut Te ala ”A mos u siguruan ata prej ndëshkimit të Allahut? Nuk sigurohet kush prej frikës së ndëshkimit të Allahut pos njerëzve të humbur.”

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

أَفَأَمِنُواْ مَكْرَ اللهِ فَلاَ يَأْمَنُ مَكْرَ اللهِ إِلاَّ الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ

"A mos u siguruan ata prej ndëshkimit të Allahut? Nuk sigurohet kush prej frikës së ndëshkimit të Allahut pos njerëzve të humbur."[1]

وَمَن يَقْنَطُ مِن رَّحْمَةِ رَبِّهِ إِلاَّ الضَّآلُّونَ

"Askush nuk e humbë shpresën në mëshirën e Zotit të vet, përveç atyre që janë të humbur."[2]

Shpjegimi

Ky kapitull sqaron se është e ndaluar që të ndjehesh i sigurt nga ndëshkimi i Allahut, ta humbësh shpresën nga mëshira e Tij dhe mëkatet e tjera të mëdha. Të ndjehesh i sigurt nga ndëshkimi i Allahut është mëkat i madh dhe shpie në vepra dhe sjellje të këqija. Ai që ndihet i sigurt nga ndëshkimi i Allahut, do të ketë veprime, karaktere dhe sjellje të këqija dhe nuk i frikësohet Allahut.

Mungesa e shpresës është të mos jesh i kënaqur me mëshirën e Allahut. Mungesa e shpresës është mendim i keq për Allahun dhe depresion. Muslimani duhet të jetë mesatarë; ai duhet të shpresojë mëshirën e Allahut dhe të frikësohet për mëkatet e tij. Ai as nuk duhet të zhytet në mëkate dhe të jetë i sigurt me planin e Allahut, e as nuk duhet të humb shpresën për mëshirën e Allahut. Ai duhet të jetë si shpendi me dy krahët e tij. Disa dijetarë e preferojnë aspektin e frikës kur njeriu është me

[1] 7:99
[2] 15: 56

shëndet, sepse një person i shëndetshëm ka më shumë mundësi për të mëkatuar dhe të shpresojë kur është i sëmurë, sepse personi i sëmurë është shumë i dobët për të bërë vepra të mira. Rregulli bazë është që ai të jetë mesatarë në mes të dyjave.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ibn Abasi (radijAllahu anhume) transmeton se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) u pyet për mëkatet e mëdha dhe ai u përgjigj:

"T'i bëhet shirk Allahut, humbja e shpresës për mëshirën e Allahut dhe të ndihesh i sigurt nga ndëshkimi i Allahut."[1]

Shpjegimi

Ibn Abasi (radijAllahu anhume) transmeton se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) u pyet për mëkatet e mëdha dhe ai u përgjigj:

"T'i bëhet shirk Allahut, humbja e shpresës për mëshirën e Allahut dhe të ndihesh i sigurt nga ndëshkimi i Allahut."[2]

Kjo është transmetuar nga i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) dhe sahabët. Edhe pse është thënë nga një sahabi kjo ka të njëjtin gjykimi sikurse fjalët e profetit (salAllahu alejhi ue selem), sepse ai nuk mund të flet nga vetja e tij lidhur me këto gjëra. Është gjithashtu e mundur që Ibn Abasi të ketë thënë kështu nga vetja e tij duke përdorur argumente nga Kurani dhe Sunneti.

[1] Mexhma-uz-Zaua'id (1/104)
[2] Mexhma-uz-Zaua'id (1/104)

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ibn Mesudi (radijAllahu anh) ka thënë:

”Mëkatet më të mëdha janë t’i bëhet shirk Allahut, të ndenjurit i sigurt nga ndëshkimi i Allahut, humbja e shpresës në mëshirën e Allahut dhe humbja e shpresës në ndihmën Allahut.”[1]

Shpjegimi

Idhujtaria (shirku) është mëkati më i madh, për shkak se ajo anulon të gjitha veprat e mira. Edhe mungesa e shpresës në mëshirën e Allahut është një mëkat i madh. Allahu (Te ala) ka thënë:

وَمَن يَقْنَطُ مِن رَّحْمَةِ رَبِّهِ إِلاَّ الضَّآلُّونَ

”Askush nuk e humbë shpresën në mëshirën e Zotit të vet, përveç atyre që janë të humbur.”

Kjo pyetje është shtruar në formë mohuese, do të thotë se këto janë cilësitë e të devijuarve.

Për sa i përket të gjitha mëkateve tjera të mëdha, ato nuk i anulojnë veprat e mira.

[1] Mexhma-uz-Zaua´id (1/104)

Kapitulli tridhjetë e pesë

Prej besimit në Allahun është durimi me përcaktimin e Allahut

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

مَا أَصَابَ مِن مُّصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَمَن يُؤْمِن بِاللَّهِ يَهْدِ قَلْبَهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

"Çfarëdo e keqe që ndodh (godet), nuk mund të jetë ndryshe, vetëm sipas caktimit të Allahut, e kush i beson Allahut, Ai ia udhëzon zemrën e tij; Allahu është i gjithëdijshëm për çdo send."[1]

Alkameh ka thënë:

"Janë për qëllim fatkeqësitë që e godasin një person i cili e di se ato janë nga Allahu dhe prandaj është i kënaqur me to dhe i nënshtruar."

Shpjegimi

Autori dëshiron të sqarojë se durimi me caktimin e Allahut i përket besimit, dhe se besimtari nuk duhet të dëshpërohet nëse ai, fëmijët e tij, pasuria e tij ose familja e tij do të goditeshin nga fatkeqësitë. Ai duhet të durojë. Allahu (Te ala) ka thënë:

[1] 64:11

وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوفْ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ الأَمَوَالِ وَالأنفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُم مُّصِيبَةٌ قَالُواْ إِنَّا لِلّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعونَ

"Ne do t'ju sprovojmë me ndonjë frikë, me uri, me ndonjë humbje nga pasuria e nga jeta e edhe nga frytet, po ti jepu myzhde durimtarëve. Të cilët, kur i godet ndonjë e pakëndshme thonë: "Ne jemi të Allahut dhe ne vetëm tek Ai kthehemi!"[1]

وَاصْبِرُواْ إِنَّ اللّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ

"Të jeni të durueshëm se Allahu është me të durueshmit."[2]

إِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُم بِغَيْرِ حِسَابٍ

"Ndërsa të durueshmëve u jepet shpërblimi i tyre pa masë!"[3]

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Ai që e kërkon durimin, Allahu do ta bëjë atë të durueshëm. Askujt nuk i është dhënë një dhuratë më e mirë dhe më e gjerë sesa durimi."[4]

Allahu (Te ala) ka thënë:

مَا أَصَابَ مِن مُّصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَمَن يُؤْمِن بِاللَّهِ يَهْدِ قَلْبَهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

"Çfarëdo e keqe që ndodh (godet), nuk mund të jetë ndryshe, vetëm sipas caktimit të Allahut, e kush i beson Allahut, Ai ia udhëzon zemrën e tij; Allahu është i gjithëdijshëm për çdo send."[1]

[1] 2:155-156
[2] 8:46
[3] 39:10
[4] Bukhari (1469) dhe Muslimi (1053)

Alkameh ka thënë:

”Janë për qëllim fatkeqësitë që e godasin një person i cili e di se ato janë nga Allahu dhe prandaj është i kënaqur me to dhe i nënshtruar.”

Do të thotë se ai beson se është Allahu ai që ka caktuar dhe vendosur fatkeqësinë, prandaj ai duron pa u dëshpëruar. Për shkak të veprimit tij të mirë Allahu e udhëzon zemrën e tij në mirësi, e qetëson atë dhe e përmirëson atë. Alkameh Tha:

”Bëhet fjalë për fatkeqësitë që e godasin njeriun që e di se ato janë nga Allahu dhe prandaj kënaqet me to dhe nënshtrohet.”

[1] 64:11

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Muslimi transmetoi në ”Sahihun” e tij nga Ebu Hurejra (radijAllahu anhu) se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Dy gjëra janë mosbesim tek njerëzit; fyerja e prejardhjes dhe vajtimi për të vdekurit.”[1]

Shpjegimi

D.m.th. nënçmimi i prejardhjes nga arroganca ndaj njerëzve dhe nënvlerësimi tyre. Kjo është një degë e mosbesimit, por kjo është një lloj i vogël i mosbesimit dhe jo i madh. Ky veprim i përket praktikave të kohëve pagane. Në hadithin e mëparshëm thuhet:

”Në umetin tim, janë katër gjëra nga koha pagane që ata nuk do ti braktisin; lavdërimi në bazë të trungut familjar, fyerja e prejardhjes, dedikimi i rënies së i shiut yjeve dhe vajtimi.”

Por nëse qëllimi është për të prezantuar njerëzit, kjo është në rregull dhe nuk përfshihet nga hadithi.

Vajtimi mbi të vdekurin vërteton dëshpërimin dhe përbëhet nga britmat. Kjo nuk është e lejuar. Megjithatë, është e lejuar për të qarë. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

[1] Muslimi (67)

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

”Syri qan dhe zemra pikëllohet dhe nuk themi asgjë që e zemëron Zotin tonë. Ibrahim! Ne ndihemi keq që të ndahemi nga ti.”[1]

Bukhari dhe Muslimi transmetuan nga Ibn Mesudi (radijAllahu anh) nga i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) i cili ka thënë:

”Ai që godet veten, gris rrobat dhe lutet si në kohën pagane, nuk na përket neve.”[2]

Shpjegimi

Bukhari dhe Muslimi transmetuan nga Ibn Mesudi (radijAllahu anh) nga i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) i cili ka thënë:

”Ai që godet veten, gris rrobat dhe lutet si në kohën pagane, nuk na përket neve.”[3]

[1] Bukhari (1303) dhe Muslimi (2315)
[2] Bukhari (1294) dhe Muslimi (103)
[3] Bukhari (1294) dhe Muslimi (103)

Kjo vërteton dëshpërimin dhe i takon praktikave të kohëve pagane. Është obligim të qenurit i durueshëm dhe i qëndrueshëm dhe duhet ditur se është Allahu që ka marrë këto vendime. Edhe pse vdekja është e pashmangshme duhet të mirren shkaqet sheriatike. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Unë distancohem nga gruaja që e ngrit zërin e saj në lidhje me fatkeqësitë, që i rruan flokët e saj dhe gris rrobat e saj.”

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Enesi (radijAllahu anhu) transmeton se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Nëse Allahu ia dëshiron të mirën robit të Tij, Ai ia përshpejton dënimin e tij në këtë jetë, dhe nëse Ai ia dëshiron të keqen robit të Tij, Ai e bën atë të mëkatojë në mënyrë që ai të merr tërë atë në Ditën e Gjykimit.”[1]

Shpjegimi

Enesi (radijAllahu anhu) transmeton se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Nëse Allahu ia dëshiron të mirën robit të Tij, Ai ia përshpejton dënimin e tij në këtë jetë, dhe nëse Ai ia dëshiron të keqen robit të Tij, Ai e bën atë të mëkatojë në mënyrë që ai të merr tërë atë në Ditën e Gjykimit.”[2]

Nëse Allahu dëshiron t’ia falë mëkatet e robit, Ai përshpejton dënimin e tij në këtë jetë, përmes varfërisë, sëmundjeve, humbjes së pasurisë dhe të ngjashme. Kështu Allahu ia shlyen mëkatet dhe të këqijat e tij. Dhe në qoftë se Ai ia dëshiron atij të keqën Ai e bën atë të mëkatojë dhe ti ketë ato që përmendëm derisa ai të dënohet për të gjitha mëkatet e tij në Ditën e Gjykimit. Kjo është më e keqe se dënimi në këtë jetë. Shumë fatkeqësi mund të jenë mënyrë që të gjitha mëkatet të shlyhen. Prandaj, i godituri duhet të durojë.

[1] Tirmidhi (2396), Hakimi (8799) dhe Ebu Jala (4254). Autentik Albanit në ”Sahih-ul-Xhami´” (308)
[2] Tirmidhi (2396), Hakimi (8799) dhe Ebu Jala (4254). Autentik Albanit në ”Sahih-ul-Xhami´” (308)

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Aq më e madhe të jetë fatkeqësia aq më i madh është shpërblimi. Kur Allahu e do një popull, Ai e sprovon atë. Ai i cili është i kënaqur do t’i ipet kënaqësia dhe ai që zemërohet do ta godet zemërimi.”[1]

Shpjegimi

Aq më shumë një person të sëmuret, aq më shumë i shlyen mëkatet. Sa më të mëdha fatkeqësitë të jenë dhe gjërat e tjera nga të cilat vuan, aq më i madh do t’i jepet shpërblimi personit të goditur. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Kur Allahu e do një popull, Ai e sprovon atë.”

Ai sprovon njerëzit për t’ua shlyer mëkatet dhe t’ua largojë të këqijat e tyre në mënyrë që ata ta takojnë Atë pa mëkate dhe hyjnë në xhenet në raundin e parë. Një hadith i ngjashëm janë fjalët e profetit (salAllahu alejhi ue selem):

”Profetët janë njerëzit me sprovat më të rënda, pastaj ata që vijnë pas tyre, pastaj ata që vijnë pas tyre. Një person sprovohet në përputhje me besimin e tij.”[2]

[1] Tirmidhi (2396), dhe Ibn Maxheh (4031). I mirë sipas Albanit në ”Sahih-ul-Xhami´” (2110)
[2] Tirmidhi (2398), Ibn Hibani (2900), Hakimi (121) dhe Bejhaki (6326). Autentik sipas Albanit në ”Sahih-ul-Xhami´” (994)

Në një transmetim tjetër ai thotë:

”Profetët janë njerëzit me sprovat më të rënda, pastaj ata të drejtët, pastaj ata që vijnë pas tyre, pastaj ata që vijnë pas tyre. Një person sprovohet në përputhje me besimin e tij.”[1]

Në qoftë se feja e tij është e fortë nënshtrohet belave të rënda.

[1] Ahmedi (1481). Haditi është i mirë

Kapitulli tridhjetë e gjashtë

Syefaqësia

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَى إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ فَمَن كَانَ يَرْجُو لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا

”Thuaj: ”Unë jam vetëm njeri, sikurse edhe ju, mua më shpallet se i Adhuruari juaj është një, e kush është që e shpreson takimin e Zotit të vet, le të bëjë vepër të mirë, e në adhurimin ndaj Zotit të tij të mos e përziejë askë.”[1]

Shpjegimi

Autori ka shkruar këtë kapitull për të paralajmëruar kundër syefaqësisë. Syefaqësia do të thotë që një person bën një vepër që të tjerët ta shohin dhe ta lavdërojnë atë, ose për motive tjera materiale. Mund gjithashtu të bëhet fjalë se ai dëshiron që të tjerët ta dëgjojnë se si ai lexon Kuranin, se si ai e lavdëron Allahun, si urdhëron për të mirë dhe ndalon nga e keqja. Prandaj thuhet në hadithin:

”Ai që dëshiron syefaqësi Allahu do ta bëjë që të shihet puna e tij dhe ai që dëshiron të dëgjohet, Allahu do ta bëjë që të dëgjohet puna e tij.”[2]

Në një transmetim tjetër thuhet:

”Ai që dëshiron syefaqësi Allahu do ta bëjë që të shihet puna e tij.”

[1] 18:110
[2] Bukhari (6499) dhe Muslimi (93)

Kjo do të thotë se Allahu e zbulon atë dhe e turpron në bazë të veprimit të tij. Muslimani është i detyruar të veprojë sinqerisht dhe të shpresojë shpërblimin e Allahut. Allahu (Te ala) ka thënë:

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَى إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ فَمَن كَانَ يَرْجُو لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا

”Thuaj: ”Unë jam vetëm njeri, sikurse edhe ju, mua më shpallet se i Adhuruari juaj është një, e kush është që e shpreson takimin e Zotit të vet, le të bëjë vepër të mirë, e në adhurimin ndaj Zotit të tij të mos e përziejë askë.”[1]

Një vepër e mirë përbëhet nga dy kushte:

1. Tërë adhurimi duhet të bëhet sinqerisht për hir të Allahut.
2. Adhurimi duhet të jetë në përputhje me sheriatin (sipas Kuranit ose Sunnetit) dhe nuk lejohet të jetë i shpikur.

Ai që me të vërtetë dëshiron të takojë Zotin e tij duhet të veprojë sipas sheriatit dhe të mos adhurojë dikë karshi Zotin të tij.

[1] 18:110

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ebu Hurejra (radijAllahu anhu) transmeton se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Allahu Te ala ka thënë: ”Unë jam më i panevojshmi për ortakëri. Ai që bën një veprim në të cilin ai e adhuron dikë tjetër së bashku me Mua, Unë do ta braktisë atë dhe idhujtarinë e tij.”[1]

Shpjegimi

Ebu Hurejra (radijAllahu anhu) transmeton se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Allahu Te ala ka thënë: ”Unë jam më i panevojshmi për ortakëri. Ai që bën një veprim në të cilin ai e adhuron dikë tjetër së bashku me Mua, Unë do ta braktisë atë dhe idhujtarinë e tij.”[2]

Kjo dëshmon se Allahu distancohet nga veprat të cilat përbëhen prej idhujtarisë dhe se Ai nuk i pranon ato. Në një formulim tjetër thuhet:

”Unë qëndrojë larg prej tyre. Ata mund të shkojnë tek ai që e kanë adhuruar.”

Kjo dëshmon se sinqeriteti është i detyrueshëm.

[1] Muslimi (2985)
[2] Muslimi (2985)

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ebu Seid el-Khudri (radijAllahu anhu) transmeton se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”A të mos iu tregojë për atë që kamë frikë për ju më shumë se sa el-Mesih ed-Dexhallin?” Ata thanë: ”Po, o i dërguari i Allahut.” Ai tha: ”Idhujtaria e fshehur; një njeri ngritët për tu falur dhe e zbukuron namazin e tij kur të shohë që njerëzit po e shikojnë atë.”[1]

Shpjegimi

Në Ditën e Gjykimit, Allahu u thotë atyre që bënin syefaqësi:

”Allahu do t’u thotë atyre që bënin syefaqësi në Ditën e Gjykimit: ”Shkoni tek ai për të cilin vepruat në tokë dhe shikoni nëse ata kanë ndonjë shpërblim.”

Kjo dëshmon se sa e rrezikshme është syefaqësia dhe mbi të gjitha për adhuruesit. Ai (salAllahu alejhi ue selem) kishte frikë për sahabët, të cilët ishin njerëzit më të mirë. Sepse syefaqësia i godet edhe të devotshmit. Ata sprovohen me syefaqësi si gjithë të tjerët dhe ata e marrin me lehtësi atë. Dexhalli mund të njihet me anë të shenjave dalluese, kurse idhujtaria e fshehur është më e rrezikshme, për shkak se ajo është e fshehur në zemrën përtej shikimit të njerëzve. Megjithatë, madje edhe ajo ka shenja që mund të shihen tek poseduesi i saj.

[1] Ahmedi (11270) dhe Ibn Maxheh (4203). I mirë sipas Albanit në ”Sahih Sunnen Ibn Maxheh” (3389)

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë në një hadith autentik:

”Idhujtaria e fshehur; kur një burrë ngritët për tu falur dhe e zbukuron namazin e tij kur i sheh njerëzit që po e shikojnë atë.”

Kapitulli tridhjetë e shtatë

Është prej shirkut nëse njeriu me veprën e tij ka për qëllim dunjanë

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

مَن كَانَ يُرِيدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوَفِّ إِلَيْهِمْ أَعْمَالَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لاَ يُبْخَسُونَ أُوْلَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الآخِرَةِ إِلاَّ النَّارُ وَحَبِطَ مَا صَنَعُواْ فِيهَا وَبَاطِلٌ مَّا كَانُواْ يَعْمَلُونَ

”Kush ka për qëllim jetën e kësaj bote dhe të mirat e saj, Ne do t’ua plotësojmë atyre shpërblimin e veprave të tyre në të, dhe atyre nuk do t’u mungojë gjë. Të këtillëve në botën tjetër u përket vetëm xhehenemi. Ajo që punuan dhe vepruan ata ka dështuar dhe është asgjësuar.”[1]

Shpjegimi

Idhujtaria ndahet në dy lloje: idhujtari e madhe dhe e vogël. Ndërsa kjo idhujtari mund të jetë edhe e madhe edhe e vogël. Ai që hyn në islam për qëllime të dunjas bie në idhujtari të madhe dhe është si hipokritët, të cilët janë në fund të xhehenemit. Ndërsa, është idhujtari e vogël nëse personi lexon Kuran, apo urdhëron në të mirë dhe ndalon nga e keqja për syefaqësi. E njëjta gjë vlen nëse ai del në xhihad për hir të plaçkës së luftës dhe jo për hir të Allahut. Ai është besimtar musliman, por ka rënë në këto gjëra. Allahu (Te ala) ka thënë:

[1] 11:15-16

مَن كَانَ يُرِيدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوَفِّ إِلَيْهِمْ أَعْمَالَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لاَ يُبْخَسُونَ أُوْلَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الآخِرَةِ إِلاَّ النَّارُ وَحَبِطَ مَا صَنَعُواْ فِيهَا وَبَاطِلٌ مَّا كَانُواْ يَعْمَلُونَ

”Kush ka për qëllim jetën e kësaj bote dhe të mirat e saj, Ne do t’ua plotësojmë atyre shpërblimin e veprave të tyre në të, dhe atyre nuk do t’u mungojë gjë. Të këtillëve në botën tjetër u përket vetëm xhehenemi. Ajo që punuan dhe vepruan ata ka dështuar dhe është asgjësuar.”[1]

Ky është një kërcënim. Ajeti flet për mosbesimtarët të cilët adhuronin Allahun për qëllime të dunjas, sikurse vepruan për shembull hipokritët. Përshkrimi i përgjithshëm i ajetit kërkon që njeriu të ruhet që të adhurojë për qëllime tokësore. Dhe në aspektin e përgjithshëm, ajeti obligon të kihet kujdes që me vepra të mos synohet dunjaja, edhe nëse është fjalë vetëm në disa gjëra. Po kështu, Allahu (Te ala) thotë:

مَن كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ وَمَن كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِن نَّصِيبٍ

”Kush është që dëshiron fitimin e botës tjetër (Ahiretit), Ne do t’ia shtojmë fitimin e tij, e kush e dëshiron vetëm fitimin e kësaj bote, Ne ia japim, po në botën tjetër ai nuk ka hise.”[2]

مَّن كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَّلْنَا لَهُ فِيهَا مَا نَشَاء لِمَن نُّرِيدُ ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلاهَا مَذْمُومًا مَّدْحُورًا

”Kush është që e ka për qëllim vetëm këtë botë, Ne atij që duam i japim në të aq sa duam, e pastaj atë e bëjmë të hyjë në xhehenem i nënçmuar, i përbuzur.”[3]

[1] 11:15-16
[2] 42:20
[3] 17:18

Ky ajet kufizon ajetin e mëparshëm, pasi që jo të gjithë që e dëshirojnë dunjan e arrijnë atë. Është e mundur që personi arrinë vetëm një pjesë të saj. Allahu (Te ala) ka thënë:

وَمَنْ أَرَادَ الآخِرَةَ وَسَعَى لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَئِكَ كَانَ سَعْيُهُم مَّشْكُورًا

”E kush e ka për qëllim botën tjetër, duke qenë besimtar, përpiqet për të ashtu si i takon asaj, angazhimi i tyre do të jetë i shpërblyer (te Zoti).”[1]

Kjo dëshmon se dëshira nuk mjafton pa përpjekje dhe besim. Njeriu duhet të veprojë, të besojë në Allahun dhe ta adhurojë vetëm Atë. Përpjekja e një personi të tillë është ajo që shpërblehet nga Allahu dhe besimtarët. Kjo dëshmon gjithashtu se veprat duhet të bëhen sinqerisht dhe se idhujtaria i asgjëson ato.

[1] 17:19

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Është transmetuar në mënyrë autentike nga Ebu Hurejra (radijAllahu anhu) se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"U shkatërroftë robi i monedhës së arit! U shkatërroftë robi i monedhës së argjendit! U shkatërroftë robi i pëlhurës së kadifes! Ai është i lumtur në qoftë se i jepet dhe është i pakënaqur nëse nuk i jepet. U shkatërroftë! Mos e nxjerrtë gjembin në të cilin ai therret! Lum për robin i cili e kap frerin e kalit të tij në rrugën e Allahut; Ai është flokë prishur dhe me këmbë të pluhurosura. Nëse ai ruan, ai ruan vërtetë, dhe në qoftë se ai është në prapavijë të luftës, ai është vërtetë aty. Nëse ai kërkon leje nuk i jep kush leje, dhe në qoftë se ai ndërmjetëson nuk e merr parasysh kush."[1]

Shpjegimi

U shkatërroftë ai që me hyrjen e tij në islam, apo me veprat e tij e ka këtë për qëllim. U shkatërroftë ai që adhuron për para ose për gjëra të dunjas. Kështu veprojnë hipokritët dhe të tjerët. Një person i tillë humbet shpërblimin e tij dhe në vend të tij mëkaton. Prandaj, profeti (salAllahu alejhi ue selem) u lut për shkatërrimin e tij. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

Mos e nxjerrtë gjembin në të cilin ai therret!

[1] Bukhari (2887)

Mos pastë kush që ia nxjerr atë. Kjo është një lutje kundër tij, që punët e tij të vështirësohen dhe që ai të ketë një përfundim të keq. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Lum për robin që e kap frerin e kalit të tij në rrugën e Allahut; Ai është flokë prishur dhe me këmbë të pluhurosura.”

Ai është kaq i kujdesur dhe i përkushtuar për xhihad saqë ai nuk ka kohë për t’u kujdesur për flokët e tij ose që të pastrojë trupin. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Nëse ai e ruan, ai ruan vërtetë, dhe në qoftë se është në prapavijë është vërtetë aty. Nëse ai kërkon leje nuk i jep kush, dhe në qoftë se ai ndërmjetëson nuk e merr parasysh kush.”

Ai është një prej grupit dhe nuk dallohet. Ky është sinqeriteti i tij i plotë dhe ndershmëria. Atij nuk i interesojnë postet e larta apo prania tek mbretërit, liderët dhe personalitetet e rangut të lartë. Kjo është arsyeja pse ata nuk e dinë kush është ai. Ai është personi të cilit do t’i jepet xheneti dhe lumturia, ndryshe nga hipokriti dhe personi i cili vepron për qëllime të kësaj bote, kur ai urdhëron, ndalon, mundohet dhe bënë vepra të tjera fetare; vepra e një personi të tillë është e asgjësuar.

Kapitulli tridhjetë e tetë

Ai që u bindet dijetarëve dhe pushtetarëve në një ndalesë të cilën ata e konsiderojnë të lejuar ose anasjelltas, i ka marrë ata si zota karshi Allahut

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ibn Abasi ka thënë:

”Gati se janë duke rënë gurë nga qielli; Unë them se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë, ndërsa ju thoni se Ebu Bekri dhe Umeri tha.”[1]

Shpjegimi

Me këtë titull autori dëshiron të ngulis Teuhidin dhe zbatimin e sheriatit. Gjithashtu, ai dëshiron që obligimet dhe ndalesat e Allahut të respektohen. Ai gjithashtu paralajmëron ndaj pasimit të dijetarëve dhe udhëheqësve në atë që kundërshton ligjin e Allahut. Ky është një imitim i verbër.

Është e detyrueshme për dijetarët dhe besimtarët që të respektojnë urdhëresat dhe ndalesat e Allahut, duke lejuar atë që lejon Allahu dhe duke ndaluar atë që Allahu dhe i dërguari i Tij (salAllahu alejhi ue selem) e ndalojnë. Atyre nuk u lejohet që t’i binden dikujt në atë që e kundërshton këtë. Të tjerëve duhet bindur vetëm në atë që është e lejuar. Është e ndaluar që t’i bindesh dikujt në diçka që kundërshton ligjin e Allahut. Nuk lejohet bindja ndaj një krijese në atë që është mëkat ndaj Krijuesit. Nuk lejohet bindja ndaj prindit, fëmijut ose bashkëshortes në diçka që kundërshton lejesat dhe ndalesat e sheriatit. Ibn Abasi ka thënë:

”Gati se janë duke rënë gurë nga qielli; Unë them se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë, ndërsa ju thoni se Ebu Bekri dhe Umeri tha.”[2]

[1] Ahmedi (3121)
[2] Ahmedi (3121)

Ky është një kërcënim për dënim. Ai donte të thoshte se ishte duke argumentuar me fjalën e Allahut dhe të dërguarit të Tij (salAllahu alejhi ue selem), ndërsa ju më kundërshtoni dhe i kundërviheni urdhrit të Allahut dhe të dërguarit të Tij (salAllahu alejhi ue selem) me anë të fjalëve të Ebu Bekrit dhe Umerit!. Kjo dëshmon se nuk lejohet të kundërshtohet urdhëri i Allahut dhe i të dërguarin e Tij (salAllahu alejhi ue selem) edhe nëse mendimi është i Ebu Bekrit dhe Umerit, të cilët janë njerëzit më të mirë pas profetëve – e çfarë të thuhet për të tjerët? Me këtë Ibn Abasi nxitë në respektimin e Kuranit dhe paralajmëron njerëzit lidhur me atë që ata e kundërshtojnë sheriatin.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Imam Ahmedi ka thënë:

”Habitem me njerëzit të cilët e njohin zinxhirin e transmetimit dhe autenticitetin e tij, dhe megjithatë zgjedhin të pasojnë mendimin e Sufjanit. Allahu (Te ala) ka thënë:

فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَن تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

”Le të ruhen ata që kundërshtojnë rrugën e të dërguarit se ata do t’i zë ndonjë fitne, ose do t’i godasë dënimi i dhembshëm.”[1]

A di se çka është fitneja? është Idhujtaria. Ndoshta ai që refuzon diçka prej fjalëve të tij (salAllahu alejhi ue selem) goditet nga një devijim në zemër dhe si rezultat i kësaj shkatërrohet.”

Shpjegimi

Kjo do të thotë se ata e dinë se zinxhiri i transmetimit deri tek profeti (salAllahu alejhi ue selem) dhe tek sahabët e tij është autentik. Imam Ahmedi i qortoi ata që vepronin këtë dhe tregoi se veprimi është i pavend. Ai pastaj lexoi:

فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَن تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

”Le të ruhen ata që kundërshtojnë rrugën e të dërguarit se ata do t’i zë ndonjë fitne, ose do t’i godasë dënimi i dhembshëm.”

[1] 24:63

Ai që refuzon diçka prej fjalëve të profetit (salAllahu alejhi ue selem) rrezikon të sprovohet me rënien në idhujtari dhe dalje nga feja. Edhe ky pra është një paralajmërim që mos të kundërshtohet sheriati. Nuk ka rëndësi nëse kundërshtuesi është shumë i ditur. Sahabët dhe pasardhësit e tyre thanë qartë se nuk është e lejuar për ti pasuar ata në atë që kundërshton urdhrat e Allahut dhe të dërguarit të Tij (salAllahu alejhi ue selem). Prandaj, ky kërcënim përfshinë personin i cili e di se mendimi i një personi të caktuar e kundërshton sheriatin dhe ende zgjedh të deklarojë të ndaluarën si të lejuar.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Adi bin Hatim tregoi se e kishte dëgjuar profetin (salAllahu alejhi ue selem) duke lexuar ajetin e mëposhtëm:

اتَّخَذُواْ أَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِّن دُونِ اللهِ

”Ata i konsideruan ”ahbarët” (priftër jehudi) të tyre, ”ruhbanët” (murgjit e krishterë) të tyre dhe Mesihun (Isain) birin e Merjemes, për zota pos Allahut.”[1]

Unë i thashë atij: ”Ne nuk i adhuronin ata.” Profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha: ”A nuk ua ndaluan atë që Allahu ua kishte lejuar, ndërsa ju i pasuat dhe iu bindët?! Dhe ua lejuan atë që Allahu e ka ndaluar, e më pas ju iu bindët dhe i pasuat? ”Ai u përgjigj: ”Po.” Atëherë profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha: ”Ky është adhurimi ndaj tyre.”[2]

Transmetuar nga Ahmedi dhe Tirmidhi i cili tha se hadithi është i mirë.

[1] 9:31

[2] Tirmidhi (3095), Tabarani në ”el-Mu´xhem el-Kebir” (218), Bejhaki në ”es-Sunnen el-Kubra” (20137). I mirë sipas Albanit në ”Ghajat-ul-Maram” (6)

Ai që u bindet dijetarëve dhe pushtetarëve kur ata e deklarojnë të ndaluarën si të lejuar dhe anasjelltas, dhe njëkohësisht i pason ata, duke e ditur se ato mendime kundërshtojnë dispozitat e Allahut, me këtë adhuron ata dhe blasfemon. Por, nëse ai e pason atë nga injoranca apo ixhtihadi, veprimi i tij nuk konsiderohet të jetë adhurim i përkushtuar ndaj tyre. Ai as nuk përfshihet nga ky kërcënim. Sepse njeriu është i detyruar të pyes dijetarët dhe të ndjek fetvatë e tyre, përderisa ai nuk e di se fetvaja i kundërshton dispozitat e Allahut.

Kapitulli tridhjetë e nëntë

Kapitulli lidhur me fjalët e Allahut Te ala: A i vure re ata që pretendojnë se besuan atë që të zbriti ty…

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُواْ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَن يَتَحَاكَمُواْ إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُواْ أَن يَكْفُرُواْ بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَن يُضِلَّهُمْ ضَلاَلاً بَعِيدًا

”A i vure re ata që pretendojnë se besuan atë që të zbriti ty, dhe atë që zbriti para teje, se si dëshirojnë që mes tyre të gjykojë taghuti, e duke qenë se janë të urdhëruar që të mos e besojnë atë. E shejtani dëshiron t’i humbë në pafundësi.”[1]

Shpjegimi

Autori dëshiron të paralajmërojë njerëzit që të gjykohen tek tjetërkush pos Allahut. Është e detyrueshme që të gjykohet nga ligji i Allahut në të gjitha çështjet. Allahu (Te ala) ka thënë:

فَلاَ وَرَبِّكَ لاَ يُؤْمِنُونَ حَتَّىَ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لاَ يَجِدُواْ فِي أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُواْ تَسْلِيمًا

”Për Zotin tënd jo, ata nuk janë besimtarë (të asaj që të zbriti ty as të asaj para teje) derisa të mos zgjedhin ty për të gjykuar në atë konflikt mes tyre, e pastaj (pas gjykimit tënd) të mos ndiejnë pakënaqësi nga gjykimi yt dhe (derisa) të mos binden sinqerisht.”[2]

[1] 4:60
[2] 4:65

وَأَنِ احْكُم بَيْنَهُم بِمَآ أَنزَلَ اللهُ

”(Ta zbritëm) Që edhe ti të gjykosh me atë që të zbriti Allahu.”[1]

وَمَن لَّمْ يَحْكُم بِمَا أَنزَلَ اللهُ فَأُوْلَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ

”E kush nuk gjykon me atë që e zbriti Allahu, ata janë jobesimtarë.”[2]

وَمَن لَّمْ يَحْكُم بِمَا أَنزَلَ اللهُ فَأُوْلَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

”E kush nuk gjykon me atë që e zbriti Allahu, ata janë mizorë (të padrejtë).”[3]

وَمَن لَّمْ يَحْكُم بِمَا أَنزَلَ اللهُ فَأُوْلَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

”E kush nuk gjykon me atë që e zbriti Allahu, ata janë mëkatarë.”[4]

Kjo dëshmon se është e detyrueshme që të gjykohesh nga libri i Allahut dhe se është e ndaluar që të gjykohesh nga çdo gjë tjetër. Kjo është një çështje parimore mbi të cilën ka konsensus.

Ajeti gjithashtu dëshmon se ka njerëz të cilët pretendojnë besimin dhe Islamin pa i zotëruar ato në të vërtetë; ata janë hipokritë. Kur diçka ndodhë ata duan të gjykohen nga të tjerë pos Allahut dhe nga taghuti. Taghuti është gjithçka që adhurohet karshi Allahut dhe kushdo që qëllimisht dhe me pëlqim gjykon me ndonjë gjë tjetër përveç asaj që zbriti Allahu. Hipokritët duan të gjykohen nga diçka që është në përputhje me dëshirën e tyre. Ky pranon ryshfet për t’i gjykuar me ndonjë gjë tjetër përveç librit të Allahut. Kjo dëshmon hipokrizinë e tyre. Ky është tipik i hipokritëve kur ata ia kthejnë të vërtetës shpinën. Allahu (Te ala) ka thënë:

[1] 5:49
[2] 5:44
[3] 5:45
[4] 5:47

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْاْ إِلَى مَا أَنزَلَ اللهُ وَإِلَى الرَّسُولِ رَأَيْتَ الْمُنَافِقِينَ يَصُدُّونَ عَنكَ صُدُودًا

”Kur u thuhet atyre: ”Ejani (për të gjykuar) te ajo që e zbriti Allahu dhe te i dërguari!” i sheh se si dyfytyrëshit ta kthejnë shpinën.”[1]

Pra, është e detyrueshme që të kini kujdes prej tyre dhe tiparit të tyre të qortuar.

[1] 4:61

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لاَ تُفْسِدُواْ فِي الأَرْضِ قَالُواْ إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ

”E kur atyre u thuhet: ”Mos e prishni rendin në tokë”! Ata thonë: ”Ne jemi vetëm përmirësues!”[1]

Shpjegimi

Allahu (Te ala) ka thënë:

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لاَ تُفْسِدُواْ فِي الأَرْضِ قَالُواْ إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ

”E kur atyre u thuhet: ”Mos e prishni rendin në tokë”! Ata thonë: ”Ne jemi vetëm përmirësues!”[2]

Ata pretendojnë se janë duke përmirësuar, por në fakt ata shkatërrojnë për shkak të injorancës, devijimit dhe hipokrizisë. Mendja e tyre është e mbrapshtë, për këtë arsye ata e konsiderojnë shkatërrimin si përmirësim. Prandaj Allahu (Te ala) ka thënë:

أَلا إِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلَكِن لاَّ يَشْعُرُونَ

”Veni re, ata në të vërtetë janë shkatërruesit, por nuk e kuptojnë.”[3]

[1] 2:11
[2] 2:11
[3] 2:12

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

وَلاَ تُفْسِدُواْ فِي الأَرْضِ بَعْدَ إِصْلاَحِهَا

Mos bëni çrregullime në tokë pas rregullimit të saj (kur erdhën profetët).”[1]

Shpjegimi

Allahu (Te ala) ka thënë:

وَلاَ تُفْسِدُواْ فِي الأَرْضِ بَعْدَ إِصْلاَحِهَا

Mos bëni çrregullime në tokë pas rregullimit të saj (kur erdhën profetët).”[2]

Përmirësimi në tokë bëhet nga zbatimi dhe aplikimi i sheriatit. E ndodhin shkatërrime kur urdhrat e Allahut kundërshtohen me ligje të tjera përveç ligjeve të Tij.

[1] 7:56
[2] 7:56

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

أَفَحُكْمَ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللهِ حُكْمًا لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ

”A mos ndoshta dëshirojnë që të gjykohen sipas gjykimeve të kohës pagane? Por për ata që kanë urtësi (në fe) nuk ka gjykues më të mirë se sa Allahu.”[1]

Shpjegimi

Allahu (Te ala) ka thënë:

أَفَحُكْمَ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللهِ حُكْمًا لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ

”A mos ndoshta dëshirojnë që të gjykohen sipas gjykimeve të kohës pagane? Por për ata që kanë urtësi (në fe) nuk ka gjykues më të mirë se sa Allahu.”[2]

Ata që duan të gjykohen nga jehudët dhe forma të tjera të taghutit, duan të gjykohen nga ligjet e kohës pagane. Cili gjykim është më i mirë se sa gjykimi i Allahut? Ai e di më mirë se çfarë është e mirë për robërit e Tij. Ai e di se si ata do të përfundojnë. Ai di çdo gjë.

[1] 4:50
[2] 4:50

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Abdullah bin Amër (radijAllahu anhu) transmeton se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Askush prej jush nuk beson derisa dëshira e tij nuk përputhet me atë që unë kam kumtuar.”[1]

Neveviu ka thënë:

”Hadithi është autentik. Unë e kam transmetuar atë në ”Kitab-ul-Huxheh” me zinxhir të saktë transmetimi.

Shpjegimi

Abdullah bin Amër (radijAllahu anhu) transmeton se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Askush prej jush nuk beson derisa dëshira e tij nuk përputhet me atë që unë kam kumtuar.”[2]

Do të thotë askush nuk ka besim të plotë dhe obligativ, derisa dëshira, vullneti, qëllimi dhe synimi i tij nuk janë në përputhje me mesazhin e tij (salAllahu alejhi ue selem). Qëllimi i besimtarit duhet ti nënshtrohet gjykimit të Allahut. Disa dijetarë thonë se hadithi është i dobët, por megjithatë, kuptimi i tij është i saktë.

[1] I dobët sipas Albanit në ”Dhilal-ul-Xhanah” (15) dhe ”Mishkat-ul-Masabih” (167)
[2] I dobët sipas Albanit në ”Dhilal-ul-Xhanah” (15) dhe ”Mishkat-ul-Masabih” (167)

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Esh-Sha'bi ka thënë:

"Një hipokrit dhe një jehudi kishin një mosmarrëveshje. Jehudiu i cili e dinte se profeti (salAllahu alejhi ue selem) nuk merrte ryshfete tha: "Le të gjykohemi nga Muhammedi." Hipokriti i cili e dinte se jehudët merrnin ryshfet tha: "Le të gjykohemi nga jehudët. "Më në fund, ata ranë dakord që të gjykohen nga një fallxhor në Xhuhejnah. Në lidhje me këtë u shpallë:

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُواْ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَن يَتَحَاكَمُواْ إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُواْ أَن يَكْفُرُواْ بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَن يُضِلَّهُمْ ضَلاَلاً بَعِيدًا

"A i vure re ata që pretendojnë se besuan atë që të zbriti ty, dhe atë që zbriti para teje, se si dëshirojnë që mes tyre të gjykojë taghuti, e duke qenë se janë të urdhëruar që të mos e besojnë atë. E shejtani dëshiron t'i humbë në pafundësi."[1]

Një tjetër mendim thotë se ky ajet është shpallur në lidhje me mosmarrëveshjen mes dy personave ku njëri prej tyre tha:

"Po flasim me profetin (salAllahu alejhi ue selem)." Pastaj ai tjetri tha: "Po flasim me Ka'b bin El-Eshref. Më në fund, ata shkuan tek Umeri dhe i treguan se çfarë kishte ndodhur. Ai e pyeti burrin i cili nuk dëshiroi të flet me të dërguarin e Allahut (salAllahu alejhi ue selem): "A është kjo e vërtetë?" Ai u përgjigj: "Po." Atëherë Umeri e goditi me shpatë dhe e vrau."

[1] 4:60

Kjo dëshmon se hipokriti është më i keq se sa jehudiu. Sepse ata i mashtrojnë njerëzit dhe shkaktojnë devijim. Prandaj, ata përfundojnë në fund të xhehenemit.

Pra, është e detyrueshme për tu gjykuar nga ligji i Allahut dhe jo të kënaqesh me diçka tjetër. Historia e Umerit dëshmon se është mosbesim dhe dalje nga feja nëse dëshiron të gjykohesh me diçka tjetër përveç ligjit të Allahut. Vërtetësia e dy rrëfimeve është e diskutueshme, por kuptimi i tyre është i saktë. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Allahu e krijoi Ademin në formën e tij."[1]

Kjo do të thotë se Allahu e krijoi Ademin me dëgjim, shikim, të folur, fytyrë, duar, këmbë dhe gjëra të tjera. Allahu dëgjon dhe gjithashtu Ademi dëgjonte. Allahu flet dhe gjithashtu Ademi fliste dhe kështu me radhë. Megjithatë, ai nuk i ngjante Allahut as në qenien dhe as në cilësitë e Tij:

لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ

"Asnjë send nuk është si Ai; Ai dëgjon çdo gjë, sheh çdo gjë."[2]

Sa i përket thënies se përemri i referohet Ademit, kjo është gabim. Ai që e thotë këtë dëshiron ti shmanget përngjasimit.

[1] Bukhari (6227) dhe Muslimi (2841)
[2] 42:11

Kapitulli dyzet

Kapitulli lidhur me atë që mohon ndonjë nga emrat apo cilësitë e Allahut

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِالرَّحْمَنِ

" ... ata e mohojnë Mëshiruesin."[1]

Shpjegimi

Autori solli këtë kapitull për të sqaruar obligimin e pranimit dhe besimit në emrat dhe cilësitë e Allahut, në formën që i takon Atij (Subhanehu ue Te ala) pa shtrembërim, pa mohim, pa imagjinim dhe pa krahasim. Nuk është e lejuar që të mashtrohesh nga Mutezilitë dhe të tjerët me mendime të rreme. Është obligim besimi i asaj që thonë Ehl-us-Sunneti dhe Xhemati në mesin e sahabëve dhe pasuesve të tyre. Ky është besimi që të dërguarit e kumtuan. Ata treguan emrat dhe cilësitë e Allahut në formën që i takon Atij. Sahabët dhe pasuesit e tyre kumtuan ajetet dhe hadithet që flasin për cilësitë e Allahut fjalë për fjalë dhe besuan atë që emrat dhe cilësitë e Tij nënkuptojnë. Ata e bënë këtë për shkak se Allahu ka thënë:

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ اللَّهُ الصَّمَدُ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُن لَّهُ كُفُوًا أَحَدٌ

Thuaj: Ai, Allahu është Një! Allahu është Ai që çdo krijesë i drejtohet (i mbështetet) për çdo nevojë. As s'ka lindur kë, as nuk është i lindur. Dhe Atij askush nuk i është i barabartë."[2]

[1] 13:30
[2] 112:1-4

فَلاَ تَضْرِبُواْ لِلّهِ الأَمْثَالَ إِنَّ اللّهَ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لاَ تَعْلَمُونَ

”Pra, mos i përshkruani Allahut shembuj! Allahu i di të gjitha e ju nuk dini.”[1]

لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ البَصِيرُ

”Asgjë nuk i përngjet Atij dhe Ai është Gjithëdëgjuesi dhe Gjithë shikuesi.”[2]

هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا

”A di për Të ndonjë emnak (adash)?!”[3]

Allahu (Subhanehu ue Te ala) pra as nuk ka emnak dhe askush nuk i përngjet Atij.

Xhehmitë mohojnë emrat dhe cilësitë e Allahut dhe i shtrembërojnë emrat. Mendimi i tyre nënkupton se mohohet ekzistenca e Allahut plotësisht. Prandaj Ehl-us-Sunneti bëjnë tekfir mbi ta. Është obligimin ekzekutimi i tyre në qoftë se ata nuk pendohen. Duhet të kërkohet që të pendohen sepse ata mohojnë atë që është përmendur në Kuran dhe Sunnet dhe në konsensusin e dijetarëve. Autori përmend titullin e pakufizuar, pa i gjykuar ata që mohojnë emrat dhe cilësitë e Allahut. Megjithatë, gjykimi i veprimit të tyre është kufër. Allahu (Te ala) ka thënë:

وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِالرَّحْمَنِ

” ... ata të cilët e mohojnë Mëshiruesin.”[4]

[1] 16:74
[2] 42:11
[3] 19:65
[4] 13:30

Allahu (Te ala) sqaron se i Mëshirshmi është Zoti ynë dhe dhe se ai që e mohon Mëshiruesin e mohon Allahun. Prandaj është obligim për besimtarët që të ruhen nga tiparet e të devijuarve dhe të pasojnë dijetarët dhe besimtarët. Se Allahu e konsideroi mohimin e tyre të kësaj cilësie kufër ndaj Mëshiruesit dëshmon se ai që mohon cilësitë bën kufër.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Bukhari transmeton në Sahihun e tij nga Aliu (radijAllahu anhu) i cili ka thënë:

”Flitju njerëzve për atë që ata e dinë. A dëshironi që ata të përgënjeshtrojnë Allahun dhe të dërguarin e Tij (salAllahu alejhi ue selem)?”[1]

Shpjegimi

Një person i cili qorton dhe i këshillon njerëzit e tjerë, duhet të përdorë një gjuhë që ata e njohin dhe mënyrën qa që ata e kuptojnë, në mënyrë që mund të bëjë dobi dhe të përfitojnë. Të gjithë njerëzit e kanë mënyrën e tyre. Në qoftë se u flet njerëzve në një mënyrë që është e panjohur për ta, ekziston rreziku që ata të keqkuptojnë. Nuk ka rëndësi nëse tema ka të bëjë në lidhje me emrat dhe cilësitë e Allahut apo me dispozitat. Nuk ka rëndësi në qoftë se ti flet arabisht, anglisht, urdu ose ndonjë gjuhë tjetër. Vetë arabët kuptojnë ndryshe. Folu gjithë njerëzve në një mënyrë të tillë që ata e kanë zakon në mënyrë që ata të kuptojnë se çfarë je duke thënë, në mënyrë që ata të mos e përgënjeshtrojnë Allahun dhe të dërguarin e Tij (salAllahu alejhi ue selem).

Ata që e përgënjeshtrojnë Allahun dhe të dërguarin e Tij (salAllahu alejhi ue selem) në lidhje me cilësitë dhe emrat e Allahut janë në një gjendje shumë të rrezikshme. Sepse ata shtrembërojnë cilësitë e Allahut dhe i keqinterpretojnë ato, në mënyrë që ata në fund të fundit i mohojnë ato. Shumë prej tyre i keqkuptojnë ato sepse ata janë jo-arabë. Këtë ia thanë disa prej Selefëve Amr bin Ubejdit i cili tha se mëkatarët do të mbeten në xhehnem sepse Allahu ua ka premtuar atyre. Atëherë Selefët i thanë atij se Allahu mund të thyej kërcënimin lidhur me dënimin por jo një premtim për shpërblim. Thyerja e kërcënimit për dënim është diçka e çmuar,

[1] Bukhari (129)

ndërsa është e qortuar thyerja e premtimit për shpërblim. Prandaj, ata i thanë atij:

”Ti ke rënë në të sepse ti je një jo-arab.”

Kjo do të se ti mendon se është negative thyerja e kërcënimit me dënim. Kjo nuk është e vërtetë. Poeti ka thënë:

Edhe nëse unë premtojë se do ta dënoj atë ose do ta shpërblejë,

do ta thyej premtimin tim lidhur me ndëshkimin dhe e përmbushi premtimin e shpërblimit

Kjo është një lëvdatë.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Abdurr-Rezaku transmeton nga Ma'mer, nga Ibn Tavusi, nga babai i tij, nga Ibn Abasi i cili e pa një njeri duke u dridhur duke mos e pranuar kur dëgjoi hadithin e profetit (salAllahu alejhi ue selem) lidhur me cilësitë e Allahut, pas së cilës ai tha:

"Çfarë i ka ndarë kta njerëz? Ata ndihen të rehatshëm kur ata e dëgjojnë atë tekst që është e qartë, ndërsa shkatërrohen kur e dëgjojnë atë më pak të qartë."[1]

Kur Kurejshët e dëgjuan të dërguarin e Allahut (salAllahu alejhi ue selem) duke përmendur Mëshiruesin e qortuan atë për këtë. Atëherë Allahu shpalli:

وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِالرَّحْمَنِ

" ... ata të cilët e mohojnë Mëshiruesin."

Shpjegimi

Kur ata dëgjojnë ajete dhe hadithe të qarta ata ndjehen të rehatshëm dhe të përulur. Kur ata dëgjojnë ajetetet Kuranore që flasin për cilësitë e Allahut bëhen të paqartë për ta në mënyrë që ata shkatërrohen për shkak të dëshpërimit dhe mohimit. Kjo dëshmon se ky fenomen është i vjetër dhe se njerëz të tillë kanë ekzistuar edhe në kohën e sahabëve. Ata shkatërrohen për shkak të ajeteve Kuranore dhe hadithеve që ata mendojnë se janë të paqarta dhe prandaj i mohojnë ato, dyshojnë në to dhe vënë në pikëpyetje. Kjo dëshmon se refuzimi dhe dyshimi i asaj që Allahu e ka sqaruar për robërit e Tij është shkatërrim.

[1] el-Musannaf (20895). Autentik sipas Albanit në "Dhilal-ul-Xhannah" (485)

E vërteta është se çdo gjë që Allahu dhe i dërguari i Tij (salAllahu alejhi ue selem) kanë thënë duhet besuar. Nëse e kupton se çfarë thuhet, atëherë vetëm lavdëroje Allahun, dhe në qoftë se ti nuk e kupton, atëherë vetëm thuaj se Allahu e di më mirë dhe pyeti dijetarët. Unë ta tërheq vërejtjen që të mohoshë dhe të tronditesh. Kështu reagojnë hipokritët dhe të humburit. Ehl-us-Sunneti dhe Xhemati besojnë në çdo gjë në Kuran dhe Sunnet. Ata janë të kënaqur me të dhe e praktikojnë atë. Kur ata e gjejnë ndonjë ajet të paqartë, ata e bashkojnë kuptimin e tij me ajetet e qarta dhe e kuptojnë pastaj. Ata nuk e kundërshtojnë Kuranin dhe Sunnetin me njëri-tjetrin. Ata nuk dyshojnë. Ata e dinë se ato të paqartat nuk i kundërshtojnë ato të qartat. Në të vërtetë, ato të paqartat janë pjesë e të qartave. Çdo gjë që ata nuk e dinë ia lënë çështjen Atij që ka dije për esencën e tyre dhe Ai është Allahu (Subhaneh). Megjithatë, kuptimi është njohur sipas gjuhës arabe me te cilën Allahu iu drejtohet njerëzve. Si rezultat i kësaj ka thënë Imam Maliku (rahimehullah) kur ai u pyet lidhur me qëndrimin lart të Allahut (Te ala):

"Ngritja (e Allahut mbi Arsh) është e njohur. Mënyra se si është e panjohur. Të pyesësh për të është bidat."

Që do të thotë se është bidat të pyesësh për mënyrën e saj. Imam Maliku (rahimehullah) e bëri të qartë se Ngritja (e Allahut mbi Arsh) është e njohur, por mënyra se si është e panjohur.

Ai që thotë se xheneti dhe xhehnemi do të marrin fund, është jobesimtar. Allahu (Tabarak ue Te ala) ka thënë:

وَأَمَّا الَّذِينَ سُعِدُواْ فَفِي الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَاوَاتُ وَالأَرْضُ إِلاَّ مَا شَاء رَبُّكَ عَطَاء غَيْرَ مَجْذُوذٍ

"E për sa u përket atyre fatmirëve, ata jan në xhenet përgjithmonë, sa të jenë qiejt dhe toka, përveç atë çka do Zoti yt, Allahu ju dhuron shpërblim të pafund."[1]

[1] 11:108

لاَ يَمَسُّهُمْ فِيهَا نَصَبٌ وَمَا هُم مِّنْهَا بِمُخْرَجِينَ

”Ata aty nuk i godet kurrfarë lodhje dhe nuk do të nxirren kurrë prej tij.”[1]

Gjithashtu, është e kotë dhe gabim të thuhet se vetëm xhehnemi s’do të ekzistojë më. Mendimi i saktë është të cilin e ka Ehl-us-Sunneti dhe Xhemati është se xhehnemi nuk do të pushojë.

Muslimanët janë të një mendimi se toka qëndron me një vend, ndërsa dielli rrotullohet. Ata që thonë se toka rrotullohet rreth diellit do të thotë se dielli nuk lëviz dhe kjo është kufër:

وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَّهَا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ

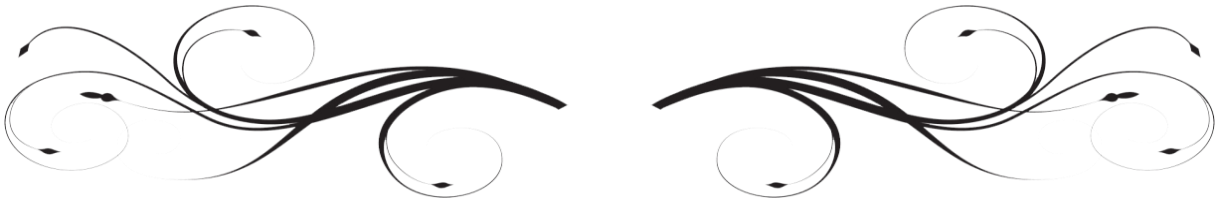
”Edhe dielli udhëton për në kufirin e vet (në cakun përfundimtar). Ai është (udhëtim) përcaktim i ngadhënjyesit, të dijshmit.”[2]

[1] 15:48
[2] 36:38

Kapitulli dyzet e një

Kapitulli lidhur me fjalët e Allahut Te ala ”Ata i njohin të mirat e Allahut, pastaj i mohojnë, e shumica e tyre janë jobesimtarë.”

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللهِ ثُمَّ يُنكِرُونَهَا وَأَكْثَرُهُمُ الْكَافِرُونَ

"Ata i njohin të mirat e Allahut, pastaj i mohojnë, e shumica e tyre janë jobesimtarë."[1]

Shpjegimi

Autori nxitë që njeriu të di dhe pranojë se begatitë janë prej Allahut (Subhaneh) dhe ta falënderojë Atë për to, sepse shumë njerëz janë neglizhent lidhur me këtë. Ata gëzojnë të mirat e Allahut pa e falënderuar Atë për to. Në vend të kësaj, ata ia atribuojnë vetes mundin dhe shkaqet e tyre dhe fuqitë e tyre dhe neglizhojnë Atë që me të vërtetë i furnizon ata me këto të mira. Po të kishte dashur Allahu, Ai do ti kishte likuiduar shkaqet dhe forcat që janë prapa begative. Megjithatë, është Allahu që i ka dhënë atyre dëgjimin, shikimin, urtësinë, zgjuarsinë dhe gjërat tjera. I përket karaktereve të jobesimtarëve që të thuhet se ata i kanë marrë pasuritë e tyre për shkak të trashëgimisë dhe gjërave të tjera. Allahu (Te ala) ka thënë:

ثُمَّ يُنكِرُونَهَا

"... por nuk duan ti pranojnë ato..."

Ata i gëzojnë ato dhe janë plotësisht në dijeni për to, por ende pretendojnë se ato janë nga zotat dhe statujat e tyre. Ata nuk donin të pranojnë se janë prej Allahut.

[1] 16:83

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Muxhahidi tha, kuptimisht:

”Kjo është kur një njeri të thotë lidhur me pasurinë e tij: ”Atë e kam trashëguar nga gjyshërit e mi.”

Shpjegimi

Muxhahidi tha, kuptimisht:

”Kjo është kur një njeri të thotë lidhur me pasurinë e tij: ”Atë e kam trashëguar nga gjyshërit e mi.”

Ai mburret dhe e vlerëson çështjen e tij pa pranuar se begatia është e Allahut të cilën ai e neglizhon. Nuk ka të keqe të tregoj se kush ishte shkak i begatisë, por nëse ai thotë kështu ndërsa ai neglizhon dhe harron Allahun, i Cili vërtetë e ka furnizuar me atë dhuratë.

Aun bin Abdilah ka thënë:

”Ata thonë: ”Po të mos ishte filan dhe filan personi, kjo dhe ajo nuk do të kishte ndodhur.”

Aun bin Abdilah ka thënë:

”Ata thonë: ”Po të mos ishte filan dhe filan personi, kjo dhe ajo nuk do të kishte ndodhur.”

Kjo është gjithashtu gabim. Duhet thënë:

”Po të mos kishte qenë Allahu, pastaj filani dhe filani …”

Prandaj, begatia duhet t’i atribuohet Allahut. Është Allahu (Subhanehu ue Te ala) Ai që jep dhe dhuron.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ibn Kutejbeh ka thënë:

”Ata thonë: ”Kjo është falë ndërmjetësimit të zotave tonë.”

Shpjegimi

Ibn Kutejbeh ka thënë:

”Ata thonë: ”Kjo është falë ndërmjetësimit të zotave tonë.”

Ky është tipik i jobesimtarëve. Muslimani është i detyruar të dallohet nga ata dhe t’ia përshkruaj dhuratat Allahut. Allahu është që krijoi shkaqet. Prandaj, muslimani është i detyruar të falënderoj Allahun dhe të praktikojë urdhrat e Tij. Allahu (Te ala) ka thënë:

وَمَا بِكُم مِّن نِّعْمَةٍ فَمِنَ اللهِ ثُمَّ إِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فَإِلَيْهِ تَجْأَرُونَ

”Dhe çdo të mirë që e keni, ajo është prej Allahut, madje edhe kur ju godet e keqja, ju vetëm Atij lutuni.”[1]

[1] 16:53

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ebul-Abasi tha pas hadithit të Zejd bin el-Harithit:

”Disa nga robërit e Mi janë gdhirë duke më besuar Mua dhe disa duke më mohuar. Ai i cili tha: ”Na është dhuruar shiu falë Allahut dhe mëshirës së Tij,” më besoi Mua dhe ka mohuar se atë e bënë yjet. Dhe ai që tha: ”Na është dhuruar shiu falë yllit të caktuar” më ka mohuar Mua dhe ka besuar në yje.”

”Kjo përmendet shpesh në Kuran dhe në Sunnet; Allahu (Subhaneh) i qorton ata të cilët ia përshkruajnë begatitë e Tij dikujt tjetër përveç Tij dhe adhurojnë tjerë karshi Tij.”

Shpjegimi

Ebul-Abasi tha pas hadithit të Zejd bin el-Harithit:

”Disa nga robërit e Mi janë gdhirë duke më besuar Mua dhe disa duke më mohuar. Ai i cili tha: ”Na është dhuruar shiu falë Allahut dhe mëshirës së Tij,” më besoi Mua dhe ka mohuar se atë e bënë yjet. Dhe ai që tha: ”Na është dhuruar shiu falë yllit të caktuar” më ka mohuar Mua dhe ka besuar në yje.”

”Kjo përmendet shpesh në Kuran dhe në Sunnet; Allahu (Subhaneh) i qorton ata të cilët ia përshkruajnë begatitë e Tij dikujt tjetër përveç Tij dhe adhurojnë tjerë karshi Tij.”

Ata e bëjnë këtë për tu mburrur në mesin e njerëzve.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Disa prej Selefëve kanë thënë:

”Ajeti ka për qëllim ata që thonë: ”Era ishte e mirë dhe kapiteni ishte i aftë”, dhe të ngjashme që janë thënie të zakonshme tek njerëzit.”

Shpjegimi

Disa prej Selefëve kanë thënë:

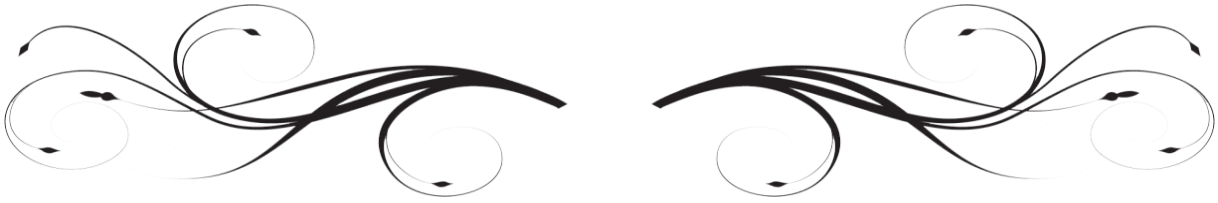
”Ajeti ka për qëllim ata që thonë: ”Era ishte e mirë dhe kapiteni ishte i aftë”, dhe të ngjashme që janë thënie të zakonshme tek njerëzit.”

Kështu thonë ata kur një anije është kthyer në mënyrë të sigurt. Ata harrojnë Allahun që i furnizoi ata me erën dhe e mësoi kapitenin. Është e detyrueshme që këto ti atribuohen Allahut (Te ala) dhe duhet ditur shkaqet, se është Allahu që na ka furnizuar me një erë të mirë. Kjo është e lejuar. Kjo dëshmon se sa shumë rëndësi i kushtonin Selefët për t’i treguar mirënjohje Allahut dhe se si pranonin dhe besonin se begatitë janë prej Tij (Subhanehu ue Te ala).

Kapitulli dyzet e dy

Kapitulli lidhur me fjalët e Allahut Te ala ”Pra mos i përshkruani Allahut shok, duke qenë se ju e dini”

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الأَرْضَ فِرَاشاً وَالسَّمَاء بِنَاء وَأَنزَلَ مِنَ السَّمَاء مَاء فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقاً لَّكُمْ فَلاَ تَجْعَلُواْ لِلّهِ أَندَاداً وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ

”Ai, i cili për ju bëri tokën vendbanim e qiellin kulm, e prej qiellit ju lëshoi shi me të cilin ju siguroi lloje të frutave si ushqim për ju, pra mos i përshkruani Allahut shok, duke qenë se ju e dini që Ai nuk ka shok.”[1]

Shpjegimi

Në këtë kapitull autori (rahimehullah) dëshiron të paralajmërojë njerëzit që të mos marrin zota tjerë karshi Allahut. Allahu i quan zotat sikurse varret, pemët dhe trupat qiellorë ”të njëjtë” sepse njerëzit i adhurojnë ato karshi Allahut. Nëse e adhuron atë send, kërkon ndihmë prej tij, e pyet diçka, ose mendon se ai mund të sjell dobi ose të dëmtojë, atëherë ky send quhet idhull. Allahu (Te ala) ka thënë:

وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ

”...pasi që e dini...”

[1] 2:22

Pasi që ju e dini se Ai është Krijuesi, Furnizuesi dhe Zoti i vërtetë (Subhanehu ue Te ala). Ai tha duke i qortuar disa njerëz:

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِن دُونِ اللهِ أَندَاداً يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللهِ

"E nga njerëzit ka të atillë që në vend të Allahut besojnë idhujt, që i duan (i madhërojnë) ata, sikur (që besimtarët e vërtetë e duan) Allahun, po dashuria e atyre që besuan Allahun është shumë më e fortë."[1]

Qëllimi i gjithë kësaj është nxitja e njerëzve që të adhurojnë Allahun të vetëm (Te ala). Ai është i vetmi Zot i vërtetë që ka të drejtë të adhurohet. Ai (Te ala) ka thënë:

وَإِلَـهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ لاَّ إِلَـهَ إِلاَّ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ

"Zoti juaj (që meriton adhurim) është Një, Allahu, nuk ka zot pos Atij, i Gjithëmëshirshmi, Mëshirëploti."[2]

وَمَن يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَـهًا آخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَإِنَّمَا حِسَابُهُ عِندَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ

"E kush adhuron karshi Allahut edhe ndonjë zot tjetër, për të cilin nuk ka kurrfarë fakti, përgjegjësia e tij është para Zotit të vet, e mohuesit nuk do të shpëtojnë."[3]

[1] 2:165
[2] 2:163
[3] 23:117

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ibn Abasi (radijAllahu anhu) ka thënë:

”Zotat që adhurohen karshi Allahut janë idhujtaria më e fshehtë se sa milingona e zezë mbi gurin e zi në errësirën e natës. Kjo kur dikush betohet: ”Betohem në Allahun dhe në jetën tënde dhe në jetën time”, ”Sikur të mos ishte qeni hajdutët do të vinin tek ne”, ”Është sikurse dëshiron Allahu dhe ti” dhe ”Sikurse të mos ishte Allahu dhe filani.” Mos e përziej dikë tjetër me Allahun. Të gjitha këto janë idhujtari karshi Allahut.”[1]

Shpjegimi

Ibn Abasi interpretoi të gjitha që i përmendëm si idhujtari. Ai tha se ato përfshihen nga idhujtaria e vogël. Idhujtaria e vogël përfshinë zotat karshi Allahut. Më e madhe se kjo është të adhurosh statujat dhe gurët. Kjo është idhujtari e madhe. Duhet kujtuar se idhujtaria e fshehur (d.m.th. idhujtaria e vogël) shpie në idhujtari të madhe. Ai e përmendi këtë në mënyrë që njerëzit të qëndrojnë larg të dyjave. Kur iu tha profetit (salAllahu alejhi ue selem), ”Sikurse dëshiron Allahu dhe ti”, ai (salAllahu alejhi ue selem) tha:

”A më bërë mua të barabartë me Allahun? Thuaj: ”Sikurse dëshiron vetëm Allahu.”[2]

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) konsideroi se e krahasoi të barabartë me Allahun kur burri i tha: ”**Sikurse dëshiron Allahu dhe ti**”. Prandaj është e detyrueshme për t’iu shmangur këtyre shprehjeve dhe të

[1] Transmetuar nga Ibn Ebi Hatim

[2] Ahmedi (1839), Bukhari në ”el-Adab el-Mufred” (783) dhe Tabarani (13005). Autentik sipas Albanit në ”es-Silsilah es-Sahihah” (139)

ngjashme me to, sepse lidhëza ”dhe” tregon barazinë. E njëjta gjë vlen edhe për shprehjen: ”**Po të mos kishin qenë rosat apo qeni në shtëpi, njerëzit në shtëpi nuk do të ishin në dijeni për njeriun e huaj**”. Kjo është gabim. Thuaj në vend të kësaj, ”**Po të mos kishte qenë për Allahun dhe pastaj për rosat**.” Është vetëm Allahu që krijon shkaqet. Njeriu nuk duhet të mbështetet në shkaqet; ai duhet të mbështetet vetëm në Allahun. Prandaj, shkaqet as nuk duhet të përmenden të vetme apo të shoqëruara me ”**dhe**” por me ”**pastaj**”. Një shembull tjetër është shprehja: ”**Po të mos kishte qenë filani, ai do të ishte mbytur në ujë**.” Kjo është gabim. Thuaj në vend të kësaj, ”**Po të mos kishte qenë Allahu dhe pastaj filani, ai do të ishte mbytur në ujë**.”

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Umer bin el-Hatabi (radijAllahu anhu) transmeton se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Ai që betohet në dikë tjetër pos Allahut ka bërë kufër ose idhujtari.”[1]

Shpjegimi

Në të saktën kjo është fjalë e Ibn Umerit (radijAllahu anhu) ai i cili e transmetoi këtë. Dyshimi në hadith mund të jetë ose ka thënë Ibn Umeri, ose nga ndonjë transmetues tjetër. Megjithatë, kuptimi është i njëjtë. Ai që betohet në dikë tjetër pos Allahut e nderon atë dhe beson se ai e meriton betimin. Betimi i përket vetëm Allahut sepse vetëm Ai e di sekretin e fshehur.

Në të kaluarën arabët betoheshin në etërit dhe nderonin personalitete. Kjo edhe ishte e lejuar në fillim të epokës islame. Me kohën profeti (salAllahu alejhi ue selem) e ndaloi dhe paralajmëroi kundër kësaj. Ai (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Mos u betoni në etërit tuaj, në nënat tuaja, ose në të ngjashme.”[2]

I dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Ai që betohet duhet të betohen në Allahun ose të heshtë.”[3]

[1] Ebu Davudi (3251), Tirmidhi (1535) dhe Ahmedi (6072). Autentik sipas Albanit në ”el-Irua” (2561)
[2] Ebu Davudi (3248) dhe Nesai (3769). Autentik sipas Albanit në ”Sahih-ul-Xhami” (7249)
[3] Bukhari (2679) dhe Muslimi (1646)

Imam Ahmedi transmeton nga Umeri se profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Ai që betohet duhet të betohet në Allahun ose të heshtë. Ai që betohet në dikë tjetër pos Allahut ka bërë idhujtari.”

Sikurse thashë ky është formulimi i Umerit. Kjo vepër është idhujtari e vogël. Megjithatë, ajo mund të jetë idhujtari e madhe nëse personi beson se ai në të cilin betohet posedon pozitë, disponon krijesat dhe meriton të adhurohet karshi Allahut. Përndryshe kjo është idhujtari e vogël. Prandaj është transmetuar se ata e kishin zakon që të betoheshin në emër të etërve të tyre në fillim të epokës islame. Por që ata të mund të lavdërojnë Teuhidin, ta kenë frikë Allahun dhe për të parandalojnë të gjitha gjërat që shpien në idhujtari, u ndaluan nga kjo me kalimin e kohës.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ibn Mesudi (radijAllahu anhu) ka thënë:

”Më e dashur është për mua të betohem në Allahun duke gënjyer se sa të betohem në dikë tjetër dhe të flas të vërtetën.”

Shpjegimi

Ibn Mesudi (radijAllahu anhu) ka thënë:

”Më e dashur është për mua të betohem në Allahun duke gënjyer se sa të betohem në dikë tjetër dhe të flas të vërtetën.”

Sepse është idhujtari të betuarit në dikë tjetër pos Allahut, ndërsa është mëkat të betuarit në Allahun duke gënjyer. Idhujtaria është më keqe se mëkati. Lloji i idhujtarisë është më i rrezikshëm se sa lloji i mëkatit. Megjithatë, edhe gënjeshtra është gjithashtu e ndaluar.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Hudhejfeh (radijAllahu anhu) ka transmetuar se profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Mos thoni ”Është sikurse dëshiron Allahu dhe filani”. Por thoni në vend të kësaj: ”Sikurse dëshiron Allahu dhe pastaj sikurse dëshiron filani.”[1]

Shpjegimi

Hudhejfeh (radijAllahu anhu) ka transmetuar se profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Mos thoni ”Është sikurse dëshiron Allahu dhe filani”. Por thoni në vend të kësaj: ”Sikurse dëshiron Allahu dhe pastaj sikurse dëshiron filani.” [2]

Lidhëza ”**dhe**” tregon barazinë. Prandaj, nuk lejohet të thuhet kështu. Por është e lejuar për të thënë ”**pastaj**” sepse kjo tregon një ndryshim. Megjithatë, është e mirë për të thënë: ”**Sikurse dëshiron vetëm Allahu**.”

[1] Ebu Davudi (4980), Ahmedi (23313) dhe Ibn Ebi Shejbeh (2669). Autentik sipas Albanit në ”es-Silsilah es-Sahihah” (137)
[2] Ebu Davudi (4980), Ahmedi (23313) dhe Ibn Ebi Shejbeh (2669). Autentik nga Albani në ”es-Silsilah es-Sahihah” (137)

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Është transmetuar se Ibrahim en-Nakha'i e urrente frazën "Unë kërkoj mbrojtje tek Allahu dhe tek ti", dhe e lejonte shprehjen "Unë kërkoj mbrojtje tek Allahu dhe pastaj tek ti". Ai lejoi edhe shprehjen: "Po të mos ishte Allahu pastaj filani" ndryshe nga thënia "Po të mos ishte Allahu dhe filani."

Shpjegimi

Është transmetuar se Ibrahim en-Nakha'i e urrente frazën "**Unë kërkoj mbrojtje tek Allahu dhe tek ti**", dhe e lejonte shprehjen "**Unë kërkoj mbrojtje tek Allahu dhe pastaj tek ti**". Ai lejoi edhe shprehjen: "**Po të mos ishte Allahu pastaj filani**" ndryshe nga thënia "**Po të mos ishte Allahu dhe filani**."

Nuk është e lejuar për të thënë "**Unë kërkoj mbrojtje tek filani dhe filani**"ose "**Unë kërkoj mbrojtje tek Allahu dhe tek filani dhe filani**". Thuaj në vend të kësaj, "**Kërkoj mbrojtje tek Allahu**." Ky është Teuhid i përsosur. Muslimani është i detyruar të kujdeset për Teuhidin dhe besimin e përsosur dhe ti shmanget të gjitha formave të idhujtarisë. Ai gjithashtu duhet të përmbahet nga të gjitha mëkatet sepse ato e mangësojnë Teuhidin, besimin dhe bindjen.

Hadithi "**Betohem në babain tim se ai ia ka shpëtuar**."[1], kjo ishte në fillim të islamit, para se të ndalohej për të thënë kështu.

Nuk është e lejuar për të thënë "**Po të mos kishte qenë Allahu dhe pastaj profeti i Tij ne nuk do të ishim të udhëzuar**."

Hadithi "**Ai do ti frikësohet vetëm Allahut dhe ujkut**." [2], nuk përfshihet në këtë temë. Kjo është e lejuar.

Nuk është e lejuar për të thënë "**Unë të kërkoj për besën tënde**", në qoftë se qëllimi është të betuarit në to. Përndryshe kjo është e lejuar.

[1] Muslimi (11)
[2] Bukhari (3852)

Është e lejuar për të thënë ”**Unë kërkojë të më ruaj Allahu prej teje**”. Kur një grua i tha kështu profetit (salAllahu alejhi ue selem), ai i tha asaj:

”Ti ke kërkuar mbrojtjen e Atij që është i Fuqishëm.”[1]

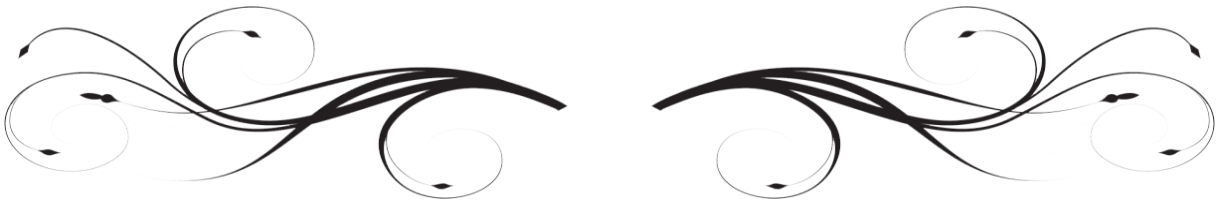
Pastaj e bëri divorc atë. Nëse një person trajtohet mirë nga një tjetër, dhe i thotë atij se ai është shpëtimtari më i madh, kështu që kjo varet nga qëllimi. Është më mirë të thuhet ”**Po të mos kishte qenë Allahu dhe pastaj ti**.” Fraza ”**Ti je shpëtimtari më i madh**” mund të shkaktojë dyshime.

[1] Bukhari (5254)

Kapitulli dyzet e tre

Kapitulli lidhur me atë që nuk kënaqet me betimin në Allahun

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ibn Umeri (radijAllahu anhu) transmeton se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Mos u betoni në etërit tuaj. Ai që betohet në Allahun duhet ta thotë të vërtetën. Atij që i betohet në Allahun duhet të jetë i kënaqur. Ai që nuk është i kënaqur nuk i takon Allahut.”[1]

Shpjegimi

Me këtë titull autori dëshiron të sqarojë se është e detyrueshme për tu kënaqur me betimin, edhe nëse dyshon në besueshmërinë e personit apo ndoshta edhe e di që ai po gënjen ose është i akuzuar për gënjeshtër. Megjithatë, ai duhet të kënaqet me gjykimin e ligjësuar. Sepse njerëzit thjesht shkojnë sipas asaj që është e dukshme. Po ashtu, gjyqtari nuk mund të bëjë asgjë tjetër në mungesë të provave se sa të pasojë dëshmitë e atyre që janë të devotshëm apo betimin e të akuzuarit.

Ibn Umeri (radijAllahu anhu) transmeton se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Mos u betoni në etërit tuaj. Ai që betohet në Allahun duhet ta thotë të vërtetën. Atij që i betohet në Allahun duhet të jetë i kënaqur. Ai që nuk është i kënaqur nuk i takon Allahut.”[2]

[1] Ibn Maxheh (2101) dhe Bejhaki (20512). Autentik sipas Albanit në ”Sahih Ibn Maxheh” (1708)
[2] Ibn Maxheh (2101) dhe Bejhaki (20512). Autentik sipas Albanit në ”Sahih Ibn Maxheh” (1708)

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ndaloi betimin në etërit, nënat dhe të gjitha krijesat e tjera. Ata e kishin zakon të betoheshin në ta në fillim të islamit dhe pasi emigruan në Medine. Pastaj ata u ndaluan nga kjo. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Ai që betohet në Allahun duhet ta thotë të vërtetën.”

Është e detyrueshme për personin që betohen në Allahun që ta thotë të vërtetën dhe të mos gënjej. Prandaj, profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha:

”Ai që betohet dhe gënjen do ta takoj Allahun Te ala të zemëruar.”[1]

Është e ndaluar të betohesh në Allahun dhe të gënjesh dhe mbi të gjitha në lidhje me mosmarrëveshjet dhe kur vie puna për t’ia privuar muslimanit të drejtën e tij. Prandaj thuhet në një hadith tjetër:

”Ai që ia privon një muslimani të drejtën e tij nëpërmjet betimit, Allahu ia ka bërë obligim zjarrin dhe i është ndaluar xheneti.” Ata pyetën: ”Edhe në qoftë se ka të bëjë me diçka të vogël?” Ai u përgjigj: ”Edhe në qoftë se bëhet fjalë për një bërthamë të hurmës.”[2]

Pra sikurse u tha është e detyrueshme për t´u shmangur të gjitha gjërave të tilla dhe të marrësh diçka nga vëllai i yt musliman vetëm me argument sheriatik nga aspekti sheriatik. Nëse i kërkohet personit që të betohet, ai duhet të sigurohet që të mos gënjejë. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Ai që i betohet në Allahun duhet të jetë i kënaqur.”

[1] Bukhari (2357) dhe Muslimi (138)
[2] Muslimi (137)

Ky është qëllimi me gjithë këtë. Ai prandaj duhet të mjaftohet dhe të kënaqet. Ai nuk ka zgjedhje tjetër, prandaj është ai që ka qenë i pakujdesshëm kur nuk solli dëshmi, nuk shkroi apo nuk argumentoi. Ai duhet të fajësojë veten dhe të kënaqet me gjykimin e përcaktuar. Në Ditën e Gjykimit Allahu i jep atij të drejtën e tij. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Ai që nuk është i kënaqur nuk i takon Allahut.”

Ky është një kërcënim shumë i ashpër ndaj atij që nuk kënaqet me gjykimin e Allahut.

Ai që betohet duke gënjyer duhet të pendohet dhe duhet t’ia kthejë pasurinë pronarit të saj. Ky është dëmshpërblimi i tij.

Kapitulli dyzet e katër

Kapitulli lidhur me thënien ”Sikurse do Allahu dhe ti”

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Kutejleh ka thënë:

”Një jehudi i tha profetit (salAllahu alejhi ue selem): ”Ju bëni idhujtari. Ju thoni, ”Sikurse do Allahu dhe ti” dhe ju betoheni në qaben.” Atëherë profeti (salAllahu alejhi ue selem) i urdhëroi ata të betohem në Zotin e qabes dhe të thonë: ”Sikurse do Allahu dhe pastaj sikurse do ti.”[1]

Shpjegimi

Autori dëshiron të qartësojë gjykimin e shprehjes ”Është sikurse do Allahu dhe filani”, dhe shprehje të ngjashme, dhe se është e detyrueshme të thuhet: ”**Është sikurse do Allahu, dhe pastaj sikurse do filani dhe filani**.” Kjo është ajo që Teuhidi dhe sinqeriteti kërkojnë. Shprehjet e tilla përbëhen nga Teuhidi i përsosur dhe refuzim i të gjitha llojeve të idhujtarisë. Pra nuk lejohet të flasësh në mënyrën e përmendur. Qëllimi i kapitullit është, me fjalë të tjera, gjykimi i shprehjes së përmendur.

Shprehja më e qëlluar dhe e plotë është që të thuhet: ”**Është sikurse do vetëm Allahu**.” Megjithatë, është e lejueshme të thuhet ”**Është sikurse do Allahu dhe pastaj sikurse do filani**.” Shprehja ”**Është sikurse do Allahu dhe sikurse do ti**” nuk është e lejuar. Kjo është idhujtari e vogël dhe e zvogëlon Teuhidin. E njëjta gjë vlen edhe për shprehje të ngjashme. Kutejleh ka thënë:

[1] Nesai (3773) dhe Tabarani (7). Autentik sipas Albanit në ”Silsilat-ul-Ahadadith es-Sahihah” (136)

”Një jehudi i tha profetit (salAllahu alejhi ue selem): ”Ju bëni idhujtari. Ju thoni, ”Sikurse do Allahu dhe ti” dhe ju betoheni në qaben.” Atëherë profeti (salAllahu alejhi ue selem) i urdhëroi ata të betohem në Zotin e qabes dhe të thonë: ”Sikurse do Allahu dhe pastaj sikurse do ti.”[1]

Këtu ka prova se njerëzit e devijuar mund të kuptojnë disa gjëra, edhe pse ata vetë bien në mëkate më të rënda dhe mosbesime. Prandaj jehudët kritikuan muslimanët për thënien e tyre për shkak të urrejtjes dhe neveritjes që ata kishin ndaj të dërguarit (salAllahu alejhi ue selem). Megjithatë, ata kishin të drejtë. Si rezultat i kësaj, profeti (salAllahu alejhi ue selem) i urdhëroi ata që thonë: ”**Është sikurse do Allahu, dhe pastaj sikurse do ti**” dhe betohuni në Zotin e qabes.

[1] Nesai (3773) dhe Tabarani (7). Autentik sipas Albanit në ”Silsilat-ul-Ahadadith es-Sahihah” (136)

Ai gjithashtu transmetoi nga Ibn Abasi (radijAllahu anhume) i cili tha:

”Një burrë i tha profetit (salAllahu alejhi ue selem): ”Sikurse do Allahu dhe ti”. Atëherë ai tha: ”A më bëre mua të barabartë me Allahun? Por është vetëm sikurse do Allahu.”[1]

Ai gjithashtu transmetoi nga Ibn Abasi (radijAllahu anhume) i cili tha:

”Një burrë i tha profetit (salAllahu alejhi ue selem): ”Sikurse do Allahu dhe ti”. Atëherë ai tha: ”A më bëre mua të barabartë me Allahun? Por është vetëm sikurse do Allahu.”[2]

Në një formulim tjetër thuhet:

”A më ke bërë të barabartë me Allahun?”

[1] Bukhari në ”el-Adab el-Mufred” (783) dhe Tabarani (13005)
[2] Bukhari në ”el-Adab el-Mufred” (783) dhe Tabarani (13005)

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ibn Maxheh transmeton nga et-Tufejli, gjysmë-vëllai i Aishes nga ana e nënës, i cili tha:

"Unë ëndërrova se shkova tek një grup jehudësh dhe u thashë atyre: "Ju do të ishit të mirë po të mos thoshit Uzejri është djali i Allahut." Ata u përgjigjën: "Ju do të ishit të mirë po të mos thoshit "Është sikurse do Allahu dhe Muhammedi." Pastaj shkova tek një grup i të krishterëve dhe u thashë: "Ju do të ishit të mirë po të mos thoshit Mesiu është djali i Allahut." Ata thanë: "Ju do të ishit të mirë po të mos thoshit "Është sikurse do Allahu dhe Muhammedi." Kur u zgjova, ia tregova ëndrrën disave. Pastaj unë shkova tek profeti (salAllahu alejhi ue selem) dhe i tregova atij dhe ai më tha: "A ia ke treguar ëndrrën dikujt?" Unë u përgjigja: "Po." Ai e lavdëroi Allahun dhe tha: "Tufejli e ka parë një ëndërr dhe ua ka treguar disave prej jush. Ju e kishit zakon të thoni një gjë që unë nuk mund t'ua ndaloja juve për shkak të disa arsyeve. Mos thoni: "Është sikurse do Allahu dhe Muhammedi." Por thoni: "Është vetëm sikurse do Allahu."[1]

Shpjegimi

Kjo do të thotë se ata e meritonin të lavdëroheshin po të mos thonin kështu. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha:

"Ju e kishit zakon të thoni një gjë që unë nuk mund t'ua ndaloja juve për shkak të disa arsyeve."

[1] Ibn Maxheh (2118), Ahmedi (20713), Ibn Hibani (5725), Hakimi (5945) dhe Tabarani (8214). Autentik sipas Albanit në "Sahih Ibn Maxheh" (1721)

Kjo do të thotë se ata e meritonin të lavdëroheshin po të mos thoshin kështu.

”Është vetëm sikurse do Allahu.”

Në hadithin të cilin e transmeton Bukhari dhe Muslimi, lidhur me burrin e verbër, lebrozin dhe tullacin, thuhet:

”Askush përveç Allahut dhe pastaj ti nuk mund të bëjë që unë të vazhdoj tutje rrugën.”[1]

Kjo është përgjigje. Pra sikurse u tha, është idhujtari e vogël të thuhet: ”Është sikurse do Allahu dhe ti”. Mund të jetë idhujtari e madhe gjithashtu nëse beson se personi ka në dorë gjërat.

[1] Bukhari (3464) dhe Muslimi (2964)

Kapitulli dyzet e pesë

Ai që e fyen kohën e shqetëson Allahun

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ

”Ata edhe thanë: ”Nuk ka tjetër, vetëm se kjo jetë e jona në këtë botë, po vdesim dhe po lindemi dhe asgjë nuk na shkatërron tjetër pos kohës.”[1]

Shpjegimi

Me këtë titull autori dëshiron të qartësojë se fyerja e kohës dhe mëkatet e tjera e prishin dhe e dobësojnë Teuhidin dhe e mangësojnë plotësinë e tij. Është e detyrueshme për t’u shmangur të gjitha mëkateve që dobësojnë besimin, prej tyre është fyerja e kohës, erës dhe çdo gjëje tjetër që nuk meriton të fyhet. Është obligim qëndrimi larg çdo gjëje që e zemëron Allahun.

Sepse koha është e krijuar dhe e kontrolluar, prandaj ajo nuk mund të bëjë asgjë vetvetiu. Allahu (Te ala) është Ai që e zotëron atë. Koha përbëhet nga nata dhe dita. Ai që e fyen atë e shqetëson Allahun. Askush nuk mund ta dëmtojë Allahun, por mëkatet e shqetësojnë Atë për shkak se ato e zemërojnë Atë. Allahu (Te ala) ka thënë:

إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُّهِينًا

”E s’ka dyshim se ata janë të cilët e fyejnë Allahun dhe të dërguarin e Tij, ata i ka mallkuar Allahu në dunja e në ahiret dhe për ta ka përgatitur një dënim të dhembshëm.”[2]

[1] 45:24
[2] 33:57

Fyerja e kohës do të thotë fyerja e ditës dhe natës. Shembull i kësaj është që t'i lutesh Allahut që ta mallkojë këtë çast kohe, apo një ditë, apo që ti kërkosh që të mos e bekojë një ditë dhe kështu me radhë. Fyerja e kohës do të thotë ta nënçmosh atë, ta mallkosh ose të lutesh kundër saj.

Megjithatë nuk është fyerje e kohës nëse e përshkruan atë si të vështirë. Shembull i kësaj është që të thuash se dita është e vështirë, e zorshme, e mërzitshme, e ftohtë apo e nxehtë.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Është transmetuar në mënyrë autentike përmes Ebu Hurejrës se profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Allahu Te ala ka thënë: ”Njeriu po më shqetëson mua. Ai e fyen kohën – Unë jam koha; Unë e rrotulloj natën dhe ditën.”[1]

Në një transmetim tjetër ai thotë:

”Mos e fyej kohën. Vërtetë Allahu është koha.”[2]

Shpjegimi

Ajo shpjegon kohën dhe se ajo është dita dhe nata. Allahu është Ai që i rrotullon ato. Ai që e fyen kohën e fyen Atë që e krijoi atë dhe që e rrotullon atë. Kjo pra nuk lejohet.Ata që thonë se ed-Dahr, koha, është një nga emrat e Allahut gabojnë. Një prej tyre është Ibn Hazmi. Por hadithi do të thotë se është Allahu që e ka krijuar kohën dhe ka krijuar gjithçka në të. Të njëjtit lloj janë fjalët e të dërguarit (salAllahu alejhi ue selem):

”Mos e fyej erën.”[3]

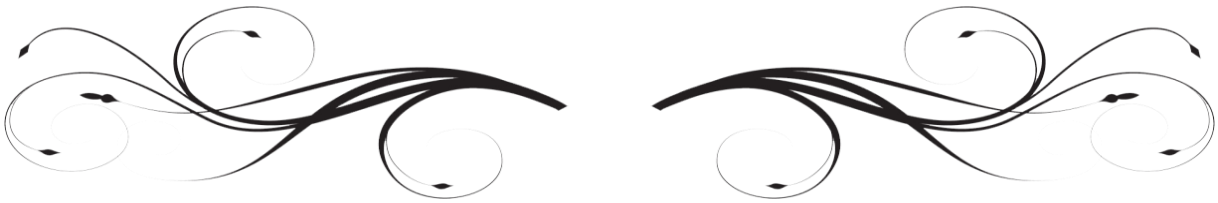
E njëjta gjë vlen edhe me fyerjen e deveve, deleve, lopëve dhe çdo gjëje tjetër që nuk meritojnë të fyhet. Fyerja pra është mangësim në besim dhe në Teuhid.

[1] Bukhari (4826) dhe Muslimi (2246)
[2] Muslimi (2246)
[3] Tirmidhi (2252), Ibn Maxheh (3727), Ahmedi (7407), Hakimi (3075) dhe Bukhari në ”el-Adab el-Mufred” (719). Autentik sipas Albanit në ”Sahih Ibn Maxheh” (3003)

Kapitulli dyzet e gjashtë

Të quajturit me emrin ”Mbreti i mbretërve” dhe të ngjashëm

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Është transmetuar në mënyrë autentike nga Ebu Hurejra (radijAllahu anhu) se profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Emri më i ulët tek Allahu është që një njeriu të quhet ”Mbreti i mbretërve”. Sepse nuk ka asnjë mbret përveç Allahut.”[1]

Sufjani ka thënë:

”Një shembull tjetër është të quajturit e emrin ”Shahu i shahëve (titull mbretërorë në Iran).”

Në një formulim tjetër thuhet:

”Njeriu në të cilin Allahu është zemëruar më së shumti në Ditën e Gjykimit dhe i cili është më i keqi ...”[2]

Shpjegimi

Qëllimi i këtij titulli është të tregojë se është e ndaluar të emërtuarit me emra që i ngjajnë emrave të Allahut (Te ala). Ai (Subhaneh) ka emra që askush tjetër nuk i lejohet t’i ketë. Disa nga këta emra janë ”**er-Rrahman**”, ”**Malik-ul-Mulk**”, ”**el-Khalak**”, ”**Rabb-ul-Alemin**”, ”**Hakim-ul-Hukkam**” dhe ”**Sultan-us-Salatin**.” I përket Teuhidit të plotë dhe të përsosur që ti shmangesh emrave të tillë. Emrat e tillë e mangësojnë Teuhidin dhe besimin e njeriut. Ata emra nuk lejohen.

[1] Bukhari (6205) dhe Muslimi (2143)
[2] Muslimi (2143)

E njëjta gjë vlen edhe për emrat sikurse ”**gjyqtari i gjyqtarëve**” i cili përdoret në disa shtete. Edhe pse qëllimi është që personi është gjyqtari i gjyqtarëve në një vend të caktuar, por prapë ky emërtim nuk është me vend dhe nuk duhet të përdoret.

Megjithatë, është më e lehtë nëse ky emërtim kufizohet me një vend të caktuar, sikurse ”**gjyqtari i gjyqtarëve në Egjipt apo në Mekë**”, por prapë është më mirë për t’u shmangur kësaj. Në vend të kësaj mund përdoren emra sikurse ”**lideri i gjyqtarëve**” ose ”**kujdestari i gjyqtarëve**” në mënyrë që të qëndrohet larg nga emrat e përgjithshëm. Është transmetuar në mënyrë autentike nga Ebu Hurejra (radijAllahu anhu) se profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Emri më i ulët tek Allahu është që një njeriu të quhet ”Mbreti i mbretërve”. Sepse nuk ka asnjë mbret përveç Allahut.”

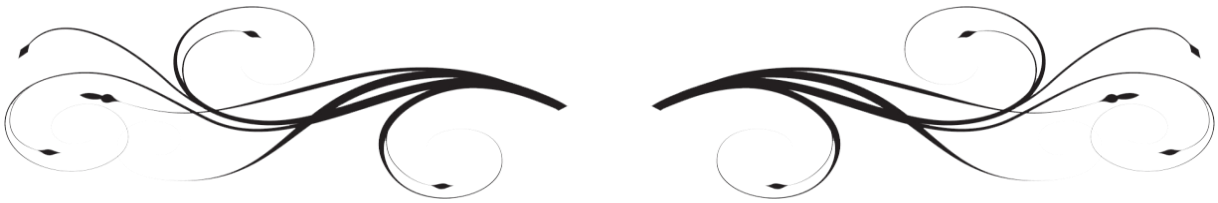
Do të thotë emri më i keq dhe më i nënçmuar. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) e qortoi këtë emërtim, sepse kjo të shtynë që të mendosh për një përshkrim të pavend. Një përshkrim i tillë i përket vetëm Allahut (Te ala). Njeriu fare nuk është mbret i mbretërve. Ai nuk ka të drejtë për këtë. E njëjta gjë vlen edhe për ndonjë emër tjetër të ngjashëm.

Shahu i shahëve është në gjuhë të huaj, dhe do të thotë ”**mbreti i mbretërve**”.

Kapitulli dyzet e shtatë

Respekti ndaj emrave të Allahut dhe ndërrimi i emrit për atë arsye

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ebu Shurejh tregoi se ai quhej me llagapin "Ebul-Hakem", babai i gjykatësit, pasi që profeti (salAllahu alejhi ue selem) i tha: "Allahu është Gjykatësi dhe është Ai që gjykon." Ai tha: "Kur Populli im nuk pajtohen për diçka, ata vijnë tek unë në mënyrë që unë të gjykojë mes tyre, ku të dyja palët pajtohen me gjykimin tim." Profeti (salAllahu alejhi ue selem) i tha: "Sa mirë vepron me këtë! A ke ndonjë fëmijë?" Ai u përgjigj: "Shurejhin, Muslimin dhe Abdullahin." Ai (salAllahu alejhi ue selem) e pyeti: "Cili është më i madhi prej tyre?" Ai u përgjigj: "Shurejhi." Atëherë ai (salAllahu alejhi ue selem) i tha: "Atëherë ti je Ebu Shurejh."[1]

Transmetuar nga Ebu Davudi dhe të tjerët.

Shpjegimi

Autori dëshiron që të shpjegoj se është e detyrueshme për të respektuar emrat specifik të Allahut dhe se ndalohet përçmimi i tyre ose të emërohet dikush me ta. Si rezultat i kësaj, është ligjësuar ndryshimi i tyre. Emrat ndahen në dy lloje:

1. Emri që nuk lejohet ti ketë askush tjetër përveç Allahut. Shembuj të këtyre emrave janë er-Rrahman, el-Khalik dhe Rab-ul-Alemin.
2. Emra që nuk janë specifik vetëm për Allahun (Subhaneh). Në këtë rast nëse përdoren si emra për Allahun atëherë kanë madhështinë e Allahut dhe emrat e krijesave i përshtaten natyrshmërisë së krijesave. Ky kapitull diskuton emrat e llojit të parë.

[1] Ebu Davudi (4955), Nesai (5387) dhe Ibn Hibani (504). Zinxhiri i transmetimit është i mirë sipas Albanit në "Mishkat-ul-Masabih" (4766)

Ebu Shurejh tregoi se ai quhej me llagapin ”Ebul-Hakem”, babai i gjykatësit, pasi që profeti (salAllahu alejhi ue selem) i tha: ”Allahu është Gjykatësi dhe është Ai që gjykon.” Ai tha: ”Kur Populli im nuk pajtohen për diçka, ata vijnë tek unë në mënyrë që unë të gjykojë mes tyre, ku të dyja palët pajtohen me gjykimin tim.” Profeti (salAllahu alejhi ue selem) i tha: ”Sa mirë vepron me këtë! A ke ndonjë fëmijë?” Ai u përgjigj: ”Shurejhin, Muslimin dhe Abdullahin.” Ai (salAllahu alejhi ue selem) e pyeti: ”Cili është më i madhi prej tyre?” Ai u përgjigj: ”Shurejhi.” Atëherë ai (salAllahu alejhi ue selem) i tha: ”Atëherë ti je Ebu Shurejh.”

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha: ”**Sa mirë vepron me këtë**!”

Që do të thotë se është e mirë për të përmirësuar gjendjen e njerëzve dhe për të ndërmjetësuar mes tyre në mënyrë që ata të jenë të lumtur dhe të mos grinden. Kështu duhet të jetë.

Është e obligueshme për të respektuar emrin e Allahut dhe duhet ndryshuar emrin për këtë shkak. Prandaj, emri i tij u ndryshua nga Ebul-Hakem në Ebu Shurejh. Hadithi dëshmon se është më së miri që kunja (llagapi) të jetë me emrin e fëmijut më të madh.

Hadithi gjithashtu dëshmon se është e ligjësuar për të përmirësuar gjendjen e njerëzve dhe se më të vjetërit duhet të ndërmjetësojnë në mes të njerëzve në mënyrë që ata të mos vazhdojnë të kenë konflikte dhe të urrejnë njëri-tjetrin. Është më mirë për të pajtuar ata se sa për ti gjykuar. Gjykimet shpien në mosmarrëveshje. Është më mirë që ata të pajtohen me kënaqësi në mënyrë që e tërë urrejtja të zhduket dhe dashuria dhe miqësia të hapet.

Autori tha: ”**Transmetuar nga Ebu Davudi dhe të tjerët**.”

Duket se autori beson se hadithi është një argument. Prandaj ai mori dhe u pajtua me të. Me të ai dëshmon se nuk është e lejuar emërtimi me emra sikurse ”El-Hakem” dhe ”Ebul-Hakem”. Sepse kjo është cilësi e Allahut. Ai është Ai që i gjykon robërit e Tij. Në këtë jetë Ai i gjykon ata me librin e Tij dhe në jetën tjetër Ai vetë i gjykon ata.

Megjithatë, ka shumë hadithe autentike të cilat përbajnë emra si **el-Hakem** dhe **el-Hakim** të cilët profeti (salAllahu alejhi ue selem) nuk i ndryshoi. Ato janë më autentike se hadithi në këtë kapitull. Kjo dëshmon se vërtetësia e këtij hadithi mund të diskutohet. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka miratuar emrin **Hakim bin Hizamit**, **el-Hakem bin Amr el-Ghifarit** dhe emrat e të tjerëve. Ai nuk i ndryshoi ato. Po të kishin qenë të ndaluar ato, ai do ti kishte ndërruar. Emri ”**el-Hakem**” i referohet një personi i cili i gjykon njerëzit me ligjin e Allahut. Ska të keqe në këtë emër. E njëjta gjë vlen edhe për emrat ”**el-Hakim**”, ”**el-Kadi**” dhe të tjerët.

Kapitulli dyzet e tetë

Tallja me një gjë në të cilën përmendet Allahu, me Kuranin apo profetin

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

وَلَئِن سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ

”E nëse i pyet ti ata (përse tallen), do të thonë: ”Ne vetëm jemi dëfruar.”[1]

Shpjegimi

Ky kapitull ka të bëjë me atë se, ata muslimanë që tallen me Allahun, Kuranin dhe të dërguarin (salAllahu alejhi ue selem) bëhen jobesimtarë. Kapitulli ka të bëjë gjithashtu me atë se tallja me fe është dalje nga feja dhe mosbesim, e cila kuptohet nga titulli i kapitullit. Kjo është një gjë e natyrshme duke pasur parasysh fjalët e Allahut (Te ala):

وَلَئِن سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ

”E nëse i pyet ti ata (përse tallen), do të thonë: ”Ne vetëm jemi dëfruar.”[2]

[1] 9:65
[2] 9:65

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ibn Umeri, Muhammed bin Ka'b, Zejd bin Aslam dhe Katade kanë thënë:

"Gjatë betejës së Tebukut një burrë tha: "Ne nuk kemi parë askë të jetë aq lakmues në ushqim, aq gënjeshtarë dhe aq frikacak në fushën e betejës sikurse lexuesit tanë." Ai kishte për qëllim të dërguarin e Allahut (salAllahu alejhi ue selem) dhe sahabët e tij të ditur. Auf bin Maliku i tha atij: "Ti po gënjen, ti je hipokrit! Unë do t'ia them këtë të dërguarit të Allahut." Aufi u nis tek i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) për ti treguar atij, por e vuri re se Kurani kishte arritur para tij. Burri shkoi tek i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) i cili ishte ulur tashmë në devenë e tij dhe kishte filluar ti ngesë devesë. Burri i tha: "O i dërguari i Allahut! Ne vetëm talleshim dhe bisedonin sikurse udhëtarët për të kaluar kohën."

Ibn Umeri ka thënë:

"Unë e pashë atë duke kapur rripin e devesë së të dërguarit të Allahut (salAllahu alejhi ue selem) dhe gurët shpupurisnin rreth këmbëve të tij duke vrapuar pas. Ai tha: "Ne vetëm talleshim." Pastaj tha i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) atij:

أَبِاللهِ وَآيَاتِهِ وَرَسُولِهِ كُنتُمْ تَسْتَهْزِؤُونَ

"Thuaj: "A me Allahun, librin dhe të dërguarin e Tij talleni?"[1]

Ai nuk u kthye trej tij dhe ai nuk tha më shumë se kaq."[2]

[1] 9:65

[2] Ibn Xherir (10/172) dhe Ibn Ebi Hatim (10047). Zinxhiri i transmetimit është i mirë sipas el-Uadi´it në "es-Sahih el-Musned min Asbab-in-Nuzul", fq. 122

Ibn Umeri, Muhammed bin Ka'b, Zejd bin Aslam dhe Katade kanë thënë:

"Gjatë betejës së Tebukut një burrë tha: "Ne nuk kemi parë askë të jetë aq lakmues në ushqim, aq gënjeshtarë dhe aq frikacak në fushën e betejës sikurse lexuesit tanë." Ai kishte për qëllim të dërguarin e Allahut (salAllahu alejhi ue selem) dhe sahabët e tij të ditur. Auf bin Maliku i tha atij: "Ti po gënjen, ti je hipokrit! Unë do t'ia them këtë të dërguarit të Allahut." Aufi u nis tek i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) për ti treguar atij, por e vuri re se Kurani kishte arritur para tij. Burri shkoi tek i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) i cili ishte ulur tashmë në devenë e tij dhe kishte filluar ti ngesë devesë. Burri i tha: "O i dërguari i Allahut! Ne vetëm talleshim dhe bisedonin sikurse udhëtarët për të kaluar kohën."

Burri tha: **"Ne nuk kemi parë askë të jetë aq lakmues në ushqim ..."**

Do të thotë se ata hanë shumë. Ai gjithashtu tha: **"... dhe aq frikacak në fushën e betejës ..."**

Do të thotë nuk janë guximtarë. Auf bin Maliku i tha atij: **"Ti po gënjen, ti je hipokrit!"**

Këtu qortohet mëkati nga ana e personit që e dëgjon atë. Ai është i detyruar që ta qortojë atë dhe sidomos në qoftë se mëkati është aq i madh sa që përflitet Allahu, i dërguari i Tij (salAllahu alejhi ue selem) dhe feja e Tij. Në hadith thuhet:

"... por e vuri re se Kurani kishte arritur para tij."

Do të thotë se kishte zbritur shpallje lidhur me këtë, do të thotë fjalët e Allahut (Te ala):

وَلَئِن سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ

”E nëse i pyet ti ata (përse tallen), do të thonë: ”Ne vetëm jemi dëfruar.”[1]

Kjo dëshmon se ai i cili bën shaka me Kuranin, Sunnetin apo të dërguarin (salAllahu alejhi ue selem) është jobesimtarë. Nuk ka rëndësi nëse ai e bënë këtë për të kaluar kohën gjatë udhëtimit ose e thotë atë pa qëllim (në zemrën e tij); ai është jobesimtarë si do qoftë. Shaka të tilla nuk janë të lejuara gjatë udhëtimit, ose në asnjë rrethanë tjetër. Një sjellje e tillë vërteton hipokrizinë, ligësinë dhe keqdashjen ndaj muslimanëve. Një musliman nuk mundet të thotë atë që e tha ky njeri, dhe sidomos kur ai i akuzoi ata me gënjeshtër. Ky është përgënjeshtrim i të dërguarit (salAllahu alejhi ue selem) dhe shokëve të tij. Ai edhe i akuzoi ata si frikacakë dhe të pangopur, e cila sikurse tregon se ata ishin të uritur pas dunjasë. Kur ai më vonë u arsyetua para profetit (salAllahu alejhi ue selem), ai e injoroi atë. Ai nuk i tha atij asgjë përveç tij:

أَبِاللهِ وَآيَاتِهِ وَرَسُولِهِ كُنتُمْ تَسْتَهْزِؤُونَ

”Thuaj: ”A me Allahun, librin dhe të dërguarin e Tij talleni?”[2]

Kjo dëshmon se profeti (salAllahu alejhi ue selem) nuk e arsyetoi atë dhe se ai ishte mosbesim me këtë veprim. Kjo dëshmon se ai që tallet me sheriatin bëhet mosbesimtarë pasi që kishte besuar. E njëjta gjë vlen nëse ai e degradon të dërguarin (salAllahu alejhi ue selem), ose që ai të thotë se ai ishte frikacak, gënjeshtarë, dhe se ai nuk e kumtoi shpalljen dhe gjëra të tjera degraduese. E njëjta gjë vlenë nëse ai thotë se Kurani është kontradiktor, se Kurani dhe sheriati nuk përmbushin kërkesat e njerëzve, ose ndonjë lloj tjetër nënçmimi. Ndërsa është e vërtetë se Sunneti sqaron gjëra që nuk përmenden në Kuran, Por ai që deklarohet në mënyrë

[1] 9:65
[2] 9:65

negative dhe se beson se njerëzit kanë nevojë për ligjet e themeluara nga njerëzit dhe se Kurani dhe Sunneti janë të pamjaftueshme, atëherë ky ka rënë në mosbesim të madh dhe ka dalur nga feja. E njëjta gjë vlen për atë që beson se xheneti nuk është i vërtetë por është vetëm një fantazi.

Kapitulli dyzet e nëntë

Kapitulli lidhur me fjalët e Allahut Te ala: Ne i japim të mira nga ana Jonë, ai me këmbëngulje do të thotë: ”Këtë e kam arritur vet (këtë do ta kem gjithnjë), e nuk besoj se do të ndodhë kijameti.”

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

وَلَئِنْ أَذَقْنَاهُ رَحْمَةً مِّنَّا مِن بَعْدِ ضَرَّاء مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ هَذَا لِي وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً

”E nëse pas të këqijave që e goditën Ne i japim të mira nga ana Jonë, ai me këmbëngulje do të thotë: ”Këtë e kam arritur vet (këtë do ta kem gjithnjë), e nuk besoj se do të ndodhë kijameti.”[1]

Muxhahidi ka thënë: ”Kjo do të thotë se kjo është falë veprës sime dhe unë e meritojë këtë.”

Ibn Abasi ka thënë: ”Kjo do të thotë se ajo është meritë e imja.”

قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَى عِلْمٍ عِندِي

Ai (Karuni) tha: ”Më është dhënë vetëm në saje të dijes sime!”[2]

Katade ka thënë: ”Kjo do të thotë falë dijes sime lidhur me llojet e ndryshme të shitblerjes.”

Të tjerë thanë: ”Kjo do të thotë falë njohurive nga Allahu për shkak se unë e meritojë atë.”

Ky është kuptimi i fjalëve të Muxhahidit: ”Falë fisnikërisë time.”

[1] 41:50
[2] 28:78

Autori e shkroi këtë kapitull për të treguar se njerëzit në thelb kanë tendencë për të mohuar begatitë dhe të refuzojnë të pranojnë se ato janë prej Allahut (Subhanehu ue Te ala). Allahu (Te ala) ka thënë:

وَلَئِنْ أَذَقْنَاهُ رَحْمَةً مِّنَّا مِن بَعْدِ ضَرَّاء مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ هَذَا لِي وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً

”E nëse pas të këqijave që e goditën Ne i japim të mira nga ana Jonë, ai me këmbëngulje do të thotë: ”Këtë e kam arritur vet (këtë do ta kem gjithnjë), e nuk besoj se do të ndodhë kijameti.”[1]

Ajeti dëshmon se është natyrë njeriut që të thotë kështu. Ai mohon begatitë dhe refuzon të pranojë se ato janë nga Krijuesi i tij (Azze ue Xhel). Kjo është natyrë e tij për të mohuar begatitë dhe të thotë se ajo i ka arritur ato nëpërmjet veprave të tij, mundit të tij dhe kështu me radhë.

Qëllimi i këtij kapitulli është që njeriu duhet të tregojë mirënjohjen dhe falënderimin për begatitë dhe të pranojë se ato janë prej Allahut. Edhe pse është njeriu që vepron ato shkaqe që arrihen falë begative të Allahut. Ai është që bën bimët të rriten për të. Ai është që ia lehtëson tregtinë dhe fitimet asaj. Nuk ka gjë të keqe për të theksuar shkaqet, por para së gjithash ai duhet të qartësojë se begatia është prej Allahut dhe ta falënderojë Atë. Është e ndaluar të theksohen shkaqet dhe të harrohet Ai që i dhuron ato.

[1] 41:50

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ebu Hurejra (radijAllahu anhu) tregoi se ai e dëgjoi të dërguarin e Allahut (salAllahu alejhi ue selem) duke thënë:

"Kanë qenë tre izraelitë; një lebros, një tullac dhe një i verbër. Allahu dëshiroi që ti sprovojë ata, prandaj Ai ua dërgoi një engjëll atyre. Ai shkoi tek personi i lebrosur dhe i tha: "Çfarë të pëlqen më së shumti?" Ai u përgjigj: "Një ngjyrë e bukur e lëkurës dhe që të më largohet ajo që i neverit njerëzit." Ai e preku atë në mënyrë që ajo që i neveriste njerëzit u zhduk dhe atij iu dha një ngjyrë e bukur e lëkurës dhe një lëkurë të mirë. Pastaj ai i tha: "Cila pasuri të pëlqen më së shumti?" Ai tha: "Devetë (ose lopët, Is'haku dyshoi)." Atij iu dhanë dhjetë deve femra. Pastaj ai i tha: "Allahu të dhashtë bekim në ato."

Më pas, ai shkoi tek tullaci dhe i tha: "Çfarë të pëlqen më së shumti?" Ai u përgjigj: "Flokë të bukura dhe që të më largohet ajo që i neveritë njerëzit." Ai e preku atë në mënyrë që ajo u zhduk dhe atij iu dhanë flokë të bukura. Pastaj ai i tha: "Cila pasuri të pëlqen më së shumti?" Ai tha: "Lopët (ose devetë)." Atij iu dha një lopë me barrë. Pastaj ai i tha: "Allahu të dhashtë bekim në të."

Më pas, ai shkoi tek personi i verbër dhe i tha: "Çfarë të pëlqen më së shumti?" Ai u përgjigj: "Që Allahu të ma kthej shikimin kështu që të mund t'i shoh njerëzit." Ai e preku atë pas së cilës Allahu ia ktheu shikimin. Pastaj e pyeti: "Cila pasuri të pëlqen më së shumti?" Ai u përgjigj: "Delet". Atij iu dha një dele që sapo kishte lindur.

Të gjithëve ju shtuan kafshët saqë njëri e kishte një luginë me deve, tjetri një luginë me lopë, dhe i treti një luginë me dele.

"Pastaj ai i shkoi lebrosit në pamjen e një lebrosi dhe i tha: "Unë jam një njeri i varfër në udhëtim dhe furnizimi im i udhëtimit më është harxhuar. Askush tjetër pos Allahut dhe pastaj ti nuk mund të më ndihmojë që të vazhdojë më tutje udhëtimin. Të lutem në emër të Atij që të ka dhënë këtë ngjyrë të bukur, këtë lëkurë të bukur dhe të gjithë këtë pasuri, të më japësh një deve që unë të mundem të vazhdojë udhëtimin tim." Njeriu i tha: "Obligimet janë

të shumta.” Ai i tha: ”Kam shumë obligime.” Engjëlli i tha: Më duket se po të njohë ty! A nuk ishe një lebros prej të cilit njerëzit kishin neveri dhe ishe i varfër dhe Allahut Azze ue Xhel ta dha gjithë këtë pasuri?”

”Ai tha: ”Unë e kam trashëguar këtë pasuri që moti.” ”Engjëlli i tha: Allahu të ktheftë në gjendjen që ishe më parë nëse gënjen!”

Pastaj ai shkoi tek tullaci në pamjen e një tullaci dhe i tha atij atë që ia tha të parit, dhe ai i tha të njëjtën gjë. ”Engjëlli i tha: Allahu të ktheftë në gjendjen që ishe më parë nëse gënjen!”

Pastaj ai i shkoi të verbëtit në pamjen e një personit të verbër dhe i tha:

”Unë jam një njeri i varfër në udhëtim dhe furnizimi im i udhëtimit më është harxhuar. Askush tjetër pos Allahut dhe pastaj ti nuk mund të më ndihmojë që të vazhdojë më tutje udhëtimin tim. Të lutem në emër të Atij që ta ka kthyer shikimin, të më japësh një dele që unë të mundem të vazhdojë udhëtimin tim.”

Ai tha: ”Unë isha i verbër dhe Allahu ma ktheu shikimin tim. Merr ç´të duash dhe lerë ç´të duash. Betohem në Allahun se unë nuk do të kundërshtojë për atë që ti merr sot për hir të Allahut.” Engjëlli i tha: ”Mbaje pasurinë tënde. Ju jeni testuar. Allahu është i kënaqur me ty dhe i zemëruar me të dy shokët tuaj.”[1]

Shpjegimi

Ebu Hurejra (radijAllahu anhu) tregoi se ai e dëgjoi të dërguarin e Allahut (salAllahu alejhi ue selem) duke thënë:

”Kanë qenë tre izraelitë; një lebros, një tullac dhe një i verbër.”

[1] Bukhari (3464) dhe Muslimi (2964)

وَقَلِيلٌ مِّنْ عِبَادِيَ الشَّكُورُ

”E nga robërit e Mi, pak janë mirënjohës.”[1]

Hadithi e nxitë njeriun që të tregoj mirënjohjen për begatitë dhe të pranojë se ato janë nga Allahu. Hadithi gjithashtu mëson se duhet pasur sjellje të bukur kur të kërkosh:

”Askush tjetër pos Allahut dhe pastaj ti nuk mund të më ndihmojë që të vazhdojë më tutje udhëtimin tim.”

Hadithi gjithashtu dëshmon aftësinë e Allahut dhe se Ai vetëm thotë ”**Bëhu**!” dhe ajo bëhet.

Besimtari duhet të ketë kujdes nga ndëshkimi i Allahut dhe gjithmonë ta falënderojë Atë (Subhaneh).

[1] 34:13

Kapitulli pesëdhjetë

Kapitulli lidhur me fjalët e Allahut Te ala ” Por, pasi Ai u dhuron pasardhës të shëndoshë e të mirë, ata të dy i veshin Allahut ortakë në lidhje me atë që u kishte dhënë. Por Allahu është shumë lart nga ato që ia veshin Atij si ortakë!

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

فَلَمَّا آتَاهُمَا صَالِحاً جَعَلاَ لَهُ شُرَكَاء فِيمَا آتَاهُمَا فَتَعَالَى اللهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ

”Por, pasi Ai u dhuron pasardhës të shëndoshë e të mirë, ata i përshkruan shokë Allahut në lidhje me atë që u kishte dhënë. Por Allahu është shumë lart nga ato që ia veshin Atij si ortakë!”[1]

Ibn Hazmi ka thënë: ”Dijetarët janë pajtuar se emrat që tregojnë se personi i emëruar është rob i dikujt tjetër e jo i Allahut janë të ndaluar. Shembuj të emrave të tillë janë ”Abdu Umer” dhe ”Abdul-ka´bah (rob i Umerit, rob i qabes).” Përjashtimi i vetëm është ”Abdul-Mutalib.”

Ibn Abasi (radijAllahu anhu) ka thënë në lidhje me këtë ajet:

”Ajo mbeti shtatzënë pasi që Ademi (alejhi-selam) kishte pasur marrëdhënie seksuale me të. Pastaj u erdhi Iblisi atyre dhe u tha: ”Jam unë që ju nxora nga xheneti. Ose do të më bindeni mua, ose unë ti vendos fëmijut brirët e cjapit në mënyrë që ta çan stomakun tënd kur ai të lind dhe unë do të bëj këtë dhe atë.” Ai u tha kështu për t’i frikësuar, dhe më pas u tha: ”Emërtojeni me emrin ”‘Abdul-Harith”.” Ata refuzuan që t’i binden dhe fëmija lindi i vdekur. Pastaj ajo mbeti shtatzënë përsëri dhe Iblisi iu erdhi atyre përsëri dhe ua tha të njëjtën gjë. Ata refuzuan që t’i binden dhe fëmija lindi i vdekur. Pastaj ajo mbeti shtatzënë përsëri dhe Iblisi u erdhi atyre përsëri dhe ua tha të njëjtën gjë. Pastaj ua kujtoi atyre këtë, dhe ata nga dashuria për të pasur fëmijë e emërtuan ”Abdul-Harith”. Kjo është domethënia e fjalëve të Tij Te ala:

[1] 7:190

فَلَمَّا آتَاهُمَا صَالِحاً جَعَلاَ لَهُ شُرَكَاء فِيمَا آتَاهُمَا

”Por, pasi Ai u dhuron pasardhës të shëndoshë e të mirë, ata të dy i veshin Allahut ortakë në lidhje me atë që u kishte dhënë. Por Allahu është shumë lart nga ato që ia veshin Atij si ortakë!.”[1]

Transmetuar nga Ibn Ebi Hatim.

Shpjegimi

Autori dëshiron të qartësojë se është e ndaluar dhe e pa ligjshme emërtimi me emra që tregojnë se i emërtuari është rob i dikujt tjetër pos Allahut. P.sh nuk lejohet emërtimi me emrat Abdun-Nebij, Abdul-ka´bah ose Abdul-Husejn. Lejohet vetëm emërtimi me emrat që tregojnë se i emërtuari është rob i Allahut sikurse emrat Abdurr-Rrahman dhe Abdullah. Sepse Allahu e qortoi atë që e bënë këtë dhe tha:

فَلَمَّا آتَاهُمَا صَالِحاً جَعَلاَ لَهُ شُرَكَاء فِيمَا آتَاهُمَا

”Por, pasi Ai u dhuron pasardhës të shëndoshë e të mirë, ata i përshkruan shokë Allahut në lidhje me atë që u kishte dhënë!”

Ky është një qortim ndaj atij që emërton me emra të tillë. Konteksti është rreth Ademit dhe Hauasë që iu binden shejtanit dhe e emërtuan fëmijën e tyre me emrin ”Abdul-Harith”. Të tjerët mendojnë se bëhet fjalë për një grup të izraelitëve. Megjithatë, konteksti nuk tregon fare në këtë. Është në fakt sikurse Ibn Abasi dhe të tjerët nga Selefët kanë thënë. Ata dy ranë në mëkat.

Profetët mund të bien në mëkate të vogla, thonë dijetarët. Është gjithashtu e mundur se ata besuan se veprimi ishte i ligjshëm prandaj vepruan kështu. Ata pra nuk e dinin se veprimi ishte i ndaluar. Së pari ata

[1] Ahmedi (20129) dhe Tirmidhi (3077). I dobët sipas Albanit në ”Dha´if-ul-Xhami” (4769)

e urryen veprimin dhe pastaj ranë në pështpëritjet dhe dëshirën e shejtanit. Allahu e ka bërë të qartë përmes të dërguarit të Tij (salAllahu alejhi ue selem) se kjo është e ndaluar. Ky gjykimi ndërlidhet me sheriatin e Muhammedit (salAllahu alejhi ue selem) i cili është sheriati gjithëpërfshirës. Kurse sheriatet e mëparshme kanë gjëra që janë të lejuara për ne dhe gjëra që janë të ndaluara.

Ibn Hazmi ka thënë: **”Dijetarët janë të pajtuar se emrat që tregojnë se personi i emërtuar është rob i dikuj tjetër e jo i Allahut, janë të ndaluar. Shembuj të emrave të tillë janë ”Abdu Umer” dhe ”Abdul-ka´bah ”. Përjashtimi i vetëm është ”Abdul-Mutalib.”**

Arsyeja se ky emër është i përjashtuar nga ndalesa është se i dërguari (salAllahu alejhi ue selem) e pranoi atë dhe nuk e ndryshoi. Përndryshe sahabiu Abdul-Mutalib bin Rabi’ah quhej kështu. Kjo është për shkak se emri është në parim tregon skllavëri njerëzore. Ata e quajtën Shejbe bin Hashimin për ”Abdul-Mutalib”, sepse ata mendonin se ai ishte rob i Mutalibit kur e panë se sa e zezë ishte fytyra e tij pas një udhëtimi. El-Mutalibi ishte në fakt xhaxhai i tij. Ky emër është pranuar në islam, për dallim me emra të tjerë të ngjashëm.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ai transmetoi me një zinxhir të saktë transmetimi nga Katade i cili ka thënë:

"Bëhet fjalë për idhuj në lidhje me bindjen ndaj Tij dhe jo në adhurimin e Tij."

Ai transmetoi me një zinxhir të saktë transmetimi nga Muxhahidi i cili tha në lidhje me fjalët e Tij (Te ala):

لَئِنْ آتَيْتَنَا صَالِحاً لَّنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ

"Nëse na jep një (fëmijë) të mirë (pa të meta), ne do të jemi falënderues ndaj Teje."[1]

"Ata kishin frikë se fëmija nuk do të jetë njeri."

Ai përmendi të njëjtën domethënie nga Hasani, Seidi dhe të tjerët.

Shpjegimi

Ai transmetoi me një zinxhir të saktë transmetimi nga Katade i cili ka thënë:

"Këto ishin idhujt lidhje me bindje ndaj Tij dhe jo në adhurimin e tij."

[1] 7:189

Nga injoranca iu bindën shejtanit në këtë çështje. E gjithë kjo ka të bëjë me përsosjen e Teuhidit dhe përuljen para Allahut dhe për të parandaluar çdo gjë që shpie në idhujtari. I dërguari (salAllahu alejhi ue selem) tha:

”Unë jam djali i Abdul-Mutalibit.”

Ky është njoftim mbi një emër të mëparshëm. Është e padëmshme për shkak se ai ishte i njohur me këtë emër. E njëjta gjë vlen edhe për emrat ”Abdu Menaf” dhe ”Abdu Amr” nëse ata përmenden me qëllim informimi.

Kapitulli pesëdhjetë e një

Kapitulli lidhur me fjalët e Allahut Te ala ”Allahu ka emrat më të mirë, andaj Atë luteni me ata”

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

وَلِلَّهِ الأَسْمَاء الْحُسْنَى فَادْعُوهُ بِهَا وَذَرُواْ الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَآئِهِ سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُواْ يَعْمَلُونَ

”Allahu ka emrat më të bukur, andaj luteni Atë me ta, dhe hiquni nga ata që bëjnë shtrembërime në emrat e Tij. Ata kanë për t’u shpërblyer (me dënim) për veprimet e tyre.” [1]

Ibn Ebi Hatim transmetoi se Ibn Abasi (radijAllahu anhu) ka thënë lidhur me këtë ajet:

وَذَرُواْ الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَآئِهِ

”... e hiquni nga ata që bëjnë shtrembërime në emrat e Tij..”

”Do të thotë bëjnë shirk në emrat e Tij.”

Ai gjithashtu ka thënë:

”Ata e emërtuan el-Latin nga emri Ilah, dhe el-Uzza nga emri el-Aziz.”

[1] 7:180

Allahu (Te ala) ka thënë:

وَلِلَّهِ الأَسْمَاء الْحُسْنَى فَادْعُوهُ بِهَا وَذَرُواْ الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَآئِهِ سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُواْ يَعْمَلُونَ

”Allahu ka emrat më të bukur, andaj luteni Atë me ta, dhe hiquni nga ata që bëjnë shtrembërime në emrat e Tij. Ata kanë për t’u shpërblyer (me dënim) për veprimet e tyre.”[1]

Allahu (Te ala) e qartësoi se emrat e Tij janë të bukur, dhe se ata emra nuk kanë ndonjë mangësi. Ata janë të përsosur dhe përbëhen nga kuptime madhështore. Allahu përshkruhet me ta në madhështinë e Tij. Atij i lutemi me ato emra duke përfshirë ”**O Mëshirues, o Ti i Plotfuqishëm, O Falës, më fal**”, dhe kështu me radhë.”

Që emrat e Tij të devijohen do të thotë devijim nga e vërteta dhe aplikimi i tyre në dikë tjetër pos Allahut. Në mënyrë të ngjashme personi që adhuron dikë tjetër pos Allahut bëhet kafir për shkak të veprimit të tij. E njëjta gjë vlen edhe për atë që devijon emrat e Tij duke devijuar nga e vërteta dhe të thotë se ato nuk kanë asnjë domethënie. Këtë e thonë Xhehmitë që mohojnë emrat dhe cilësitë e Allahut, dhe Mutezilitë të cilët mohojnë cilësitë e Tij. Ata devijojnë emrat dhe cilësitë e Allahut dhe devijojnë nga e vërteta. Ka dy lloje të devijimit:

- **Devijim i madh:** Në këtë bien jobesimtarët.
- **Devijim i vogël:** Në të bien disa musliman kur ata nuk i nënshtrohen të vërtetës plotësisht. Ata humbasin përsosjen e islamit dhe besimit për aq sa devijojnë në këta emra dhe me devijim nga e vërteta.

[1] 7:180

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

el-A'mesh ka thënë:

"Kjo do të thotë se ata i emërtojnë ata me diçka që ata nuk e meritojnë."

Shpjegimi

Ky është një lloj i devijimit, të emëruarit Allahun me emra, për të cilët nuk është shpallur ndonjë argument.

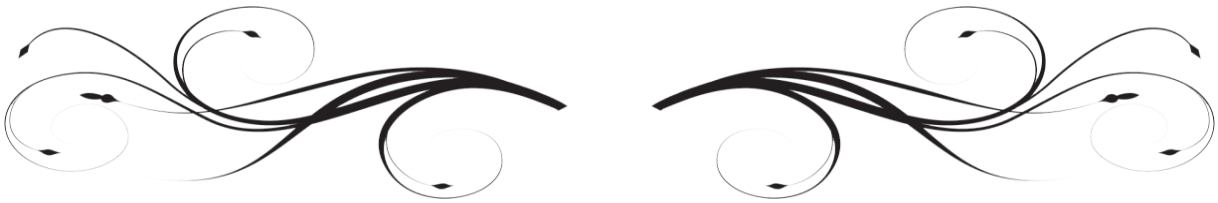
Një tjetër devijim është emërtimet e idhujve të tyre el-Lat pas emrit të Allahut Ilah, dhe el-Uzza pas dhe emrit të Allahut el-Aziz.

Edhe mëkatet janë një devijim, por më i vogël. Ai që e mohon Allahun ose e adhuron dikë tjetër bie në devijim të madh.

Kapitulli pesëdhjetë e dy

Nuk duhet thënë ”Selami qoftë mbi Allahun”

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Është transmetuar se Ibn Mesudi (radijAllahu anhu) ka thënë:

”Ne e kishim zakon të thoshim kur faleshim me profetin (salAllahu alejhi ue selem): ”Selami qoftë mbi Allahun nga robërit e Tij. Selami qoftë mbi filanin dhe filanin.” Atëherë profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha: ”Mos thoni: ”Selami qoftë mbi Allahun”, sepse Allahu është es-Selam.”[1]

Shpjegimi

”**Es-Selam**” ka dy kuptime:

1. Ai që është i pastër nga çdo e metë. Ai posedon përsosmërinë absolute në çdo mënyrë dhe në qenien e Tij, emrat, cilësitë dhe veprat.
2. Ai që u jep selam (paqe dhe shpëtim) robërve të Tij. Prandaj, nuk thuhet ”Selami qoftë mbi Allahun”. Sepse kjo është lutje ndërsa Allahu nuk ka nevojë për asgjë. Ai nuk ka nevojë për lutjet e njerëzve. Ajo që është obligim është që ta nderojmë dhe madhërojmë Atë dhe të besojmë se Ai është i cilësuar me cilësi të përsosura dhe se e mira dhe e dëmi janë nga Ai.

Megjithatë, është e saktë që të thuhet ”Selami qoftë mbi filanin”, sepse njerëzit kanë nevojë për shpëtim dhe lutje. Të thuhet se ”**nuk do të ishim udhëzuar po të mos ishte i dërguari (salAllahu alejhi ue selem)”** është e pa dëmshme, nëse është për qëllim thirrja e tij (salAllahu alejhi ue selem). Përndryshe është më mirë të thuhet ”**po të mos kishte qenë Allahu dhe më pas thirrja e të dërguarit (salAllahu alejhi ue selem) ne nuk do të ishim udhëzuar**”.

[1] Bukhari (835) dhe Muslimi (402)

Kapitulli pesëdhjetë e tre

Kapitulli lidhur me frazën ”O Allah! Më falë nëse Ti dëshiron!”

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Është transmetuar në mënyrë autentike nga Ebu Hurejra (radijAllahu anhu) se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Asnjëri prej jush nuk duhet të thotë: "O Allah! Më fal në qoftë se Ti dëshiron! O Allah! Më beko në qoftë se Ti dëshiron! "Le të jetë i vendosur në lutje. Askush nuk mundet ta detyrojë Allahun."[1]

Shpjegimi

Autori dëshiron të sqarojë se i takon përsosmërisë së besimit dhe Teuhidit të lutesh me vendosmëri dhe të mos ngurosh. Kur besimtari i lutet Zotit të tij, ai e bën këtë me vendosmëri, pa u nguruar. Bujaria e Allahut është e madhe. Ai është i Pasuri, i Lavdëruari. Nuk i takon besimtarit të nguroi në lutje, dhe të thotë "nëse Ti dëshiron". Njerëzit janë ata të cilët duhet lutur në këtë formë, sepse ata mund të jenë të paaftë për t'u përgjigjur ose ngurron. Ndërsa, Zoti është Bujar dhe i Pasur. Është transmetuar në mënyrë autentike nga Ebu Hurejra (radijAllahu anhu) se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Asnjëri prej jush nuk duhet të thotë: "O Allah! Më fal në qoftë se Ti dëshiron! O Allah! Më beko në qoftë se Ti dëshiron! "Le të jetë i vendosur në lutje. Askush nuk mundet ta detyrojë Allahun."[2]

Prandaj nuk i takon një robi të jetë i kursyer në lutjen e tij. Një lutje e kursyer tregon se ai as nuk është në hall apo në nevojë për lutje. Është e detyrueshme të qënurit i vendosur në lutje. Askush nuk mund ta detyrojë Allahun dhe Ai nuk është i paaftë për asgjë.

[1] Bukhari (6339) dhe Muslimi (2679)
[2] Bukhari (6339) dhe Muslimi (2679)

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Tek Muslimi formulimi është sikurse në vijim:

”Le të ketë dëshirë të madhe. Allahu nuk e konsideron të madhe atë që jep.”

Shpjegimi

Allahu (Te ala) është i Plotfuqishmi, i Pasuri dhe i Lavdëruari. Gjithçka që Ai u jep robërve të Tij është e vogël dhe e thjeshtë për Të, megjithëse Ai (Subhanehu ue Te ala) u jep atyre një pasuri të madhe.

Besimtari duhet të ketë dëshirë të fortë në atë që është tek Allahu. Ai duhet të jetë i lidhur fortë për Allahun, ti kushtojë rëndësi të madhe të drejtuarit kah Allahu dhe t’i nënshtrohet Atij. Kur ti lutet Atij, robi duhet të tregojë vullnet të fortë dhe nevojë dhe ti shmanget kursimit nga kjo. Edhe kur ai lutet për vëllezërit e tij, ai nuk duhet të thotë: ”Allahu të faltë insha-Allah – nëse Ai dëshiron”, ”**Allahu të mëshiroftë – insha-Allah – nëse Ai dëshiron**.” Ai duhet të jetë i vendosur në lutje dhe të mos thotë: ”**insha-Allah – nëse Allahu dëshiron**”, edhe nëse ai e bën këtë me shpresën e bekimit nga këto fjalë . Ai kurrë nuk duhet të lutet i kursyer. Ai nuk duhet të thotë: ”**O Allah! Më fal për atë që Ti dëshiron**.”

Unazat e martesës janë të pabaza dhe i takojnë zakoneve të krishterëve. Të gjitha hadithet në lidhje me banorët e shpellës janë të dobëta. Është e mundur që ato të përforcojnë njëri-tjetrin. Ka deklarata relevante nga sahabët që janë autentike të cilat mund të përforcojnë hadithet nga profetit (salAllahu alejhi ue selem).Nuk lejohet të thuhet: ”**O i dërguari i Allahut! Sikurse ta kishe parë gjendjen e umetit sot ti do të ishe pikëlluar dhe do të ishe lutur për të ...** ” Sepse ai (salAllahu alejhi ue selem), as nuk dëgjonë e as nuk sheh atë që ne i themi atij. Hadith thotë: **”Ti nuk e din se çfarë ata shpikën pas teje.”**[1]

[1] Bukhari (4625) dhe Muslimi (247)

Kapitulli pesëdhjetë e katër

Kapitulli lidhur me shprehjen ”Robi im, robëresha ime”

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Është transmetuar në mënyrë autentike nga Ebu Hurejra (radijAllahu anhu) se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Asnjëri prej jush të mos thotë: "Ushqeje zotin tënd, jepi ujë për abdes zotit tënd." Thoni në vend të kësaj: "Zotëria im, mbrojtësi im." Mos thoni: "Robi im, robëresha ime." Thoni në vend të kësaj: "Djali im, shërbyesja ime, çuni im."[1]

Shpjegimi

Ky kapitull sqaron disa çështje që e kundërshtojnë Teuhidin e plotë. Kur një njeri i flet çunit të tij ose shërbyeses, ai nuk duhet të thotë: "Robi im, robëresha ime" Kjo është për të treguar sjellje të mirë ndaj Allahut (Te ala). Në vend të kësaj, ai duhet të thotë, për shembull: "Djali im, shërbyesja ime, çuni im, shërbëtori im." Sepse të gjithë robërit janë robërit e Allahut, të gjitha robëreshat janë robëreshat e Allahut. Kjo është për të arritur një Teuhid të plotë dhe një sjellje të mirë ndaj Allahut (Azze ue Xhel) dhe për të miratuar mbretërinë dhe autoritetin absolut të Allahut (Subhaneh) që arrin kudo.

Ndërsa të thuhet se një person i veçantë është rob ose robëreshë e filanit, atëherë ky është njoftim dhe një shprehje më e lehtë sesa e para, dhe jo trajtë gjinore që tregon pronësinë e dikujt. Është transmetuar në mënyrë autentike nga Ebu Hurejra (radijAllahu anhu) se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

[1] Bukhari (2552) dhe Muslimi (2249)

”Asnjëri prej jush të mos thotë: ”Ushqeje zotin tënd, jepi ujë për abdes zotit tënd.” Thoni në vend të kësaj: ”Zotëria im, mbrojtësi im.” Mos thoni: ”Robi im, robëresha ime.” Thoni në vend të kësaj: ”Djali im, shërbyesja ime, çuni im.”[1]

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Asnjëri prej jush nuk duhet të thotë: ”Ushqeje zotin tënd, jepi ujë për abdes zotit tuaj.”

Kjo është sjellje e mirë. Allahu është Zoti i të gjithëve. Allahu (Te ala) nuk ushqehet. Ai nuk ka nevojë për askënd. Prandaj, nuk duhet folur kështu në mënyrë të përgjithshme. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

Thoni në vend të kësaj: ”Zotëria im, mbrojtësi im.”

Një tjetër zgjedhje e fjalëve është ‘**xhaxha’**. Këto emra janë të njohura dhe nuk përzihen me sundimin e Allahut. Pronari është zotëruesi. Kryetari është pronari i djalit. Edhe mbrojtësi ka disa kuptime duke përfshirë kuptimin pronarë, i afërm dhe ndihmës. Në një formulim tjetër thuhet:

”Ai nuk duhet të thotë: ”Mbrojtësi im.” Allahu është Mbrojtësi juaj.”

Sipas dijetarëve, transmetimi i njohur është ai që lejon përdorimin e kësaj mënyre të shprehurit. Disa lejohen të quhen ‘mbrojtës’. Allahu (Te ala) ka thënë:

[1] Bukhari (2552) dhe Muslimi (2249)

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ مَوْلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَأَنَّ الْكَافِرِينَ لَا مَوْلَى لَهُمْ

”Këtë ngase Allahu është mbrojtës i atyre që besuan, kurse për jobesimtarët nuk ka mbrojtës.” [1]

Do të thotë se ata nuk kanë ndihmëtarë. Ata janë të privuar, kur është fjala për të pasur një mbrojtës në lidhje me llogarinë e Allahut. Prandaj është e padëmshme për të përdorur fjalën ‘**pronarë’** dhe ‘**mbrojtës’**. Në ditët e sotme është bërë e zakonshme që njerëzit të përdorin fjalën ”**xhaxha**” dhe të ngjashme në vend të ‘**zot’**.

[1] 47:11

Kapitulli pesëdhjetë e pesë

Ai që kërkon diçka në emër të Allahut nuk duhet të refuzohet

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ibn Umeri (radijAllahu anhu) transmeton se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Mbrojeni atë i cili kërkon mbrojtje në emër të Allahut, jepi atij që kërkon në emër të Allahut dhe përgjigjuni atij që ju gostit. Nëse dikush ju bën një nder duhet t’ia kompensoni atë. Nëse nuk mund t’ia kompensoni ju duhet të luteni për të deri sa ju të mendoni se e keni kompensuar atë.”[1]

Shpjegimi

Autori përmendi këtë kapitull sepse ai tregon nderimin dhe lavdërimin ndaj Allahut, kur i jep dikujt që të kërkon në emër të Allahut. Hadithi i Ibn Umerit është një shembull i fjalëve të pakta me kuptime të mëdha të profetit (salAllahu alejhi ue selem).

Ibn Umeri (radijAllahu anhu) transmeton se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Mbrojeni atë i cili kërkon mbrojtje në emër të Allahut, jepi atij që kërkon në emër të Allahut dhe përgjigjuni atij që ju gostit. Nëse dikush ju bën një nder duhet t’ia kompensoni atë. Nëse nuk mund t’ia kompensoni ju duhet të luteni për të deri sa ju të mendoni se e keni kompensuar atë.”[2]

[1] Ebu Davudi (1672), Nesai (2567), Ahmedi (5365), Bukhariu në ”el-Adab el-Mufred” (216) dhe Tabarani në ”el-Mu’xhem el-Kabir” (13465). Autentik sipas Albanit në ”Sahih Sunnen Ebi Davud” (1468)

[2] Ebu Davudi (1672), Nesai (2567), Ahmedi (5365), Bukhariu në ”el-Adab el-Mufred” (216) dhe Tabarani në ”el-Mu’xhem el-Kabir” (13465). Autentik sipas Albanit në ”Sahih Sunnen Ebi Davud” (1468)

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha:

”... jepi atij që kërkon në emër të Allahut ...”

Kjo bëhet për madhërimin e Allahut. Megjithatë, janë transmetuar disa hadithe që urrejnë që të kërkohet në emër të Allahut, sepse kjo i vë njerëzit në vështirësi. Megjithatë, është e detyrueshme për t’i dhënë atij që kërkon në emër të Allahut të drejtën e vet, sikurse është zekati apo nga buxheti i shtetit. Pos kësaj, është e mirë që ti jepet atij. Megjithatë, nuk duhet kërkuar në emër të Allahut, për shkak të hadithеve që e urrejnë këtë veprim. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha:

”Mbrojeni atë i cili kërkon mbrojtje në emër të Allahut ...”

Është e ligjësuar për ta mbrojtur personin i cili kërkon mbrojtjen në emër të Allahut. Kur Amrah bint el-Xhun kërkoi mbrojtje kundër të dërguarit të Allahut (salAllahu alejhi ue selem), ai (salAllahu alejhi ue selem) tha:

”Ti ke kërkuar strehim tek diçka shumë madhështor. Kthehu tek familja juaj.”[1]

Sikurse u tha është e ligjësuar për ta mbrojtur personin që kërkon mbrojtje në emër të Allahut, përderisa sa ai nuk kërkon që të lirohet nga një obligim, sikurse ai kërkon në emër të Allahut, që të mos ketë nevojë të falet, të mos jep zekatin, të mos paguaj borxhin ose gjobën, nuk është e lejueshme që të mbrohet.

Dhe në qoftë se ai kërkon në emër të Allahut që të mos ketë nevojë që të punojë si gjyqtarë, udhëheqës apo punë të tjera të rënda, ndërsa ka njerëz meritor për këto punë, kështu që është e ligjësuar që të kursehet ai. Është transmetuar se kur Uthmani e urdhëroi Ibn Umerin (radijAllahu anhum) për të punuar si gjyqtar, ai u lut në emër të Allahut që t’i shpëtojë kësaj pozite, Uthmani e kurseu atë. Nëse kjo është transmetuar në

[1] Bukhari (5254)

mënyrë autentike, atëherë kjo vlen kur ka njerëz të tjerë të cilët janë meritorë, të cilët mund të marrin vendin e tij. Në kohën e Uthmanit ka pasur shumë njerëz meritor për këtë. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha:

"... dhe përgjigjuni atij që ju gostit."

Përgjigja ftesës sjell dobi, ndërton ura, miqësi dhe afërsi. Prandaj është e ligjësuar për t'iu përgjigjur një ftese, pavarësisht nëse është ftesë për një dasme apo diçka tjetër. Ftesa më e rëndësishme, megjithatë është ajo e dasmës. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Ai që nuk i përgjigjet një ftese e ka kundërshtuar Allahun dhe të dërguarin e Tij."[1]

Përgjigja e ftesës është obligative përveçse në dy raste:

1. Kur i ftuari ka ndonjë pengesë si sëmundja, largësia dhe vështirësitë.
2. Në qoftë se ka pengesa në ftesë sikurse janë mëkatet, muzika, kënga dhe alkooli.

Nëse ftesa nuk përmban ndonjë ndalesë, atëherë është e detyrueshme ose të paktën shumë e rekomanduar për t'iu përgjigjur asaj. Megjithatë, është obligative vetëm për t'iu përgjigjur thirrjes në qoftë se personi e merr ftesën personalisht. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha:

"Nëse dikush ju bën një nder duhet t'ia kompensoni atë. Nëse ju nuk mund t'ia kompensoni atë ju duhet të luteni për të derisa mendoni se e keni kompensuar atë."

[1] Bukhari (5177) dhe Muslimi (1432)

Të bësh nder aq sa ke mundësi për një shërbim i përket karaktereve të bukura dhe besimit të plotë. Në qoftë se mund të kompensosh me pasuri, e bën këtë. Përndryshe e kompenson me fjalë të bukura dhe lutje.

Nuk është e lejuar të luten cilësitë e Allahut, sikurse të thuhet: ”**O fytyra e Allahut, o dituria e Allahut**”. Megjithatë, lejohet t’i lutemi Allahut përmes emrave dhe cilësive të Tij, sikurse emrit Mëshirues. Nëpërmjet cilësive të Allahut i afrohet Allahut, por nuk luten ato. Shejkh-ul-Islam Ibnu Tejmijeh përcjell konsensusin e dijetarëve mbi këtë, se nëpërmjet cilësive afrohet tek Allahu, ku thuhet :

”Të luten Ty përmes faljes dhe mëshirës Tënde dhe kërkojmë mbrojtje me anë të kënaqësisë Tënde kundër zemërimit Tënd.”

Kapitulli pesëdhjetë e gjashtë

Asgjë tjetër pos xhenetit nuk kërkohet nëpërmjet fytyrës së Allahut

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Xhabiri (radijAllahu anhu) transmeton se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Nëpërmjet fytyrës së Allahut nuk kërkohet asgjë tjetër pos xhenetit.”[1]

Shpjegimi

Xhabiri (radijAllahu anhu) transmeton se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Nëpërmjet fytyrës së Allahut nuk kërkohet asgjë tjetër pos xhenetit.”[2]

Kjo është për shkak se xheneti është qëllimi më i lartë. Aty shikohet në fytyrën e Allahut (Subhaneh) dhe në të është lumturia e përjetshme. Fytyra e Allahut e ka bukurinë e saj madhështore. Prandaj, nuk kërkohet asgjë tjetër pos xhenetit me të.E njëjta gjë vlen edhe për të kërkuar çdo gjë që shpie në xhenet sikurse sinqeriteti, mirësia dhe bindja. Çdo gjë që shpie në xhenet i përket lutjes për të kërkuar xhenetin.

I përket plotësimit të Teuhidit dhe besimit që të mos kërkohet diçka tjetër nëpërmjet fytyrës së Allahut përveç xhenetit dhe ajo që shpie në të, si dhe veprat e drejta, sinqeriteti dhe shpëtimi nga sprovat e devijimeve.Zinxhiri i hadithit përmban dobësi, por përforcohet me transmetime të tjera që ndalojnë kërkimin nëpërmjet fytyrës së Allahut. Kështu, ky hadith është i veçantë dhe lejon të kërkohet nëpërmjet fytyrës fisnike të Allahut, në qoftë se kërkohet xheneti, ose ato që shpien tek ai.

[1] Ebu Davudi (368). I dobët sipas Albanit në ”Dha´if Sunnen Ebi Davudi” (368)
[2] Ebu Davudi (368). I dobët sipas Albanit në ”Dha´if Sunnen Ebi Davudi” (368)

Kapitulli pesëdhjetë e shtatë

Kapitulli lidhur me fjalën ”Sikur”

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

يَقُولُونَ لَوْ كَانَ لَنَا مِنَ الأَمْرِ شَيْءٌ مَّا قُتِلْنَا هَاهُنَا

"Thoshin: "Sikur ne të kishim diçka në dorë në këtë çështje, ne nuk do të vriteshim këtu!"[1]

الَّذِينَ قَالُواْ لإِخْوَانِهِمْ وَقَعَدُواْ لَوْ أَطَاعُونَا مَا قُتِلُوا

"Dhe ata që nuk luftuan dhe atyre të vetëve u thanë: "Sikur të na dëgjon neve (e të ktheheshin siç u kthyem ne), nuk do të vriteshin!" [2]

Shpjegimi

Ky kapitull ka të bëjë me fjalën "**sikur**" dhe nëse ajo është e lejuar apo jo. Çështja është se nuk është e lejuar të përdoret ajo për të kundërshtuar kaderin. Është i detyrueshëm dorëzimi dhe durimi. Nëse një i afërm vdes, sëmuret apo goditet nga një fatkeqësi, nuk lejohet të kundërshtohet kaderi me fjalën "**sikur**". Allahu (Te ala) ka thënë:

يَقُولُونَ لَوْ كَانَ لَنَا مِنَ الأَمْرِ شَيْءٌ مَّا قُتِلْنَا هَاهُنَا

"Thonin: "Sikur ne të kishim diçka në dorë në këtë çështje, ne nuk do të vriteshim këtu!"[3]

[1] 3:154
[2] 3:168
[3] 3:154

Me anë të kësaj ata qortohen dhe kritikohen.

الَّذِينَ قَالُواْ لإِخْوَانِهِمْ وَقَعَدُواْ لَوْ أَطَاعُونَا مَا قُتِلُوا

”Dhe ata që nuk luftuan dhe atyre të vetëve u thanë: ”Sikur të na dëgjon neve (e të ktheheshin siç u kthyem ne), nuk do të vriteshin!”[1]

Kjo do të thotë se kjo fjalë nuk është e lejuar për t’u përdorur për të kundërshtuar kaderin në rast sëmundjeje, humbjeje, dhe të ngjashme. Ky është veprim i hipokritëve. Kaderi dhe caktimi i Allahut padyshim do të ndodhë. Ai ka ligjësuar shkaqet me një urtësi të madhe. Muslimani është i detyruar të bëjë çfarë është e nevojshme dhe kur kaderi të përmbushet, atij nuk i lejohet që të ankohet.

[1] 3:168

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Është transmetuar me zinxhir autentik nga Ebu Hurejra (radijAllahu anhu) se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Përpiqu pas asaj që të sjell dobi. Kërko ndihmën e Allahut Azze ue Xhel dhe mos u bë i paaftë. Nëse të godet diçka, mos thuaj: "Sikur të kisha bërë këtë apo atë do të bëhej kështu e kështu". Në vend të kësaj thuaj:

قَدَر الله و ما شاء فعل

"Ishte caktim i Allahut dhe Ai vepron atë që dëshiron."

"Sikur" ia hap rrugën veprimit të shejanit." [1]

Shpjegimi

Disa e kanë shkruar në këtë mënyrë:

قَدَّر الله و ما شاء فعل

"Allahu ka përcaktuar dhe Ai ka vepruar atë që dëshiroi."

Megjithatë, formulimi i parë duket më i saktë dhe do të thotë se realiteti është kaderi i Allahut. Ai është kaderi i Allahut dhe Ai veproi atë që dëshiroi.

[1] Muslimi (2664)

Profeti s(alAllahu alejhi ue selem) tha:

”Sikur” ia hap rrugën veprimit të shejanit.”

Kjo ia hap rrugën shejtanit, do të thotë pështpëritjet dhe dyshimet e tij. Besimtari duhet shmangur kësaj, në mënyrë që të mos bie në kurthin e shejtanit. Të gjitha këto ndodhi janë të caktuara nga Allahu. Për këtë arsye, ka thënë Allahu (Te ala):

وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوفْ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ الأَمَوَالِ وَالأنفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُم مُّصِيبَةٌ قَالُواْ إِنَّا لِلّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعونَ أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُهْتَدُونَ

”Ne do t’ju sprovojmë me ndonjë frikë, me uri, me ndonjë humbje nga pasuria e nga jeta e edhe nga frytet, po ti jepi myzhde durimtarëve. Të cilët, kur i godet ndonjë e pakëndshme thonë: ”Ne jemi të Allahut dhe ne vetëm tek Ai kthehemi.”[1]

”Ska musliman i cili goditet nga një fatkeqësi dhe thotë: ”Ne i përkasim Allahut dhe tek Ai do të kthehemi. O Allah! Më shpërblej mua në fatkeqësinë time dhe më jep diçka më të mirë pas kësaj”, vetëm se Allahu do ta shpërblejë atë në fatkeqësinë e tij dhe i jep atij diçka më të mirë pas kësaj.”[2]

[1] 2:155-157
[2] Muslimi (918)

Nëse një person i sëmurë kërkon trajtim tek mjeku dhe vdes, tjetri nuk duhet thënë: ”sikur të kishte shkuar tek një mjek tjetër ose sikur të kishte shkuar diku jashtë shtetit, ai do të ishte shëruar.” Këtu, ata duhet të thonë:

قَدَر الله و ما شاء فعل إِنَّا لِلّٰهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعونَ

”Allahu ka përcaktuar dhe Ai ka vepruar atë që dëshiroi. Ne i përkasim Allahut dhe tek Ai do të kthehemi.”

Ai nuk duhet të protestojë me fjalën ”**sikur**”. Por nëse fjala ”**sikur**” përdoret për të sqaruar diçka që duhet të ketë qenë, kështu që kjo nuk konsiderohet të jetë një kundërshtim. Kjo është vetëm një sqarim i diçkaje që është edhe më e mirë. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”sikur të kisha vepruar diçka gjë që kam lënë, unë do të ...”[1]

Të flitet kështu për të shpjeguar se çfarë kishte qenë më mirë ska të keqe në këtë. Shembuj të kësaj janë:

”Sikur të kisha ditur se ai është i sëmurë, do ta kisha vizituar atë.”

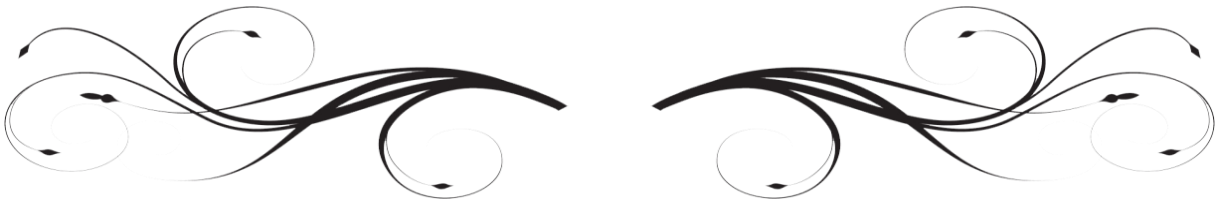
Me anë të kësaj tregon keqardhje për humbjen e një vepre të mirë. Ky nuk është kundërshtim dhe nuk është përfshihet nga kapitulli. Ajo e ndaluara pra është një kundërshtimi i kaderit.

[1] Bukhari (1651) dhe Muslimi (1216)

Kapitulli pesëdhjetë e tetë

Fyerja e erës

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ubej ibn Kabi (radijAllahu anhu) transmeton se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Mos e fyeni erën. Nëse shihni diçka të pakëndshme ju duhet të thoni:

اللَّهُمَّ إنا نسألك خيرها وخيرَ مَا فِيها وخيرَ ما أُرْسِلَتْ بِهِ وَ نعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّها وَشر مَا فِيهَا وشَرَّ ما أُرسلت به

”O Allah! Ne të lutemi Ty për mirësinë e saj, të mirën në të dhe të mirën me të cilën ajo është dërguar. Dhe ne kërkojmë strehim te Ti nga e keqja e saj, e keqja në të dhe e keqja që është dërguar me të.” [1]

Shpjegimi

Pasi që fyerja e erës dhe e krijesave të tjera do të thotë mangësim në besim dhe cenim i Teuhidit, autori e theksoi këtë në mënyrë që besimtari ta dij se të gjitha mëkatet e tjera e zvogëlon dhe e dobësojnë Teuhidin dhe besimin. Besimi shtohet dhe mangësohet. Fyerja e erës e mangëson besimin, sepse era është e krijuar dhe e urdhëruar. Ajo dërgohet me të mirën dhe të keqen. Prandaj ai nuk duhet ta fyej erën. Në vend të kësaj, besimtari duhet të veproj sikurse na mësoi i dërguari (salAllahu alejhi ue selem) në hadithin vijues:

[1] Tirmidhi (2252), Ahmedi (21176) dhe Bukhari në ”el-Adab el-Mufred” (719). Autentik sipas Albanit në ”es-Silsilah es-Sahihah” (2756)

Ubej ibn Kabi (radijAllahu anhu) transmeton se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Mos e fyeni erën. Nëse shihni diçka të pakëndshme ju duhet të thoni:

اللَّهُمَّ إنا نسألك خيرها وخيرَ مَا فِيها وخيرَ ما أُرْسِلَتْ بِهِ وَ نعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّها وَشر مَا فِيهَا وشَرَّ ما أُرسلت به

”O Allah! Ne të lutemi Ty për mirësinë e saj, të mirën në të dhe të mirën me të cilën ajo është dërguar. Dhe ne kërkojmë strehim te Ti nga e keqja e saj, e keqja në të dhe e keqja që është dërguar me të.”[1]

Bukhariu dhe Muslimi transmetuan nga Aisha (radijAllahu anha) e cila tregoi se profeti (salAllahu alejhi ue selem) e kishte zakon të thoshte në rast të një stuhie:

اللَّهُمَّ إني أَسْأَلك خيرها وخيرَ مَا فِيها وخيرَ ما أُرْسِلَتْ بِهِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّها وَشر مَا فِيهَا وشَرَّ ما أُرسلت به

”O Allah! Unë të lutem Ty për mirësinë e saj, të mirën në të dhe të mirën që është dërguar me të. Dhe unë kërkoj strehim te Ti nga e keqja e saj, e keqja në të dhe e keqja që është dërguar me të.” [2]

[1] Tirmidhi (2252), Ahmedi (21176) dhe Bukhari në ”el-Adab el-Mufred” (719). Autentik sipas Albanit në ”es-Silsilah es-Sahihah” (2756)
[2] Bukhari (4829) dhe Muslimi (899).

Në lidhje me këtë është edhe lutja:

اللهم لا تجعلها ريحا، و اجعها رياحا، و اجعلها رحمة، و لا تجعلها عذابا

”O Allah! Le të mos jetë një erë, por le të jenë erëra dhe mëshirë, e jo dënim.”[1]

Kjo pra është ajo që është obligim për besimtarin për të vepruar në lidhje me fyerjen e erës. Ai duhet të lusë Allahun për erërat dhe jo për erën. Sepse Allahu dërgoi një erë për të shkatërruar popullin e Hudit ndërsa Ai dërgoi erërat si lajm të mirë dhe mëshirë.

وَمِنْ آيَاتِهِ أَن يُرْسِلَ الرِّيَاحَ مُبَشِّرَاتٍ وَلِيُذِيقَكُم مِّن رَّحْمَتِهِ وَلِتَجْرِيَ الْفُلْكُ بِأَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا مِن فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

”Dhe nga treguesit e Tij është se Ai dërgon erërat si lajmëtare përgëzuese duke ju dhënë juve shijen e Mëshirës së Tij (shiun), që anijet të mund të lundrojnë me vullnetin e Tij dhe që ju të mund të kërkoni begatitë e Tij dhe me qëllim që ju të mund të falënderoni.”[2]

I përket Teuhidit dhe besimit të plotë për t’iu përmbajtur urdhëresës së profetit (salAllahu alejhi ue selem) në këtë dhe as të mos fyesh erën apo ndonjë krijesë tjetër nëse Allahu nuk ka ligjësuar që ato të fyhen.

[1] Tabarani (11533) dhe Ebu Jala (2456). Shumë i dobët sipas Albanit në ”Dha´if-ul-Xhami” (4461)
[2] 30:46

Kapitulli pesëdhjetë e nëntë

Ata formuan bindje të padrejtë ndaj Allahut, bindje injorante

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

يَظُنُّونَ بِاللهِ غَيْرَ الْحَقِّ ظَنَّ الْجَاهِلِيَّةِ يَقُولُونَ هَل لَّنَا مِنَ الأَمْرِ مِن شَيْءٍ قُلْ إِنَّ الأَمْرَ كُلَّهُ لِلَّهِ

Ata formuan bindje të padrejtë ndaj Allahut, bindje injorante, e thoshin: ”Ne nuk kemi në dorë asgjë nga kjo çështje”! Thuaj: ”E tërë çështja është vetëm në duar të Allahut.”[1]

الظَّانِّينَ بِاللَّهِ ظَنَّ السَّوْءِ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ

”...mendimi i të cilëve ndaj Allahut ishte mendim i keq. E keqja do ti godet ata...”[2]

Ibn-ul-Kajimi ka thënë në lidhje me ajetin e parë:

”Mendimet e këqija janë interpretuar si mos mbështetja nga Allahu për të dërguarin (salAllahu alejhi ue selem) dhe se misioni tij do të zhduket me kalimin e kohës. Ato gjithashtu janë interpretuar se fatkeqësitë e tyre nuk kanë qenë me kaderin dhe urtësinë e Allahut. Mendimet e këqija janë shpjeguar edhe si mohim i urtësisë, kaderit, mosplotësim i shpalljes së profetit (salAllahu alejhi ue selem) dhe mbizotërimin e fesë së Allahut mbi të gjitha fetë e tjera.

[1] 3:154
[2] 48:6

Këto mendime të pasakta i kishin hipokritët dhe paganët që u përmenden në suren "el-Fet'h". Ato janë të pasakta, sepse ata nuk i përkasin Allahut (Subhaneh), urtësisë së Tij, lejes dhe premtimit të saktë. Ai që mendon se Allahu do të lejoi që e kota do ta zhdukë të vërtetën, mohon se gjërat ndodhin përgjatë kaderit dhe vendimeve të Tij, ose beson se kaderi ndodhë pa dëshirën e Tij të përsosur për të cilën Ai e meriton të lavdërohet dhe se Ai vetëm dëshiron, pa ndonjë urtësi – ai që ka këto mendime, mendon ngjashëm me jobesimtarët. Shumica kanë mendime të pasakta rreth Allahut, në gjërat që kanë të bëjnë me ta dhe me të tjerët. I vetmi që kursehet nga mendime të tilla, është ai që e njeh Allahun, emrat e Tij, cilësitë e Tij, si dhe atë që kërkon urtësia dhe madhëria e Tij. Prandaj, personi i mençur që ia dëshiron vetës të mirën duhet të kujdeset për këtë çështje, të pendohet tek Allahu dhe të kërkon falje se ka menduar të pasaktën për Të. Nëse e shqyrton një person të tillë, ti e kupton se ai shtiret dhe ka paragjykime ndaj kaderit dhe se ai ka mendime se si gjërat duhet të kenë qenë. Disa posedojnë shumë nga ky tipar, ndërsa të tjerët më pak. Shqyrto veten tënde; a je i shëndoshë?

Nëse frikësohesh prej tij, ti ke shpëtuar nga diçka madhështore

përndryshe unë nuk mund ta imagjinojë se ti ke shpëtuar

Shpjegimi

Ibn-ul-Kajimi ka thënë në lidhje me ajetin e parë:

"Qëllimi i këtij kapitulli është se shumë njerëz nuk e pranojnë urtësinë dhe kaderin e Allahut. Ai nuk e pranon se Allahu ka sqaruar gabimet e robërve, në mënyrë që ata të kenë kujdes. Në vend të kësaj ata mendojnë mendime të pasakta për Allahun, dhe ata e bëjnë këtë në shumë mënyra:

1. Disa besojnë se gjithçka që nuk u pëlqen ajo ndodhë pa urtësinë dhe kaderin e Allahut.
2. Të tjerët mendojnë se Allahu vepron vetëm nga dëshira dhe pa urtësi.
3. Disa njerëz besojnë se Allahu është i padrejtë ndaj robërve dhe pyesin pse disa trajtohen padrejtësisht dhe pësojnë humbje.

Shumë njerëz mendojnë kështu. Prandaj Allahu (Azze ue Xhel) ka thënë për hipokritët:

وَطَآئِفَةٌ قَدْ أَهَمَّتْهُمْ أَنفُسُهُمْ يَظُنُّونَ بِاللهِ غَيْرَ الْحَقِّ

"....kurse një grup e kishte preokupuar vetëm çështja e vetvetes. Ata formuan bindje të padrejtë ndaj Allahut..."[1]

Kjo ka ndodhur gjatë betejës së Uhudit, kur muslimanët humbën. Shumë të tjerë u plagosën dhe shtatëdhjetë persona u vranë. Atëherë folën hipokritët, duke menduar mendime të këqija në lidhje me Allahun dhe thanë:

هَل لَّنَا مِنَ الأَمْرِ مِن شَيْءٍ

"A kishim ne fare dorë në këtë çështje?"[2]

A kishim diçka të bëjmë me të? Ata gjithashtu thanë:

لَوْ كَانَ لَنَا مِنَ الأَمْرِ شَيْءٌ مَّا قُتِلْنَا هَاهُنَا

"Sikur ne të kishim diçka në dorë në këtë çështje, ne nuk do të kishim vuajtur këto disfata."[3]

Ne jemi të detyruar dhe nuk kemi në dorë asgjë. Muhammedi na solli këtu, dhe pastaj kjo ndodhi.

[1] 3:154
[2] 3:154
[3] 3:154

E gjithë kjo është për shkak të injorancës, devijimit, shkurtpamësisë së tyre dhe zemrave të verbërua. Për këtë arsye ata mendonin gabimisht për Allahun. Ata nuk besuan se gjërat ndodhin nga një urtësi. Ata nuk besuan se Allahu do ta mbështesë të dërguarin e Tij (salAllahu alejhi ue selem). Ata menduan se misioni i tij (salAllahu alejhi ue selem) do të zhduket me kalimin e kohës. Ata besonin se ajo që ka ndodhur vetëm ndodhi kështu nga dëshira. Mendimi i tyre i pasaktë kishte dy gjëra, se Allahu nuk do t'i ndihmoj të dërguarit të Tij (salAllahu alejhi ue selem) dhe robërve të Tij besimtarë dhe të devotshëm dhe se ajo që ndodhi ka ndodhur vetëm nga dëshira dhe pa urtësi. E gjithë kjo është e rreme. Si rezultat, Allahu (Subhaneh) sqaroi në librin e Tij madhështorë urtësinë pas vendimeve të Tij, veprimeve dhe dispozitave dhe se Ai i sprovon robërit e Tij me lumturi dhe fatkeqësi, kohë të vështira dhe kohë të mira, për të nxjerrë papastërtitë nga zemrat e besimtarëve dhe për ti bërë mosbesimtarët që të shkatërrohen. Besimtarët duhet të pendohen tek Allahu, t'i kërkojnë falje Atij, të përgatiten për takimin me Të (Subhaneh) dhe të përmbushin të drejtën e Tij. Ai (Te ala) ka thënë:

أَوَلَمَّا أَصَابَتْكُم مُّصِيبَةٌ قَدْ أَصَبْتُم مِّثْلَيْهَا قُلْتُمْ أَنَّى هَذَا قُلْ هُوَ مِنْ عِندِ أَنْفُسِكُمْ إِنَّ اللهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَمَا أَصَابَكُمْ يَوْمَالْتَقَى الْجَمْعَانِ فَبِإِذْنِ اللهِ وَلِيَعْلَمَ الْمُؤْمِنِينَ وَلْيَعْلَمَ الَّذِينَ نَافَقُواْ

"E kur juve u goditi një dështim (në Uhud) e që ju ia patët dhënë atë dyfish (armikut në Bedr), thatë: "Prej nga kjo"? Thuaj: "Ajo është nga vetë ju"! S'ka dyshim se Allahu është i Plotfuqishëm për çdo send. Ajo që ju goditi juve ditën e ballafaqimit të dy grupeve (besimtarë dhe idhujtarë), ishte me lejen e Allahut, për t'u dalluar besimtarët e sinqertë. Dhe, për t'u ditur ata që ishin hipokritë."[1]

Allahu (Subhaneh) i sprovon këta njerëz nga një urtësi e madhe. Ai i sprovon besimtarët për t'ua pastruar besimin, për t'ua falur mëkatet e tyre dhe që ata të përgatiten për takimin me Zotin e tyre. Mosbesimtarët do të shkatërrohen, ndërsa hipokritët do të turpërohen, dhe marrëzirat dhe gënjeshtrat e tyre do të shfaqen. Zemrat e hipokritëve janë të shkatërruara. Ata menduan në mënyrë të pasaktë për Allahun prandaj Allahu i mbështeti besimtarët ashtu siç kishte premtuar:

[1] 3:165-167

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَنصُرُوا اللَّهَ يَنصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ

”O besimtarë, nëse ju ndihmoni (fenë) Allahun, Ai ju ndihmon juve dhe u forcon këmbët tuaja.”[1]

وَلَيَنصُرَنَّ اللَّهُ مَن يَنصُرُهُ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ الَّذِينَ إِن مَّكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ

”E Allahu patjetër do ta ndihmojë atë që ndihmon rrugën e Tij, se Allahu është shumë i fuqishëm dhe gjithnjë triumfues.”[2]

Ky premtim mund të përmbushet edhe në rast të një humbjeje, sepse besimtarët vdesin si martirë dhe urtësi tjera që janë përmendur. ”

Në qoftë se njerëzit kishin fituar gjithmonë dhe kurrë nuk ishin goditur nga ndonjë fatkeqësi, ata ndoshta do të ishin sprovuar nga vetë-dashuria dhe krenaria dhe mungesa e përulësisë para Allahut dhe prandaj kishin refuzuar të pranojnë të metat dhe defektet e tyre. Ndoshta ata kishin besuar se suksesi i tyre varet nga pushteti i tyre, forca dhe veprimi. Kur ata goditen nga diçka jo e dëshiruar ata bëhen të përulur dhe i kthehen Allahut. Muslimani është i detyruar të llogarisë vetveten në mënyrë që ai të kursehet nga kjo sprovë e hidhur. Ai që bën llogari veten e tij e kupton se sa gabimet dhe kundërshtimet ndaj kaderit i ka dhe se si ai e vlerëson veten e tij dhe veprimet e tij. Përjashtimi i vetëm është personi që është i mbrojtur nga Allahu.

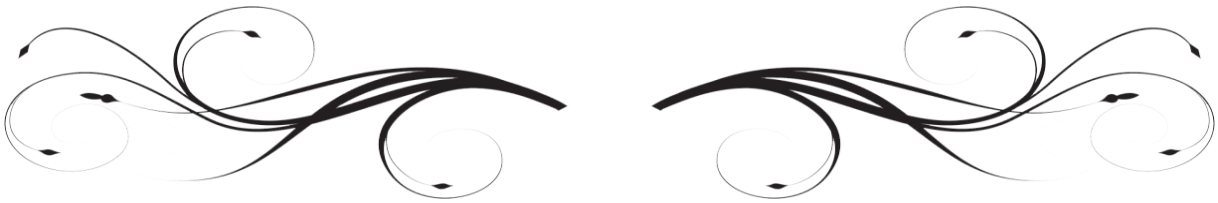
Besimtari është i detyruar të besoj në vendimet dhe kaderin e Allahut, që Ai ka një urtësi të madhe në çdo gjë që bën dhe se Ai ka vendosur gjithçka. Ai duhet ta dijë se kjo i përket urtësisë së Allahut dhe shkaqeve të saja madhështore që Ai ua lehtëson besimtarëve atë që është më mirë për ta, i ngritë ata në grada dhe i bën që të kthehen tek Ai (Subhanehu ue Te ala).

[1] 47:7
[2] 22:40-41

Kapitulli gjashtëdhjetë

Kapitulli në lidhje me atë që e mohon kaderin

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ibn Umeri (radijAllahu anhu) ka thënë:

”Pasha Atë në dorën e të Cilit është shpirti i Ibn Umerit! Nëse ndonjë prej tyre do të kishte dhënë ari sa mali i Uhudit, Allahu nuk do ta pranojë atë prej tij, derisa të besoj në kaderin.”

Pastaj ai argumentoi me fjalët e profetin (salAllahu alejhi ue selem):

”Besimi është që të besosh në Allahun, engjëjt e Tij, librat e Tij, të dërguarit e Tij, në Ditën e Fundit dhe që të besosh në kaderin, të mirën në të, si dhe të keqen.”[1]

Shpjegimi

Pasi që besimi në kader i përket bazave të besimit, autori e përmendi këtë kapitull. Besimi në kaderin sjell Teuhidin dhe mohon mosbesimin. Kapitulli tregon për një kërcënim të rëndë dhe një paralajmërim për ata që e mohojnë dhe e përgënjeshtrojnë kaderin.

Muslimanët në kohën e profetit (salAllahu alejhi ue selem), besonin në kaderin dhe e pranonin se ai vie prej Allahut. Kah fundi i epokës së sahabëve, u shfaq një grup (Kaderitë) që mohuan kaderin dhe thanë se Allahu nuk e di se çfarë do të ndodhë derisa ajo të ndodhë. Ata besonin se besimi në kaderin e kundërshton drejtësinë. Si mundet mëkatari dhe mosbesimtari të dënohen në qoftë se çdo gjë është vendosur tashmë? Arsyetimi i tyre ishte për shkak të injorancës, devijimit dhe konfuzionit.

[1] Muslimi (8)

Ehl-ul-Hak në mesin e sahabëve të profetit (salAllahu alejhi ue selem) dhe Ehl-us-Sunneti dhe Xhemati dhe tabiinët besonin në kaderin, dhe e konfirmonin atë. Ata besonin se Allahu ka caktuar kaderin e çdo gjëje dhe se asgjë nuk ndodhë pa vullnetin e Tij. Allahu ka caktuar çdo gjë, Ai di në hollësi çdo gjë. Imam esh-Shafi´i (rahimehullah) ka thënë:

"Debato me ta me dije. Nëse ata e pranojnë atë, ata janë mundur, dhe nëse ata e mohojnë atë, atëherë bëjnë kufër."

Kjo do të thotë se ata duhet të pyeten nëse Allahu e di se çfarë do të ndodhë para se të ndodhë apo jo. Nëse ata e pranojnë këtë, pra ky është kaderi. Nëse ata e refuzojnë se Allahut (Te ala) e di se çfarë do të ndodhë, atëherë bëjnë kufër, sepse në këtë mënyrë e kanë përshkruar Allahun me injorancë dhe devijim. Allahu (Te ala) ka thënë:

إِنَّ اللهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

"Allahu di në hollësi për çdo send."[1]

لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا

"Për ta ditur ju se Allahu ka fuqi për çdo send dhe që me të vërtetë Allahu ka përfshirë çdo send me dijen e vet."[2]

Ai që ia atribuon injorancën Allahut dhe beson se Ai nuk i di gjërat, atëherë ai ka shpifur mbi shpalljen e Tij dhe e ka nënçmuar Atë, prandaj ky person është mosbesimtarë. Prandaj disa dijetarë nga Ehl-us-Sunneti dhe Xhemati i konsideruan Kaderitë të jenë mosbesimtarë. Sepse ata përgënjeshtruan kaderin e Allahut, e mohuan dijen e Tij, përgënjeshtruan të gjitha këto argumente dhe ia atribuuan injorancën Allahut. Është transmetuar në të vërtetë nga Umeri (radijAllahu anhu) se profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

[1] 8:75
[2] 65:12

”Besimi është që të besosh në Allahun, engjëjt e Tij, librat e Tij, të dërguarit e Tij, në Ditën e Fundit dhe që të besosh në kaderin, të mirën në të, si dhe të keqen.”

Edhe Kurani e vërteton këtë. Allahu (Subhaneh) ka thënë:

مَا أَصَابَ مِن مُّصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِّن قَبْلِ أَن نَّبْرَأَهَا إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ

”Nuk ndodh asnjë fatkeqësi në tokë e as në trupin tuaj, e që të mos jetë në shënime (libër – Levhi Mahfudh) para se të ngjajë ajo, e kjo për Allahun është lehtë.”[1]

Si rezultat i kësaj, Ibn Umeri (radijAllahu anhume) tha:

”Pasha Atë në dorën e të Cilit është shpirti i Ibn Umerit! Nëse ndonjë prej tyre do të kishte dhënë ari sa mali i Uhudit, Allahu nuk do ta pranojë atë prej tij, derisa të besoj në kaderin.”

Të njëjtën gjë e thanë Zejd bin Thabit, Ubej bin Kab, Abdullah bin Mesudi dhe të tjerët. Të njëjtën gjë e thotë Ehl-us-Sunneti dhe Xhemati. Prandaj, muslimani është i obliguar të besojë në kaderin. Besimi në kaderin përfshin katër shkallë:

1. Allahu e di çdo gjë.
2. Allahu e ka shkruar çdo gjë.
3. Allahu ka krijuar dhe vendosur çdo gjë.
4. Ajo që Allahu dëshiron ndodhë dhe ajo që Allahu nuk dëshiron nuk ndodhë.

Ai që beson në të gjitha këto shkallë e beson kaderin. Ai që përgënjeshtron ndonjë nga shkallët, ai përgënjeshtron po aq nga kaderi.

[1] 57:22

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ubadeh bin es-Samit i tha të birit:

”Biri im! Ti nuk do të ndiesh ëmbëlsinë e besimit derisa ta dish se ajo që të ka goditur nuk ka mundur që të mos të godet dhe ajo që nuk të ka goditur nuk ka mundur të godet. E kam dëgjuar të dërguarin e Allahut (salAllahu alejhi ue selem) duke thënë: ”Gjëja e parë që Allahu krijoi ishte lapsi. Ai tha: ”Shkruaj.” Ai tha: ”Zot! Çfarë të shkruaj? ”Ai i tha: ”Shkruaj kaderin e çdo gjëje deri në Ditën e Gjykimit.” Biri im! E kam dëgjuar të dërguarin e Allahut (salAllahu alejhi ue selem) duke thënë: ”Kush vdes në besim tjetër nuk më përket mua.”[1]

Tek Ahmedi thuhet:

”Gjëja e parë që Allahu (Te ala) e krijoi ishte lapsi. Ai tha: ”Shkruaj.” Atëherë u përcaktua çdo gjë që do të ndodhë deri në Ditën e Gjykimit.”[2]

Ibn Uehbi ka thënë:

”I dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë: ”Ai që nuk beson në kaderin, të mirën dhe të keqën e tij, Allahu do ta djeg në zjarr.”

[1] Ebu Davudi (4700). Autentik sipas Albanit në ”Dhilal-ul-Xhenah” (111)
[2] Ahmedi (22757) dhe Tirmidhi (2155). Autentik sipas Albanit në ”Sahih-ul-Xhami” (2017)

Në "el-Musned" dhe në librat e Sunneneve transmetohet se Ibn-ud-Dajlemi ka thënë:

"Hyra tek Kab-ul-Ahbar dhe i thashë: "Po ndiej diçka thellë në zemër në lidhje me kaderin (më vijnë dyshime). Më trego diçka që Allahu ta largojë atë nga zemra ime." Ai tha: Sikurse të kishe dhënë ari sa mali i Uhudit, Allahu nuk do ta pranojë atë prej teje, deri sa të besosh në kaderin, dhe se ajo çfarë të ka ndodhur nuk ka mundur që të mos të godet dhe ajo që nuk të ka goditur nuk ka mundur që të godet. Në qoftë se ti vdes në një besim tjetër do ti përket banorëve të zjarrit." Unë shkova tek Abdullah bin Mesudi, Hudhejfe bin el-Jemani dhe Zejd bin Thabiti dhe të tretë më thanë gjëra të ngjashme nga profeti (salAllahu alejhi ue selem)."[1]

Hadithi është autentik dhe transmetohet nga Hakimi në "Sahihun" e tij.

Shpjegimi

Ubadeh bin es-Samit i tha të birit:

"Biri im! Ti nuk do të ndiesh ëmbëlsinë e besimit derisa ta dish se ajo që të ka goditur nuk ka mundur që të mos të godet dhe ajo që nuk të ka goditur nuk ka mundur të godet. E kam dëgjuar të dërguarin e Allahut (salAllahu alejhi ue selem) duke thënë: "Gjëja e parë që Allahu krijoi ishte lapsi. Ai tha: "Shkruaj." Ai tha: "Zot! Çfarë të shkruaj? "Ai i tha: "Shkruaj kaderin e çdo gjëje deri në Ditën e Gjykimit." Biri im! E kam dëgjuar të dërguarin e Allahut (salAllahu alejhi ue selem) duke thënë: "Kush vdes në besim tjetër nuk më përket mua."[2]

[1] Ebu Davudi (4699), Ibn Maxheh (77), Ahmedi (21629) dhe Tabaranni në "el-Mu´xhem el-Kebir" (4940). Autentik sipas Albanit në "Sahih Sunnen Ibn Maxheh" (62)

[2] Ebu Davudi (4700). Autentik sipas Albanit në "Dhilal-ul-Xhenah" (111)

Kjo do të thotë se as nuk do të ndiesh ëmbëlsinë e besimit, harmoninë dhe ëmbëlsinë derisa ta dish se ajo që të ka goditur nuk ka mundur që të mos të godet dhe ajo që nuk të ka goditur nuk ka mundur që të godet. Ky është besimi në kaderin. Ai që beson në këtë mënyrë do të jetë me mendje të hapur dhe do të veproj sipas librit të Allahut. Një person i tillë do të bëjë atë që kërkohet dhe se ai do ta bëjë atë me një zemër të qetë, sepse ai e di se atë e godet vetëm ajo që Allahu ka caktuar për të. Ky shpjegim i aspekteve të kaderit përfshinë tërë kaderin.

Të njëjtën gjë ia thënë sahabët, tabiinit Abdullah bin Fejruz ed-Dajamit. Kur ai i pyeti ata për kaderin ata thanë se asgjë nuk pranohet nga Allahu derisa ai ta besoj kaderin. Përndryshe, veprimet e tij janë shkatërruar. Kjo dëshmon se ata kishin për qëllim se personi bën kufër. Sepse Allahu ka thënë:

وَلَوْ أَشْرَكُواْ لَحَبِطَ عَنْهُم مَّا كَانُواْ يَعْمَلُونَ

”E sikur ata të kishin bashkuar të tjerë në adhurimin e Allahut (t´i kishin vënë shok Allahut në adhurim), gjithçka që ata kanë vepruar kishte për t’iu shkuar huq.”[1]

Vetëm veprimet dhe lëmosha e kafirit refuzohen për shkak të humbjes së tij të besimit. Ai që mohon kaderin i mohon një nga shtyllat e besimit, prandaj ai i humbet të gjitha veprat e tij. Muslimi transmeton nga Abdullah bin Auf se profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Allahu ka përcaktuar kaderin pesëdhjetë mijë vjet para se t’i krijojë qiejt dhe tokën, kurse Arshi i Tij ishte mbi ujë.”[2]

Çdo gjë tashmë është vendosur dhe përcaktuar në përputhje me dijen dhe librin e Allahut. Ai (Subhanehu ue Te ala) është Krijuesi i Cili kontrollon të gjitha gjërat sipas caktimit të Tij. Kjo është e vërteta dhe metodologjia e Ehl-us-Sunnetit dhe Xhematit. Ai që beson në këtë është në të drejtën dhe kushdo që devijon nga kjo devijon nga e vërteta.

[1] 6:88
[2] Muslimi (2653)

Kapitulli gjashtëdhjetë e një

Kapitulli lidhur me ata që bëjnë imazhe

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ebu Hurejra (radijAllahu anhu) transmeton se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Allahu Te ala ka thënë: "Kush është më mizor se ai që dëshiron të krijojë sikurse krijimi Im? Le të krijojnë një milingonë, një farë apo një kokërr."[1]

Ata gjithashtu transmetuan se Aisha (radijAllahu anha) ka thënë se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Njerëzit që marrin dënimin më të rëndë në ditën e Gjykimit janë ata që donë të jenë të barabartë në krijim me Allahun."[2]

Shpjegimi

Në këtë kapitull, autori dëshiron të sqaroj se bërja e imazheve është një nga mëkatet e rënda që ndikojnë negativisht në Teuhidin dhe mund të shkaktojnë që praktikuesi të goditet nga zemërimi i Allahut dhe të hyjë në zjarr dhe njëkohësisht do të ketë një besim të mangët dhe të dobët. Një person që bën imazhe është një person që garon me krijimin e Allahut duke i bërë imazhe krijesat e gjalla me dorë ose përmes aparateve.

Ebu Hurejra (radijAllahu anhu) transmeton se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

[1] Bukhari (5953) dhe (7559) dhe Muslimi (2111)
[2] Bukhari (5954) dhe Muslimi (2107)

”Allahu Te ala ka thënë: ”Kush është më mizor se ai që dëshiron të krijojë sikurse krijimi Im? Le të krijojnë një milingonë, një farë apo një kokërr.”[1]

Kjo pyetje shtrohet si qëllim qortues. Do të thotë se askush nuk është më mizor se sa personi që bënë imazhe. Kuptimi i hadithit është një paralajmërim për këtë veprim. Kjo mënyrë është përmendur disa herë në Kuran, duke përfshirë fjalët e Tij (Te ala):

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ إِنَّهُ لاَ يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ

”Kush është më mizor se ai që ndaj Allahut shpif gënjeshtra apo ka përgënjeshtruar faktet e Tij? S’ka dyshim, shpifësit dhe gënjeshtarët nuk kanë shpëtim.”[2]

Allahu (Te ala) tha:

”... se ai që dëshiron të krijojë sikurse krijimi Im?”

Do të thotë dëshiron të bën imazhe sikurse imazhet e Mia. Nëse ata vërtetë e kanë këtë aftësi, atëherë:

”Le të krijojnë një milingonë...”

Le të krijojnë një milingonë me karakteristikat e saj të zakonshme si mendja, ecja dhe të tjera. Pavarësisht nga madhësia e saj, ajo është një krijesë e mrekullueshme:

[1] Bukhari (5953) dhe (7559) dhe Muslimi (2111)
[2] 6:21

”... një farë apo një kokërr.”

Le të krijojnë një farë apo një kokërr me karakteristikat e tyre të zakonshme sikurse gjelbërimi, dobia për njerëzit dhe gjëra të tjera. Si munden ata të krijojnë diçka të gjallë në qoftë se ata nuk mundet të krijojnë diçka të pajetë, ose të gjelbër?

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ata gjithashtu transmetuan se Ibn Abasi (radijAllahu anhu) tregoi se ai e ka dëgjuar të dërguarin e Allahut (salAllahu alejhi ue selem) thotë:

"Çdo njëri që bën imazhe është në zjarr. Për çdo imazh që ka kryer atij (imazhit) i jepet shpirt me të cilin ai dënohet në xhehnem."[1]

Ata gjithashtu transmetuan se Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Ai që bën një imazh do të urdhërohet në Ditën e Gjykimit që ti jep shpirt atij, të cilën ai nuk do të arrij që ta bëjë."[2]

Muslimi transmetoi nga Ebul-Hajaxh i cili tregoi se Aliu (radijAllahu anhu) i tha atij:

"A të mos të dërgojë në të njëjtin mision që më ka dërguar i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem)? Që të mos lësh asnjë imazh pa e shkatërruar dhe të mos shohësh një varr të ngritur pa e rrafshuar atë."[3]

[1] Muslimi (2110)
[2] Bukhari (5963) dhe Muslimi (2110)
[3] Muslimi (969)

Ata gjithashtu transmetuan se Ibn Abasi (radijAllahu anhu) tregoi se ai e ka dëgjuar të dërguarin e Allahut (salAllahu alejhi ue selem) thotë:

"Çdo njëri që bën imazhe është në zjarr. Për çdo imazh që ka kryer atij (imazhit) i ipet shpirt me të cilin ai dënohet në xhehnem."[1]

Dijetarët janë të një mendimi se ky është një mëkat i madh dhe se është e ndaluar bërja imazhe krijesat e gjalla në formën e skulpturave. Nëse ato nuk janë në formën e skulpturave, sikurse vizatimet në mure, pikturat dhe veshje, kështu që ka disa pasues që e konsideruan të jetë e lejuar. Megjithatë, katër imamët dhe shumica e dijetarëve janë të një mendimi se edhe ato imazhe janë të ndaluara dhe se ato kanë të njëjtin gjykim sikurse skulpturat. Ky mendim është i saktë, sepse hadithi përfshinë edhe skulpturat edhe imazhet e tjera, duke përfshirë fotografitë dhe të tjerat. Ajo që e vërteton këtë gjykim të përgjithshëm është se profeti (salAllahu alejhi ue selem) u zemërua kur një herë hyri tek Aisha (radijAllahu anha) dhe pa se ajo kishte fotografi në perdet e saj. Ai tha:

"Ata që i bëjnë këto imazhe do të dënohen në Ditën e Gjykimit dhe do t'u thuhet atyre: "Jepni jetë asaj që keni krijuar."[2]

E në perde nuk ka skulptura. Fotografitë sikurse thashë e kanë të njëjtën gjykim. Dëshmia e kësaj është se pas pushtimit të Mekës erdhi Usama (radijAllahu anhu) dhe i solli ujë profetit (salAllahu alejhi ue selem), i cili i fshiu fotografitë e qabes. Është e detyrueshme të qëndruarit larg nga kjo. Muslimani duhet ti shmanget këtyre mëkateve. Ai është i detyruar që ti heq ato dhe ti shkatërrojë ato.

[1] Muslimi (2110)
[2] Bukhari (2105) dhe Muslimi (2107)

Muslimi transmetoi nga Ebul-Hajaxh i cili tregoi se Aliu (radijAllahu anhu) i tha atij:

”A të mos të dërgojë në të njëjtin mision që më ka dërguar i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem)? Që të mos lësh asnjë imazh pa e shkatërruar dhe të mos shohësh një varr të ngritur pa e rrafshuar atë.”[1]

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ndaloi ndërtimin mbi varre për shkak se kjo shpie në idhujtari. Gjithashtu edhe imazhet shpien në idhujtari. Idhujtaria shpërtheu në umetin e Nuhit (alejhis-selam) pikërisht për shkak të fotografive.

Sa për nevojat e fotografive sot, kështu që ato duhet të përdoret vetëm kur detyrohesh me dhunë dhe në rast urgjent. Në këtë rast, kjo bëhet me pa dëshirë. Shembuj të këtyre imazheve janë ato që përdoren për dokumente identifikimi.

Imazhet pengojnë engjëjt që të hyjnë në shtëpi, e cila përmendet në hadithin8 autentik. Me përjashtim të imazheve që nuk madhërohet. Nuk lejohet bërja e imazheve të tilla edhe pse ato nuk madhërohen, por ato nuk i pengojnë engjëj të hyjnë në shtëpi. Shembuj të imazheve të tilla janë ato në tepih. Në të njëjtën mënyrë qeni për roje dhe qeni që ruan delet nuk i pengojnë engjëjt nga hyrja në shtëpi për shkak se ata janë të lejuar. Pra, nëse një person blen një qilim me imazhe dhe flenë në të, kështu që kjo është e padëmshme, sepse ai imazh nuk është i madhëruar dhe Allahu e di më mirë.

Ndalimi përfshinë edhe fotografitë e luftëtarëve afganë. Xhihadi kryhet edhe pa imazhe, nuk duhet që ata të filmohen.

Kafshët nuk duhet të balsamohen. Kjo është një humbje e kotë parash. Disa njerëz mund të argumentojnë se kafsha është një foto. Ekziston edhe rreziku që ajo fillon të ndërlidhet me një besim të kotë ndaj kafshës, dhe se ajo mbron nga xhinët dhe të ngjashme.

Ndalimi në këtë hadith gjithashtu përfshin imazhet me qëllime edukative dhe me gjëra të tjera.

[1] Bukhari (3322) dhe Muslimi (2106)

Kapitulli gjashtëdhjetë e dy

Kapitulli në lidhje me betimin e shpeshtë

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allah (Te ala) ka thënë:

وَاحْفَظُواْ أَيْمَانَكُمْ

"Prandaj, mbani betimet tuaja."[1]

Shpjegimi

Në këtë kapitull, autori dëshiron të sqaroj se betimi i shpeshtë e mangëson besimin dhe Teuhidin, sepse ajo shkakton gjërat vijuese:

1. Tolerim dhe mos kushtim vëmendjeje në betim.
2. Gënjeshtër.
3. Dyshime lidhur me betimet.

Ai që betohet shpesh bie në gënjeshtër. Prandaj, nuk duhet betuar shumë dhe shpesh. Allahu (Subhanehu ue Te ala)ka thënë:

وَاحْفَظُواْ أَيْمَانَكُمْ

"Prandaj, mbani betimet tuaja."[2]

[1] 5:89
[2] 5:89

Urdhri do të thotë obligim. Prandaj është e detyrueshme për t'u kujdesur për betimin përderisa ai nuk është i nevojshëm. Besimtarët kujdesen dhe ruhen nga betimet përveç kur është e nevojshme, arrihet një dobi sheriartike, të zgjidhet një mosmarrëveshje dhe të ngjashme. Megjithatë, kjo nuk duhet të përdoret shpesh. Sikurse u tha ekziston rreziku për dyshime në betimin e tij.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ebu Hurejra (radijAllahu anhu) tregoi se ai e ka dëgjuar të dërguarin e Allahut (salAllahu alejhi ue selem) duke thënë:

”Betimi e shet mallin dhe zhduk fitimin.”[1]

Shpjegimi

Kjo dëshmon se betimet e shumta shpien në gabime. Ky person betohet sepse dëshiron të shesë mallin e tij, por ai bie në një rrezik, kur ai humbet fitimin dhe privohet nga bereqeti. Sigurisht, ai e shet mallin kur të betohet në Allahun se ai është mall i mirë dhe e thotë këtë e atë, në mënyrë që njerëzit të besojnë në të dhe e blejnë atë, por nuk ka fitim në të, për shkak se ai e merr me lehtësi çështjen e betimit. Muslimi transmeton nga Ebu Dherri (radijAllahu anhu):

”Tre vetave Allahu nuk do tu flet, nuk do ti shikojë e as nuk do ti pastrojë në Ditën e Gjykimit dhe ata presin një dënim të dhembshëm: Burri i cili e ka izarin (rrobën e poshtme) nën nyjën e këmbëve, personin që kryen një shërbim dhe pastaj ua kujton atë dhe personin që shet mallin e tij duke u betuar rrejshëm.”[2]

Një mall mund të shitet me një betim të rremë dhe një betim të besueshëm, por betimet e shpeshta shpien në gabime. Lakmia mund ta bëjë shitësin që të fillojë të gënjej. Prandaj, është e detyrueshme për t´iu shmangur gjërave të tilla. Këto betime rezultojnë humbjen e bereqetit dhe sjellin mëkate.

[1] Bukhari (2087) dhe Muslimi (1606)
[2] Muslimi (106)

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Selmani (radijAllahu anhu) transmeton se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Tre njerëzve Allahu nuk do t’u flet e as nuk do t’i pastrojë dhe ata i pret një dënim i dhembshëm: një zinaqarë i moshuar, i varfëri mendjemadh dhe një njeri i cili bën Allahun si mall të tij; Ai nuk blenë pa u betuar në Të dhe ai nuk shet pa u betuar në Të.”[1]

Shpjegimi

Selmani (radijAllahu anhu) transmeton se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Tre njerëzve Allahu nuk do t’u flet e as nuk do t’i pastrojë dhe ata i pret një dënim i dhembshëm: një zinaqarë i moshuar, i varfëri mendjemadh dhe një njeri i cili bën Allahun si mall të tij; Ai nuk blenë pa u betuar në Të dhe ai nuk shet pa u betuar në Të.”[2]

Pavarësisht nga fakti se personi është i varfër ai është mendjemadh. I pasuri mund të jetë mendjemadh për pasurinë e tij, por i varfëri nuk ka arsye të jetë mendjemadh. Ai është mendjemadh vetëm për shkak se ai e ka këtë natyrshmëri dhe këtë cilësi në zemrën e tij.Në këtë hadith ka një paralajmërim për këto cilësi duke përfshirë zinan e plakut. Kjo është shumë e rëndë, sepse i riu mund të pendohet dhe të ndalohet. E vetmja gjë që e shtyn të moshuarin të bjerë në këtë mëkat është se ai e ka të ngulitur këtë vepër të shëmtuar thellë brenda. Dijetarët thonë se hadithi është një dëshmi se aq më i dobët të jetë epshi aq më e rëndë është kryerja e zinasë.

[1] Tabarani në ”el-Mu´xhem el-Kebir” (6111). Autentik sipas Albanit në ”Sahih-ul-Xhami” (3072)
[2] Tabarani në ”el-Mu´xhem el-Kebir” (6111). Autentik sipas Albanit në ”Sahih-ul-Xhami” (3072)

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Është transmetuar në mënyrë autentike nga Imran Husejni (radijAllahu anhu), i cili tregoi se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Më të mirët e umetit tim janë brezi im. Pastaj ai që vjen pas tij. Pastaj ai që vjen pas tij. Pastaj vjen një popull që dëshmojnë pa u kërkuar prej tyre që të dëshmojnë, dhe betohen pa i përmbushur ato. Në mesin e tyre do të mbizotërojë mbipesha."

Imrani tha:

"Unë nuk e di nëse ai përmendi dy apo tre breza pas brezit të tij."[1]

Shpjegimi

Megjithatë, është transmetuar në të vërtetë nga Umeri në "el-Musned" dhe Ibn Mesudi (radijAllahu anhume) se ai (salAllahu alejhi ue selem) përmendi dy breza pas brezit të tij:

"Njerëzit më të mirë janë brezi im. Pastaj ata që vijnë pas tyre. Pastaj ata që vijnë pas tyre. Pastaj vjen një popull që herë dëshmojnë pa u betuar, e herë betohen pa dëshmuar."

Kjo do të thotë se gjendjet do të ndryshojnë pas tre brezave më të mirë. Pas tyre shfaqet mashtrimi, thyerja e zotimeve dhe dëshmitë e rreme për

[1] Bukhari (2651) dhe Muslimi (2535)

shkak të besimit të dobët, të injorancës mbizotëruese dhe gabimeve të shumta dhe të mëdha.

Është e detyrueshme përmbushja e betimeve dhe ky është tipik i besimtarëve. Por zotimet nuk duhet bërë shpesh sepse hadithi thotë:

"Ajo nuk sjell asnjë të mirë. Ai del vetëm nga koprraci."[1]

Por ai i cili bën një zotim të ligjshëm duhet ta plotësojë atë. Ndërsa zotimi i gabuar, nuk duhet të plotësohet edhe pse është e detyrueshme për të bërë kefara për të:

"Në mesin e tyre do të mbizotërojë mbipesha."

Kjo është për shkak të neglizhencës së tyre dhe bollëkut dhe begative dhe epsheve. Kjo nuk do të thotë se personi me mbi peshë përfshihet në mënyrë të pashmangshme nga hadithi apo se ai është i keq. Sepse mund të ketë njerëz të trashë dhe të drejtë. Hadithi i referohet neglizhencës dhe shpërfilljes të përgatitjeve për jetën e ardhshme.

[1] Bukhari (6608) dhe Muslimi (1639)

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Është transmetuar në mënyrë autentike nga Ibn Mesudi (radijAllahu anhu) se profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

"Njerëzit më të mirë janë brezi im. Pastaj ata që vijnë pas tyre. Pastaj ata që vijnë pas tyre. Pastaj vjen një popull që herë dëshmojnë pa u betuar, e herë betohen pa dëshmuar."[1]

Shpjegimi

Hadith përfshin të gjithë njerëzit e atij brezi të cilët janë brezi i sahabëve (radijAllahu anhum). Ata janë njerëzit më të mirë pas profetëve. Pas tyre vijnë tabiinët dhe pas tyre vijnë etba tabiinët:

"Pastaj vjen një popull që herë dëshmojnë pa u betuar, e herë betohen pa dëshmuar."

Kjo është për shkak se ata nuk ua vejnë veshin brendësisë së betimeve dhe nga besimi i dobët. Besimtari flet vetëm të vërtetën kur dëshmon, dhe ai dëshmon vetëm kur është e nevojshme.

[1] Bukhari (2652) dhe Muslimi (2533)

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ibrahim en-Nakhai tha:

”Ne ishim të vegjël, kur të rriturit na rrihnin për shkak të dëshmisë dhe betimeve.”[1]

Shpjegimi

Ibrahim en-Nakhai tha:

”Ne ishim të vegjël, kur të rriturit na rrihnin për shkak të dëshmisë dhe betimeve.”[2]

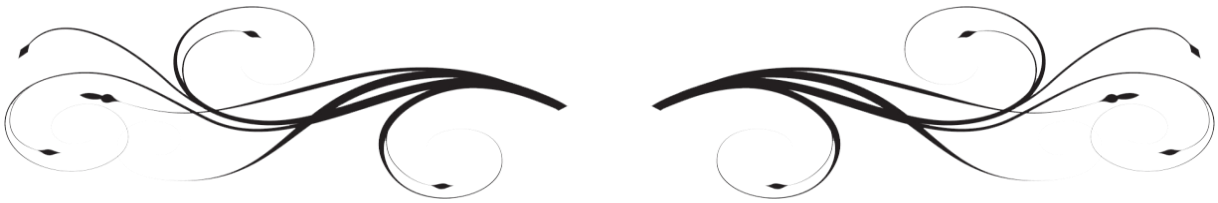
Selefët i rrahën fëmijët e tyre kur ata dëshmonin dhe betoheshin në mënyrë që të mos adaptoheshin me këtë dhe kështu të dëshmojnë rrejshëm, dhe të pajtohen për betimet e padrejta. Një fëmijë që mësohet me një sjellje të tillë do ta merr të lehtë këtë kur ai të rritet. Kjo dëshmon se Selefët kujdeseshin për të edukuar fëmijët e tyre përgjatë cilësive të bukura dhe edukimit të duhur. Ky është obligim i çdo muslimani.

[1] Bukhari (6608) dhe Muslimi (1639)
[2] Bukhari (6608) dhe Muslimi (1639)

Kapitulli gjashtëdhjetë e tre

Kapitulli në lidhje me besën e Allahut dhe të dërguarit të Tij

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala)ka thënë:

وَأَوْفُواْ بِعَهْدِ اللهِ إِذَا عَاهَدتُّمْ وَلاَ تَنقُضُواْ الأَيْمَانَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ اللهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلاً إِنَّ اللهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ

”Meqë keni dhënë besën, pra zbatojeni besën e dhënë ndaj Allahut, e mos i prishni betimet pasi i keni bërë ato, duke qenë se Allahun e bëtë garantues tuajin. Vërtet, Allahu e di se çka punoni.”[1]

Shpjegimi

Kapitulli flet në lidhje me atë se besa në emër të Allahut dhe të dërguarit të Tij (salAllahu alejhi ue selem) duhet nderuar. Ai gjithashtu paralajmëron që ato të mos keqpërdoren ose që të bëhen në mes të njerëzve vetëm për tu abuzuar. Pushtetarët e kanë për detyrë që të mos japin besë në emër të Allahut dhe të dërguarit të Tij (salAllahu alejhi ue selem). Në vend të kësaj ata duhet të japin besë në emër të presidentit, mbretit apo në emrat e njerëzve të tyre. Kjo është për shkak se besa në emër të Allahut dhe të dërguarit të Tij (salAllahu alejhi ue selem) duhet të nderohen. Kjo është një përsosmëri e Teuhidit dhe besimit. Një besë e tillë e prishur e mangëson Teuhidin dhe shpie në abuzim.

[1] 16:91

Allahu (Te ala)ka thënë:

وَأَوْفُواْ بِعَهْدِ اللهِ إِذَا عَاهَدتُّمْ وَلاَ تَنقُضُواْ الأَيْمَانَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ اللهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلاً إِنَّ اللهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ

”Meqë keni dhënë besën, pra zbatojeni besën e dhënë ndaj Allahut, e mos i prishni betimet pasi i keni bërë ato, duke qenë se Allahun e bëtë garantues tuajin. Vërtet, Allahu e di se çka punoni.”[1]

Ai që jep besë në emër të Allahut dhe të dërguarit të Tij (salAllahu allejhi ue selem) duhet ta përmbushë atë. Edhe në qoftë se gabon duke dhënë besë në emër të Allahut dhe të dërguarit të Tij (salAllahu alejhi ue selem), ajo duhet të përmbushet. Nuk lejohet prishja e saj;

وَأَوْفُواْ بِعَهْدِ اللهِ إِذَا عَاهَدتُّمْ وَلاَ تَنقُضُواْ الأَيْمَانَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ اللهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلاً إِنَّ اللهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ

”Meqë keni dhënë besën, pra zbatojeni besën e dhënë ndaj Allahut, e mos i prishni betimet pasi i keni bërë ato, duke qenë se Allahun e bëtë garantues tuajin. Vërtet, Allahu e di se çka punoni.”

Do të thotë mos e thyeni besën kur i keni dhënë me premtime të rënda. Përmbushuni ato sikurse Allahu (Subhaneh) ka thënë:

وَأَوْفُواْ بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْؤُولاً

”Premtimin zbatonie, se për premtimin ka përgjegjësi.”[2]

[1] 16:91
[2] 17:34

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Mashtruesit do ti jepet një flamur në Ditën e Gjykimit dhe do të thuhet: ”Ky është mashtrim i filanit dhe filanit, biri i filanit dhe filanit.”[1]

Ky është një kërcënim shumë i ashpër për të nënkuptuar se është e detyrueshme për të mbajtur besën.

[1] Bukhari (1735)

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Burejde (radijAllahu anh) ka treguar se kur i dërguari i Allahut (salAllau alejhi ue selem) zgjidhte një prijës të një ushtrie apo të një batalioni ai i urdhëronte muslimanët dhe atë që ta kenë frikë Allahun dhe thoshte:

”Luftoni në emër të Allahut dhe për hir të Allahut. Luftoni kundër atyre që bëjnë kufër Allahun. Luftoni dhe mos merrni plaçkën e luftës pa leje, mos tradhtoni, mos shkatërroni dhe mos vrisni fëmijët. Nëse e takon armikun tuaj nga idhujtarët, ti duhet ti thërrasësh ata në tre zgjedhje. Pa marrë parasysh se cilën ata zgjedhin, ti duhet ta pranosh atë prej tyre dhe ti lësh të qetë. Pastaj thirri ata në Islam. Nëse ata e pranojnë atë duhet të pranosh atë prej tyre. Atëherë, urdhërojë ata që të emigrojnë nga shtëpitë e tyre për në shtëpitë e muhaxhirëve. Tregojuni atyre se në qoftë se ata e bëjnë atë do të jetojnë në të njëjtat kushte si muhaxhirët. Nëse ata nuk pranojnë që të emigrojnë, tregoju atyre se ata atëherë duhet të jetojnë në të njëjtat kushte si beduinët muslimanë dhe të gjykohen nga ligji i Allahut (Te ala); ata nuk do të kenë të drejtë në plaçkat që janë marrë në luftë ose në paqe nëse nuk luftojnë së bashku me muslimanët. Nëse ata nuk pranojnë të konvertohen në Islam duhet të kërkosh prej tyre që të paguajnë taksat. Nëse ata e pranojnë këtë, ti duhet ta pranosh atë prej tyre dhe ti lësh të qetë. Nëse ata nuk e pranojnë as këtë, ti duhet të lutësh Allahun për ndihmë dhe ti luftosh ata. Nëse ju e rrethoni një fortesë dhe ata duan t’u japësh besën e Allahut dhe të profetit të Tij, ti nuk duhet t’u japësh besën e Allahut dhe të profetit të Tij. Në vend të kësaj jepja besën tënde dhe të sahabëve të mi. Është më e butë që të thyeni besën të lidhur në emër tënd dhe emrin tuaj se sa besën në emër të Allahut dhe në emër të profetit të Tij. Dhe në qoftë se e rrethon një fortesë dhe ata duan t’i gjykosh përgjatë gjykimit të Allahut, në vend të kësaj gjykoj përgjatë gjykimit tënd. Sepse ti nuk e di nëse ti me të vërtetë do ti gjykosh me ligjin e Allahut apo jo.”[1]

[1] Muslimi (1731)

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha:

”Pastaj thirri ata në Islam.”

Duke pasur parasysh shahadetin së pari. Të njëjtën gjë ai (salAllahu alejhi ue selem) e urdhëroi Muadhin (radijAllahu anhu) kur e dërgoi atë në Jemen. Nëse ata e pranojnë shahadetin dhe e shqiptojnë atë, duhet ti tua mësosh obligimet e tjera. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha:

”... që të gjykohen nga ligji i Allahut Te ala.”

Do të thotë në lidhje me gjërat e lejuara dhe ato të ndaluara. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha:

”... duhet të kërkosh prej tyre që të paguajnë taksat.”

Do të thotë nëse ata refuzojnë të konvertohen në islam dhe të bëjnë hixhret. Ky gjykim vlen për jehudët, krishterët dhe mexhusët.

Allahu (Te ala) ka thënë:

قَاتِلُواْ الَّذِينَ لاَ يُؤْمِنُونَ بِاللّهِ وَلاَ بِالْيَوْمِ الآخِرِ وَلاَ يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللّهُ وَرَسُولُهُ وَلاَ يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُواْالْكِتَابَ حَتَّى يُعْطُواْ الْجِزْيَةَ عَن يَدٍ وَهُمْ صَاغِرُونَ

”Luftoni ata që nuk besojnë Allahun e as botën tjetër, nuk e konsiderojnë të ndaluar (haram) atë që e ndaloi Allahu dhe i dërguari i Tij, nuk besojnë fenë e vërtetë, prej atyre të cilëve u është dhënë libri, derisa të japin xhizjen (taksat) në dorë e duke qenë të mposhtur.”[1]

Sunneti i ka përmendur grupet e tatimeve në mënyrë të pakufizuar, ndërsa Kurani i ka kufizuar me jehudët dhe të krishterët. Pastaj Sunneti lejoi mexhusët të kenë të njëjtin gjykim në lidhje me tatimin e mbrojtjes ndryshe nga therja e mishit të tyre dhe martesën me gratë e tyre. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha:

”... ti duhet të lutësh Allahun për ndihmë dhe ti luftosh ata.”

Kjo dëshmon se është e detyrueshme për ti kërkuar ndihmë Allahut. Besimtari duhet ti kërkojë ndihmë Atij kur ai lufton kundër armikut të tij dhe jo të mbështetet në fuqinë e tij. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha:

”në qoftë se e rrethon një fortesë ...”

Jehudët dhe krishterët zakonisht qëndronin në fortesa. Ata nuk ishin me beduinët në shkretëtirë. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha:

”...dhe ata duan t’u japësh besën e Allahut dhe të profetit të Tij...”

[1] 9:29

Muslimanët janë të detyruar që të mos i prishin marrëveshjet dhe besën. Ata as nuk duhet të japin besë në emër të Allahut dhe të dërguarit të Tij (salAllahu alejhi ue selem). Sepse peshon më lehtë thyerja e një bese në emër të tyre se sa në emër të Allahut dhe të dërguarit të Tij (salAllahu alejhi ue selem). Pa dyshim, dy veprimet janë të paligjshme, por e keqja dhe mëkatet ndryshojnë në madhësi.

As nuk duhen të pajtohen për ti gjykuar ata përgjatë gjykimit të Allahut. Në vend të kësaj, ai duhet t'i gjykojë ata përgjatë gjykimit të përkrahësve të tij. Ai gjithashtu mund t'u thotë atyre se ai do të bëjë atë që ai mundet që ti gjykojë ata përgjatë sheriatit, por jo të thotë do t'u gjykojë përgjatë gjykimit të Allahut sepse ai mund të jetë gabim.

Ai thjesht duhet të paraqesë konkluzionin e tij, që sipas tij është në përputhje me sheriatin. Nëse ai është gabim, ai ka gënjyer në lidhje me Allahun. Veprimi pra është një masë sigurie dhe një etikë e ligjësuar kur është fjala për të dhënë besën dhe marrëveshje dhe për të dënuar armikun në një mënyrë që e kënaq Allahun Te ala.

Kapitulli gjashtëdhjetë e katër

Kapitulli në lidhje me betimet duke folur në emër të Allahut

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Xhundub bin Abdilah (radijAllahu anhu) transmeton se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Një njeri tha: ”Betohem në Allahun se Allahu nuk do ta falë filan dhe filan personin.” Pastaj Allahu Azze ue Xhel tha: ”Kush është ai që betohet duke folur në emër Tim se Unë nuk do ta fali filan dhe filan personin? Unë e kam falur atë dhe kam asgjësuar veprat tuaja.” [1]

Shpjegimi

Kapitulli tregon një kërcënim. Betimi në emër të Allahut është një guxim i pamatur, një Teuhid i mangët dhe një besim i dobët. Xhundub bin Abdilah (radijAllahu anhu) transmeton se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Një njeri tha: ”Betohem në Allahun se Allahu nuk do ta falë filan dhe filan personin.” Pastaj Allahu Azze ue Xhel tha: ”Kush është ai që betohet duke folur në emër Tim se Unë nuk do ta fali filan dhe filan personin? Unë e kam falur atë dhe kam asgjësuar veprat tuaja.”[2]

Xhundubi gjithashtu mund të shqiptohet si Xhundab. Hadithi paralajmëron në të betuarit në Allahun duke folur në emër të Allahut, në mënyrë që të betohet në Të se Ai nuk do të bëjë diçka sikurse të mos e falë një person të caktuar dhe gjëra të ngjashme. Kjo është e padrejtë dhe thënie e çoroditur. Kjo nuk është e lejuar, sepse njeriu nuk e di se çfarë do të bëjë Allahu, e as nuk ka të drejtë mbi personin se a është ai mëkatar i madh.

[1] Muslimi (2621)
[2] Muslimi (2621)

Detyra jote është që të lutesh për udhëzimin e tij. Është e mundur që Allahu do ta falë atë pa e ditur ti këtë. Kjo dëshmon se sa e rrezikshme është gjuha. Është e detyrueshme për ta mbajtur atë nën kontroll dhe të mos flitet në këtë mënyrë që to mos mangësojë Teuhidin dhe besimin.

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Në hadithin e Ebu Hurejrës thuhet se njeriu ishte një adhurues. Ebu Hurejra ka thënë:

”Ai foli në një mënyrë që shkatërroi dy jetët e tij.”

Shpjegimi

Ajo e shtyu atë të flasë në këtë mënyrë të keqe ishte xhelozia e tij për adhurim. Kjo dëshmon se personi mund të goditet nga një xhelozi e rreme dhe shkatërruese prandaj ai merr guximin të betohet në Allahun duke folur në emër të Allahut. Ndoshta ai është xheloz dhe urdhëron për të mirë dhe ndalon nga e keqja pa dije. Ndoshta ai ndalon të keqen pa dije. Prandaj, është e detyrueshme që ti përmbahemi frerëve të ligjësuar në lidhje me ndalesat dhe ti kemi në konsideratë kufijtë e Allahut. Ebu Hurejra (radijAllahu anhu) ka thënë: **Sepse ishte thënie e rrezikshme.** Hadithi thotë:

”Robi flet pa menduar për kuptimin e asaj që thotë e cila e bën atë të bie në xhehnem më gjatë se sa distanca midis lindjes dhe perëndimit.”[1]

Në një tjetër formulim thuhet:

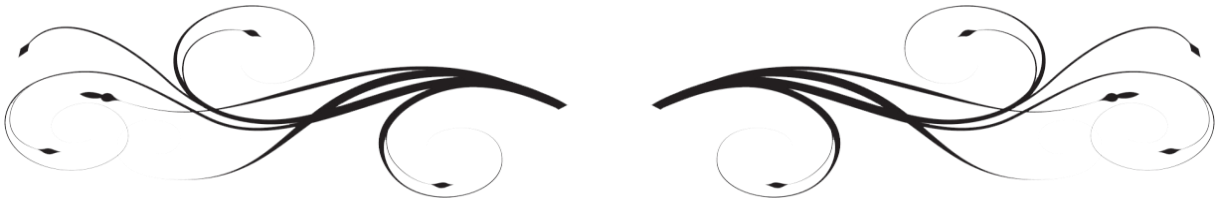
”Robi flet në një mënyrë të pakonfirmuar që ngjall zemërimin e Allahut, kështu që Allahu e shkruan zemërimin e Tij ndaj këtij personi në Ditën që do ta takojë Atë.”[1]

[1] Bukhari (6477) dhe Muslimi (2988)

Kapitulli gjashtëdhjetë e pesë

Nuk duhet lutur Allahun që të ndërmjetësojë për krijesat

[1] Maliku (1781), Tirmidhi (2319), Ibn Maxheh (3969) dhe Hakimi (137). Autentik sipas Albanit në ”es-Sahihah” (888)

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Xhubejr bin Mutim (radijAllahu anhu) ka thënë:

"Një beduin erdhi tek profeti (salAllahu alejhi ue selem) dhe tha: "O i dërguari i Allahut! Jeta u shkatërrua, familjet janë të uritura dhe pasuritë janë shkatërruar. Lute Zotin tënd që të na dhurojë shi neve. Ne e lusim Allahun që të ndërmjetësojë tek ti dhe prej teje kërkojmë të ndërmjetësosh tek Allahu." Atëherë profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha: "Subhan Allah! Subhan Allah!" Ai vazhdoi të thoshte kështu derisa ajo u shfaq në fytyrat e pasuesve të tij. Pastaj profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha: "Mjerë për ty! A e din se kush është Allahu? Allahu është më i fortë se kaq. Allahut nuk duhet ti kërkohet ndërmjetësim tek ndonjë prej krijesave të Tij."[1]

Shpjegimi

Autori përmendi këtë kapitull, sepse bëhet fjalë për plotësim të Teuhidit dhe besimit. Ajo që është përmendur në hadith shpie në idhujtari, e cila është për t'i kërkuar Allahut që të ndërmjetësojë tek krijesat e Tij. Allahu është më madhështorë se kaq. Allahut pra nuk duhet t'i kërkohet që ndërmjetësojë tek krijesat të Tij, të mos thuhet:

"Unë nuk i lutem Allahut që të ndërmjetësoj tek ti."

I kërkohet njeriut që të ndërmjetësojnë tek njeriu, duke thënë:

"I lutem filanit dhe filanit që të ndërmjetësojë tek ti."

[1] Ebu Davudi (4726) dhe Tabarani në "el-Mu'xhem el-Kebir" (1547). I dobët sipas el-Albanit në "Dha'îf Sunnen Ebi Davud" (1017)

Është e padëmshme ndryshe nga ajo që ti kërkohet Allahut të ndërmjetësojë. Nuk lejohet, sepse Allahu është më i fortë se kaq. Për atë që bëhet ndërmjetësimi është më i madh se vetë ndërmjetësuesi. Diçka e tillë nuk i përket Allahut i Cili është më i madh se çdo gjë tjetër. Allahut duhet lutur me anë të emrave dhe cilësive të Tij. Xhubejr bin Mutim (radijAllahu anhu) ka thënë:

"Një beduin erdhi tek profeti (salAllahu alejhi ue selem) dhe tha: "O i dërguari i Allahut! Jeta u shkatërrua, familjet janë të uritura dhe pasuritë janë shkatërruar. Lute Zotin tënd që të na dhurojë shi neve. Ne e lusim Allahun që të ndërmjetësojë tek ti dhe prej teje kërkojmë të ndërmjetësosh tek Allahu." Atëherë profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha: "Subhan Allah! Subhan Allah!" Ai vazhdoi të thoshte kështu derisa ajo u shfaq në fytyrat e pasuesve të tij. Pastaj profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha: "Mjerë për ty! A e din se kush është Allahu? Allahu është më i fortë se kaq. Allahut nuk duhet ti kërkohet ndërmjetësim tek ndonjë prej krijesave të Tij."[1]

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha: "**Subhan Allah**" këtë e thoshte në lidhje me ngjarje të mëdha, pozitive apo negative, dhe të habitshme apo incidenteve të qortuara. Ka shumë shembuj të kësaj, siç është hadithi "**Dhatu Enuat**", hadithi "**Ky umet janë gjysma e banorëve të xhenetit**" dhe hadithe të tjera.

[1] Ebu Davudi (4726) dhe Tabarani në "el-Mu'xhem el-Kebir" (1547). I dobët sipas el-Albanit në "Dha'îf Sunnen Ebi Davud" (1017)

Kapitulli gjashtëdhjetë e gjashtë

Profeti kujdesej për kufijtë e Teuhidit dhe parandalonte çdo gjë që shpie në idhujtari (shirk)

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Abdullah bin esh-Shukhejr (radijAllahu anhu) ka thënë:

"Unë shkova me delegacionin e Benu Amirit tek profeti (salAllahu alejhi ue selem). Ne i thamë: "Ti je zotëria ynë." Ai tha: "Allahu Tabarak ue Te ala është Zotëria." Ne i thamë: "Dhe më i miri prej nesh dhe më bujari dhe më i fuqishmi prej nesh." Ai tha: "Thoni fjalë të tilla, apo diçka nga ajo që ju thoni dhe mos lejoni shejtanin që t'iu mashtroj."[1]

Enesi (radijAllahu anhu) tregoi se njerëzit thanë:

"O i dërguari i Allahut! Ti më i miri prej nesh, i biri i më të mirit prej nesh! Ti zotëria ynë, bir i zotërisë sonë!" Atëherë ai u tha: "O njerëz! "Thuani fjalë të tilla, apo diçka nga ajo që ju thoni dhe mos lejoni shejtanin që ti'u mashtroj. Unë jam Muhammedi, robi dhe i dërguari i Allahut. Unë nuk dua që ju të më lartësoni mbi nivelin që kam marrë nga Allahu Azze ue Xhel."[2]

Shpjegimi

Këtu autori flet për të ruajtur Teuhidin nga aspekti i shprehjeve. Kurse ruajtja e Teuhidit nga aspekti i veprave tashmë është shpjeguar. Ky kapitull ka të bëjë me kujdesin për kufijtë e Teuhidit. Kufijtë nuk janë pjesë e një qenie, por ato janë jashtë saj. Ky titull pra përfshinë më shumë lidhur me Teuhid dhe shprehjet.

[1] Ebu Davudi (4806) dhe Buhkari në "El-Adab el-Mufrad" (211). Zinxhiri është autentik sipas Albanit në "Mishkat-ul-Masabih" (4900)

[2] Ahmedi (13.553) dhe Nesai (10078). Autentik sipas el-Albani në "Islah-ul-Masaxhid" (1/126)

I dërguari (salAllahu alejhi ue selem) tregoi kujdes ndaj Teuhidit dhe kufijve të tij dhe ndaj shprehjeve dhe veprave, në mënyrë që njerëzit të mos i afrohen idhujtarisë dhe të bien në të. Ai (salAllahu alejhi ue selem) ka paralajmëruar kundër çdo gjëje që shpie në idhujtari, e cila dëshmon përcjelljen e plotë të mesazhit. Abdullah bin esh-Shukhejr (radijAllahu anhu) ka thënë:

"Unë shkova me delegacionin e Benu Amirit tek profeti (salAllahu alejhi ue selem). Ne i thamë: "Ti je zotëria ynë." Ai tha: "Allahu Tabarak ue Te ala është Zotëria." Ne i thamë: "Dhe më i miri prej nesh dhe më bujari dhe më i fuqishmi prej nesh." Ai tha: "Thoni fjalë të tilla, apo diçka nga ajo që ju thoni dhe mos lejoni shejtanin që ti'u mashtroj." [1]

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha:

"Allahu Tabarak ue Te ala është Zotëria."

Profeti (salAllahu alejhi ue selem) e tha këtë nga modestia dhe frika se ata do të bien në ekstremizëm. Përndryshe, ai (salAllahu alejhi ue selem) është zotëria i njerëzimit. Pra ai e tha këtë, pjesërisht nga modestia dhe pjesërisht nga frika që ata të bien në ekstremizëm. Kjo dëshmon se në qoftë se dikush i thotë dikujt se ai është zotëria i tyre, kështu që personi tjetër duhet ti thotë:

"Allahu Tabarak ue Te ala është Zotëria."

Kjo është për shkak që ai të mos goditet nga vetë-mbivlerësimi. Profeti (salAllahu alejhi ue selem) tha:

" ...dhe mos lejoni shejtanin që t'iu mashtroj."

[1] Ebu Davudi (4806) dhe Buhkari në "El-Adab el-Mufrad" (211). Zinxhiri është autentik sipas Albanit në "Mishkat-ul-Masabih" (4900)

Do të thotë në diçka që nuk duhet dhe nuk u takon. Mos e lejoni atë që t'u shpie në idhujtari dhe ekstremizëm. Përdorni shprehje të zakonshme sikurse Ebul-Kasim, i dërguari i Allahut dhe profeti i Allahut. Mos përdorni shprehje që mund të shpien në ekstremizëm. Allahu (Te ala) ka thënë:

يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ

"O i dërguar!"[1]

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ

"O profet!"[2]

سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلاً

"Pa të meta është Lartmadhëria e Atij që robin e Vet e kaloi në një pjesë të natës."[3]

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنزَلَ عَلَى عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ يَجْعَل لَّهُ عِوَجَا

"Falënderimi i takon vetëm Allahut që ia shpalli robit të vet Librin dhe në të nuk lejoi ndonjë kundërthënie."[4]

Qëllimi i gjithë kësaj është që të parandalojë çdo gjë që shpie njerëzit të neglizhojnë idhujtarinë. Të drejtuarit dikujt me "**zotëri**" dhe teprime të ngjashme që përdoren sot mund të përfundojnë në atë se ata të fillojnë të adhurojnë personin, ti luten atij, ti kërkojnë ndihmë, të pretendojnë se ai di të fshehurën dhe të ngjashme. Kështu veproi e autori i poezisë "**el-Burdah"** kur ai tha:

[1] 5:67
[2] 60:12
[3] 17:1
[4] 18:1

Ti krijesa më fisnike! Unë nuk kam askënd tjetër për t'iu drejtuar në rast të fatkeqësive pos teje.

Nëse ti nuk më nderon në Ditën e Gjykimit dhe nuk e kap dorën time, unë jam i dështuar.

Bujarisë tënde i përket kjo jetë dhe pasuritë e saj

dhe dijës tënde i përket ajo që shkruan në Pllakën e ruajtur dhe pena

Ai e teproi deri në atë masë saqë ai tha se është profeti (salAllahu alejhi ue selem) ai i cili shpëton në Ditën e Gjykimit dhe se ai që nuk shpëtohet nga profeti (salAllahu alejhi ue selem) është i dënuar. Ky është një teprim i madh. Ai gjithashtu tha se profeti (salAllahu alejhi ue selem) e di se çfarë shkruan në Pllakën e ruajtur dhe në penë dhe se ai është i dijshëm për çdo gjë.

Prandaj, muslimani është i detyruar që të ruaj gjuhën e tij dhe të jetë mesatar kur flet pavarësisht nëse është duke folur në lidhje me të dërguarin (salAllahu alejhi ue selem) apo dikë tjetër. Ai duhet t'u përmbahet normave sheriatike ndaj të dërguarit (salAllahu alejhi ue selem), ndaj njerëzve të drejtë dhe dijetarëve në mënyrë që të mos e tepron sikurse e tepruan jehudët dhe të krishterët. Së fundi, ata filluan të adhuronin profetët e tyre, të mirët dhe dijetarët dhe u kërkonin ndihmë atyre. Ata ranë në idhujtari të madhe që është mëkat i pafalshëm.

Kapitulli gjashtëdhjetë e shtatë

Kapitulli lidhur me fjalët e Allahut Te ala ”Vërtetë ata nuk e çmuan Allahun”

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Allahu (Te ala) ka thënë:

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَالسَّماوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ

”Ata nuk e çmuan Allahun me atë madhështinë që i takon, ndërsa në ditën e kijametit e tërë toka është në grushtin e Tij, e qiejt të mbështjellë në dorën e Tij të djathtë.”[1]

Shpjegimi

Ky është kapitulli i fundit i librit, dhe ky përfshinë të tre llojet e Teuhidit. Allahu (Te ala) ka thënë:

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَالسَّماوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ

”Ata nuk e çmuan Allahun me atë madhështinë që i takon, ndërsa në ditën e kijametit e tërë toka është në grushtin e Tij, e qiejt të mbështjellë në dorën e Tij të djathtë.”[2]

Ky ajet dëshmon fuqinë madhështore të Tij dhe se Ai do të palos qiejt dhe tokën. Ai që posedon cilësi të tillë ka çdo të drejtë të adhurohet dhe ti bindemi. Ai është që ka emra, cilësi dhe vepra të përsosura. Askush nuk i ngjan Atij, Ai nuk ka ortak dhe Ai nuk duhet të krahasohet me krijesat e Tij. Ai (Subhanehu ue Te ala) është i aftë për çdo gjë.

[1] 39:67
[2] 39:67

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

Ibn Mesudi (radijAllahu anhu) ka thënë:

”Një rabin erdhi tek profeti (salAllahu alejhi ue selem) dhe i tha: ”O Muhammed! Ne lexojmë se si Allahu do të vendos qiejt në një gisht, botët në një gisht, pemët në një gisht, ujin në një gisht, tokat në një gisht, dhe pjesën tjetër të krijesave në një gisht dhe thotë: ”Unë jam Mbreti.” Profeti (salAllahu alejhi ue selem) filloi të qesh në mënyrë që dhëmballët e tij iu shfaqën si një konfirmim i fjalëve të rabinit. Pastaj i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) lexoi ajetin:

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَالسَّماوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ

”Ata nuk e çmuan Allahun me atë madhështinë që i takon, ndërsa në ditën e Kijametit e tërë toka është në grushtin e Tij, e qiejt të mbështjellë në dorën e Tij të djathtë.”

Tek Muslimi thuhet:

”... Malet në një gisht, dhe pemët në një gisht. Pastaj Ai do ti shkund ato dhe thotë: ”Unë jam mbreti, unë jam Allahu.”

Tek Bukhari thuhet:

”Ai do të vendos qiejt në një gisht, ujin në një gisht, tokën në një gisht dhe pjesën tjetër të krijesave në një gisht.”

Transmetuar nga Bukhari dhe Muslimi[1].

Muslimi transmetoi nga Ibn Umeri (radijAllahu anhume) i cili ka transmetuar se profeti (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Në Ditën e Gjykimit Allahu palos qiejt dhe i vendos ato në dorën e Tij të djathtë. Pastaj ai thotë: ”Unë jam Mbreti! Ku janë kryelartët? Ku janë ata arrogantët?” Pastaj Ai i palos shtatë tokët dhe i vendosë ato në dorën e Tij të majtë. Pastaj ai thotë: ”Unë jam Mbreti! Ku janë kryelartët? Ku janë ata arrogantët?”[2]

Është transmetuar se Ibn Abasi (radijAllahu anhume) ka thënë:

”Shtatë qiejt dhe shtatë tokët në pëllëmbën e Mëshiruesit korrespondojnë me një kokërr sinapi në një nga duart tuaja.”

Ibn Xheriri tha: Junusi më tregoi: Ibn Uehb na njoftoi: Ibn Zejdi ka thënë: Babai im më ka treguar: I dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”Shtatë qiejt në krahasim me stolin e këmbëve (kursinë) janë sa shtatë monedhat argjendi mbi një mburojë.”

Ebu Dherri (radijAllahu anhu) tregoi se ai e ka dëgjuar të dërguarin e Allahut (salAllahu alejhi ue selem) duke thënë:

”Stoli i këmbëve (kursia) në krahasim me fronin (arshin) është si një unazë hekuri e hedhur në një shkretëtirë.”[3]

[1] Bukhari (4811) dhe Muslimi (2786)
[2] Muslimi (2788)
[3] Xhami-ul-Bejan (5/399) dhe Ebush-Shejkh në ”el-Adhamah” (2/587)

Ibn Mesudi (radijAllahu anhu) ka thënë:

”Distanca në mes qiellit më të afërt dhe qiellit tjetër është 500 vjet. Ndërmjet çdo qielli është një distancë prej 500 vitesh. Distanca në mes qiellit të shtatë dhe kursisë është 500 vjet, ndërmjet kursisë dhe ujit është 500 vjet. Arshi është mbi ujë dhe Allahu është mbi arsh, dhe asnjë nga veprat tuaja nuk është e fshehur prej Tij.”

Transmetuar nga Ibn Mehdi nga Hamad bin Seleme, nga Asim, nga Zirr, nga Abdullahi. Transmetim të ngjashëm transmetoi el-Masudi, nga Ebu Ua’il, nga Abdullahi. Hafidh edh-Dhehebi (rahimehullah) ka thënë:

”Ky është transmetuar përmes rrugëve të shumta.”

Ibn Mesudi (radijAllahu anhu) ka thënë:

”Një rabin erdhi tek profeti (salAllahu alejhi ue selem) dhe i tha: ”O Muhammed! Ne lexojmë se si Allahu do të vendos qiejt në një gisht, botët në një gisht, pemët në një gisht, ujin në një gisht, tokat në një gisht, dhe pjesën tjetër të krijesave në një gisht dhe thotë: ”Unë jam Mbreti.” Profeti (salAllahu alejhi ue selem) filloi të qesh në mënyrë që dhëmballët e tij iu shfaqën si një konfirmim i fjalëve të rabinit. Pastaj i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) lexoi ajetin:

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَالسَّماوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ

”Ata nuk e çmuan Allahun me atë madhështinë që i takon, ndërsa në ditën e kijametit e tërë toka është në grushtin e Tij, e qiejt të mbështjellë në dorën e Tij të djathtë.”

Rabin është dijetar i jehudëve. Hadithi konfirmon cilësitë e Allahut dhe se Allahu (Subhaneh) ka një dorë të djathtë dhe një dorë të majtë, dhe se ato të dyjat janë duar të djathta, e cila përmendet në një hadith tjetër. Në aspektin emërtimit një dorë quhet dorë e djathtë dhe tjetra e majtë, por në aspektin e kuptimit dhe madhështisë, ato që të dyjat janë të djathta dhe nuk ka asgjë përçmuese lidhur me to. Po ashtu hadithi konfirmon pëllëmbën e Allahut:

”Shtatë qiejt dhe shtatë tokët në pëllëmbën e Mëshiruesit korrespondojnë me një kokërr sinapi në një nga duart tuaja.”

Imam Muhammed bin Abdul-Vehab ka thënë:

el-Abas bin Abdil-Mutalibi (radijAllahu anhu) transmeton se i dërguari i Allahut (salAllahu alejhi ue selem) ka thënë:

”A e dini se sa larg është mes qiellit dhe tokës?” Ne u përgjigj: ”Allahu dhe i dërguari i Tij e dinë më mirë.” Ai tha: ”Në mes tyre është një distancë prej 500 vitesh. Prej një qielli në tjetrin është një distancë prej 500 vitesh. Trashësia e çdo qielli është një distancë prej 500 vitesh. Mes qiellit të shtatë dhe arshit është një det. Nga fundi i tij deri në sipërfaqen e tij është një distancë sa distanca mes qiellit dhe tokës. Allahu Subhanehu ue Te ala është mbi të dhe asnjë nga veprat e njerëzve nuk janë të fshehura prej Tij.”[1]

Shpjegimi

Këto hadithe flasin për cilësitë e Allahut dhe për lartësinë e Tij. Ehl-us-Sunneti dhe Xhemati janë të bashkuar se Allahu (Subhaneh) është mbi arshin e Tij dhe krijesat e Tij dhe dija e tij është kudo. Ka argumente të panumërta për këtë.

Hadithi i Ibn Mesudit është autentik dhe i mirë. Dhe edhe në qoftë se ka një pengesë në zinxhirin e el-Abasit (radijAllahu anhu), kështu që ai forcohet me transmetime të tjera. Ka disa transmetime se distanca është 71, 72 dhe 73 vite gjatë. Dijetarët i kombinojnë ato në një mënyrë të tillë që distancat e ndryshme varen nga mjeti i transportit. Në këtë rast, distanca në 500 vite është një deve e ngarkuar, një këmbësor dhe një udhëtim i rregullt, ndërsa 73 vite vlen për lëvizjen e lehtë dhe të fortë që është gjashtë herë më shpejt se sa udhëtimi i rëndë. Sido që të jetë, kjo dëshmon madhështinë dhe lartësinë e Allahut dhe se asnjë vepër e njerëzve nuk janë të fshehura për Të.

[1] Ahmedi (1770), Ebu Davudi (4723), Tirmidhi (3320), Ibn Maxheh (193) dhe el-Hakim (3137). I dobët, sipas Albanit në ”Dha’if-ul-Xhami ‘” (6093)

Hadithet gjithashtu dëshmojnë se sa të larta janë krijesat e përmendura janë dhe sa e madhe është distanca mes tyre. Megjithatë, Zoti dhe Krijuesi (Xhela ue Ala) i Cili i krijoi ato është më madhështorë dhe më i madh se ato.

I tërë hamdi dhe lavdërimi i takon Allahut, Zotit të krijesave. Selamet dhe salavatet e Allahut kofshin mbi profetin tonë Muhammedin, familjen e tij dhe shokët e tij.